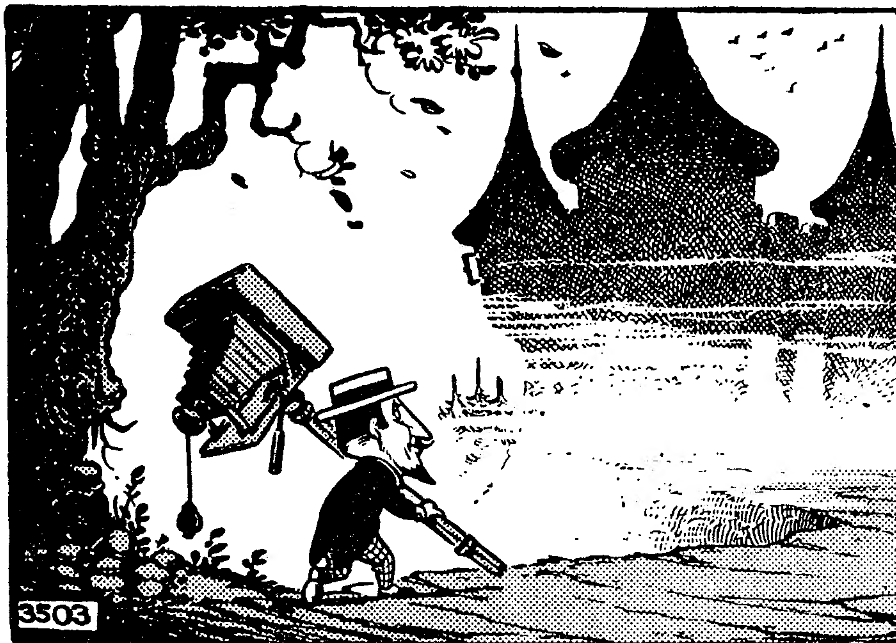
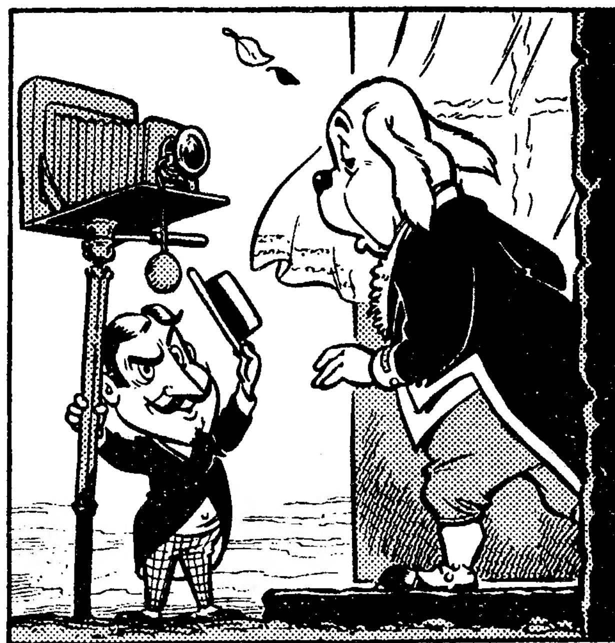
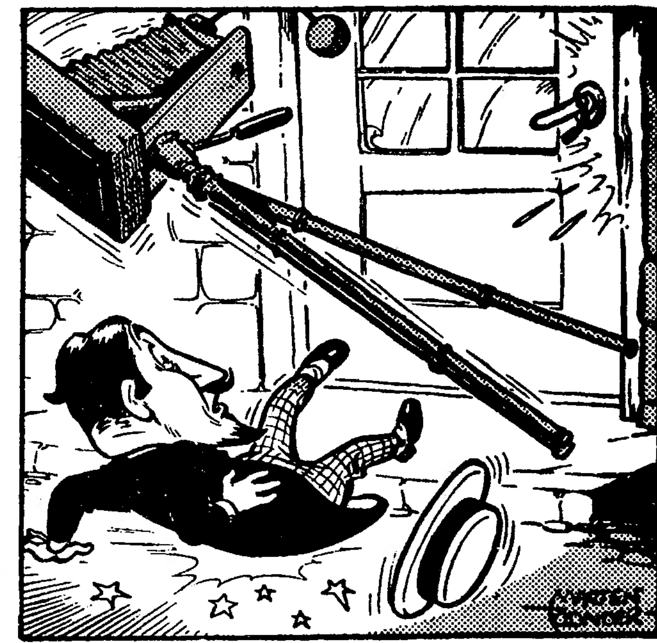
TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

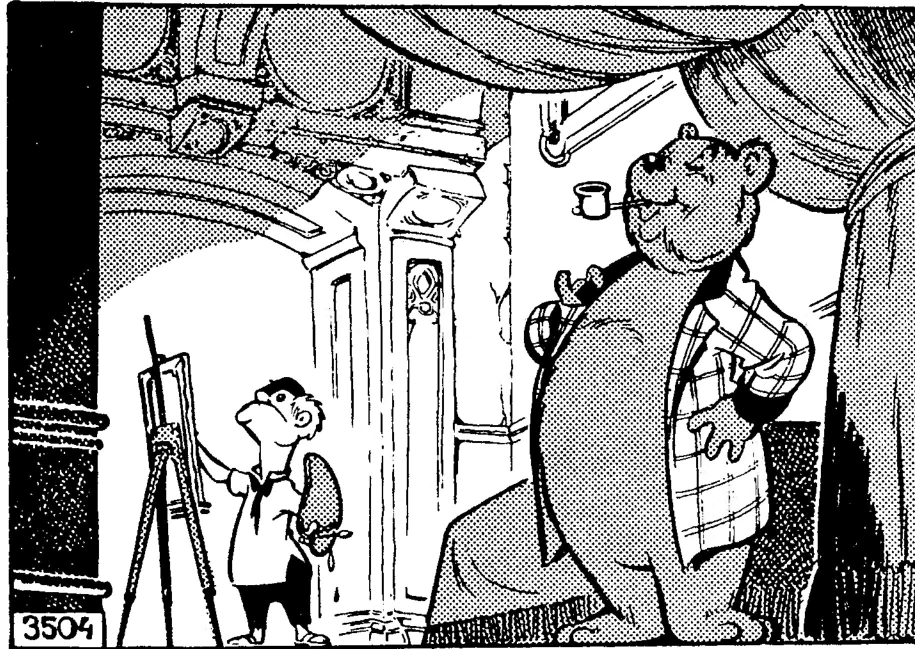

3503 De herfst was vroeg begonnen en de bladeren dwarrelden lusteloos in de vale nevels, die langs de grond kropen.
Het slot Bommelstein stond eenzaam in de avondschemering, doch het licht achter de ramen en de rook uit de schoorsteen verrieden dat het daar binnen warm en gezellig was.
Over de weg, die naar het bouwwerk leidde, zwoegde een kleine gedaante voort.
Hij zeulde een onhandig toestel met zich mee, dat hij nu eens over de ene en dan weer over de andere schouder legde.
Menige zucht ontsnapte het kereltje, doch hij repte zich met grote vastberadenheid voort tot bij de achterdeur van het oude kasteel. Daar zette hij zijn apparaat op de grond en schelde aan.
„Een goede avond", sprak hij tot de gediende, die hem open deed. „Kiekvogel is mijn naam. U weet wel, de gerenommeerde Kiekvogel, waarover onlangs in de pers geschreven is".
„O juist", zei de knecht, „aan de deur wordt niet gekocht met uw welnemen. Goede avond".
Met deze woorden wilde hij de deur weer sluiten, doch de ander plaatste zijn voet er voor en hernam haastig: „Ik ben leverancier van gekroonde hoofden en vele bijvalsbetuigingen liggen ter inzage.
Mijn resultaten zullen u verbaasd doen staan. De prijs hoeft geen bezwaar te zijn, reeds vanaf één halve florijn maak ik een kabinet-foto van u die alles zal overtreffen, wat u op dit gebied ooit gezien hebt.
En voor een kwartje hebt u reeds een aangezicht!"
„Nee!" riep Joost nu uit. „Hij houdt niet van foto's en bovendien heeft hij een bijgelovige angst voor kleine kereltjes".
Daarom duwde hij het mannetje met kracht terug en sloot de deur.

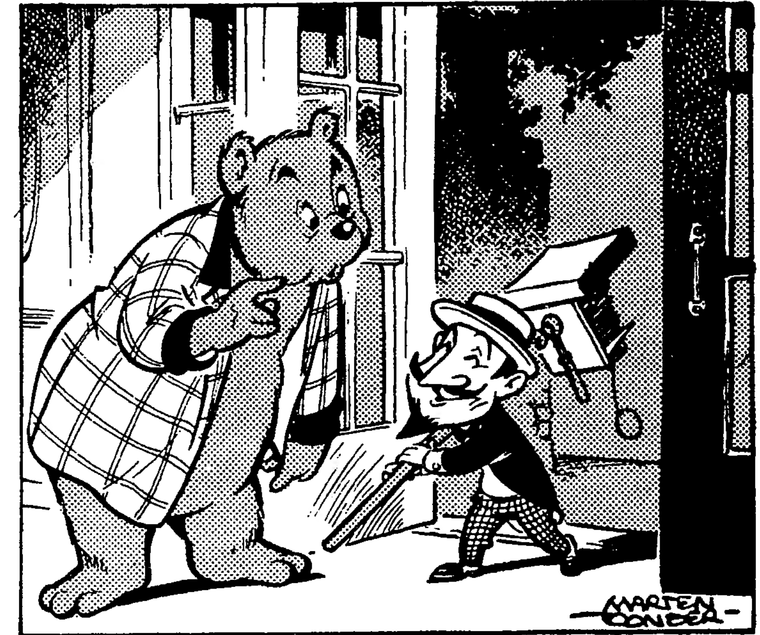
910724

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

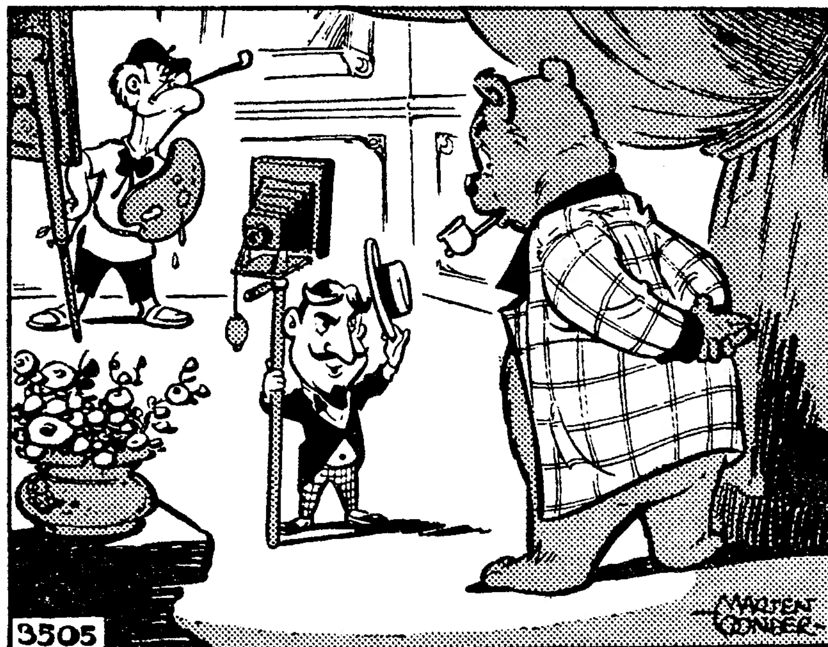

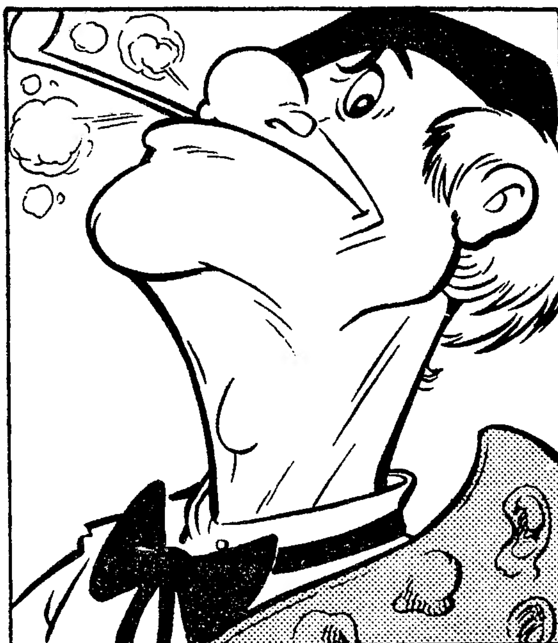
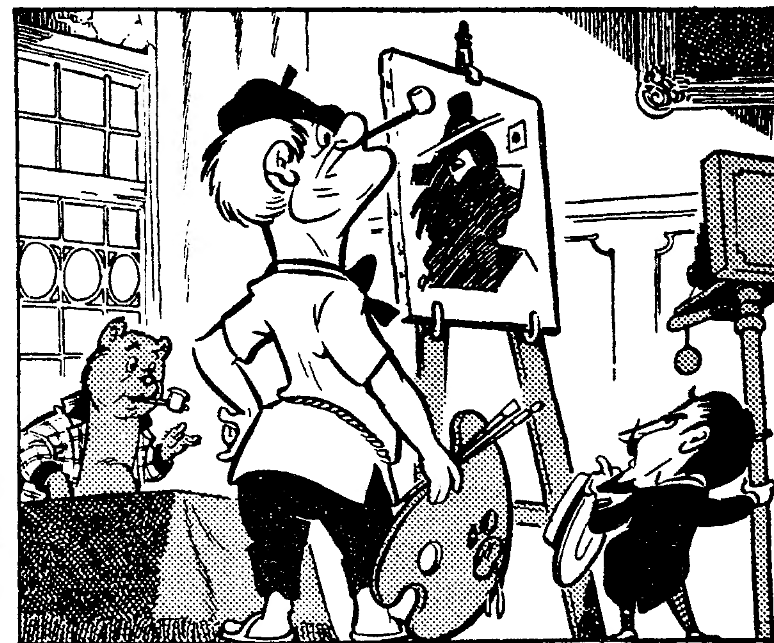
3504 Heer Bommel stond in een mooie houding bij de tafel. Buiten viel de schemering en in de haard lagen de laatste houtblokken te doven.
Doch hij bewoog zich niet, zelfs niet om zijn pijp opnieuw aan te steken. Geen wonder. Heer Ollie poseerde voor een portret dat de kunstenaar Terpen Tijn bezig was van hem te maken en daarom had hij al zijn aandacht nodig om een milde glimlach te trekken. Want het schilderij was bestemd om in de Kleine Club te worden opgehangen — en hij wilde niet met een afgezakt gelaat aan de muur hangen, dat spreekt.
„Gelukkig, dat u net langs kwam, heer Tijn", zei hij toen de schilder even pauseerde. „Het laatste portret is al weer een jaar oud en als heer zijnde verandert men in zo'n tijd geweldig. Men wordt als maar rijper, als u begrijpt, wat ik bedoel".
„Ja, ja", gaf de kunstenaar toe. „De kop wordt dikker en ouder; steeds meer vlees op het geraamte en minder trillingen in de.....eh....dinges".

„Zo meende ik het niet", hernam heer Bommel, een weinig ontstemd. „Ik bedoel, dat...."
Op dat moment werd er op de glazen tuindeur geklopt. Heer Ollie liet zijn woorden in gemompel eindigen en deed open. Er stond een klein mannetje op het bordes, dat beleefd zijn hoed lichtte en toen snel een groot apparaat naar binnen droeg.
„Mijn naam is Kiekvogel", sprak hij. „U weet wel, de Kiekvogel waarover tegenwoordig zo veel geschreven wordt".

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

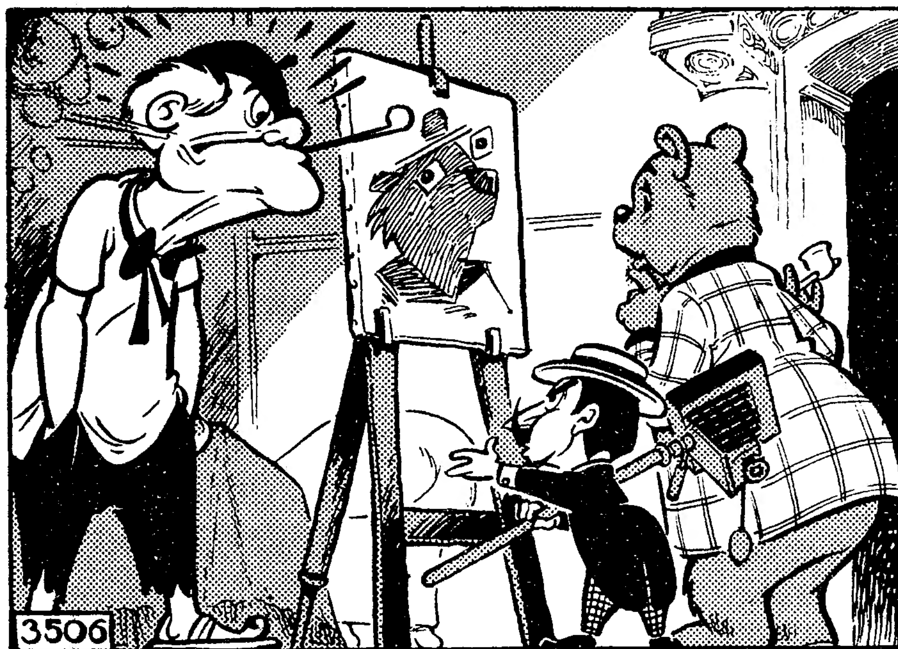

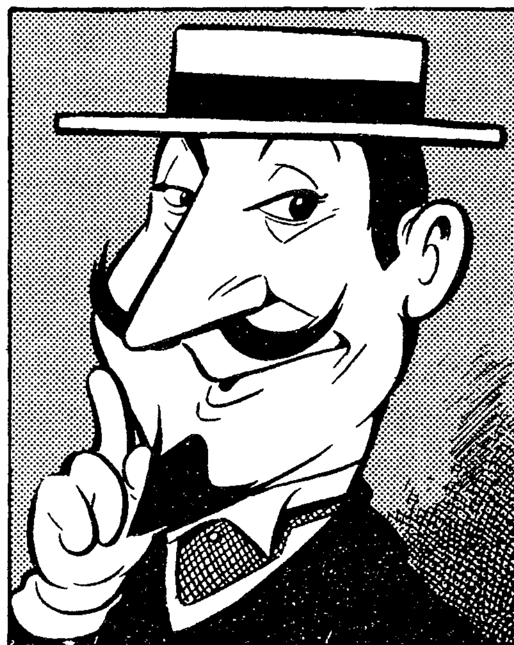
3505 „Wie bent u?" vroeg heer Bommel, het kleine mannetje met verbazing beschouwend.
„Mijn naam is Kiekvogel," zei het ventje, „Ik ben de fotoverslaggever van het weekblad de Kijkerd, waarin ik een serie portretten verzorg van Grote Figuren Van Deze Tijd. U weet wel. Maar overigens maak ik ook kabinet-foto's op bestelling. En voor een kwartje hebt u reeds een aangezicht.".
„Kijk, dat is nu jammer", zei heer Ollie. „Die meneer daar is al bezig om een portret van mij te maken".
„Nou, hoe is het?" riep de schilder Tijn van achter zijn ezel. „Blijf je nog lang met die machinist praten? Het linnen wacht en de verf trilt. Ik wil verder!"
„Ik een machinist?" riep de heer Kiekvogel uit. „Ik ben een gerenommeerd fotograaf — en wat bent u eigenlijk?"

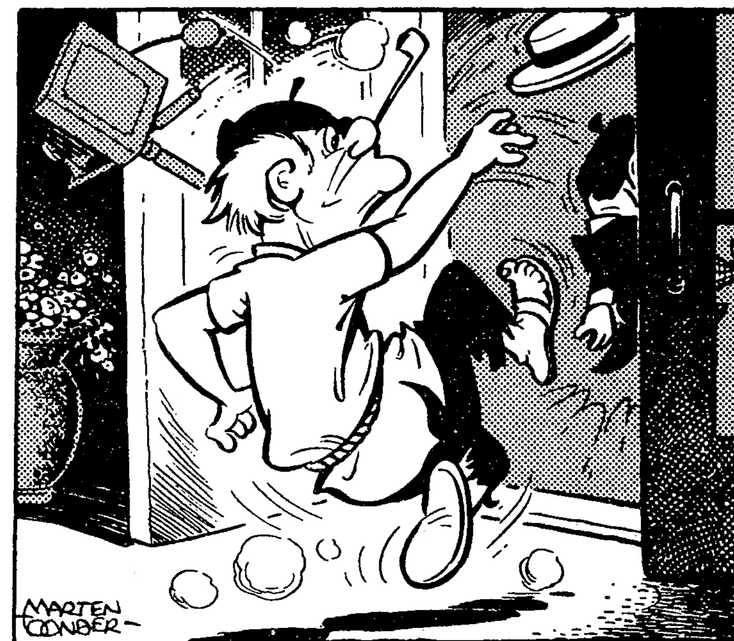
Zo sprekende trad hij op de ezel toe en bekeek het kunstwerk dat er op stond aandachtig.
„Juist, dat dacht ik al", mompelde hij. „Een ingekleurde tekening. Hoe ouderwets! Het is natuurlijk een aardige kleurvlek op een lichte wand, maar wat stelt het eigenlijk voor?"
Uit de kunstenaar Tijn steeg een dof gegrom op en heer Bommel zei onzeker: „Dat is eh...een soort portret. Van mij, als u begrijpt wat ik bedoel!"

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

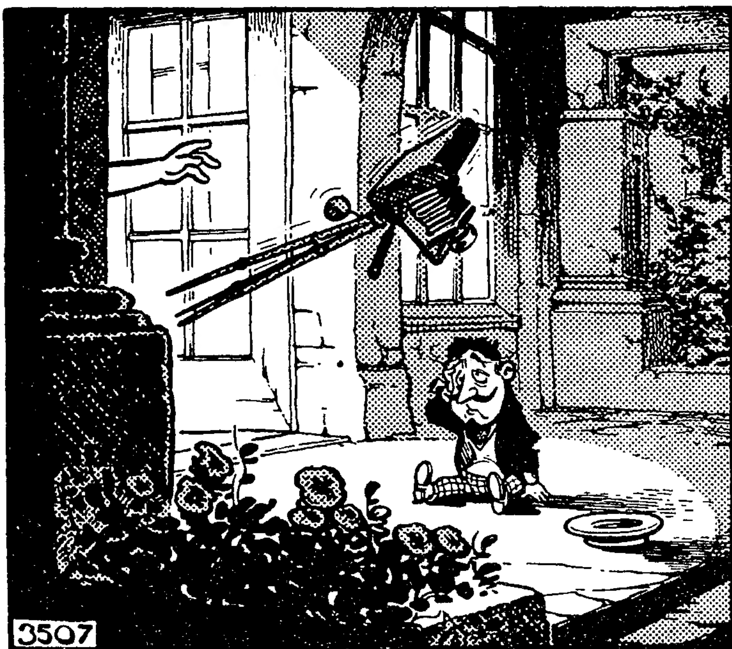

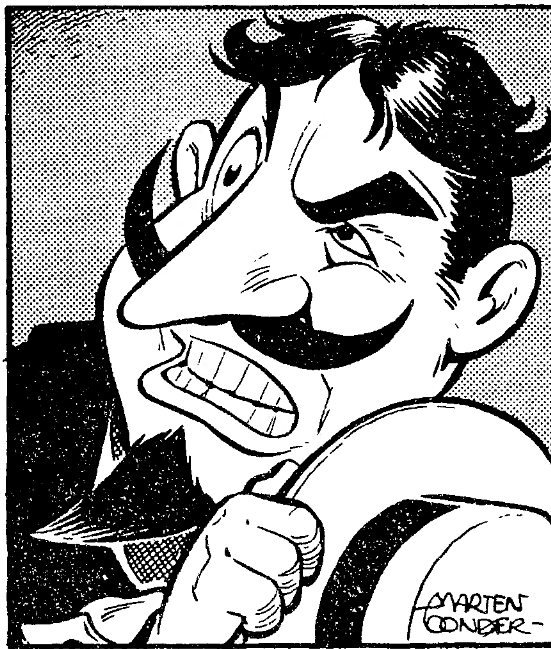
3506 „Een portret? Dat? Van u?" riep de fotograaf uit. „Maar het lijkt immers niet? U hebt een uitdrukkingsvol gelaat, als ik het zo eens zeggen mag. U hebt heel gevoelige trekken waar veel uit te halen valt. Maar wat ik hier zie, is alleen maar wat verf. Het is trouwens nog nat ook — en het ruikt naar olie!"
Heer Bommel naderde met onzekere passen en staarde naar het schilderij.

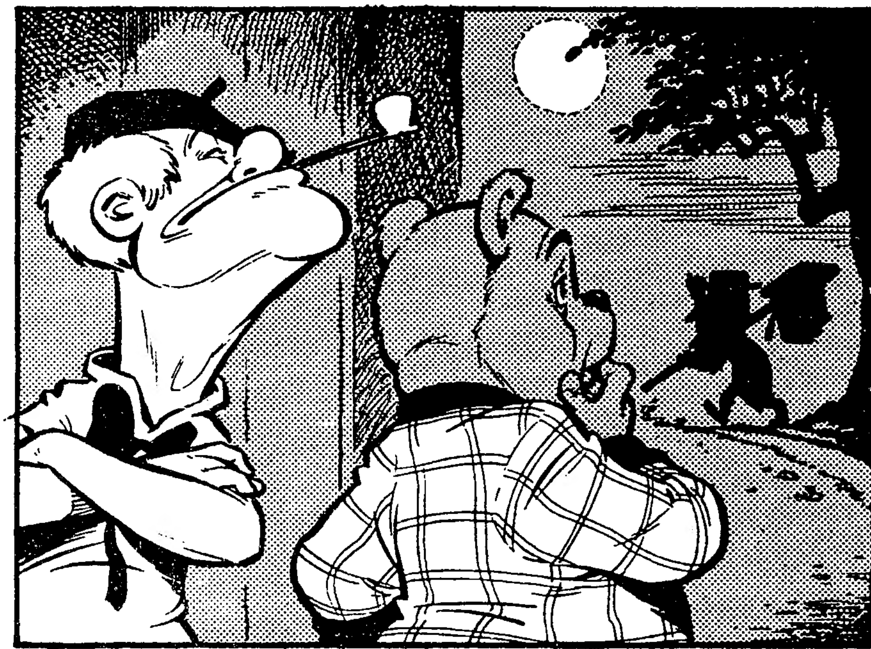
„Nu u het zegt", prevelde hij; „het lijkt niet. Net, wat ik zelf ook al dacht. En het ruikt naar natte verf, als u begrijpt wat ik bedoel".
„Juist", hernam de heer Kiekvogel. „Wanneer u nu eens naar de mogelijkheden van de fotografie kijkt zult u héél iets anders zien! Uw hele wezen wordt in één moment vastgelegd op een gevoelige plaat. Geen vermoeiend poseren meer. U glimlacht en....knip! Ik heb u! Gegarandeerde gelijkenis in dof-zwart, chamoix of zelfs in vier kleuren. De Kunst-fotografie staat voor niets!"
Nu werd het de kunstenaar Tijn te veel. Al die tijd had hij zich grommend in de achtergrond opgehouden doch bij deze laatste woorden schoot hij naar voren.
„Kunst!?" schreeuwde hij. „M'n zolen, makker!"
En met een krachtige beweging wierp hij de fotograaf het terras op...

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

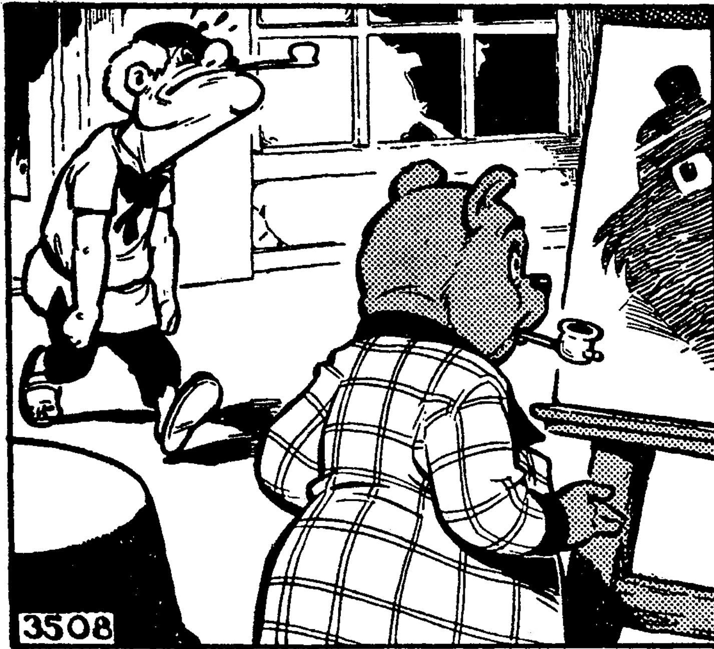

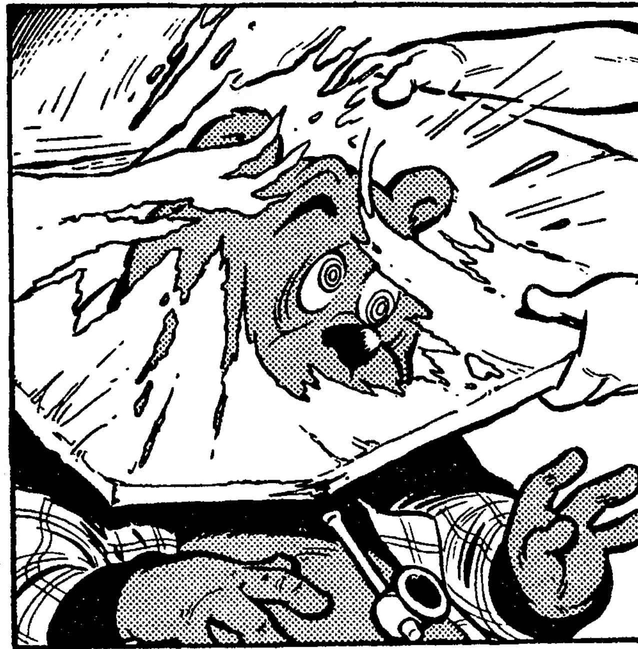
3507 De heer Kiekvogel kwam onzacht op de plavuizen van het terras te land. Daar zat hij wat duizelig zijn gedachten te verzamelen, terwijl achter hem de schilder Tijn te keer ging.
„Hier is je machine!" riep de kunstenaar, het fototoestel naar buiten werpend. „En wees blij dat je er zó afkomt, makker! Als je nog eens probeert om iemands trillingen te gappen moet je zorgen, dat ik niet in buurt ben. Want dan zal ik jou eens op je gevoelige plaat vastleggen!"
De kleine fotograaf wachtte tot het grove tumult wegstierf. Toen richtte hij zich een weinig op en er verscheen een vreemd lichtje in zijn ogen.
„Men durft", zo prevelde hij, „omdat ik klein ben. Maar ik zal ze laten zien, wie het sterkste is. Het laatste woord is hier nog niet gesproken; men zal nog vreemd opkijken!"
Hij raapte zijn apparatuur op, zette zijn hoed recht en liep snel de weg op, die mat door de maan verlicht werd.

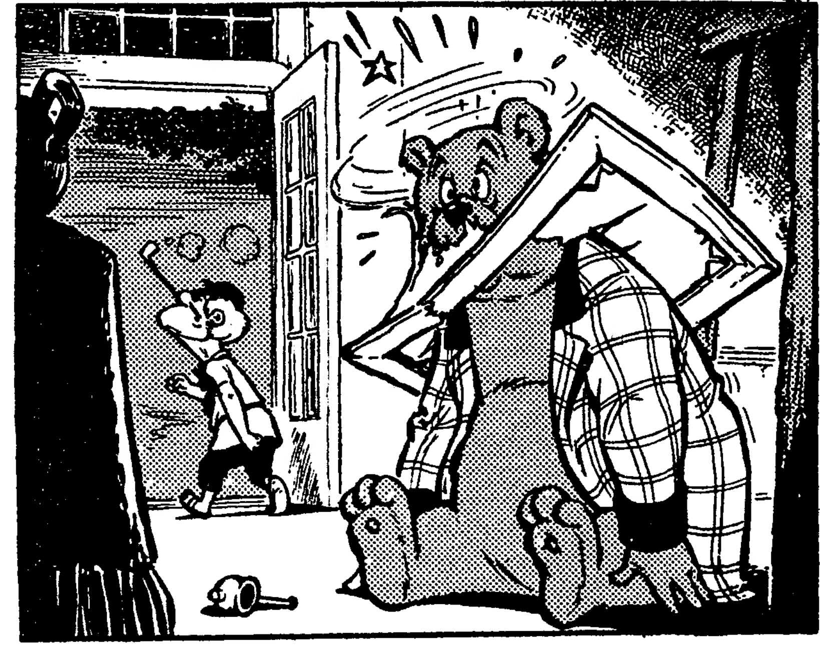
„Dat had u niet moeten doen", zei heer Bommel, die het tengere figuurtje naoogde. „Hij had toch geen kwaad in de zin?"
„Bah!" gromde Terpen Tijn. „Ik weet, dat je een grove trillerd bent, makker. Maar als ik zie, dat iemand het beetje vibratie, dat je nog hebt, ergens wil gaan vastleggen, krijg ik de.....eh.....dinges!"

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3508 Heer Bommel had geen vrede met het gebeurde. Hij oogde de fotograaf na, totdat deze in de schaduwen verdwenen was en daarop begaf hij zich met weerzin naar het schilderij.

,,Hij had eigenlijk gelijk", mompelde hij peinzend.

,,Wat bedoel je?" vroeg Terpen Tijn.

,,Alles", zei heer Ollie. ,,Wat is dat hier? En dat?"

,,Dit", zei de kunstenaar met grote zelfbeheersing, ,,is een vibrerende oker, die uit de sepia is losgewerkt. En dat zijn drie groenen in opklimmende tonen."

,,O", hernam heer Bommel. ,,Net wat ik dacht." Hij zweeg enige tijd en schudde toen lusteloos het hoofd.

,,Maar waar ben ik?" vroeg hij toen. ,,Ik zie het niet, heer Tijn. Het kan niet juist zijn om een Bommel met drie groenen uit de sepia te laten loswerken. Iemand van mijn stand ziet dat liever anders."

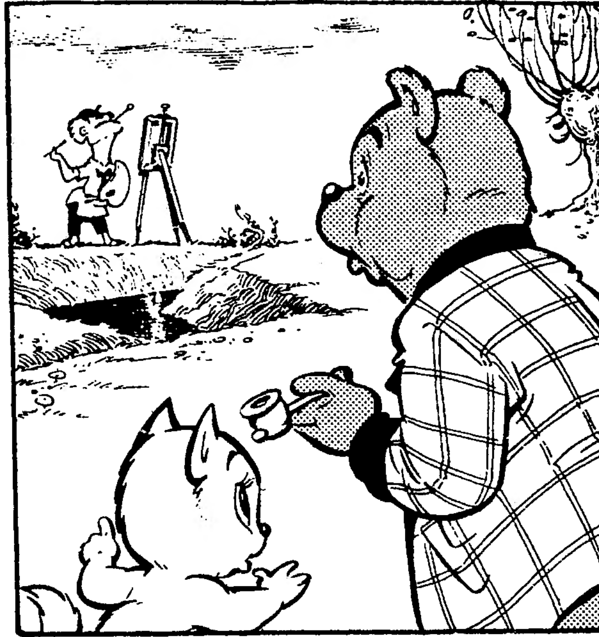
,,Dan zal ik het je anders laten zien!" riep de schilder verhit. Hij greep het linnen en sloeg het gonzend over heer Ollie's hoofd. Toen nam hij zijn spullen op en stampte met grote passen het huis uit, zijn opdrachtgever ontredderd naast de ezel achterlatend.

Het zal de trouwe lezertjes echter duidelijk zijn, dat hiermede de zaak niet afgelopen was, al lijkt dit nu wel even zo.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

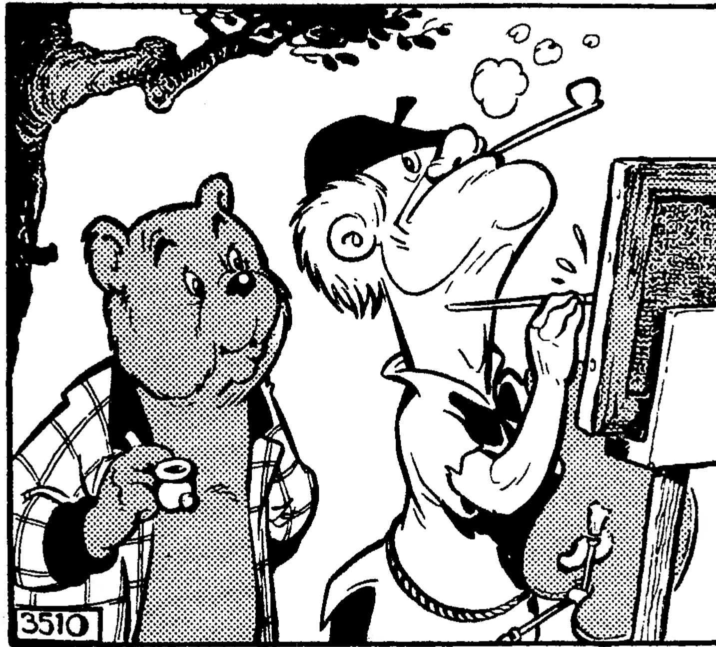

3509 De volgende morgen, toen heer Bommel terneergeslagen een wandeling maakte, ontmoette hij Tom Poes. En het valt te begrijpen, dat hij hem onmiddellijk op de hoogte stelde van het gebeurde.
,,Men maakte er ruzie over wie mijn portret zou maken", zo besloot hij. ,,Dat kan ik begrijpen, want tenslotte heb ik een héél gevoelig gelaat, zoals die fotograaf zeide. Maar dat is toch nog geen reden om mij zo'n schilderij over mijn hoofd te slaan, wat jij, jonge vriend?"
,,Hm", zei Tom Poes, ,,Terpen Tijn is wel eens wat ruw als iets hem niet bevalt. Maar kijk, daar zit hij, heer Ollie!"
Hij wees op de kunstenaar, die naast een sloot had plaats genomen en nu met grote ijver in de weer was met tubes en penselen. Het was duidelijk, dat hij een grote schoonheid in het drabbige water had ontdekt. Deze schoonheid ontging heer Bommel echter geheel.
,,Snap je dat nu, Tom Poes?" vroeg hij klagend. ,,In plaats van netjes zijn excuus aan te bieden en een goed gelijkend portret van een heer van stand te maken, zit hij daar modder te schilderen. Het is wel bitter. En wat moet ik nu met mijn portret? Nu heb ik niets om aan te bieden aan de Kleine Club."

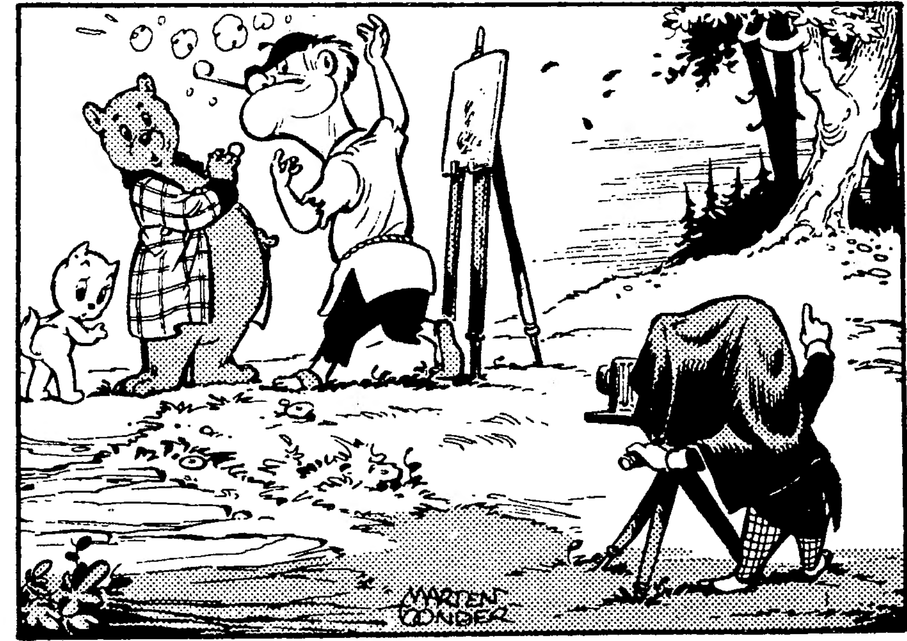
,,U kunt proberen om weer goede vrienden met hem te worden", zei Tom Poes. ,,Of anders moet u die fotograaf weer zien te vinden."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

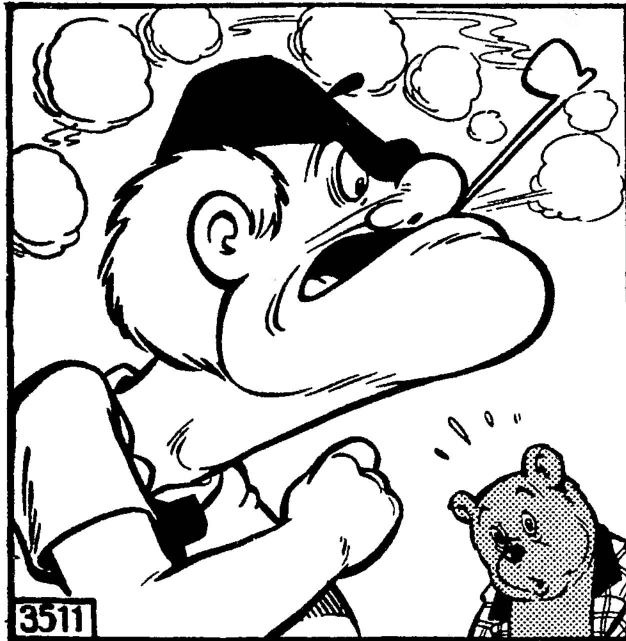

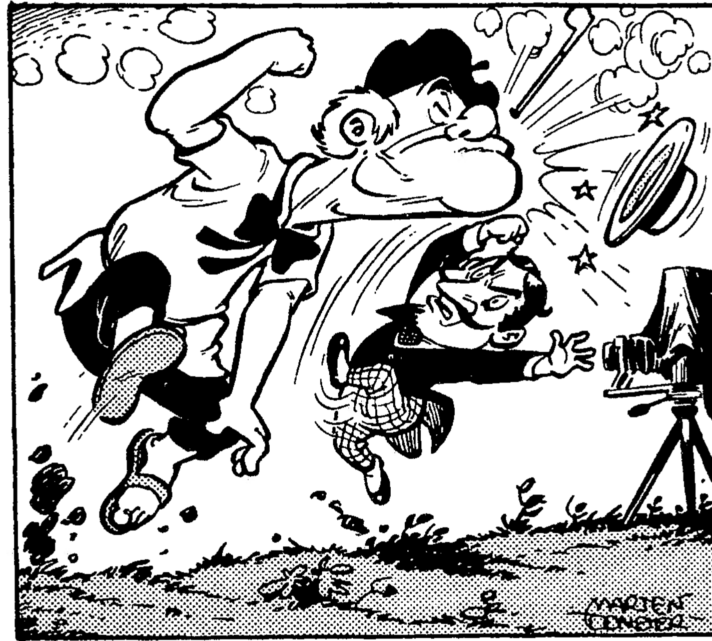
3510 Heer Bommel slikte zijn trots weg en trad op de schilder toe. „Laten we weer goede vrienden worden, heer Tijn", sprak hij. „Het was natuurlijk niet goed, wat u gedaan hebt; men slaat nu eenmaal een heer zijn portret niet over het hoofd. Het leek trouwens ook niet... eh... ik bedoel, we praten er niet meer over..."
De artiest gromde iets en mengde met diepe aandacht een toetsje karmijn door zijn oker.
„Komaan", hernam heer Ollie met gemaakte opgewektheid, „we gaan nu saampjes naar huis - en daar drinken we gezellig een kopje thee en dan gaat u mijn portret schilderen. Geld speelt geen rol, zodat we..."
De kunstenaar schrok op.
„Wat sta je daar te zeveren, makker?" riep hij met rauwe stem. „Je dekt met je grove vleeslichaam de fijne trilling van dat slootje af. Ga opzij."
„Wa-wablief?" vroeg heer Bommel ongelovig. Toen verduisterde zijn gelaat zich.
„Moet ik begrijpen, dat u liever die stinksloot verft dan een heer van mijn stand?" zo riep hij uit.

„Als je nu niet ophoepelt zal ik jou eens verven!" riep de schilder verhit. „Ik zal je een Pruisisch blauw op je oog geven, dat de trilling je door de dinges loopt!"
Hij greep een bovenmaats penseel en misschien zou hij de daad bij het woord gevoegd hebben wanneer er niet een stem achter hem geklonken had.
„Even vasthouden zo!" riep de stem. „Dat is een unieke pose! Die zal het zeker doen!"
Het was de fotograaf Kiekvogel, die het toneeltje vanonder een doek op zijn matglas gadesloeg.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3511 Het zien van de fotograaf was te veel voor de schilder Tijn. Met een kreet wierp hij zijn gereedschappen weg.

„Het is nog niet genoeg, dat mijn vibratie weggezeverd wordt door dat grofstoffelijke vleeslichaam!" riep hij uit. „Daar moet ook nog die machinist met zijn helse contraptie bij komen! Wat let me, of ik ram dat hele raderwerk in elkaar!"

Onder het uitslaan van deze grove taal snelde hij naar de heer Kiekvogel toe. Doch deze ontdeed zich met grote snelheid van zijn doek en trof de kunstenaar met een onverwachte rechtse op de kaak. Dat leidde even af.

De heer Tijn betastte verbaasd de gekwetste plek, zodat de fotograaf tijd vond om zijn apparatuur in elkander te vouwen en zich te water te begeven.

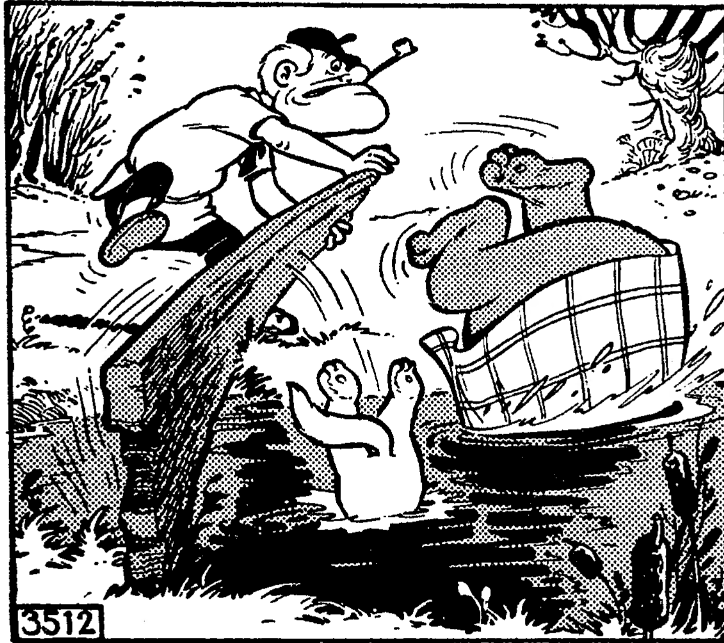
„Ach, dat is nu toch zielig", zei heer Bommel. „Je weet dat mijn hart warm voor de kunst klopt, Tom Poes. Maar hier is iets onrechtmatigs geschied. Dat kleine ventje had geen kwaad gedaan. Kom, we moeten hem helpen".

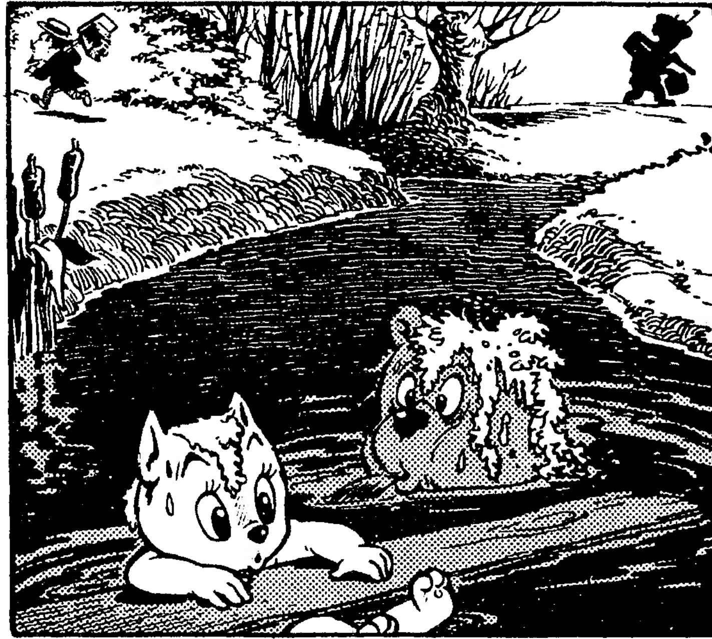
Zo sprekende repte hij zich naar een vlondertje, dat de sloot overbrugde. Want hij wilde de heer Kiekvogel bij het aan land komen een behulpzame hand toesteken, zonder zichzelf echter al te zeer met modder te bevuilen.

Terpen Tijn bleef op de andere oever achter; maar het was duidelijk, dat zijn gemoed door heer Ollie's goede daad niet verzacht werd.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

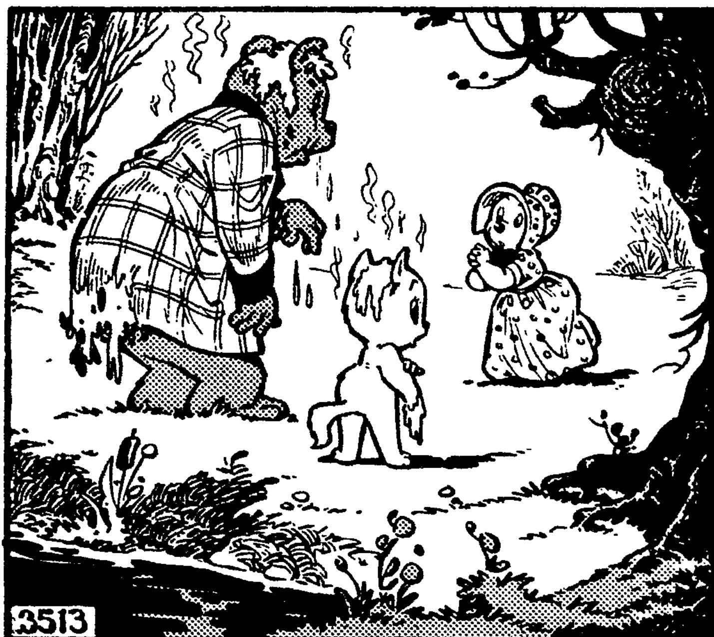

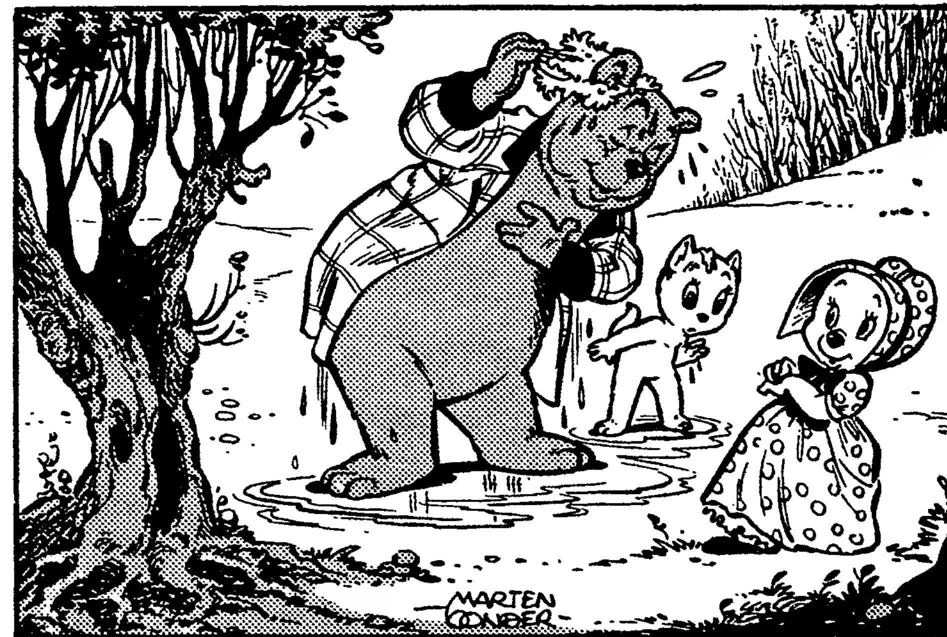

3512 Wat de reden van Terpen Tijns grote woede was, weet ik niet. Misschien zullen we dat in de loop van deze geschiedenis beter gaan begrijpen. Een feit is het echter, dat hij door het dolle heen geraakte toen heer Bommel de fotograaf wilde gaan bijstaan.
„Soort zoekt soort!" riep hij met rauwe stem. „In de modder met de machines en de vleeslichamen; de prut geeft soms wat trilling in de eh...dinges!"
Met deze woorden greep hij de plank waarop heer Bommel en Tom Poes zich moeilijk in evenwicht hielden - en draaide het houtwerk om.
Er klonken een paar doffe plonzen toen de redders in het duistere water verdwenen. Ze gingen geheel kopje onder en het duurde even voordat ze weer boven de oppervlakte verschenen. Tegen die tijd was de heer Kiekvogel reeds zelfstandig aan wal geklommen. Hij keek niet op of om, doch spoedde zich haastig heen; in een kwade reuk.
Ook de kunstenaar poosde nu niet langer. Hij pakte zijn spullen bij elkaar en stampte grommend het weiland af.
Tom Poes bevrijdde zich van het kroos en klom als eerste aan land.
„Hierheen, heer Ollie", riep hij. „Ik zal u wel optrekken!"
„Blob...blah!" stamelde heer Bommel, log door de blubber wadend. „Optrekken! Blah! Ik blen nog nooit zó velnedeld! Ik zit helemaal aan de.. blob...glond!"
Nu, dat was waar. Tom Poes zag geen kans zijn vriend uit de modder te trekken. Maar gelukkig kwam er onverwacht hulp.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3513 Heer Bommel liet zich moeizaam door Tom Poes naar de kant trekken. De kwalijke geur waarin hij zich bevond en de kroosmassa's die hem voor de ogen hingen hadden hem geheel van zijn gewone energie beroofd. Doch plotseling kwam daar verandering in. Zijn vertroebelde blik viel op de nadersnellende gedaante van zijn buurvrouw, Annemarie Doddel. Deze dame had zich pas een week geleden in de streek gevestigd - en dat is dan ook de reden, dat ik nog nooit over haar gesproken heb. Maar heer Ollie had haar reeds enige malen over zijn haag heen gadegeslagen, zonder de moed te kunnen vinden haar aan te spreken.

Hij begreep echter, dat dit moment nu gekomen was. Met reuzenkrachten werkte hij zich uit de modder omhoog, zodat hij even later druipend en walmend op de kant stond.

„Arme stakker!" riep de buurvrouw uit. „Heb je je pijn gedaan? Ben je erg nat? Ach, wat èrg is dat nu allemaal!"

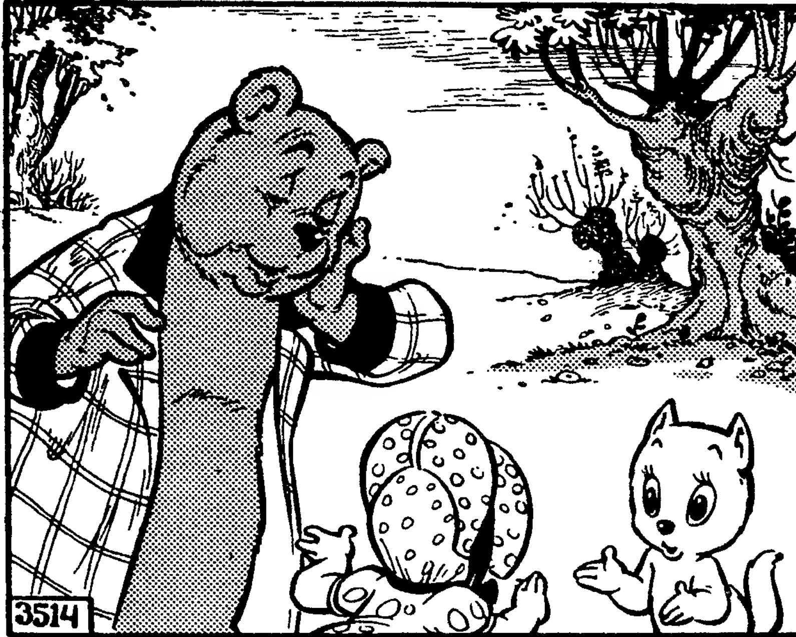
„Blub...ucheuche...blob!" sprak heer Ollie met verkouden stem. „Ik...eh.., ucheuche...bloeb!"

Toen herstelde hij zich. Hij slikte flink enige modder weg en nam met een beleefde buiging het kroos van zijn hoofd.

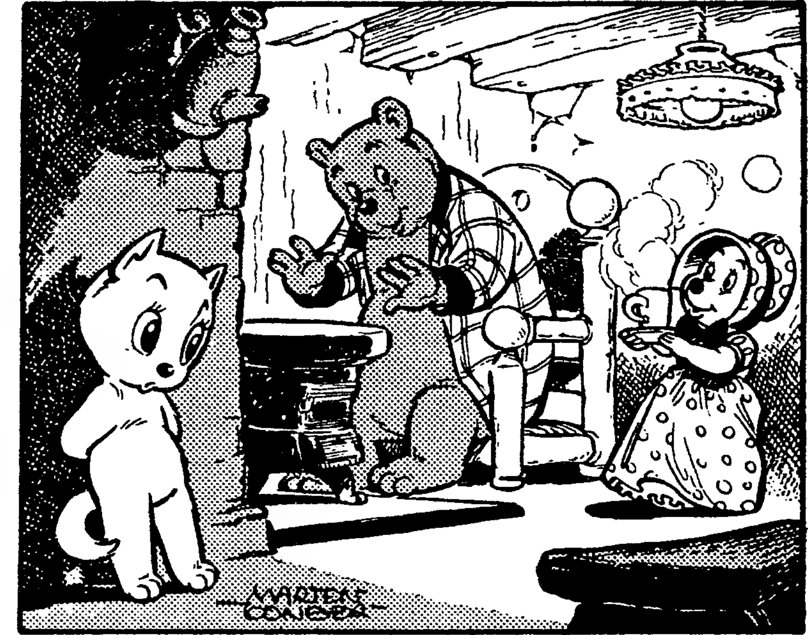
„Mijn naam is Blommel - Bommel bedoel ik", zei hij. „Ollie B. Bommel. Uw dienaar, mevrouw! En dit is mijn jonge vriend Tom Poes, die ik zojuist uit de sloot gered heb. Ik ben een beetje...eh...nat geworden, maar daar kan een heer van mijn stand wel tegen".

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

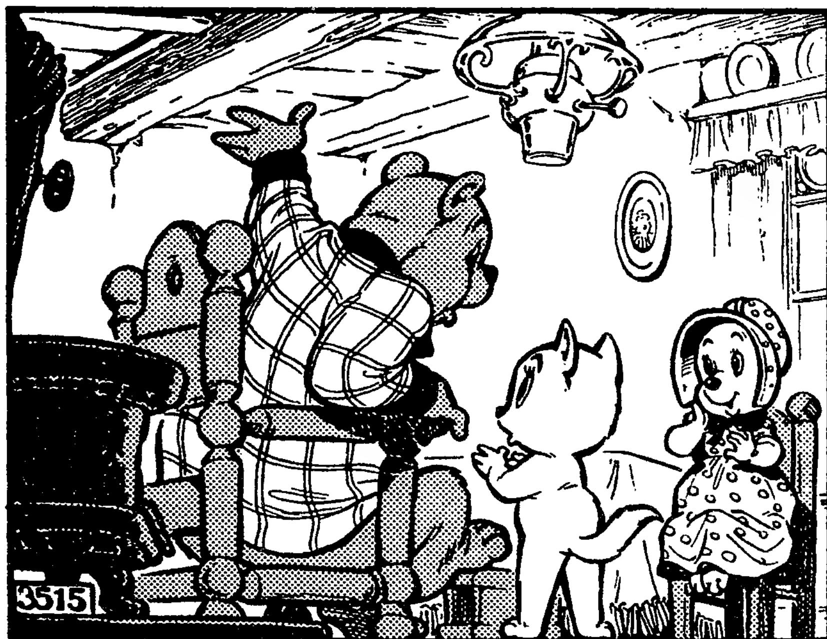

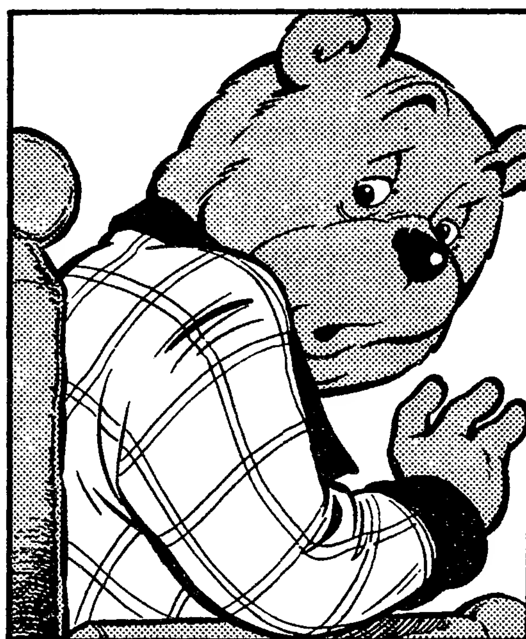

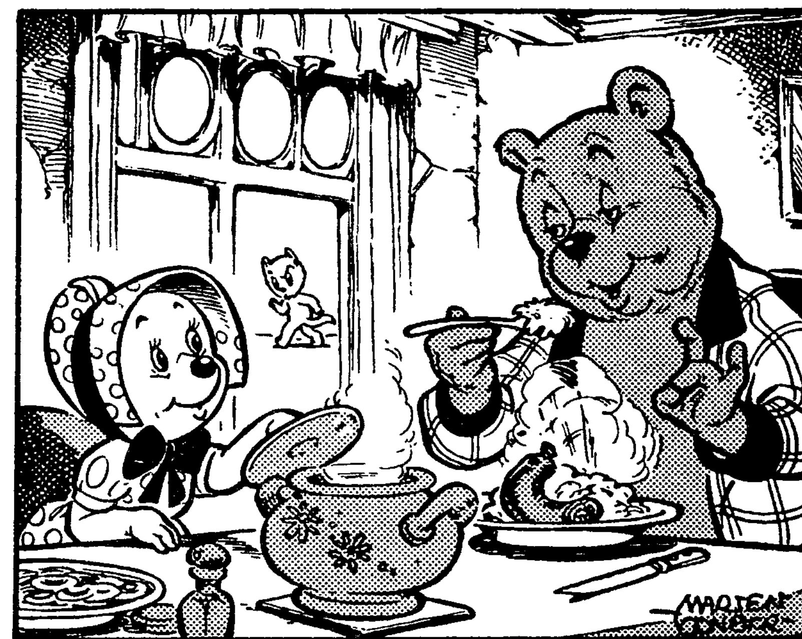
3514. „Het kwam allemaal door die schilder, Terpen Tijn", zei Tom Poes.
„Hij heeft de plank omgekeerd toen we over de sloot liepen en toen . . ."
„Ach, wat erg!" riep de buurvrouw uit. „Wat lelijk van die man! Je vriend had wel dood kunnen zijn!"
„Dat nu niet", zei Tom Poes. „het water is niet diep en . . ."
„Nu, jij dan misschien niet", zei het vrouwtje. „Jij bent een flinke jongen en je kunt jezelf wel helpen. Maar je vriend is er lelijk aan toe, dat zie ik zo! Kom maar gauw mee, arme stakker!"
Heer Bommel keek haar getroffen aan. Hij liet zijn flinke houding varen en er kwam een lijdende trek op zijn gelaat.
„Eindelijk!" mompelde hij met een zucht. „Eindelijk iemand, die mij begrijpt. Ach, als u eens wist hoe goed het mij doet een gevoelige ziel te ontmoeten. Men is soms héél eenzaam, als heer zijnde."
Onder dit en dergelijk gepraat liet hij zich door zijn buurvrouw wegleiden - in de richting van een huisje, dat niet ver van daar in het lommer lag. Tom Poes volgde schouderophalend.
„Wat een drukte om een kleinigheid", mopperde hij bij zichzelf. „Zo iemand heeft een heel verkeerde invloed op heer Ollie. Dat moet wel weer slecht aflopen."
Het is mogelijk, dat Tom Poes gelijk had. Maar voorlopig had heer Bommel het heel goed naar zijn zin.
Hij zat achter de kachel zijn natte kleren te drogen en onder het genot van een glaasje hete anijsmelk was hij al spoedig weer helemaal de oude.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

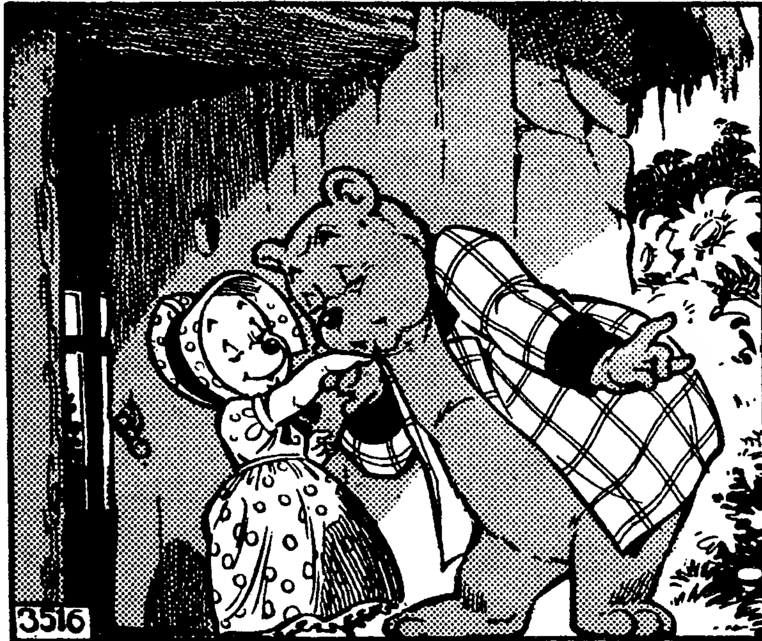

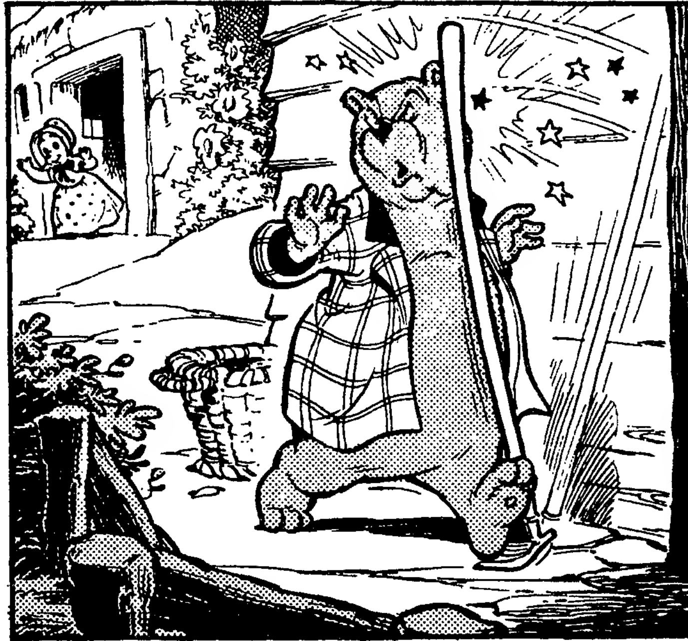

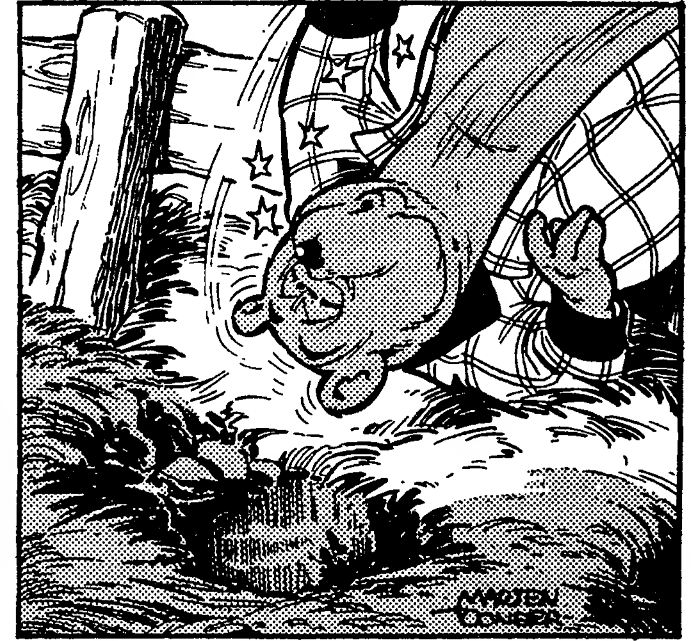
3515. Toen heer Ollie helemaal droog was keerde hij zijn stoel om en ging gezellig aan de tafel zitten.
„U hebt mij een grote weldaad bewezen, mevrouw Doddel", sprak hij. „Zonder u zou ik misschien bezweken zijn."
„Het was heel gewoon hoor", zei de goede ziel. „En ik ben geen mevrouw hoor. Gewoon maar juffrouw."
„O, wat aardig", hernam heer Bommel verrast. „Wel, mejuffrouw, uw daad was niet zo gewoon. Hulpverlening aan lieden, die door een ramp getroffen zijn, is altijd heel edel. Het herinnert mij aan een keer, dat ik met levensgevaar een arme drommel uit een grote waterval vol krokodillen had gered. Hangende aan een liaan klom ik . . ."
„Moeten we niet weer eens gaan?" vroeg Tom Poes. „De ochtend is bijna om en het is zowat etenstijd."
„Wel, ga dan", zei heer Ollie, een weinig kortaf. „Jij bent jong en sterk. Ik echter gevoel me nog niet geheel wel en wanneer juffrouw Doddel er geen bezwaar tegen heeft . . ."
„Maar natuurlijk!" riep de buurvrouw uit. „Blijf toch zitten! De zuurkool is bijna klaar. Als je zin hebt moet je het eens proeven; het is erg goed tegen kouvatten en kwade dampen."
Tom Poes nam dus afscheid. Doch heer Bommel ging er gemakkelijk voor zitten en vertelde heel wat van zijn avonturen, terwijl hij zich de zuurkool goed liet smaken.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

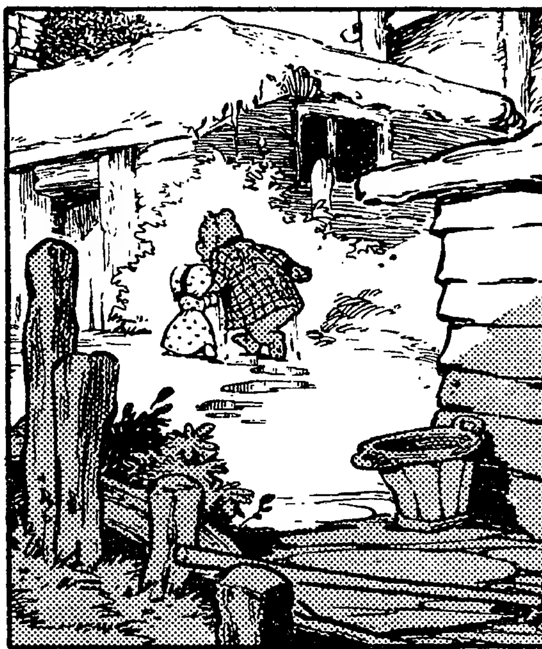

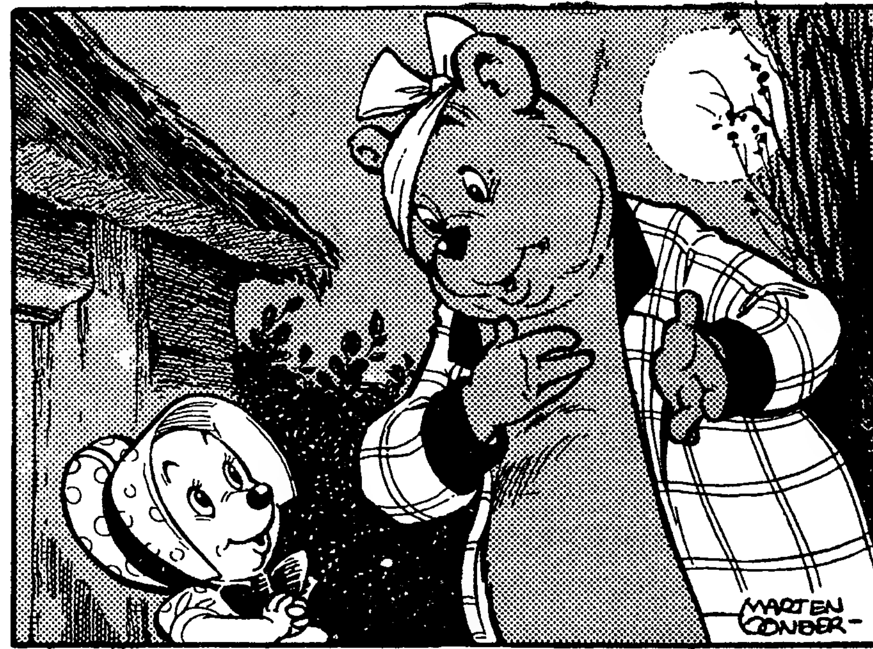
3516. De middag liep reeds ten einde toen heer Bommel met een wazige glimlach naar buiten trad.
„Mijn gemoed is zeer bewogen", sprak hij. „Dit was . . . eh . . . onvergetelijk, mevrouw. De zuurkool en uw gezelschap hebben een nieuwe heer van mij gemaakt, als u begrijpt, wat ik bedoel."
„Ach, gekkie", zei de buurvrouw verlegen. „Ik ben geen mevrouw, hoor. Ik heet Annemarie, maar mijn vrienden noemen mij Dodo. En je mag gerust nog eens komen als je trek in zuurkool hebt. Dag Ollie."
Heer Ollie's gemoed schoot nu geheel vol. Hij stiet een schorre klank uit, maakte een verwarde buiging en plaatste een handkus in de lucht. Toen schreed hij heen met dansende tred.
„Dodo", prevelde hij. „Ach, het leven heeft voor een heer toch wel prachtige momenten. Wat heerlijk is het om met zo'n hoogstaande vrouw mooie gesprekken te hebben over het leven van een Bommel. Ach, wat zingen de vogels en wat geuren de bloemen . . ."
Helaas, de bewogen heer lette niet op waar hij liep. Zijn rozige blikken waren geheel naar binnen gericht, evenals zijn zwevende voetstappen. Zo kwam het dan ook, dat hij op een hark trapte, die daar tegen een schuurtje stond. Het gereedschap schoot omhoog en de steel sloeg met een holle galm tegen zijn schedel. Het werd plotseling duister voor heer Bommels ogen en met een ijle kreet tuimelde hij over een hekje heen in een belendende mesthoop.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

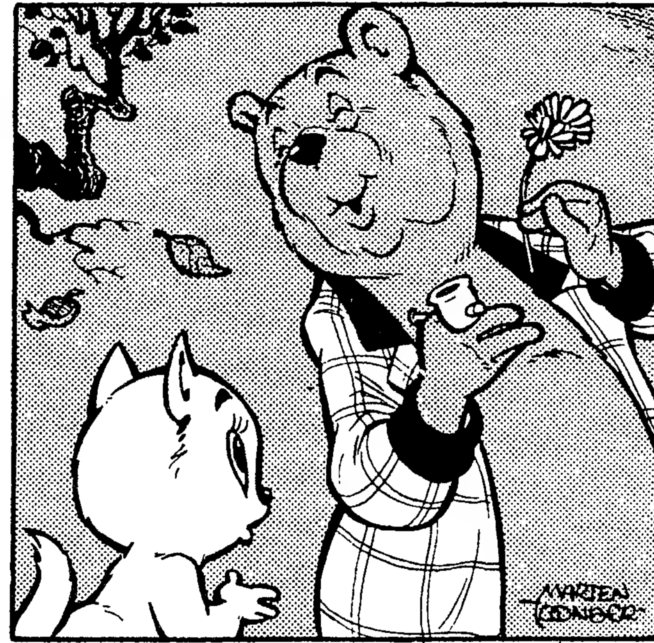

3517. De buurvrouw kwam verschrikt uit haar huisje hollen toen het geweld van heer Bommels val tot haar doordrong.
„Maar Ollie toch!" zei ze meewarig. „Hoe kwam dat nu zo? Kom, geef me maar een hand, dan zal ik je er uit helpen."
Heer Bommel richtte zich soppend overeind en liet zich walgend uit de hoop trekken. Daar stond hij nu, opnieuw omgeven door kwade walmen, terwijl een kleffe substantie zijn blik benevelde.
„Mij woldt . . . wordt . . . ook niets bespaald . . . bespaard", stamelde hij door de neus. „Laat mij . . . maar alleen, mevlouw. Ik gluw . . . gruw van mijzelf en ik zou u maar besmetten . . ."
„Ach, malle", zei juffrouw Doddel, „kom maar gauw mee, dan zal ik je schoonmaken. En ik heet Dodo voor mijn vrienden, hoor."
Zo verdween heer Ollie opnieuw in het gastvrije huisje van zijn buurvrouw. Het duurde enige tijd voordat hij over de schok heen was en de maan scheen reeds toen hij met verbonden hoofd weer naar buiten trad. Doch zijn jas was weer schoon en er lag opnieuw een glimlach op zijn gelaat.
„Hoe kan ik je ooit bedanken . . .eh . . . Dodo?" vroeg hij. „U . . .eh . . . je hebt een heer uit het diepste verval gered, als je begrijpt wat ik bedoel - en woorden schieten hier te kort."
„Ach, gekkie", zei de buurvrouw, „wat ben je toch een malle. Geef me maar een kiekje van je."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3518. Heer Ollie wandelde in een rozige stemming naar huis. Hij schopte speels in de herfstblaadjes en neuriede met een ongeschoolde bas een onherkenbaar liedje. De maan verlichtte zijn pad met een zilveren glans en in het licht daarvan zag hij Tom Poes op een paaltje zitten.

„Dag, heer Ollie", zei Tom Poes. „Wat hebt u daar voor een verband? Bent u op uw hoofd gevallen?"

„O dat?" zei heer Bommel opschrikkend. „O, dat is niets. Een beetje tegen een hark gestoten. Nee, dat is niets."

Hij bukte zich om een aster te plukken en stak die toen met zorg in zijn knoopsgat.

„Het leven", verklaarde hij, „heeft vele lichtpunten, jonge vriend. Is het je wel eens opgevallen hoe fraai de maan schijnt? En hoor je die nachtegaal zingen?"

„Nee", zei Tom Poes. „Dat is een kikker, die kwaakt. Maar wat is er met u? Bent u echt niet op uw hoofd gevallen?"

„Jij kunt dat nog niet begrijpen", zei heer Ollie. „Je bent nog te jong om te weten wat een ontmoeting met een hoogstaande vrouw als Dodo voor het zieleleven van een heer kan betekenen."

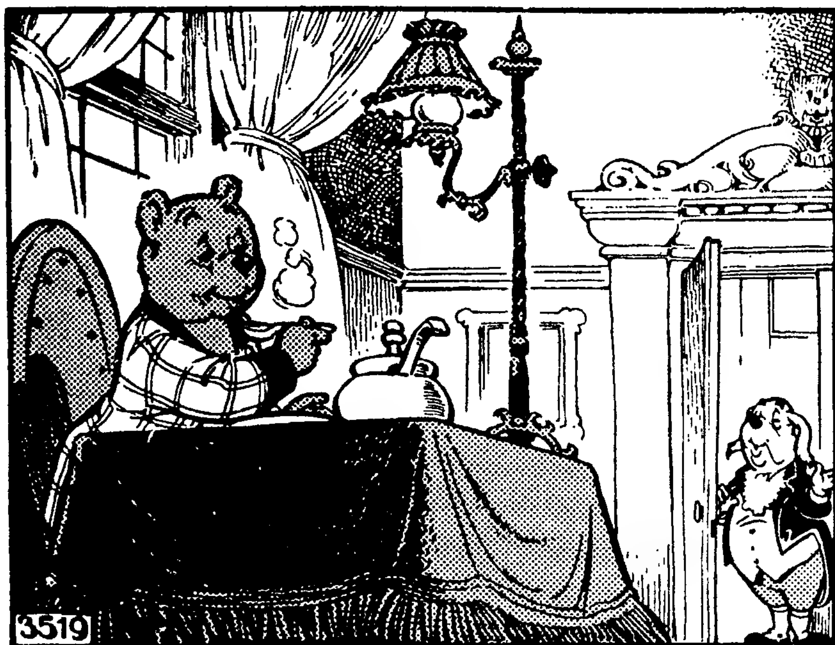
Hij zweeg enige tijd en staarde met een mooie glimlach in de nacht.

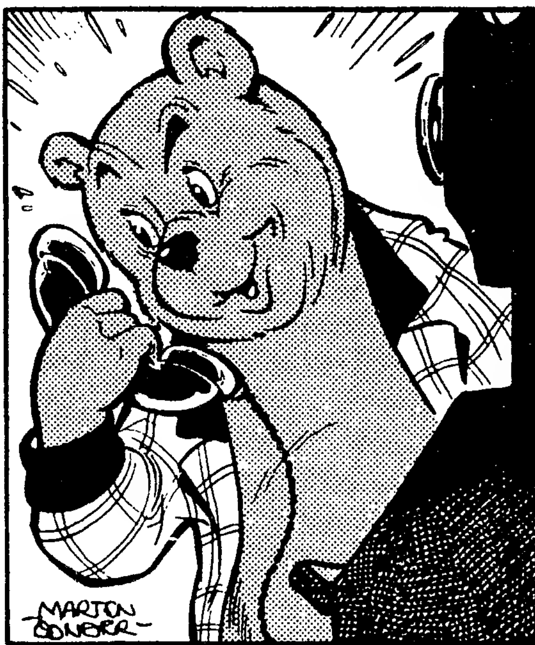
„O, ja, je moet me helpen, Tom Poes", hernam hij toen. „Ik moet die fotograaf weer vinden, want hij moet een kiekje van mij maken. Het is héél belangrijk, hoor! Zoek je hem even op?"

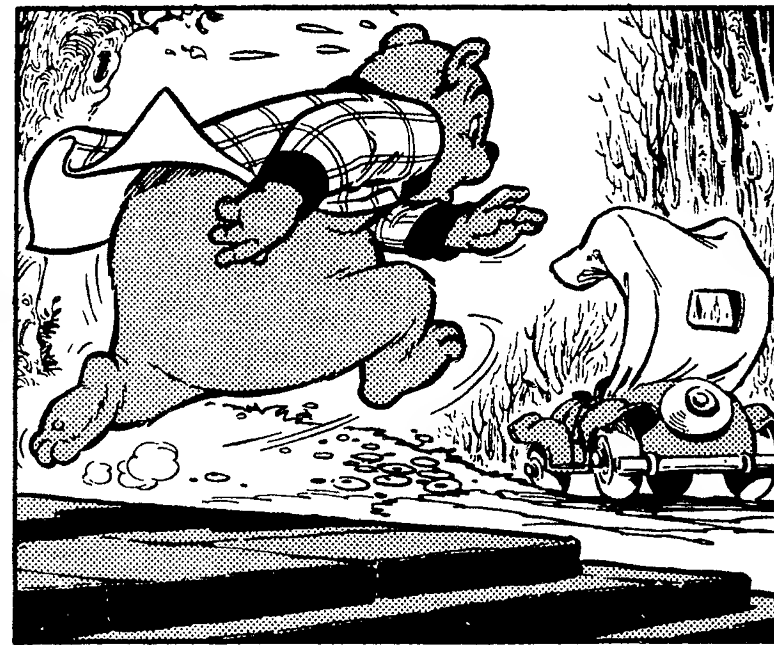
Met deze woorden hervatte hij zijn wandeling. Tom Poes keek hem verbaasd na, totdat zijn vormloze gezang in de verte verstorven was.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

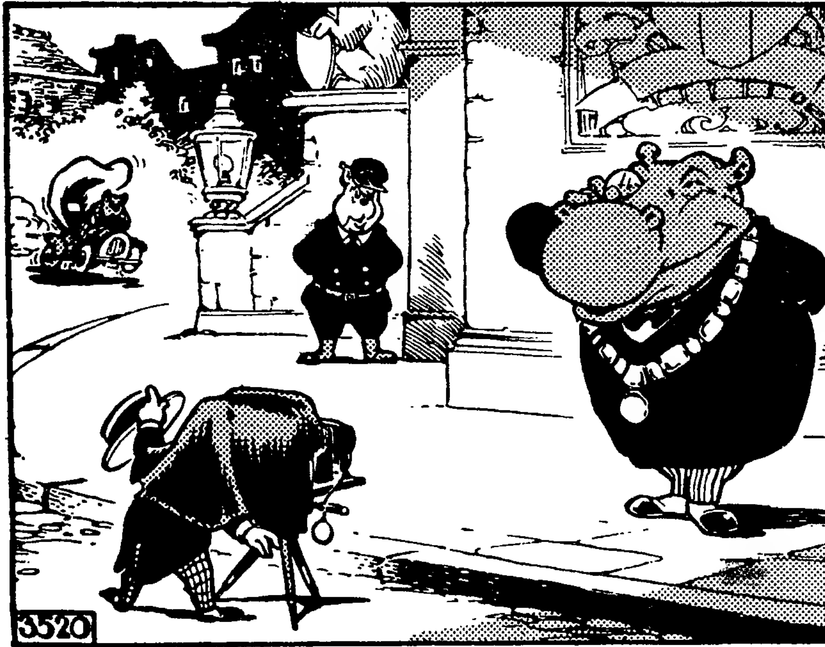
3519. De volgende morgen was heer Bommel reeds vroeg uit de veren. Zacht zingend verzorgde hij zijn uiterlijk; hij druppelde wat lotion op zijn schedel, knipte enige pluisjes van zijn kraag en begaf zich toen met lichte tred naar beneden.
Daar zat hij even later met een afwezige glimlach zijn havermout te nuttigen.
,,Hoe leeg is het leven van een heer alleen'', zo peinsde hij, ,,en hoe eenzaam is zijn gedachtenleven. Soms wordt hij getroffen door een mooie inval, maar dan is er niemand tot wie hij zich wenden kan, zodat hij met zijn geestelijke rijkdom alleen blijft zitten, tegenover het onaantrekkelijke gelaat van Joost. Ach, hoe vervelen die afgezakte trekken mij . . .''
,,Excuseer, heer Olivier'', sprak de bediende, die juist binnentrad. ,,Daar is telefoon voor u, als u mij toestaat.''

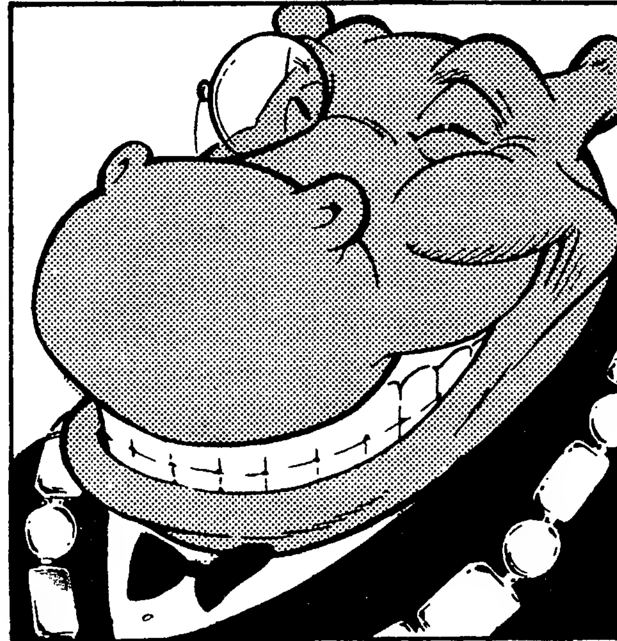
Het was Tom Poes, die op dit vroege uur opbelde om te zeggen dat hij de fotograaf gezien had.
,,Ik moest toevallig vroeg in de stad zijn'', zei Tom Poes. ,,Want ik . . .''
,,Spaar me je oppervlakkig gepraat, jonge vriend!'' riep heer Ollie ongeduldig. ,,Waar is hij? Waar is die Kiekvogel?''

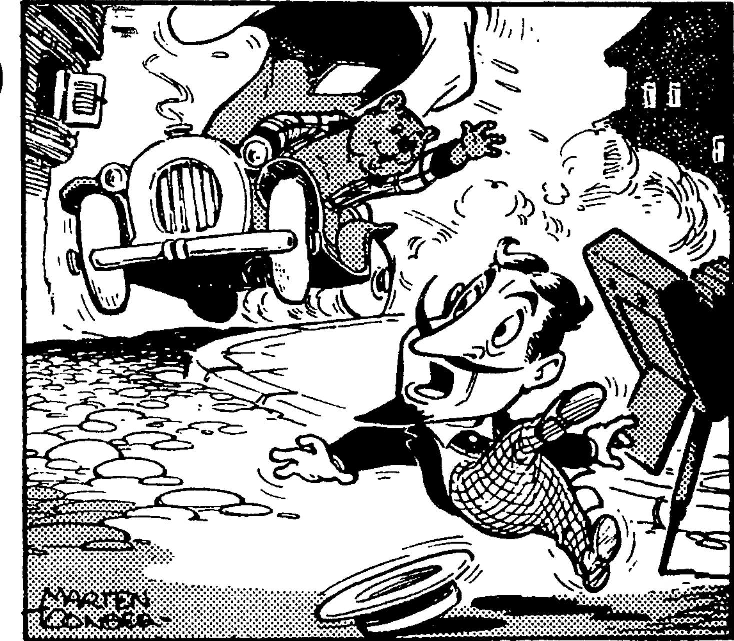
,,Bij het stadhuis'', zei Tom Poes. ,,Hij gaat proberen om de burgemeester te fotograferen, zei hij. Maar wat bedoelt u met oppervlakkig gepraat? Ik . . .''
Heer Bommel luisterde echter niet verder. Met grote snelheid draafde hij naar de Oude Schicht, die bedrijfsklaar gereed stond.
Want het kiekje waar zijn buurvrouw om gevraagd had ging voor de ochtendpap, dat spreekt.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3520. Voor de fotograaf Kiekvogel was de dag goed begonnen. Geduldig had hij voor het stadhuis staan wachten totdat de burgemeester verscheen, op weg naar zijn dagtaak. En voordat de magistraat de stoep had kunnen beklimmen hield hij hem met enkele welgekozen woorden staande.

,,Een kiekje?'' zei de heer Dockerdack. ,,Wel, waarom niet? Er worden wel gekkere plaatjes gemaakt - en een kwartje voor een aangezicht is te doen''.

Hij stelde zich dus op in een mooie pose, terwijl de fotograaf verheugd onder zijn doek kroop om het beeld scherp te krijgen.

,,Als ik de burgemeester eenmaal genomen heb, kan ik wel meer klanten krijgen'', zo sprak hij tot zichzelf. ,,Nu heb ik eindelijk een kans om een praktijk op te bouwen. Wel, aan mij zal het niet liggen als dit geen goede foto wordt!''

Hij maakte zich los van zijn apparaat en nam de hoed af om de zon uit de lens te houden.

,,Eventjes lachen, edelachtbare!'' riep hij.

De burgemeester gehoorzaamde minzaam - en het zou dan ook een héél mooi kiekje geworden zijn. Maar op dat moment raasde er een auto met grote snelheid nader - en de chauffeur, die ver naar buiten hing, riep met krachtige stem:

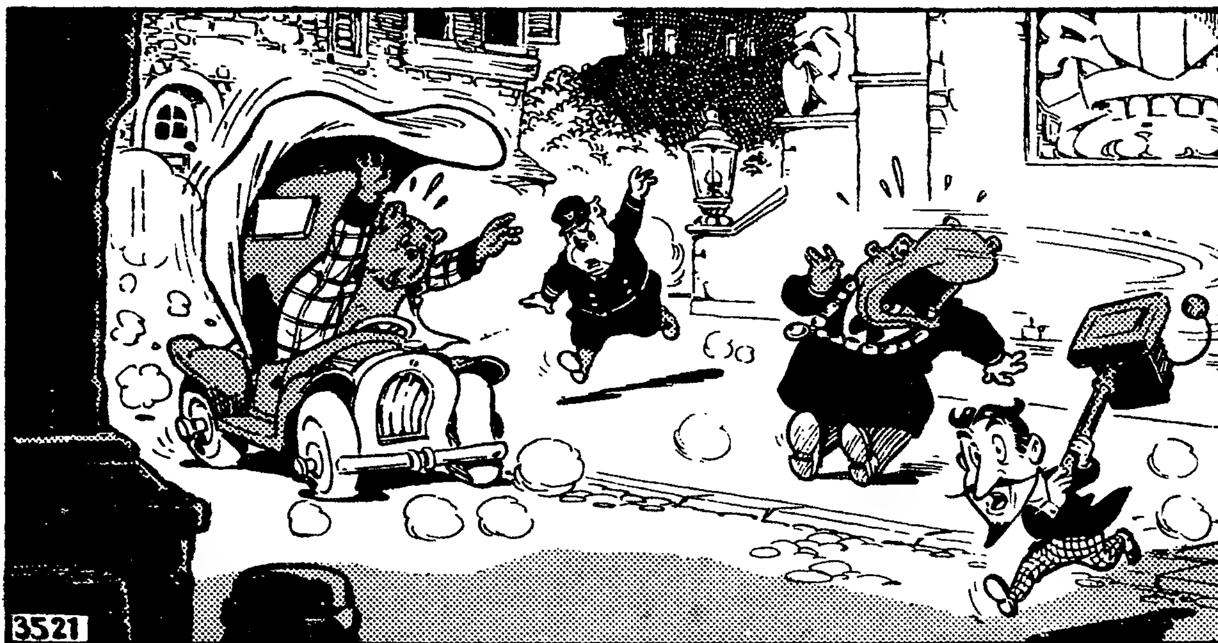
,,Ha! Daar heb ik je te pakken! Net op tijd!''

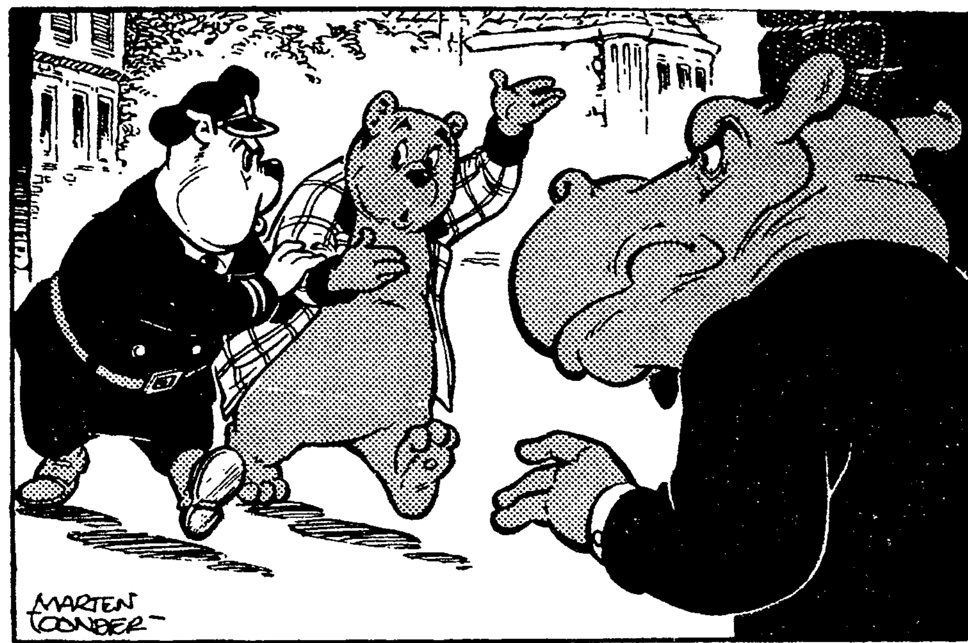
Het was heer Bommel, die een opdracht voor een foto op kabinetformaat wilde geven.

Maar de heer Kiekvogel, die dat niet wist, schrok vreselijk.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3521. „Net op tijd!" riep heer Bommel, terwijl hij krachtig remde. „Daar heb ik je dan toch te pakken. Luister eens even, heer Kiekvogel!"
Maar de hevig geschrokken fotograaf luisterde niet. De vreselijke gebeurtenissen van de vorige dag lagen hem nog vers in het geheugen en daarom pakte hij zijn spullen bij elkaar en maakte zich met grote snelheid uit de voeten.
„Help!" riep hij. „Daar is één van die gekken weer!"
„Wat betekent dat?" vroeg de burgemeester, die zijn mooie pose geheel in de steek gelaten had. „Wat bezielt je, Bommel?"
„Houd hem tegen!" riep heer Ollie. „Ik wil een kiekje laten maken! Het is belangrijk!"

Met deze woorden sprong hij uit de Oude Schicht om de heer Kiekvogel te volgen. Doch nu trad de commissaris van politie voorwaarts.
„Ja, wat betekent dat, Bommel?" vroeg hij. „Je overschrijdt de maximumsnelheid en je bedreigt een eerzaam handwerksman. Maar je bent op heterdaad betrapt, vriend!"

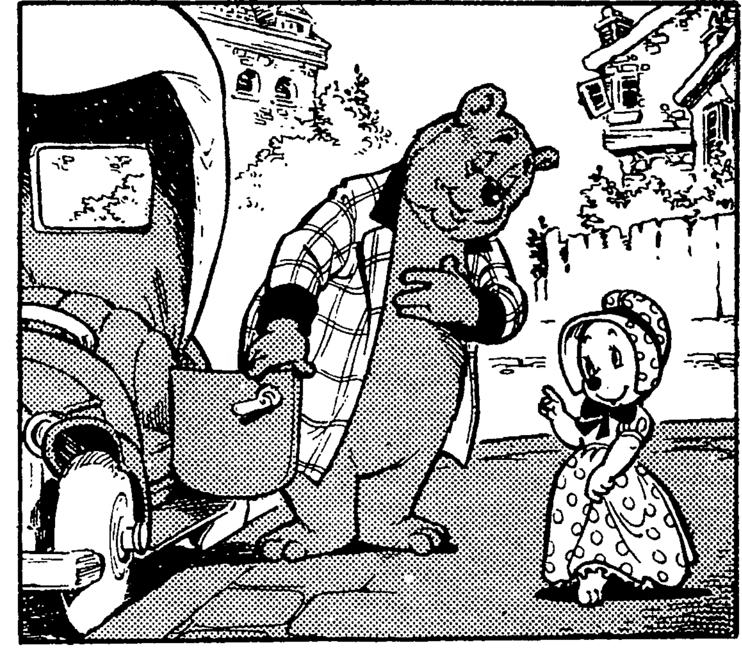
„Ik bedreig niet!" riep heer Ollie schril. „Ik wil een foto hebben en er is haast bij! Laat me los!"
„Een foto, jawel", zei de burgemeester, die nu nadertrad. „Maak dat een ander wijs. Wat moet jij met jouw uiterlijk op een kiekje doen? Schrijf hem op, Bas; het is duidelijk, dat hij kwaad in de zin had".

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

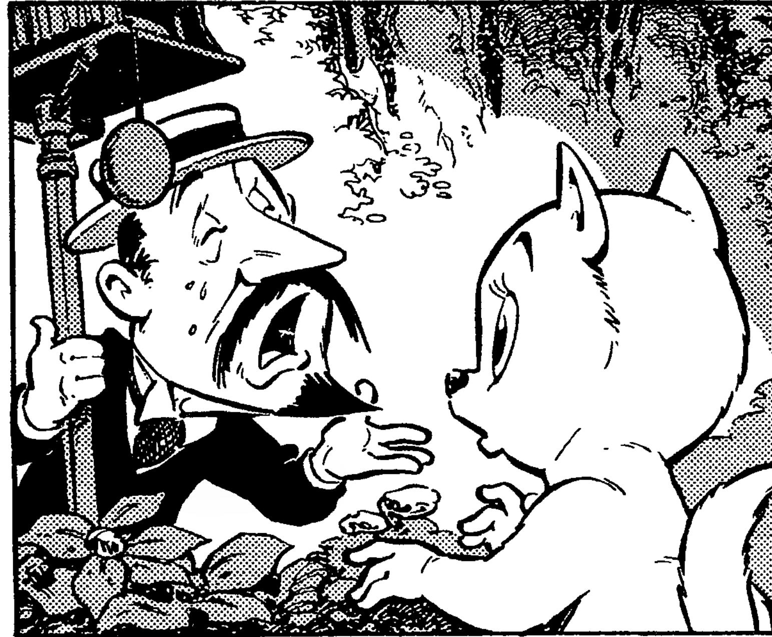
3522. „Ziezo", sprak de commissaris, een notitieblokje trekkend, „nu gaan we je eens opschrijven. Te hard gereden, de linkerkant van de weg gehouden en een ordelijk burger bedreigd. Niet zo mooi, Bommel, dat wordt een zware drukker!"
„Ik heb niet gedreigd!", riep heer Ollie toornig uit. „Ik wilde alleen maar een kiekje laten maken!"
„Des te erger", hernam de beambte. „Vertel nu maar eens rustig je geboortedatum en je beroep, dan kan ik opschieten."
Heer Bommel gaf met gesmoorde stem de gevraagde inlichtingen, die de ander met geschoolde hand in zijn boekje optekende.
„Je kunt gaan", zei Bulle Bas ten slotte. „Je zult er wel meer van horen." Daarop begaf hij zich, samen met de burgemeester, in het raadhuis en heer Ollie keek de gewichtig pratende heren na met grote bitterheid. Toen hij zich nu omdraaide om naar de Oude Schicht te gaan stond hij plotseling tegenover zijn buurvrouw.
„O... eh", stamelde hij geschokt. „Dag eh... mevrouw." En hij wilde zich voortspoeden, want het idee dat juffrouw Doddel hem wederom voor aap had zien staan, was te veel voor hem.
„Dag Ollie. Wat gezellig", zei het vrouwtje. „Was die agent lelijk tegen je?"
Heer Bommel zakte wat ineen. „Ja", gaf hij toe. „Ik wilde een foto laten maken en toen gaf hij mij een bekeuring."

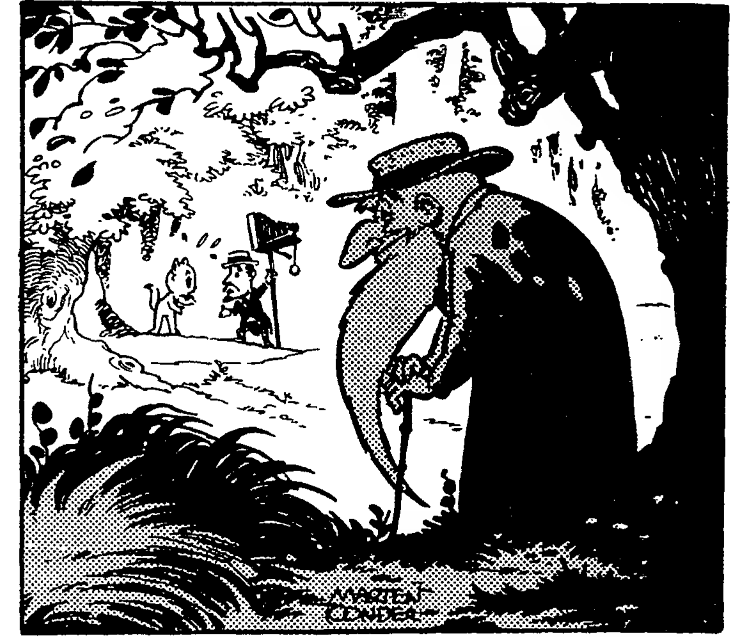
„Ach, wat mal!", riep de buurvrouw uit. „Mag dat niet? Nu, dan maar geen foto, hoor; ik vind je zo nog aardiger dan op een plaatje."
Daar klaarde heer Ollie van op.
„Heus?", vroeg hij. „Wel eh... hm... mag ik eh... je in mijn auto naar huis brengen, Dodo?"

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3523. Intussen dwaalde de fotograaf Kiekvogel met hangende snor door het woud.

„Wat is het toch vreselijk om een klein mannetje te zijn", prevelde hij. „Altijd zit men in de hoek waar de slagen vallen. Nu had ik een goede klant en daar komt me die woesteling om me opnieuw in het water te gooien. Maar ik zal hem! Hem en die schilder en die bediende!"

Vervuld van deze en dergelijke bittere gedachten stond hij plotseling voor Tom Poes die zijn ochtendwandeling deed.

„Scheelt er alweer iets aan?", vroeg Tom Poes deelnemend. „Bent u Terpen Tijn soms weer tegengekomen?"

„Ach nee", zei de fotograaf gebroken, „ach nee. Maar ik ben een arme verschoppeling. Nooit kan ik eens een bekend iemand fotograferen zonder dat er iets tussenkomt. Al veertig jaar sjouw ik met dit tweedehands toestel rond en nooit kom ik verder dan aangezichten voor een kwartje."

„Dat is heel droevig", gaf Tom Poes toe. „Misschien moet u eens een ander apparaat kopen, dat geeft meer vertrouwen."

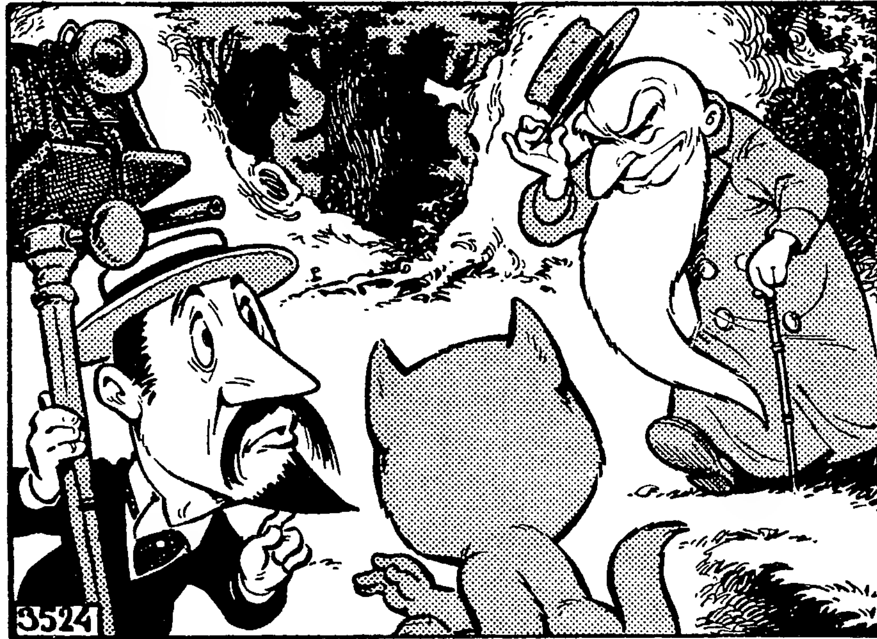
„Welja!", riep de heer Kiekvogel, „alsof dat niets kost! En ik ben nu eenmaal gehecht aan dit ding! Maar wacht maar! Ik zal ze wel eens laten zien wat ik kan! Mijn tijd komt wel."

Op deze woorden maakte een vale gedaante zich los uit de schaduwen van het woud.

„Juist", sprak die met krakende stem, „dat mag ik horen! Mijn tijd komt wel. Ja, ja, voor iedereen komt de tijd, maar niet iedereen treft het, dat ik dan net in de buurt ben."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

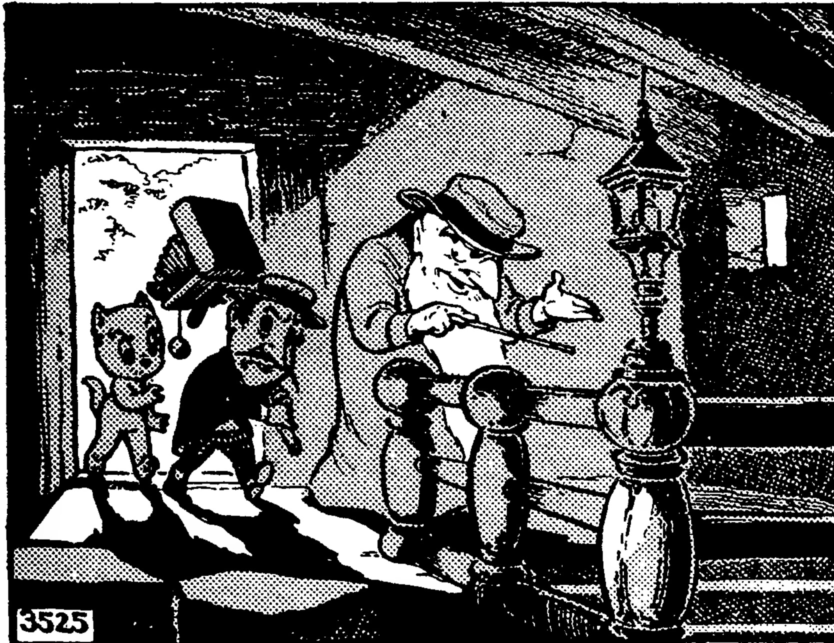

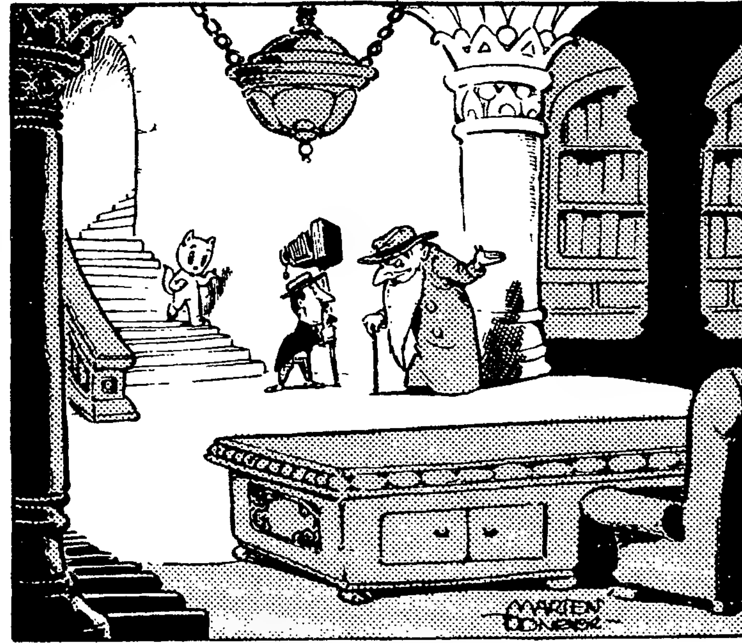

3524. Toen Tom Poes en de fotograaf zo plotseling die krakende stem achter zich hoorden schrokken ze erg, dat is te begrijpen. Het was echter slechts een eenzame grijsaard, die uit het struweel nader trad.
„Wat hoor ik daar?", hernam de oude, „is meneer fotograaf? Wel, dat treft dan prachtig; die zoek ik nu net!"
De heer Kiekvogel klaarde geheel op.
„Ja, ik ben gerenommeerd fotograaf", verklaarde hij. „Verschillende dankbetuigingen liggen ter inzage. Altijd een scherp beeld en een uitnemende gelijkenis. Voor een florijn hebt u een zeer fraai kabinetformaat; maar u kunt ook een aangezicht krijgen; voor een kwartje. Klaar terwijl u wacht! Als u..."
De grijsaard hief een hand op en stiet een dor lachje uit.
„U vat mij verkeerd", zei hij. „Ik zoek geen beeltenis van mijzelf. Het idee! Nee meneer, ik ben de uitgever van het beroemde tijdschrift 'Hocus' Magazijn' en ik zoek een geschoold vakman voor de fotoreportages."
„Hocus' Magazijn?", herhaalde Tom Poes. „Dat blad ken ik niet."
„Het is geen blad voor kinderen", sprak de uitgever koeltjes. Hij wierp Tom Poes een onaangename blik toe en keerde zich om.
„Als meneer mij volgen wil?", vervolgde hij. „Dan zal ik u naar de uitgeverij geleiden. We kunnen daar beter over zaken praten dan hier tussen het geboomte."
Hij schuifelde in snelle pas door de dorre bladeren en bleef ten slotte staan bij een klein gebouwtje, dat hij met een roestige sleutel opende.
„Hm", mompelde Tom Poes achterdochtig. „Als dat de uitgeverij van een beroemd blad is, dan is die erg armoedig uitgevallen. Ik vertrouw die oude niet."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

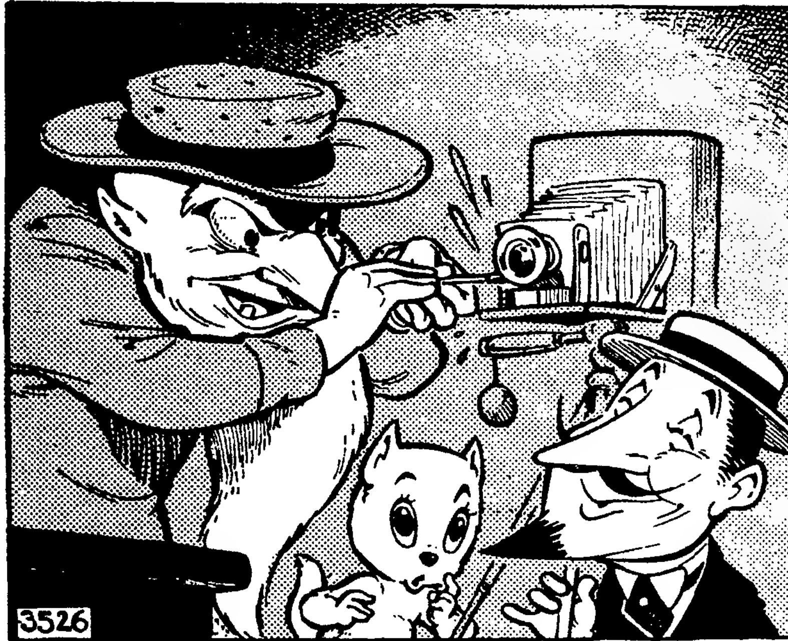

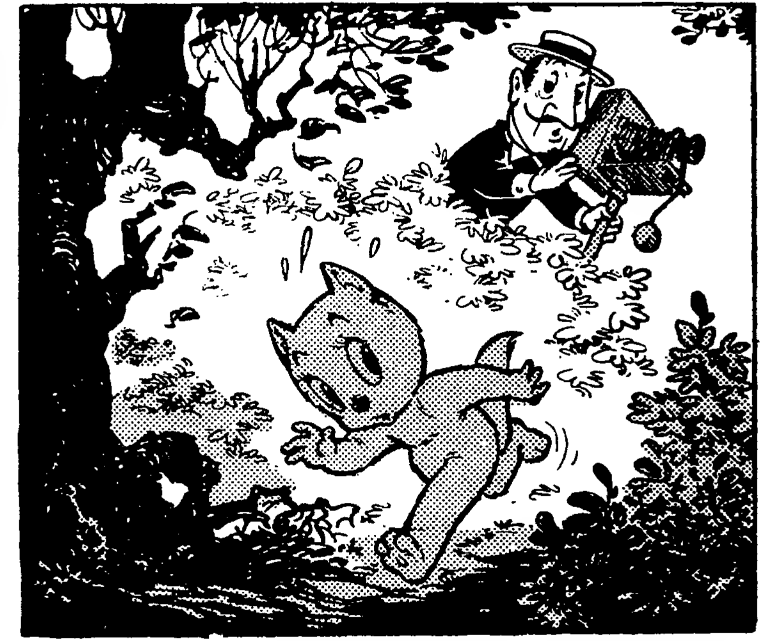
3525. De heer Hocus opende de deur van het schuurtje en trad binnen.
„Als de heren mij volgen willen?", knarste hij vanuit de duisternis.
De vreugde van Kiekvogel was een heel eind gezakt, toen hij het armoedige stulpje zag.
„Wat een uitgeverij!", hoorde Tom Poes hem mompelen. „Ach, hoe kan het ook iets goeds zijn? Ik heb immers altijd pech!"
Hij volgde de oude onwillig en Tom Poes stapte achter hem aan het gebouwtje in. Doch toen ze eenmaal binnen waren zagen ze tot hun verbazing, dat het hutje slechts diende als bedekking van een fraaie trap, die naar beneden leidde.
„Men moet nooit op de uiterlijke schijn afgaan", zei de grijsaard, die reeds bezig was af te dalen. „Onopvallend van buiten, maar innerlijk diep. Daar houd ik van. Kom binnen, kom binnen. Nu kunnen we over zaken praten. Hoe is het? Neemt u mijn aanbod aan? Wilt u fotograaf worden van Hocus' Magazijn?"
De heer Kiekvogel liet een bewonderende blik door het vertrek gaan en schuifelde wat verlegen met zijn voeten. Het was duidelijk dat hij onder de indruk raakte.
„Ja... ik wil wel", zei hij aarzelend. „Maar ik weet niet. Ik heb altijd pech, om eerlijk te zijn. Niemand laat zich door mij fotograferen, dus laat staan beroemdheden. Ik zeg het maar ronduit, meneer Hocus."
„Beroemdheden?", riep de uitgever uit - en hij lachte krakend. „Beroemdheden bestaan niet, mijn beste meneertje. Ze worden gemáákt! En wie maakt ze? Hocus' Magazijn maakt ze! Ja, men wordt pas beroemd, wanneer men in mijn tijdschrift gestaan heeft!"

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

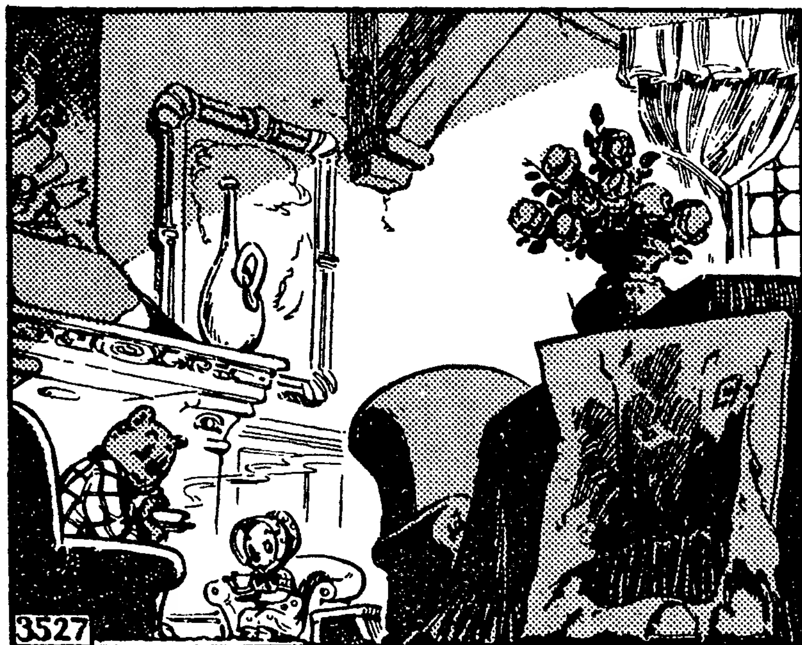

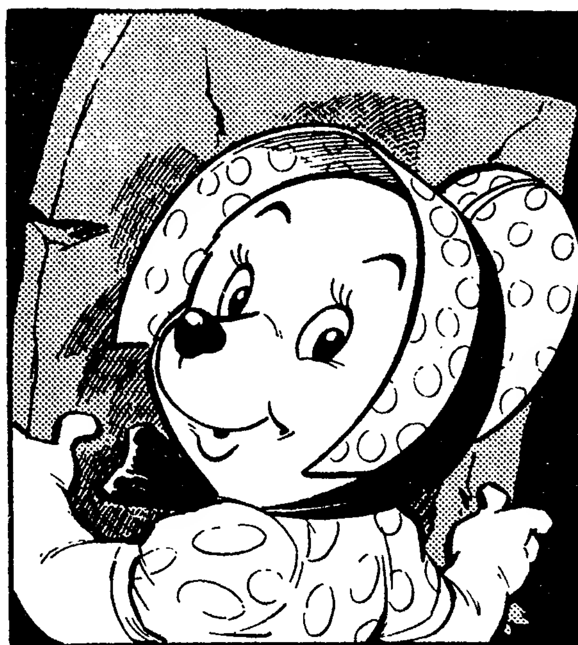

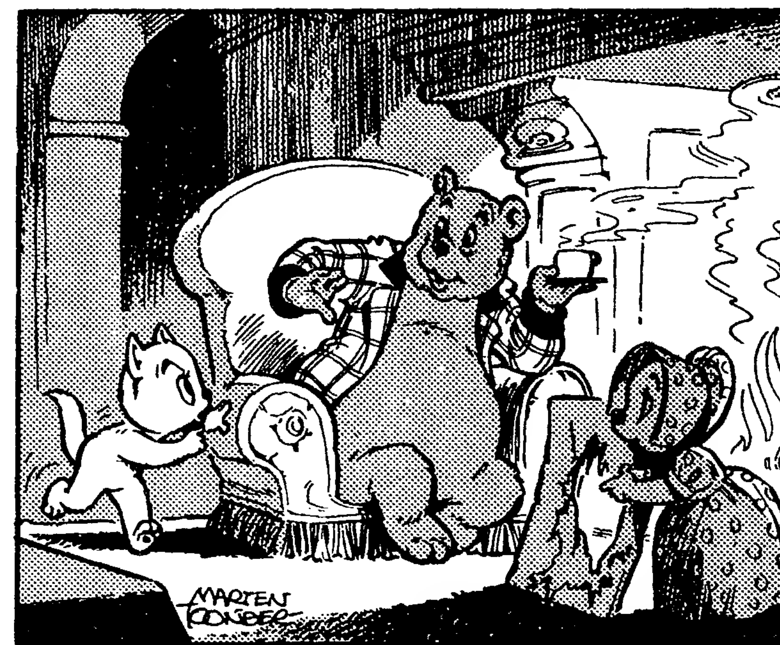
3526. „Het is aardig werk om lieden beroemd te maken", zei de grijsaard, die zich meester had gemaakt van Kiekvogels fototoestel. „Het geeft een héél mooie voldoening."
„Ja, dat kan ik me voorstellen", zei de fotograaf eerbiedig. „Het lijkt me heerlijk om beroemd te zijn."
De heer Hocus stak een schroevedraaier in het apparaat en wrikte het met een eenvoudige beweging uit elkander.
„Dat zeg ik niet, ezel" gromde hij, al werkende. „Het is niet heerlijk om beroemd te zijn, maar om beroemd te maken! Onthoud dat! En dat zal jij nu kunnen doen. Kijk, ik zet een andere sluiter op je toestel. Daarmee kan je iedereen knippen. En ieder kiekje, dat je op de manier neemt en dat in mijn tijdschrift geplaatst wordt, maakt de geknipte beroemd."
Na deze woorden gaf hij het bewerkte fototoestel weer terug en leidde zijn bezoekers met zachte drang naar de uitgang.
„Nu maar ferm aan het werk!" besloot hij ten afscheid. „Voor iedere foto, die je me hier brengt, betaal ik je duizend goudstukken. Tot ziens. Hèhèhèhè!"
Zijn kakellach verstierf toen hij zijn deurtje dichtwierp — en nu stonden de heer Kiekvogel en Tom Poes weer alleen in het woud.
„Duizend goudstukken voor iedere foto!" herhaalde de eerste op dromerige toon. „En met ieder plaatje kan ik iemand beroemd maken. Ach, het leven is schoon."
Toen kwam er plotseling een levendige blik in zijn ogen en hij richtte zijn instrument op Tom Poes.
„Ik zal met jou beginnen!" riep hij vrolijk. Maar Tom Poes was reeds een donker pad ingesprongen. Hij vertrouwde de nieuwe sluiter niet.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3527. Heer Bommel had zijn buurvrouw uitgenodigd om een kopje thee te komen drinken op Bommelstein. „Het is hier maar eenvoudig", zei hij bescheiden. „Maar ja, als heer alleen heeft men weinig behoeften."

„Malle", zei juffrouw Doddel, „het is hier prachtig, hoor. Maar ik wist wel, dat je een goede smaak zou hebben. Alleen moet je niet zo'n rommel maken, Ollie!".

Ze wees op de overblijfselen van het portret, dat Terpen Tijn gemaakt had, en dat nog steeds in een frommel op de grond lag.

„O, dat", zei heer Bommel haastig. „Dat is een soort schilderij, dat een beetje gevallen is."

Hij bukte zich om het op te rapen, doch zijn buurvrouw was hem voor.

„Ach, wat enig", zei ze. „Wat mooi gekleurd! En dat balletje daar lijkt precies op jouw oog, zie je wel? Jammer, dat het stuk is. Weet je wat: Ik zal het meenemen, dan zal ik het thuis onzichtbaar stoppen."

Voordat heer Ollie op dit vriendelijke aanbod in had kunnen gaan werd de deur geopend en trad Tom Poes binnen.

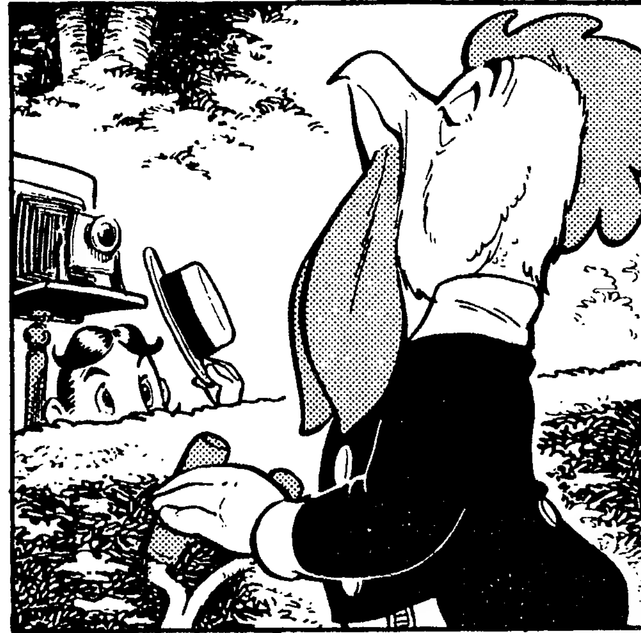
„U moet u niet door die Kiekvogel laten fotograferen, heer Bommel!" riep hij ademloos. „Er zit een nieuwe sluiter op zijn toestel — en ik ben bang, dat daar iets niet mee in de haak is!"

In korte trekken deed hij nu het hele verhaal over de ontmoeting met de uitgever Hocus en diens tijdschrift. Heer Ollie had echter niet de rechte belangstelling, want hij vond het vervelend, dat hij gestoord was. En juffrouw Doddel zei vriendelijk: „Ik hoef geen foto meer te hebben, hoor. Dit schilderij is even goed".

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3528. De fotograaf Kiekvogel liep met lichte tred langs de wegen. De sluiter, die de grijsaard op zijn toestel had gezet, vervulde hem met nieuwe hoop. Doch zózeer had het leven deze man beproefd en geknakt, dat hij nauwelijks in het gelukken van een goede kiek kon geloven.
Toen hij dan ook langs een weelderig buiten liep bleef hij met een onzekere glimlach staan.
,,Daar is een deftig persoon bezig met het knippen van de haag'', prevelde hij. ,,Als ik nu hem eens knipte? Hij zou een goede klant zijn; precies wat die uitgever zoekt. Ik zal het proberen, hoewel ik haast zeker weet, dat hij mij te water zou werpen als hier water was.''
De heer Kiekvogel trad voorwaarts en nam bevend zijn strohoed af.
,,Ik b-ben d-de fotograaf van het tijdschrift Hocus' Magazijn'', zo sprak hij. ,,Mag ik eh... mag ik een opname van u maken?''
,,Hocus' Magazijn?'' vroeg de ander, een wenkbrauw optrekkend. ,,Wat is dat voor een vlugschriftje?''
,,Geen vlugschriftje'', zei Kiekvogel snel. ,,Het is een gerenommeerde uitgave, waar slechts gekroonde hoofden en beroemdheden in staan.''
,,Eh bien'', hernam de heer, in wie de oplettende lezertjes zeker de markies de Cantecler herkend zullen hebben. ,,Dat kan geen kwaad, dunkt me. Ge kunt een opname maken, wanneer ge er bij zet, dat ik het in het geheel niet met de huidige gang van zaken eens ben. Ik houd van krachtig en voortvarend aanpakken.''
Met deze woorden stelde hij zich in een voordelige houding op - en de fotograaf haastte zich onder zijn doek om dit beeld vast te leggen.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

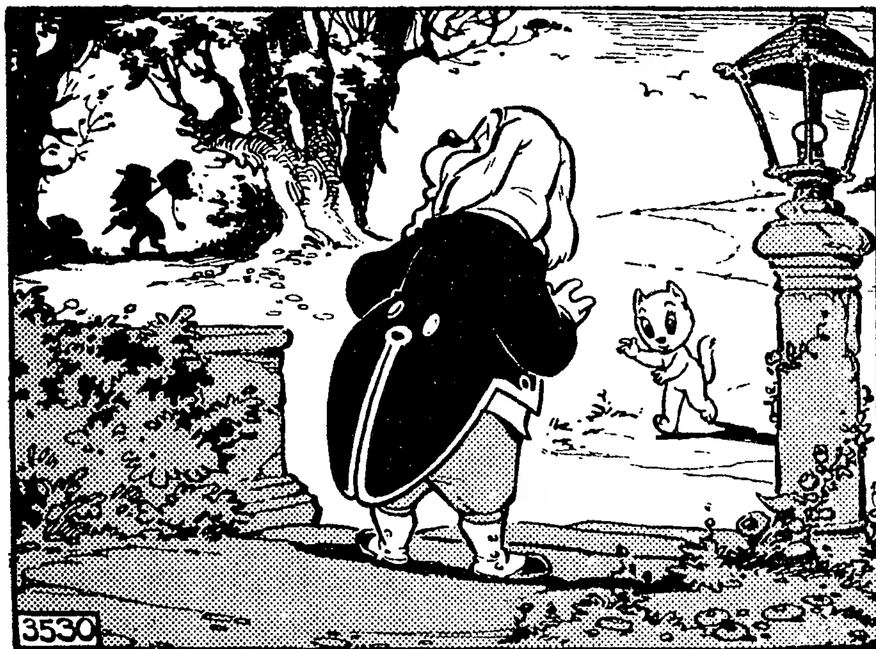

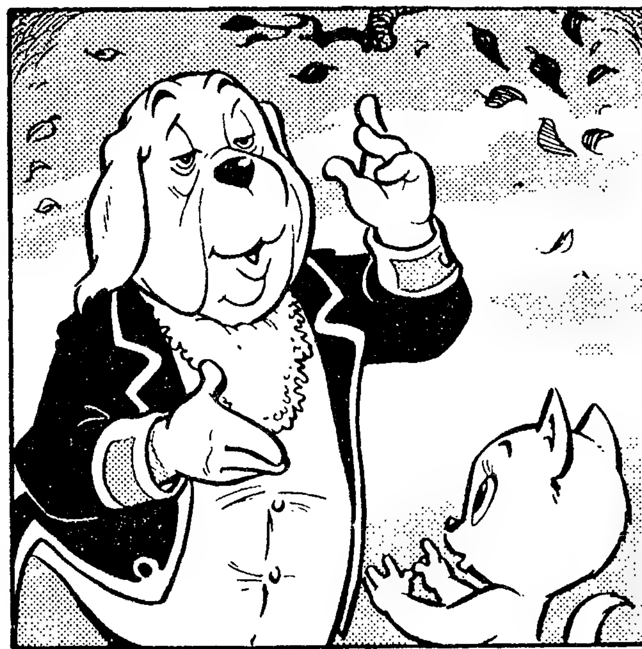
3529. „Hartelijk dank", zei de heer Kiekvogel toen hij zijn werk beëindigd had. „Dat is vast en zeker een mooie opname geworden."
„Dat meen ik ook", gaf de markies glimlachend toe. „Wees zo goed mij een exemplaar van het tijdschrift te zenden, amice. En zet er vooral bij, dat ik een voorstander van een voortvarend beleid ben."

„Het komt in orde", beloofde de fotograaf. Hij lichtte de hoed en vervolgde vrolijk zijn weg. Na enige tijd kwam het slot Bommelstein in zicht — en nu viel zijn blik op de bediende Joost, die een houten harkje had gehaald om bladeren te gaan zamelen.
„Kijk, kijk", prevelde Kiekvogel. „Dat is die kwalijke knecht, die mij zo slecht behandeld heeft. De ellendeling verdient niet, dat ik hem knip; maar aan de andere kant is het een mooie proef. Als hij zich nu wel laat fotograferen is dat een bewijs, dat er iets wonderlijks met mij gebeurd is."
Hij hield dus halt en richtte zijn toestel.
„Ik kom van Hocus' Magazijn!" riep hij tot de trouwe bediende. „Mag ik een opname van u maken?"
„Hocus' Magazijn?" herhaalde Joost verrast. „Ach, dat had ik gisteren moeten weten. Werkelijk een héél keurig blad, met uw welnemen. Gaat uw gang!"
Hij richtte zich fier op en trok zijn jas recht, terwijl de fotograaf het beeld scherp stelde.
„Het is héél juist gezien om iemand van mijn positie in het tijdschrift te plaatsen", vervolgde de knecht intussen. „Want als u mij toestaat, wij worden zo licht voorbijgezien. En toch denk ik zo vaak; er zouden in het geheel geen beroemdheden zijn wanneer er geen bediendes waren! Dat mag wel eens gezegd worden, als ik zo vrij mag zijn."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

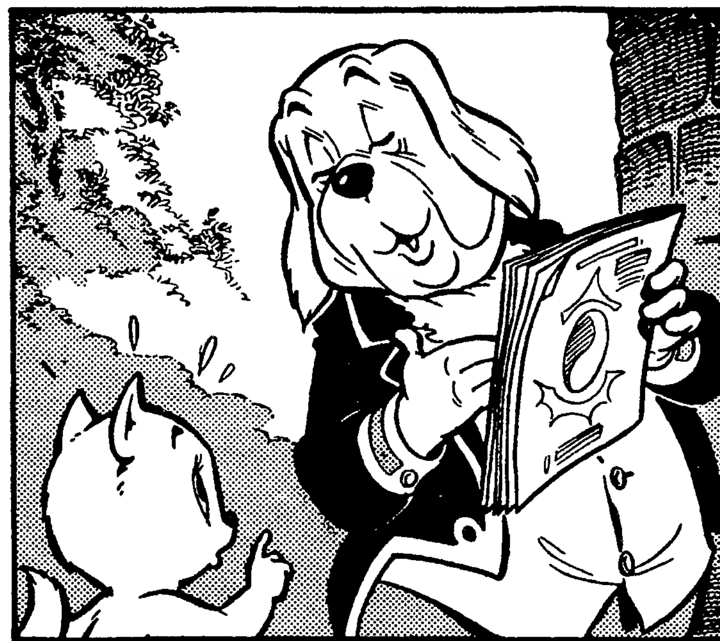
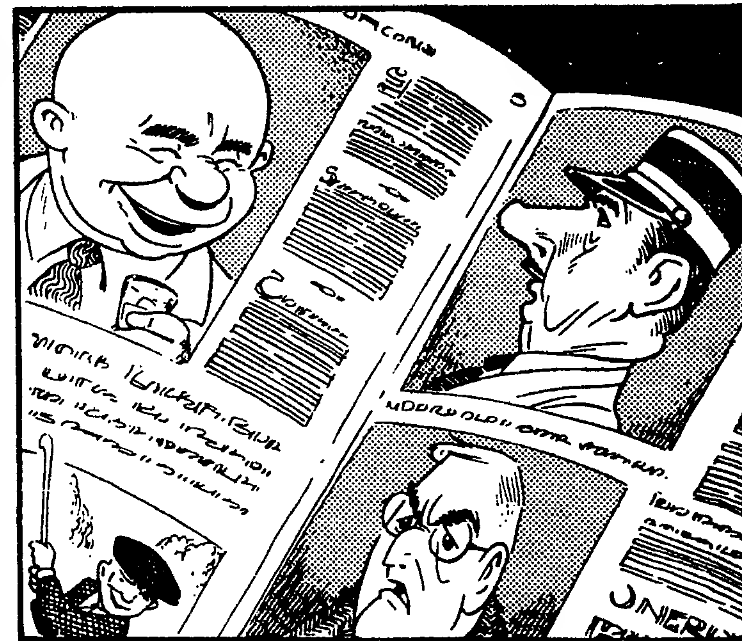

3530. De heer Kiekvogel drukte af en schoof daarna zijn apparatuur weer in elkander.
„Mijn dank", zei hij. „Het tijdschrift zal u worden toegestuurd wanneer u opgenomen bent."
„Geen dank", zei Joost, „het was mij een eer, als u mij toestaat. En u hoeft niets te sturen want ik ben een trouw abonnee."
De fotograaf groette vriendelijk en vervolgde zijn weg — en de knecht keek hem met een dromerige glimlach na.
Zo trof Tom Poes hem aan, toen die even later op de middagwandeling passeerde.
„Wat is er?", vroeg Tom Poes achterdochtig. „Ben je soms ook verliefd?"
Joost schrok op en trok zijn gelaat in de vertrouwde plooi.
„U moet mij verschonen", zei hij. „Ik heb zojuist een héél aardig voorval meegemaakt, als ik zo vrij mag zijn. Men heeft van mij een foto genomen, die geplaatst zal worden in Hocus' Magazijn; met uw welnemen."
„Hm", zei Tom Poes, „daar heb je het al! Ik ben bang dat er iets niet in orde is met dat tijdschrift, Joost! Ik heb er nog nooit van gehoord en de uitgever vertrouw ik niet. Dat is één van die vreemde oude mannen met een kakellachje, je weet wel."
„Het spijt me, dat te horen", hernam de knecht. „Want het is een in-keurig blad, werkelijk! Ik ben zo vrij om het iedere week te lezen, nu al jaren lang, en het verschaft mij veel ontwikkeling en vermaak. Wacht, ik zal een oud nummer voor u halen, dan kunt u zichzelf overtuigen, jonge heer."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

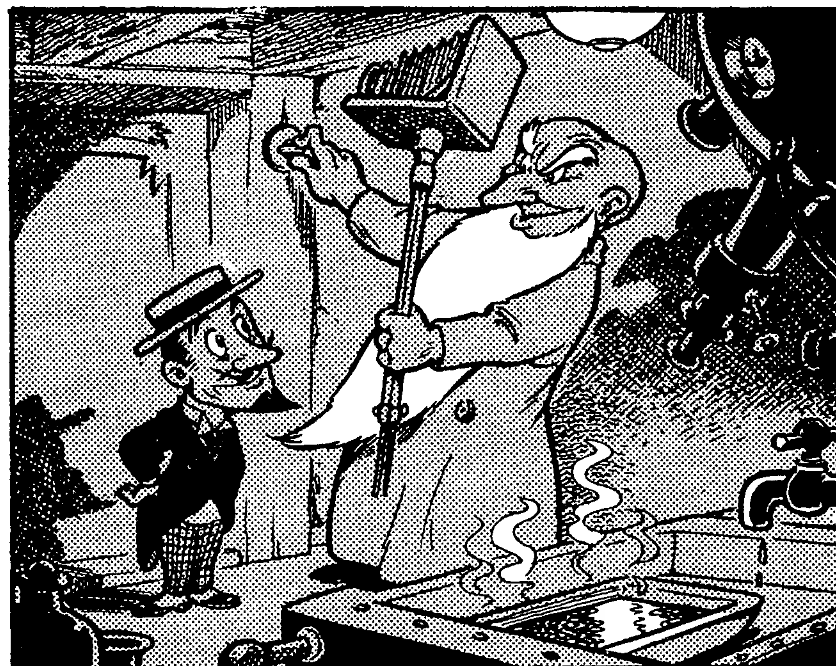
3531. De knecht snelde weg om een nummer van het tijdschrift te halen en Tom Poes volgde hem nieuwsgierig.
„Dat blad bestaat dus werkelijk!", dacht Tom Poes. „Zou ik me dan toch vergissen? Maar de uitgever is een vreemd iemand, dat is vast. 'Beroemdheden bestaan niet', zei hij, 'ze worden gemaakt. En ze worden gemaakt wanneer hun foto in Hocus' Magazijn geplaatst is.' Dat is een rare manier van praten. Trouwens, wat is dat voor een geheimzinnige sluiter, die hij op het toestel van de fotograaf Kiekvogel heeft geschroefd?"
Inmiddels was Joost weer teruggekeerd met een lijvig weekblad onder de arm.
„Ziet u wel?", zo riep hij uit. „Fraaie kunstdruk, vol lezenswaardige artikelen over belangrijke lieden en met een interessante rubriek 'Wat zeggen de sterren?' En hier hebt u de fotopagina's."
Tom Poes nam nieuwsgierig het tijdschrift aan en bladerde er in. Uit de pagina's lachte hem een groot aantal personen tegen; allemaal betrouwbare gezichten van beroemde lieden, die het ver gebracht hadden in de wereld.

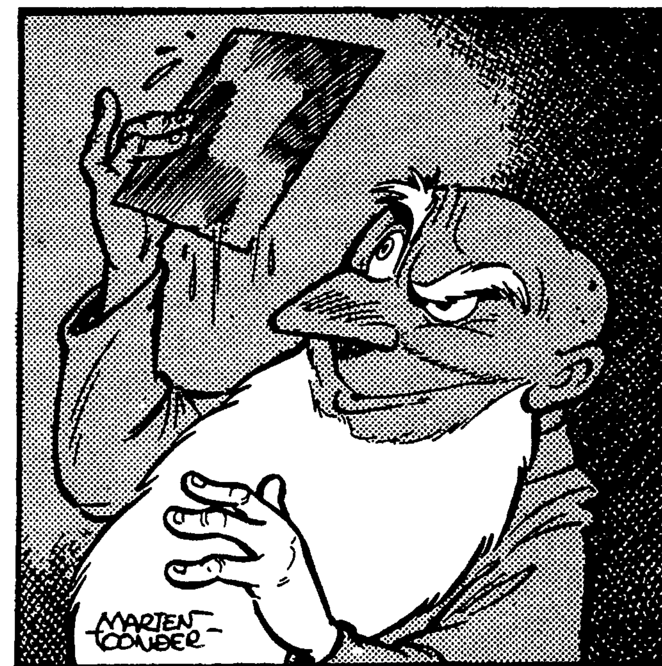
„Hm", prevelde Tom Poes. „Het ziet er heel gewoon uit; net zoals alle tijdschriften van dit soort. En die hoofden zijn hierin precies zoals ze altijd zijn. Daar is dus niets griezeligs aan."
Hij liet het blad zinken en staarde peinzend voor zich uit.
„Of misschien is dat nu juist het griezelige", voegde hij er aan toe.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

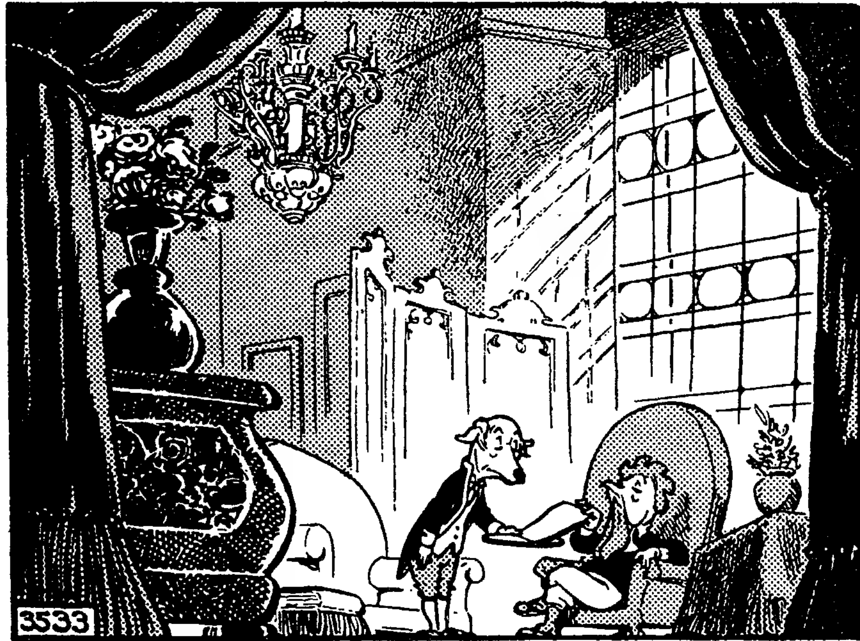

3532. Toen de fotograaf Kiekvogel zich die avond laat bij de uitgeverij in het woud meldde, werd hij onmiddellijk toegelaten.
,,Kom beneden, mijn vriend!'', sprak de oude heer Hocus vriendelijk. ,,Wat brengt u mij? Hebt u geslaagde kiekjes? Wacht, laten we in de donkere kamer gaan, dan kunnen we eens kijken.''
Hij opende een deurtje en knipte een rode lamp aan.
,,Gezellig licht'', hernam hij, ,,rood in het zwart, daar houd ik van. En het badje staat reeds klaar om beroemde trekken op de glazen plaat te laten verschijnen.''
Zo sprekende opende hij het fotoapparaat en wierp de inhoud in de gereedstaande bak. Er ontstonden enige vreemde lichtflikkeringen in de vloeistof, die de heer Kiekvogel met verbazing gadesloeg.
,,Een weinig sulfur-illinium'', verklaarde de oude, desgevraagd, ,,dat verhoogt de werking. De schaduwen moeten diep zijn om beroemdheden te veroorzaken. En nu eens kijken. Wie hebben we hier?''
Hij haalde een van de platen uit het bad en hield hem tegen het broeierige licht.
,,Dat is een deftig iemand'', zei de fotograaf. ,,Een zekere markies de Cantecler.''
,,Een mooi beeld'', prees de ander, ,,lekkere schaduw om de ogen en een prettige lijn om de snavel. Van zulke koppen houd ik. Wat zei deze figuur, mijn vriend?''

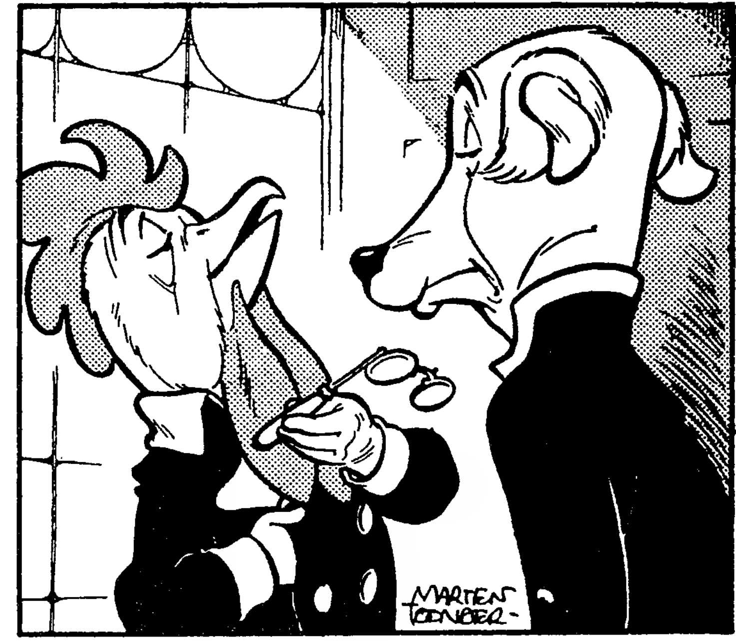
Van die vraag schrok de fotograaf even op, want hij had niet veel aandacht aan de woorden van de edelman geschonken.
,,Hij zei, dat hij van snelheid hield of zoiets'', prevelde hij. ,,Hij is het niet met de gang van zaken eens. Dat zei hij zo ongeveer.''
,,Mooi'', zei de heer Hocus tevreden. ,,Dat is voldoende om iemand beroemd te maken. En nu de volgende.''

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

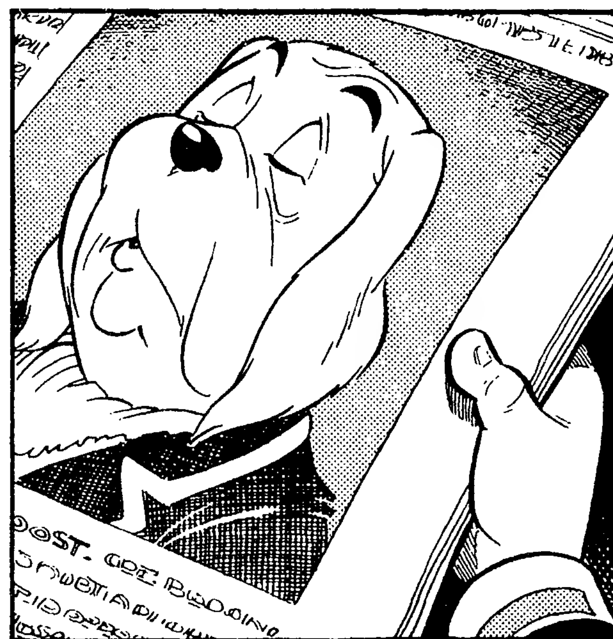

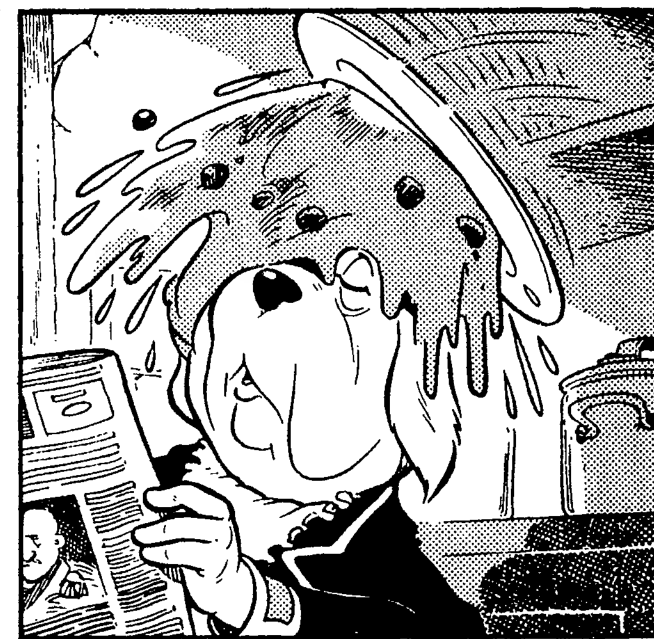
3533. Op het einde van de week verscheen het tijdschrift „Hocus' Magazijn" in de kiosken en bij de abonnees. En ook werd er door de post een exemplaar op het buiten van de markies afgeleverd.
„Eh bien, dat is héél attent", zei de heer de Cantecler. „Men had weliswaar beloofd, dat ik een nummer zou krijgen; maar bij die eenvoudige lieden treft men zo dikwijls een zekere nonchalance aan. Nu ben ik toch werkelijk benieuwd wat men met mijn beeltenis heeft uitgevoerd."
Hij vouwde de bladzijden open en zo stiet hij al spoedig op zijn eigen gelaat, dat hem met een hoogmoedige glimlach aanstaarde.
„Niet slecht", prevelde hij. „Er gaat iets van die trekken uit, al zou ik niet direct weten, wat. En kijk, er is ook een onderschrift bij."
Hij richtte zijn lorgnon op de lettertjes en las:
„Markies de Cantecler (Cycloon) van Barneveldt. Niet eens met gang van zaken. 'De wereld gaat aan traagheid ten onder', aldus markies."
„Fi donc!", prevelde de edelman geschokt. „Dat heb ik in het geheel niet gezegd! En wat betekent die cycloon in mijn naam?"
Hij boog zich opnieuw over het papier en las verder:
„Deze voortvarende figuur dankt zijn grote bekendheid vooral aan de onverstoorbare wijze waarop hij alle snelheidsrecords breekt. Is de bezitter van een supersonische Sedan-de Luxe..."
„Par example"!, stamelde de markies. Hij wilde het tijdschrift vol walging wegwerpen, doch de afbeelding van zijn eigen gelaat hield hem op een vreemde manier gevangen. Hij voelde hoe zijn gezicht dezelfde uitdrukking aannam als op de foto - en tot zijn ontzetting hoorde hij zichzelf tot de bediende zeggen: „Ga naar de stad en koop mij een Supersonische Sedan de Luxe; wat dat dan ook voor iets is."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3534. Toen het tijdschrift „Hocus' Magazijn" bij de bediende Joost bezorgd werd, legde deze juist de laatste hand aan een griesmeelpudding, die hij voor de avondmaaltijd bereid had.

En daar hij popelde om het blad door te nemen, zette hij de fraaie toespijs wat gehaast op een plank boven zijn hoofd.

„Daar staat hij fris en koel", prevelde de knecht, terwijl hij het wikkeltje van het tijdschrift schudde, „en hij kan daar even goed staan als ergens anders, wanneer men mij toestaat..."

Haastig begon hij te bladeren en nu viel zijn blik al spoedig op zijn eigen beeltenis, die in een ruime opmaak op een middenpagina prijkte.

„Werkelijk héél keurig!" zei Joost verrast. „Een nette en rustige foto, als ik zo vrij mag zijn. En kijk, men heeft er iets bij geschreven ook!"

Hij hield het periodiek op een armlengte van zich af en las mompelend: „Joost, Bommelsteins onverstoorbare bediende, zegt: 'Er zouden geen heren zijn, als er geen knechten waren', dat mag wel eens gezegd worden!"

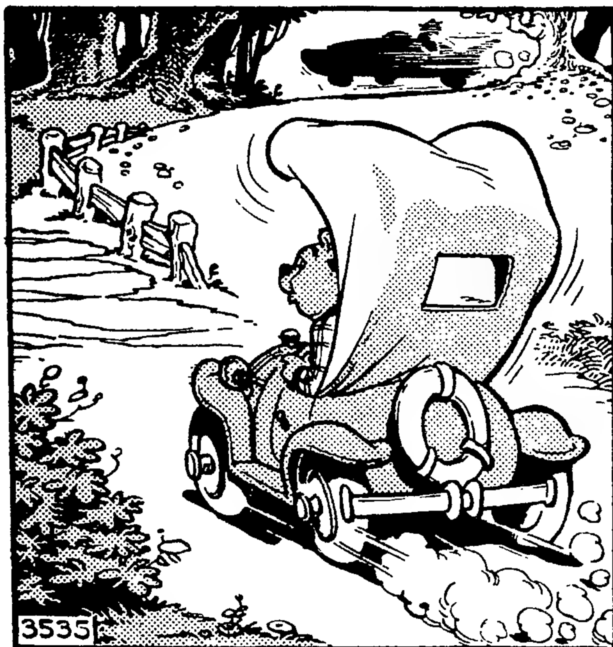
„Heb ik dat gezegd?" vroeg de knecht zich enigszins bezwaard af, „dan ben ik wel vrij geweest! Maar ach, het mocht wel eens gezegd worden!"

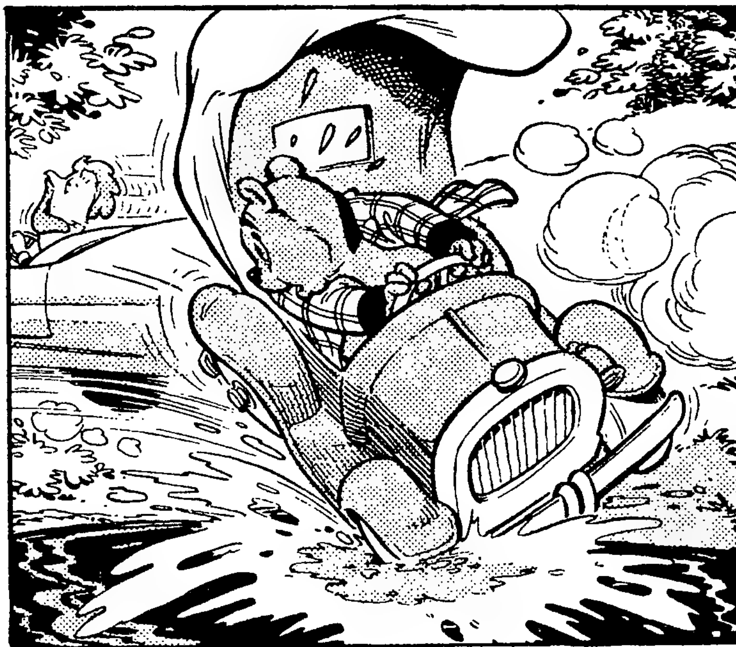
Op dat moment zakte de koelende pudding een weinig en verstoorde zodoende het evenwicht waarin Joost hem geplaatst had. De schaal wankelde en stortte van de plank af, zodat de bediende onder de lauwe meelspijs bedolven werd.

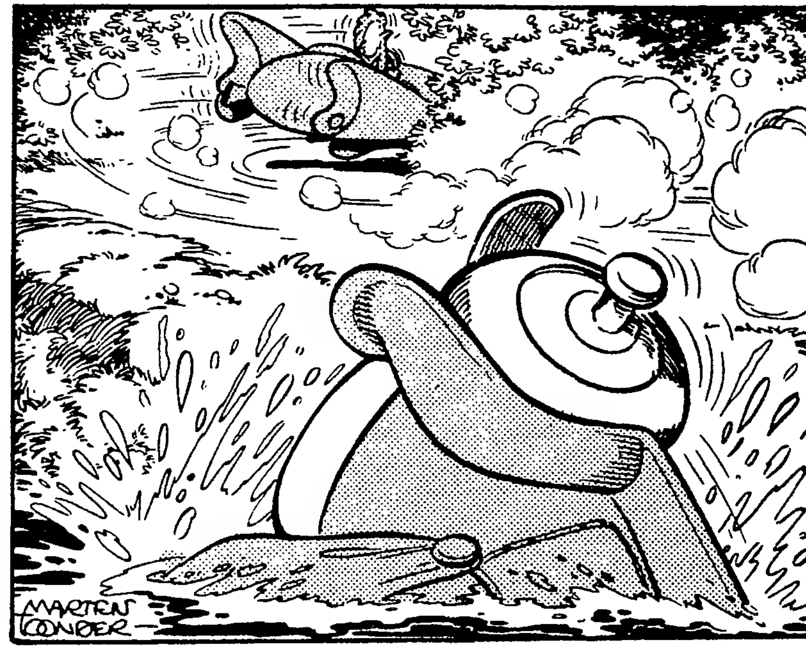
Hij wilde schrikken, doch tot zijn verbazing merkte hij, dat het gebeuren hem in het geheel niet schokte. Hij bleef staan zonder zelfs met de ogen te knipperen. Geen wonder. In Hocus' Magazijn werd hij een onverstoorbare bediende genoemd - en zoiets geeft verplichtingen.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

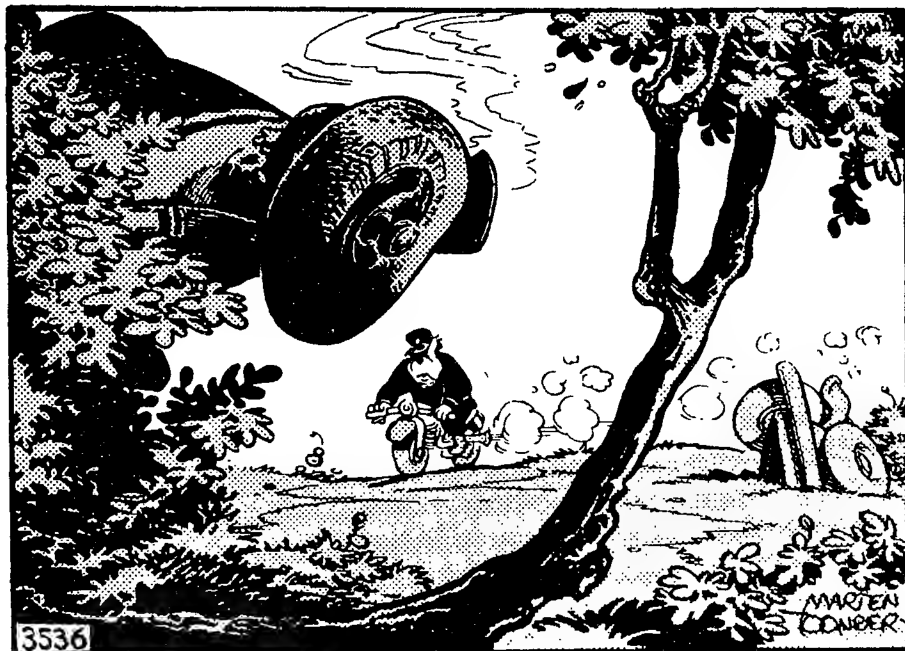

3535. Daar het fraai herfstweer was, had heer Ollie zacht zingend zijn auto uit de garage gehaald om een tochtje te gaan maken.
„Eigenlijk", zo sprak hij blozend tot zichzelf, „zou ik best even langs Doddeltje kunnen gaan. Misschien heeft ze zin om mee te rijden. Dan gaan we naar het bos om beukenootjes te zoeken; men is tenslotte maar eens jong!"
Na deze woorden zette hij een lied in, doch zijn onwelluidende bariton werd geheel overstemd door het geraas van een naderende automotor.
Geschrokken zag heer Ollie een snelle racewagen recht op zich af komen. Het ding had zo'n vaart, dat een botsing slechts ontweken kon worden door de Oude Schicht in een naast de weg lopende sloot te rijden. Dat deed heer Bommel dan ook; met bezwaard gemoed.
Maar ook de race-auto kwam er niet ongeschonden af. De chauffeur gaf een krachtige ruk aan het stuur, zodat het voertuig krakend in een heg schoot en daar tot stilstand kwam.
„Ei donc!" prevelde de bestuurder. Hij werkte zich wat omhoog en wierp een laatdunkende blik op de achterkant van de Oude Schicht, die borrelend uit de sloot omhoog stak.
„De wereld gaat aan traagheid ten onder", vervolgde hij binnensmonds. „Hoe haat ik die slome gang van zaken."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3536. Commissaris Bulle Bas had een politiemotor bestegen om een buitenronde te maken. Het fraaie herfstweer noodde daartoe en bovendien is er vaak veel ongerechtigheid waar de bladeren vallen. Dat bleek ook nu.

Want hij had nog niet ver gereden toen hij aan weerszijden van de weg de achterkant van een auto uit de berm zag steken.

De politiechef remde verrast zijn voertuig. Hij wierp een weifelende blik op de race-auto aan de ene kant, keerde zich toen naar de Oude Schicht aan de andere kant en trok een notitieboekje.

,,Laat me de papieren maar eens zien!'', sprak hij.

Op het geluid van zijn stem kwam er beweging in de kap, die het wrak overhuifde; er kraakte iets en toen stak heer Ollie zijn met kroos gedekte hoofd onder het linnen door.

,,Gef!'', sprak hij. ,,Bloeh! De wegpilaat! Blah!''

,,Geen praatjes'', hernam de commissaris. ,,Ik ga je opschrijven, Bommel. Je bent een gevaar voor de weg, dat blijkt zo langzamerhand wel.''

,,Dat is gemeen!'', riep heer Ollie huilerig. ,,Waalom ik wel en hij niet? Hij had de schuld; hij daal!'' Met die woorden wees hij op de racewagen, doch Bulle Bas schudde het hoofd.

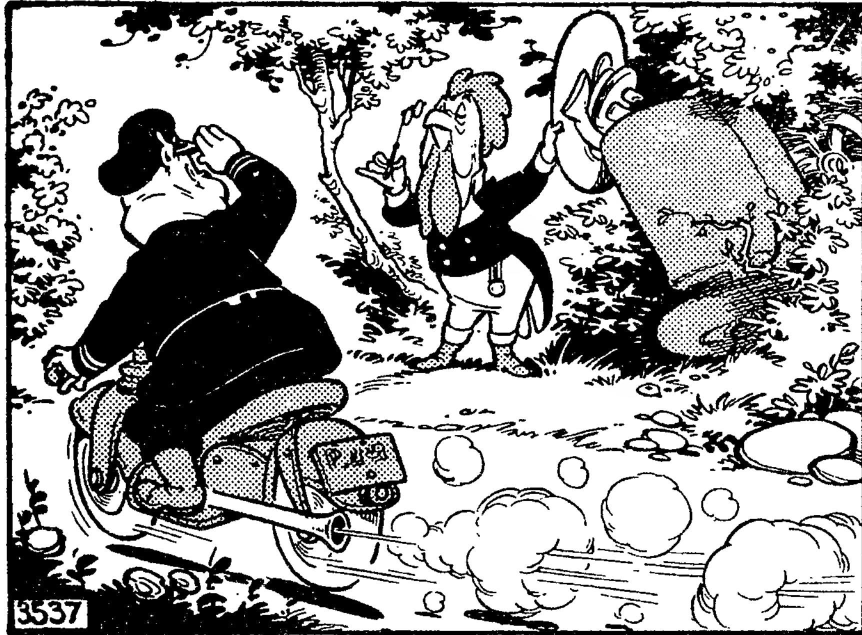
,,Dat is de Supersonische Sedan de Luxe van de markies'', sprak hij. ,,De heer de Cantecler is een beroemd rijder.''

Zo sprekende trok hij een nummer van Hocus' Magazijn uit zijn zak en zwaaide er mee.

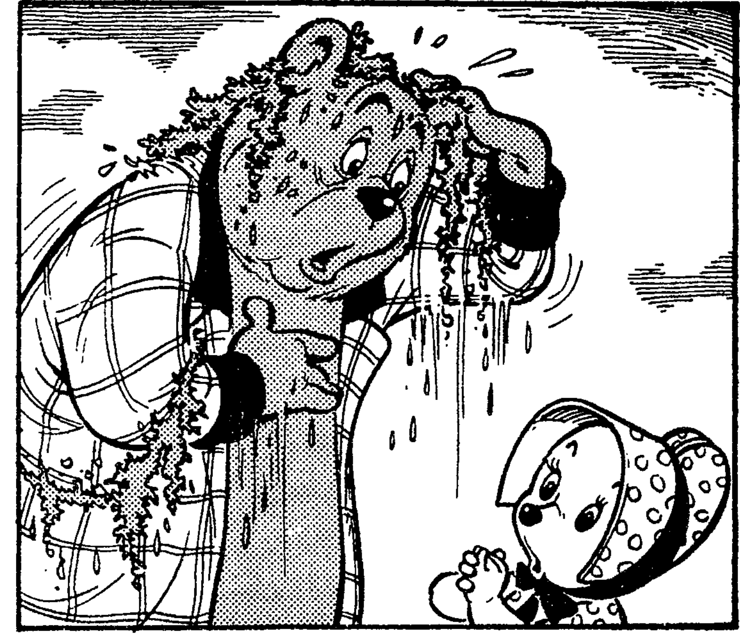
,,Wereldberoemd mag ik wel zeggen'', vervolgde hij. ,,En jij? Jij bent een broddelaar. Nee, de zaak is duidelijk, vriend! Je bent er bij!''

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3537. Commissaris Bas schreef heer Ollie dus keurig in zijn bloknootje op. Hij stoorde zich niet aan het geklaag en aan de verbittering van de ongelukkige die vergeefs zijn onschuld naar voren bracht.

„Ik zou maar een beetje stil zijn, als ik jou was, Bommel!", waarschuwde hij. „Dit is nu al de tweede bekeuring in een week. Het zou me niets verbazen wanneer je je rijbewijs kwijtraakte. Maar daar hoor je nog wel van. Goede dag."

Zo sprekende besteeg hij zijn motorrijwiel, gaf gas en reed van daar. Vanuit de heg sloeg de markies de Cantecler zijn vertrek gade.

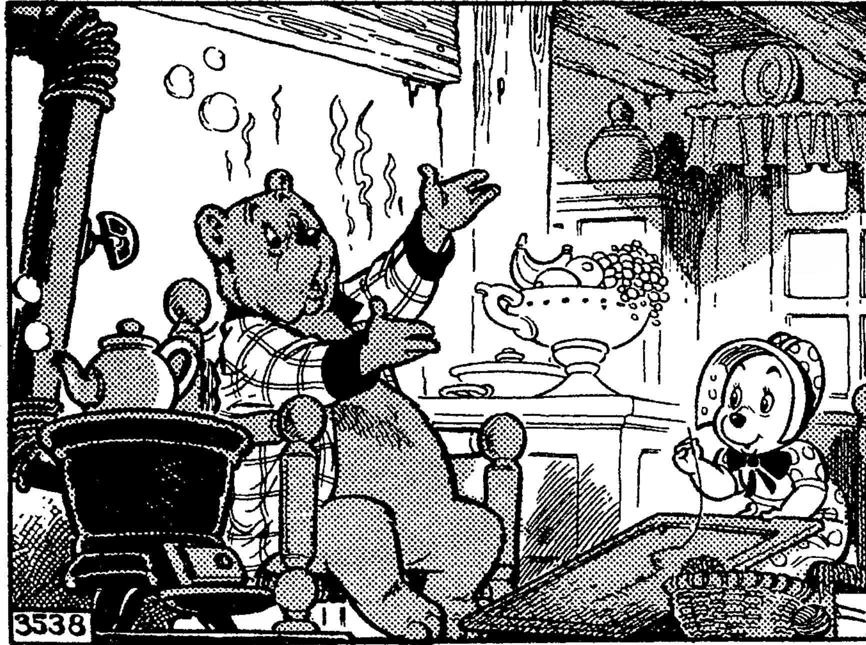
„Bravo, Bas!", sprak hij goedkeurend. „Dat is een voortvarende aanpak. Daar houd ik van. De wereld gaat aan traagheid ten onder."De commissaris bloosde van genoegen over deze lof en gaf extra gas zodat hij al spoedig daverend en knallend in de verte verdwenen was. De markies begaf zich naar huis om een nieuwe racewagen te bestellen en nu bleef heer Bommel dus alleen in de sloot achter.

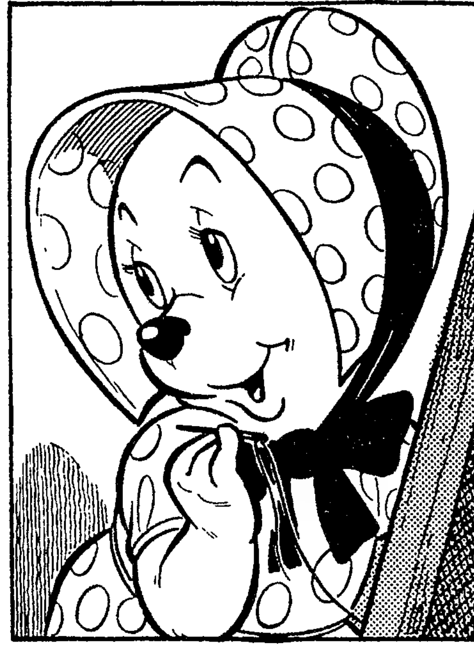
Het toeval wilde, dat zijn buurvrouw, juffrouw Doddel, een boodschap in de buurt moest doen en juist die plek passeerde toen hij bitter tegen de walkant op kroop. Ze bleef staan en keek vol medelijden naar de met kroos bedekte gestalte.

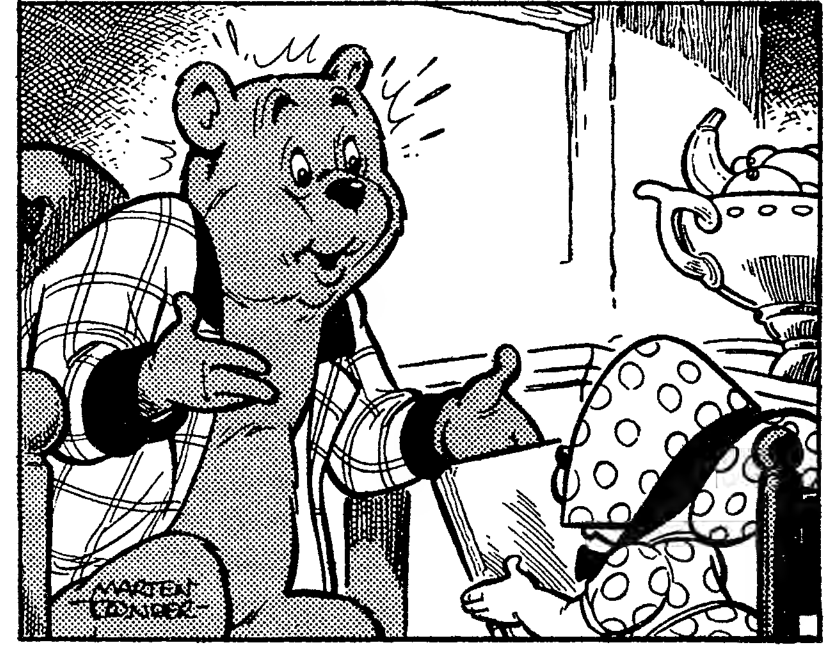
„Maar Ollie toch!", riep ze uit. „Wat is dat nu weer naar! Heb je je pijn gedaan? Ben je erg nat? Kom gauw mee, dan zal ik je jas drogen."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

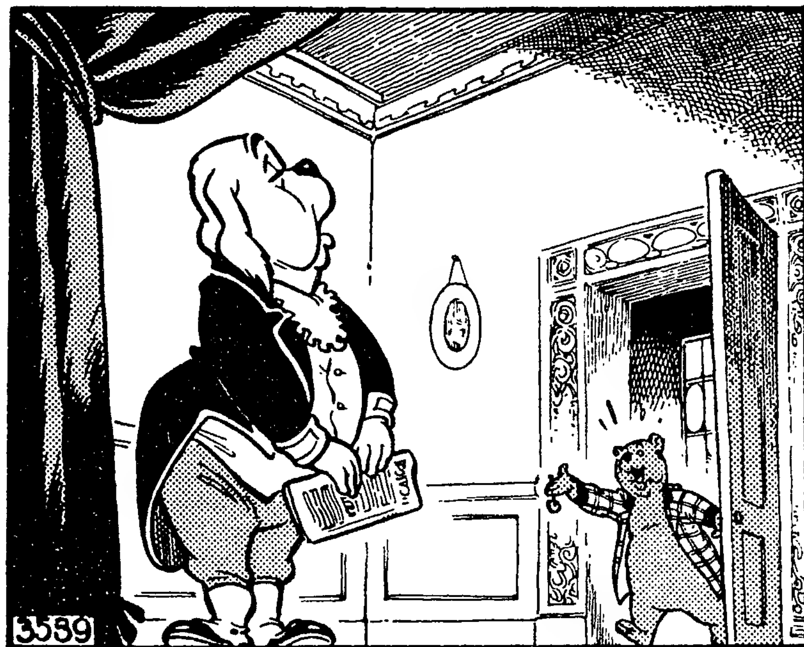

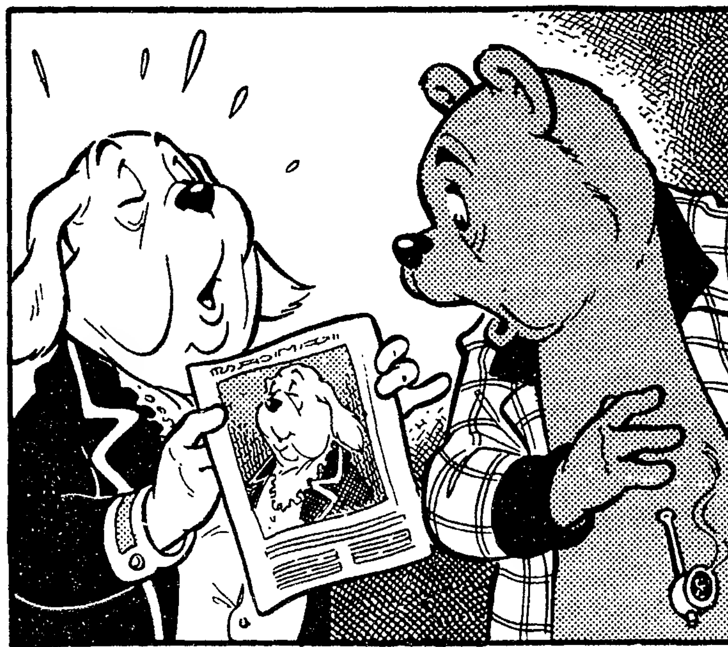
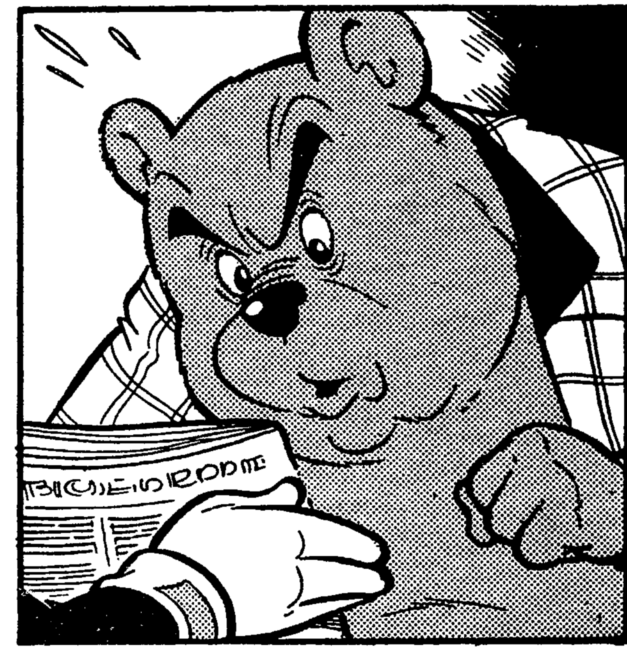

3538 Heer Bommel haastte zich om juffrouw Doddel uit te leggen hoe het ongeluk gebeurd was. Op bewogen toon schilderde hij haar het roekeloze rijden van de markies, die als een gek langs de wegen raasde terwijl hijzelf op keurige wijze de verkeersregels volgde.
Maar zijn buurvrouw luisterde niet erg. Ze reinigde zijn jas, maakte een hete anijsmelk klaar en ging ten slotte gezellig tegenover hem zitten stoppen.
,,Natuurlijk was het jouw schuld niet'', zei ze eenvoudig. ,,Wat jij doet is altijd goed.''
Heer Ollie's gemoed schoot vol. Hij slikte een paar keer moeilijk en ging toen recht zitten.
,,Het is mooi, dat je dat zegt'', zei hij ontroerd. ,,Maar toch staat het me tegen, dat je me altijd treft in de ure der beproeving. Het valt voor een Bommel niet mee om tegenover een dame altijd weer een modderfiguur te slaan, als je begrijpt wat ik bedoel.''
Juffrouw Doddel glimlachte en boog zich wat dieper over het schilderij van Terpen Tijn, dat ze aan het stoppen was.
,,Het staat je juist zo snoezig'', prevelde ze, ,,dat kroos en die druppels op je ronde wangetjes.''
Heer Bommel verslikte zich. Hij borg het gelaat in zijn zakdoek en maakte benauwde geluiden, terwijl hij een dieprode kleur aannam.
,,Ik... eh... uch... umpf'', sprak hij ten slotte moeilijk. ,,Ik bedoel... hm... wel... jij mag dat schilderij hebben, bedoel ik...''

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

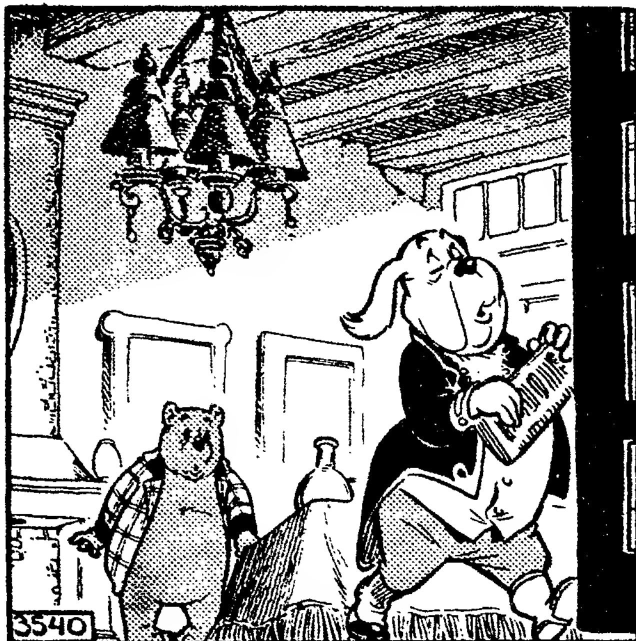

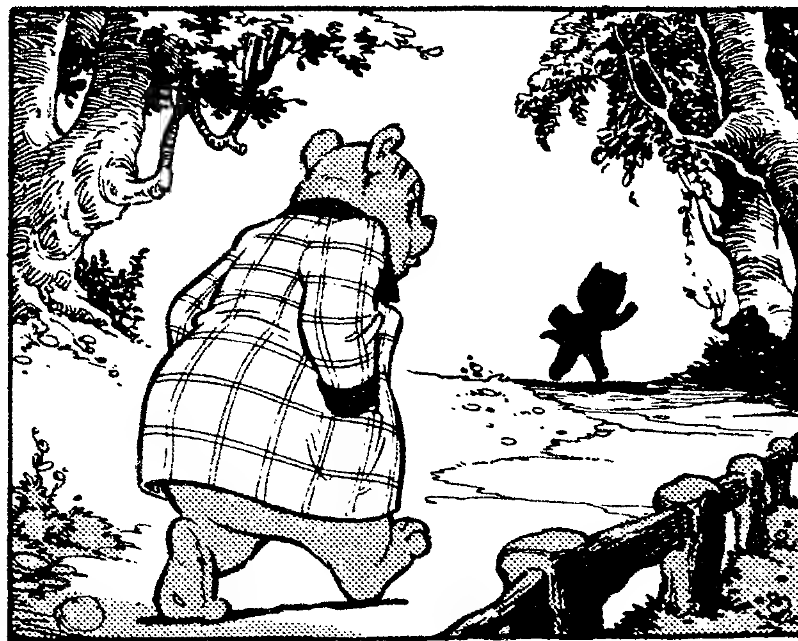
3539. Heer Bommel kwam die middag zingend thuis. Neuriënd besteeg hij de stoep en met huppelende passen trad hij de bediende Joost tegemoet.
„Ha, die Joosteman!" riep hij. „Mooi weertje, hè. Ach, wat een mooi weertje."

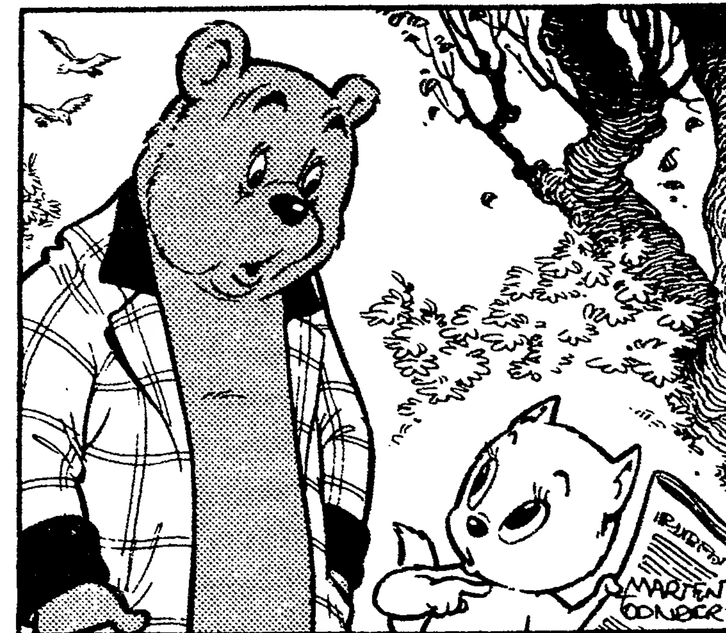
„Het doet me genoegen, dat te vernemen", zei de knecht koeltjes. „Maar hier heb ik een oproep voor u, heer Olivier. Een oproep om voor het gerecht te verschijnen, als u mij toestaat. Er is sprake van twee bekeuringen!"
Heer Ollie zakte een weinig in.
„O", zei hij. „Hm, nu ja. Een ongelukje met de Oude Schicht. Niet de moeite eigenlijk."
„Ik ben zo vrij met u van mening te verschillen", hernam de bediende. „Het is zeer betreurenswaardig voor lieden van onze stand, met uw welnemen."
„W-wablief?" vroeg heer Bommel opschrikkend.
„Betreurenswaardig", herhaalde Joost. „Ik houd daar niet van. Rechtszaken bederven onze goede naam."
„Dat gaat te ver!" riep heer Ollie toornig. „Waar bemoei je je eigenlijk mee? Jouw goede naam is de mijne niet! Of omgekeerd bedoel ik, als je begrijpt, wat ik bedoel."
„Pardon", zei Joost, „er zouden geen heren zijn als er geen knechten waren! Zoals de knecht is, is de heer. Dat mag wel eens gezegd worden!"
Zo sprekende ontvouwde hij een tijdschrift en toonde zijn werkgever een fraai portret van zichzelf. Heer Bommel wierp er een blik op en las toen met klimmende woede het bijbehorende artikeltje over de beroemde bediende...

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3540 „Dit gaat te ver!" riep heer Bommel toornig uit. „Wat is dat voor een walgelijk artikel? Wat betekent het, dat de knecht de heer maakt?"

„Dat betekent, dat het mijn plicht is u op het ongepaste van uw gedrag te wijzen, als u mij toestaat", verklaarde Joost. „Twee bekeuringen wegens onbeschaafd rijden! Foei! Laat het niet weer gebeuren, heer Olivier! Dat mag wel eens gezegd worden!"

Met deze woorden vouwde de bediende het tijdschrift dicht en schreed waardig het vertrek uit. Heer Ollie bleef bedremmeld achter.

„Ook dat nog", prevelde hij met bleke lippen. „Het is wel ver met mij gekomen! Op de weg sart men mij van de ene sloot in de andere en schrijft de politie mijn naam in alle bloknootjes. En thuis maakt de knecht de kachel met mij aan. Maar daar moet een einde aan komen..."

Bedrukt verliet hij zijn woning en slofte de weg op.

„Dat moet uit zijn!" hernam hij. „Ik ga mij beklagen! Het optreden van commissaris Bas is schandelijk onrechtvaardig; het wordt tijd, dat de markies ontmaskerd wordt. Ik ga naar de burgemeester!"

Die laatste woorden werden opgevangen door Tom Poes, die hem juist tegemoet kwam.

„Wat gaat u bij de burgemeester doen?" vroeg die.

„Me beklagen!" riep heer Ollie uit. „De markies rijdt als een zot en ik krijg de bekeuring!"

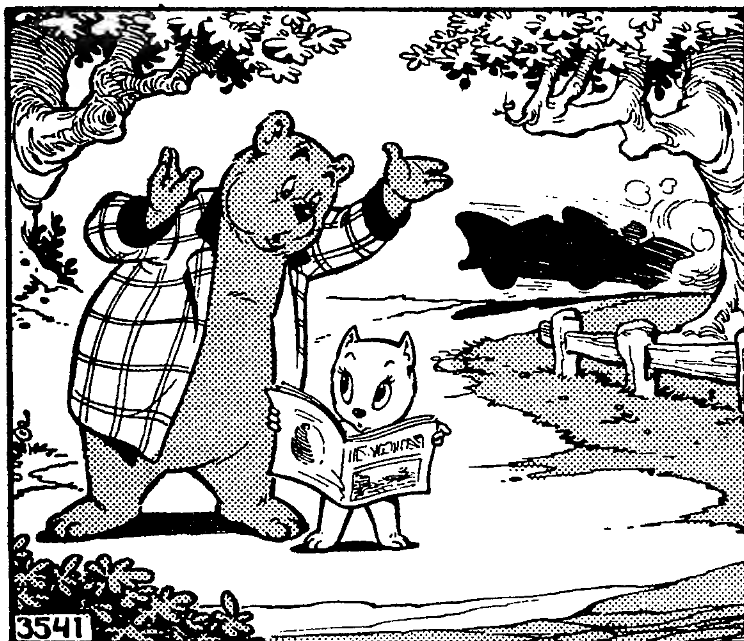
„De markies is beroemd geworden", zei Tom Poes. „Hij staat in Hocus' Magazijn. Kijk maar."

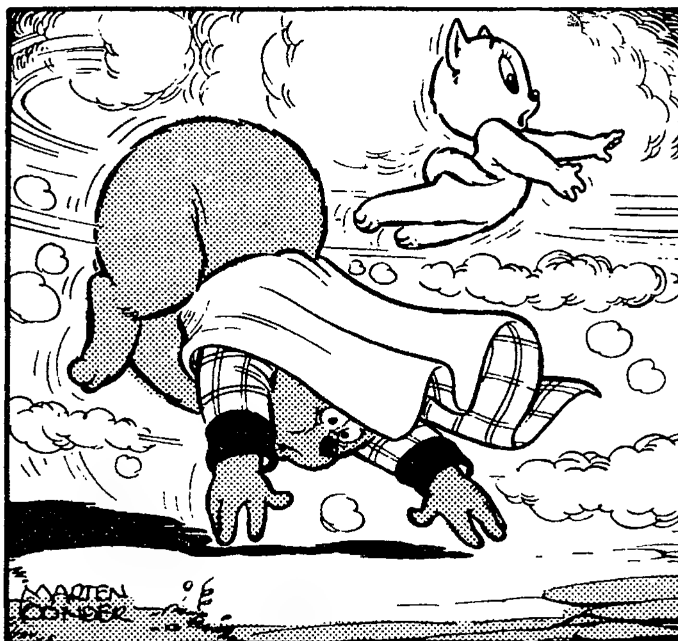
„Houd dat snertblad bij je!' riep heer Bommel driftig. „Daar staat een heel schandelijk stukje van Joost in. Het is zó droevig, dat ik overweeg hem te ontslaan!"

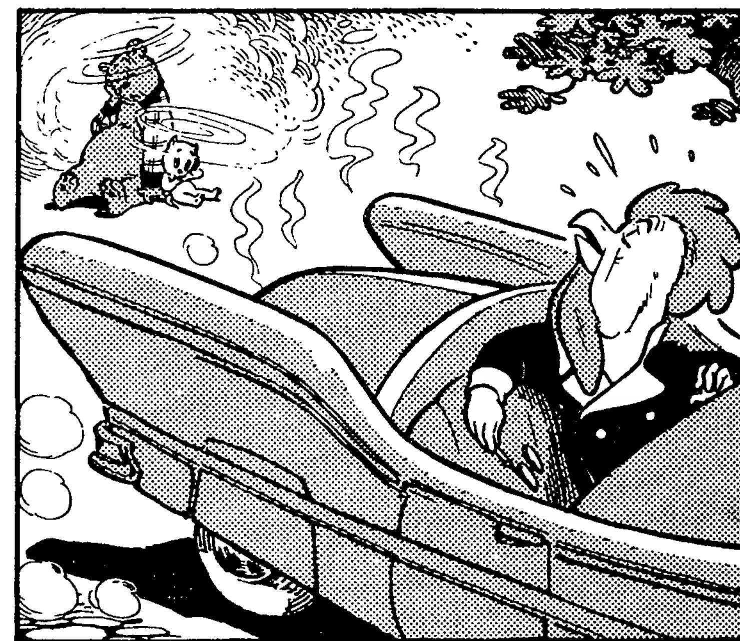
„Hm", zei Tom Poes, „niet doen, heer Ollie. Joost is ook beroemd geworden!"

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

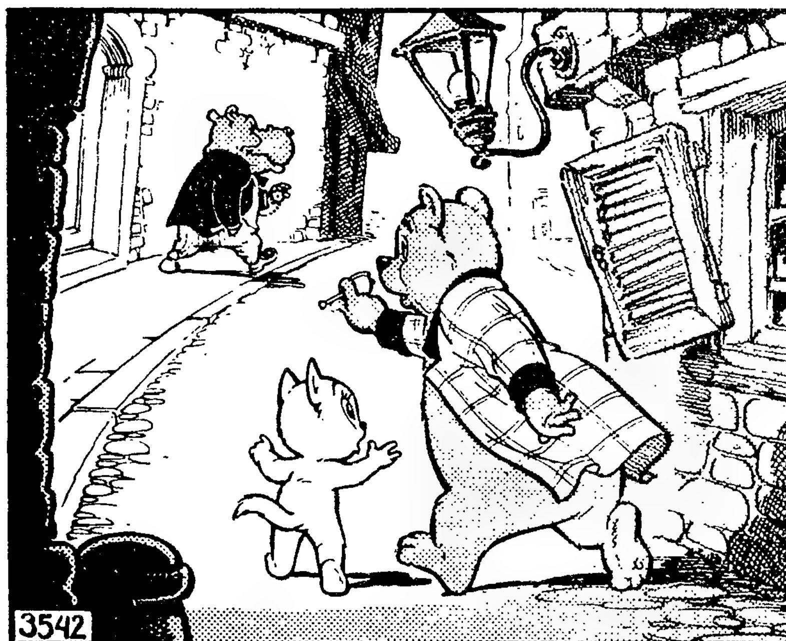
3541 „Wat bedoel je?" vroeg heer Bommel. „Waarom is Joost beroemd geworden? Omdat hij brutale opmerkingen in dat snert-blaadje laat plaatsen?"
„Nee", zei Tom Poes., „Zijn opmerkingen zijn niet belangrijk; hij had ook rabarber kunnen zeggen. Maar hij staat in dat blad en daarom is hij beroemd!"
„En de markies..." hernam heer Bommel.
„De markies staat er ook in", vulde Tom Poes aan. „En die is dus ook beroemd. Ze zijn gemaakt, zoals men dat noemt."

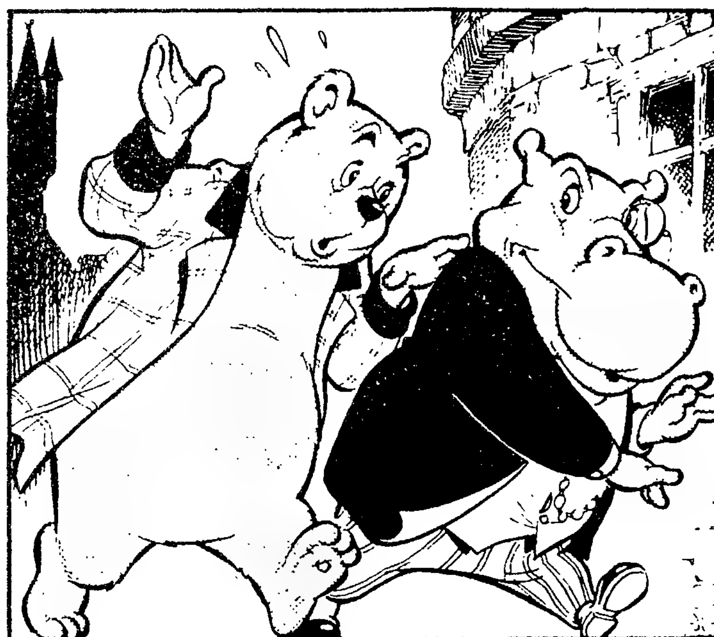
„Maar ik begrijp het niet", klaagde de ander. „Joost was altijd keurig en beleefd en nu is hij onbeschaamd. Hij weet zijn plaats niet meer, als je begrijpt, wat ik bedoel."
„Zo staat het in Hocus' Magazijn", legde Tom Poes uit. „Hij is door dat blad gemaakt en voortaan dient hij zich te houden aan wat er over hem geschreven wordt."

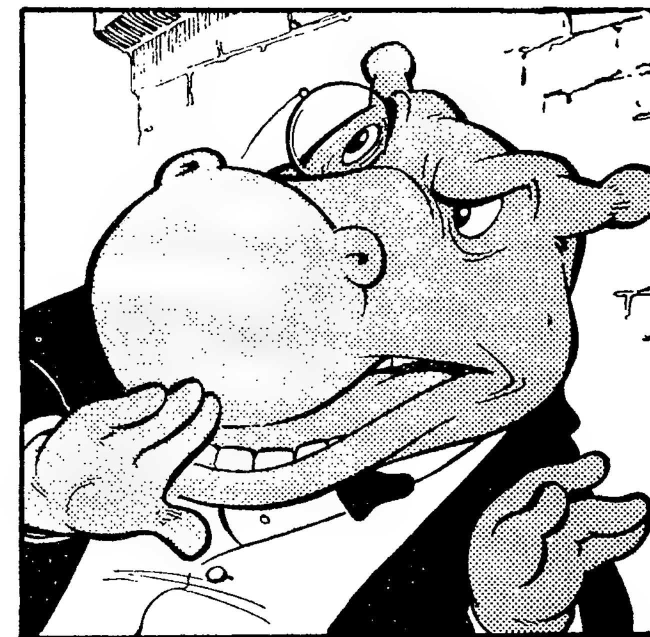
„O", prevelde heer Ollie. „O, zou het? Zou daarom de markies ineens in een racewagen rijden? Hij had altijd een hekel aan dat soort..."
Zijn laatste woorden waren onverstaanbaar. Want om een hoek van de weg was een laaggebouwde automobiel verschenen, die met een donderend motorgebrul naderjoeg en gierend passeerde. Het monster had zo'n snelheid, dat de beide ongelukkige voetgangers het evenwicht verloren en onzacht in de uitlaatgassen kwamen te zitten.
Het voertuig stopte met gillende remmen, teneinde de chauffeur gelegenheid te geven zich om te wenden.
„Parbleu!" riep hij. „Kunnen jullie niet uitkijken? De wereld gaat aan traagheid ten onder!"
Heer Bommel wilde woedend opspringen, maar Tom Poes hield hem tegen.
„Hij kan het niet helpen", suste hij. „Zo staat het nu eenmaal in het blad dat hem beroemd gemaakt heeft."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3542 Heer Bommel begaf zich dus naar het gemeentehuis om zich te gaan beklagen en Tom Poes volgde hem.

Nu, ze troffen het, want de burgemeester liep juist voor hen uit toen ze het gebouw naderden. Hij maakte een gehaaste indruk; het was duidelijk, dat dringende gemeentezaken hem wachtten. Maar toch hield hij minzaam halt, toen heer Ollie hem aansprak. Want zo is hij; een vader voor alle burgers van Rommeldam.

„Ik moet mijn beklag doen", sprak heer Bommel. „Men behandelt mij slecht, burgemeester! Ik kan niet meer op straat lopen zonder aangereden te worden door markies de Gantecler en daarop een bekeuring te krijgen van de commissaris van politie!"

„Dat is niet zo mooi, Bommel", zei de magistraat. „Misschien doe je er goed aan een poosje vakantie te nemen. Of ga eens naar een psychiater, dat wil ook wel eens helpen. Je moet me nu excuseren; ik heb een afspraak..."

„Maar het is mijn schuld niet!" riep heer Ollie getergd. „Het is de markies met zijn ellendige race-auto!"

„De markies is een beroemd ingezetene", hernam de burgemeester koel. „Dat weet iedereen. Hij staat in Hocus' Magazijn. En waar sta jij in?"

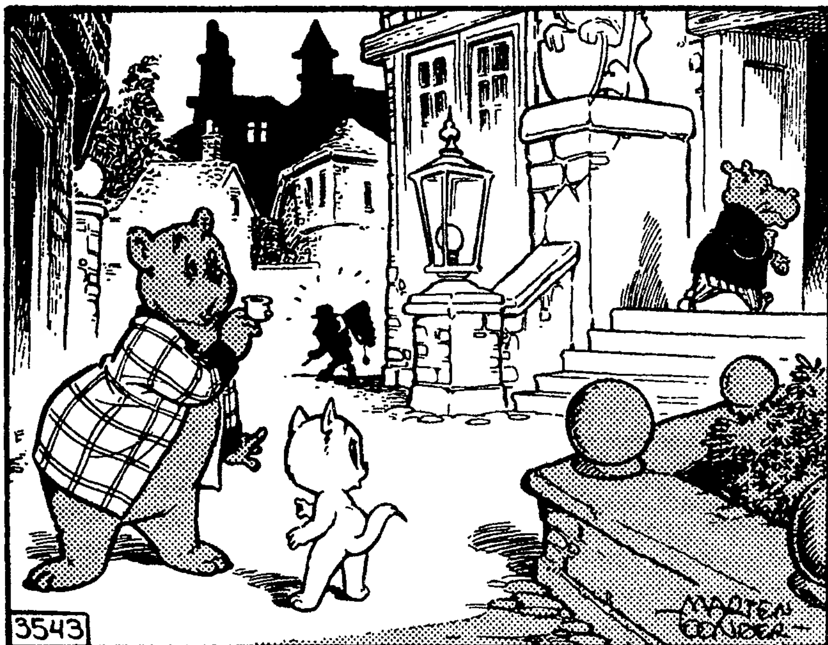
„Ik...," begon heer Bommel. Doch de ander viel hem in de rede.

„Ik heb geen tijd meer om naar je praatjes te luisteren", zei de burgevader. „Ik heb een afspraak met de heer Kiekvogel voor een foto in een bekend tijdschrift. Goede middag".

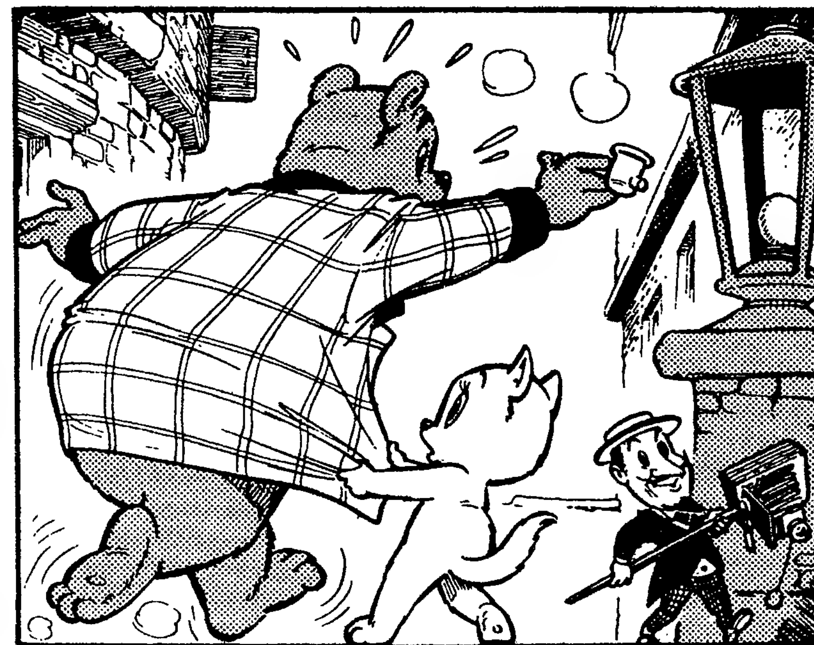
Na deze woorden liep hij snel de stoep op en verdween uit het gezicht.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

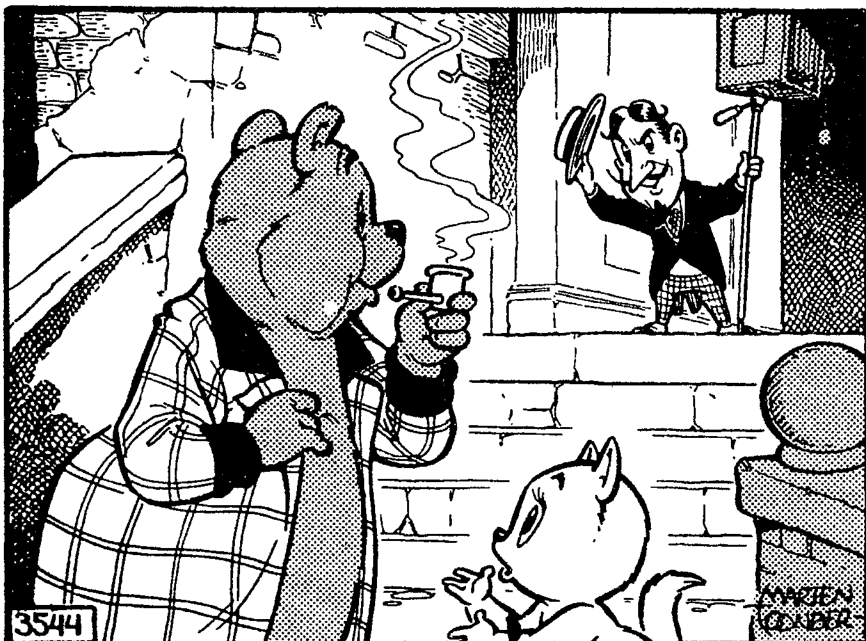

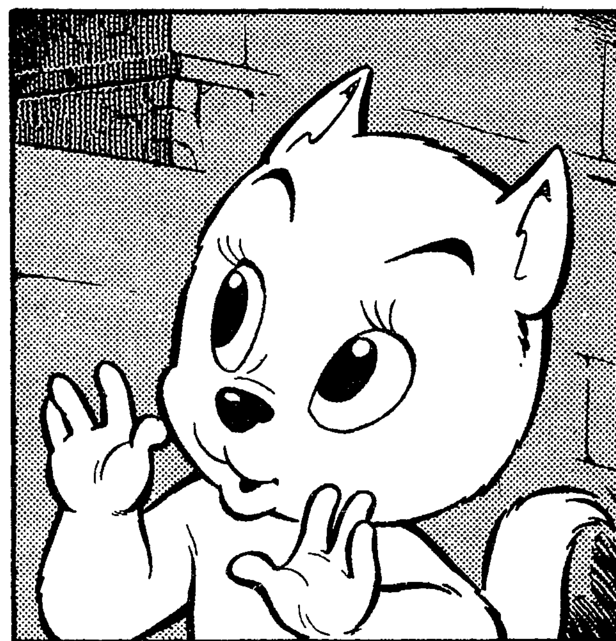
3543 Heer Bommel keek de verdwijnende burgemeester beteuterd na.
„Zo gaat dat dus", prevelde hij met verwrongen trekken. „Rechtvaardigheid bestaat niet meer. Lieden die hun afstotende gezichten in dat blaadje hebben laten afdrukken mogen alles — en een oppassend heer van stand wordt onhebbelijk bejegend. Het is wel droevig".
Op dat moment viel zijn blik op de fotograaf Kiekvogel, die zich met zijn apparaat naar het gemeentehuis haastte om de burgemeester te knippen. Er verscheen plotseling een helder licht in heer Ollie's ogen.
„Het is te gek", hernam hij. „Waarom zou ieder ander beroemd worden terwijl ik, die daar toch het meeste recht op heeft, onbemerkt door het leven moet gaan? Als zo'n afbeelding beroemd maakt, dan moet ook ik op de foto".
„Niet doen, heer Bommel!" zei Tom Poes. „U weet toch wat ik u verteld heb?"
Doch de ander luisterde niet. Met flinke schreden trad hij op de fotograaf toe en hield hem staande om een afspraak te maken.
„Ik heb nog eens nagedacht", sprak hij, „en ik wil nu toch ook wel eens op een kiekje".

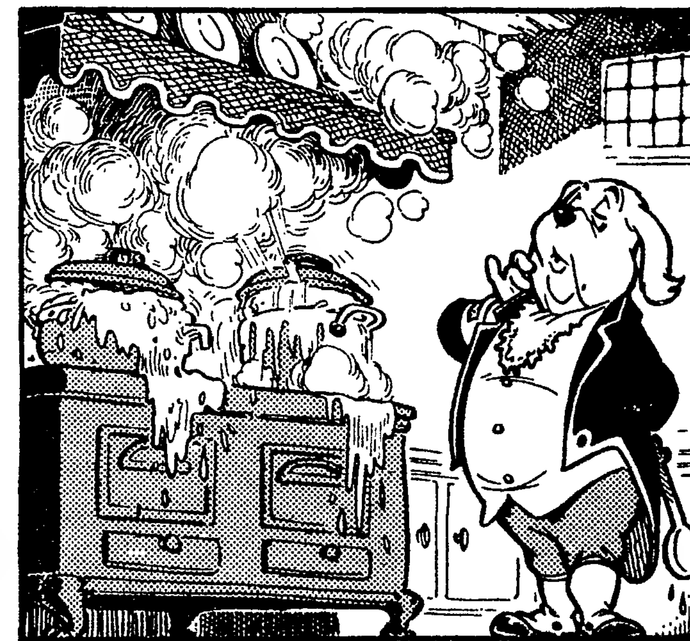
„Dat is uitstekend", zei de heer Kiekvogel blij. „Ik kan alleen nog maar vanavond, want u begrijpt, de klanten stromen toe".
„Niet doen!" fluisterde Tom Poes dringend. Maar heer Ollie duwde hem korzelig opzij.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3544 „Goed, ik verwacht u vanavond", zei heer Bommel tevreden en de heer Kiekvogel snelde opgeruimd de trappen van het gemeentehuis op.

Maar Tom Poes was niet zo blij.

„U weet toch, dat die zaak niet deugt!" zei hij verwijtend. „Ik heb u toch verteld van de kakelende oude uitgever, die in een hut in het bos woont?"

„Ach, jij altijd", zei heer Bommel ongeduldig. „Het is toch geen bezwaar, dat zo'n uitgever wat bejaard is? Hij zal een natuurminnende grijsaard zijn; dat komt voor, zelfs bij uitgevers. En het is toch mooi, dat hij anderen beroemd maakt? Zeg nu zelf!"

„Dat soort beroemdheid geeft alleen maar ellende", hield Tom Poes aan. „Let maar eens goed op de markies en op Joost, dan kunt u zelf zien, wat de gevolgen zijn. Ze zijn helemaal veranderd".

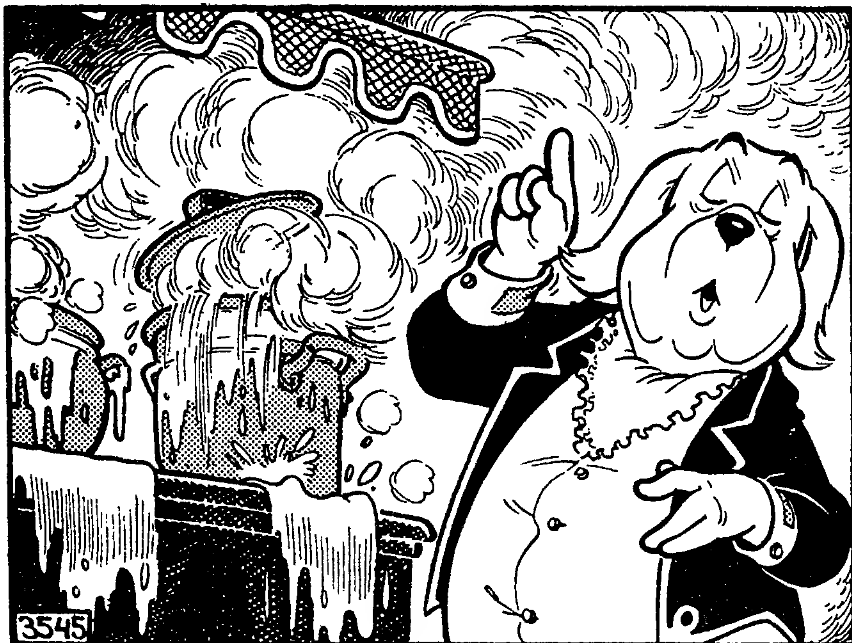
Nu, het leek er wel op, dat Tom Poes gelijk had. Wanneer we bij voorbeeld Joost nemen, dan staan we toch wel even te kijken.

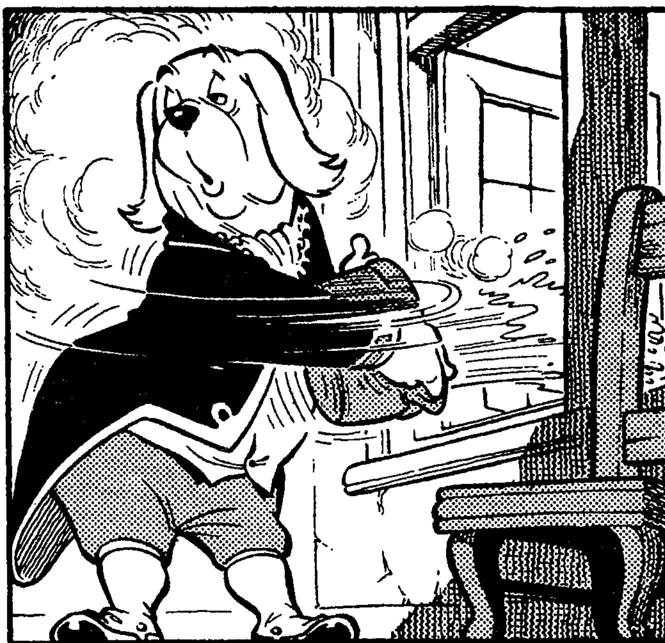
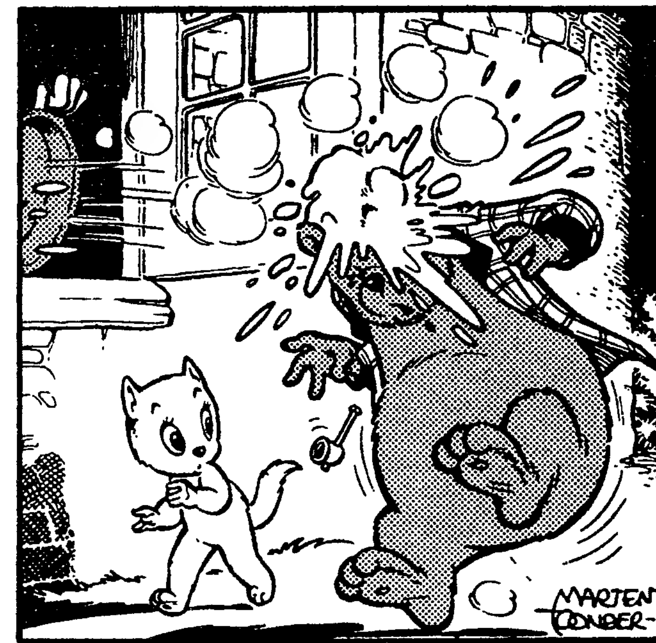
De anders zo oppassende bediende stond in zijn keuken naast het fornuis. Met een onverstoorbaar gelaat prevelde hij tot zichzelf, terwijl de geuren van een aangebrande maaltijd door het vertrekje dreven. Sissend stroomde het voedsel uit de overkokende pannen en zwarte walmen benevelden het uitzicht. Maar de knecht trok zich er niets van aan. Hij was bezig een berisping te repeteren, die hij zijn meester wilde toedienen. Want hij was beroemd om de vormende invloed, die er van hem uitging. Dat stond tenminste in Hocus' Magazijn en daar moest hij zich wel aan houden.

We zullen zien, tot welke verschrikkelijke gevolgen zoiets leiden kan.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

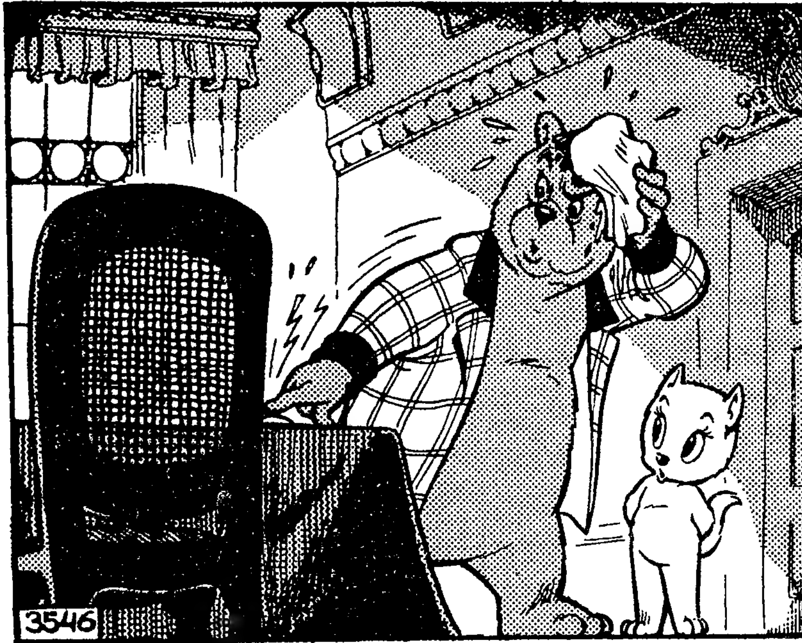

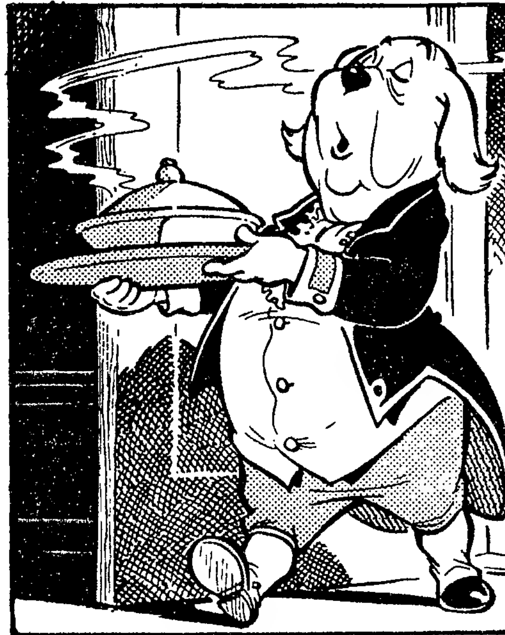
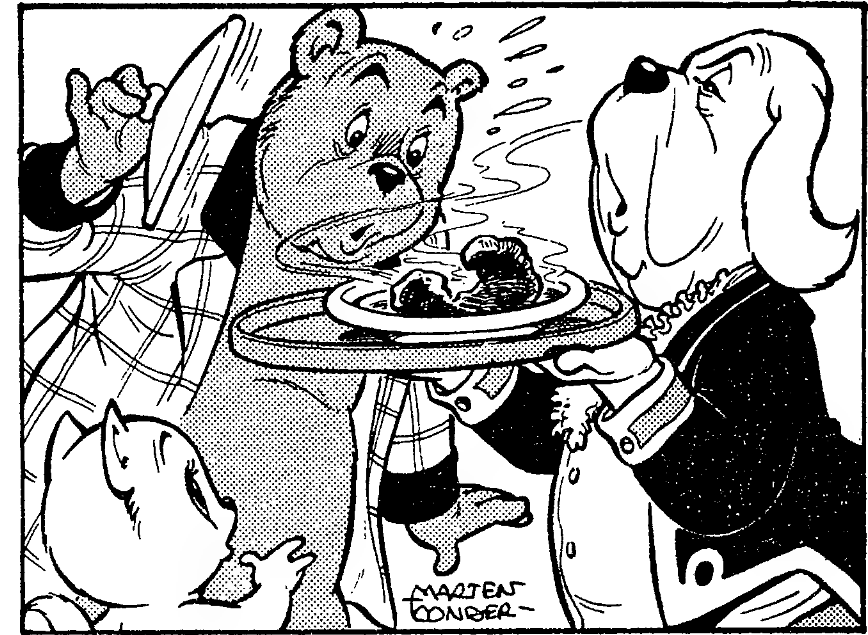
3545 De bediende Joost repeteerde mompelend de vermaning, die hij heer Bommel had toegedacht.
„Uw gedrag", zo prevelde de knecht, „is hoogst ongepast voor iemand van onze stand. Uw goede vader zou nooit hebben goedgekeurd, dat u door de politie werd opgeschreven, als ik zo vrij mag zijn. Het is betreurenswaardig..."
Hij zweeg even om een blik op het fornuis te werpen, want het gesis en geknap van het overkokende eten stoorden hem — en de aanbrand-geur benam hem de adem.
Met een verveeld gebaar nam hij een pan van het fornuis en wierp de inhoud het venster uit. Daarop maakte hij zich gereed om zijn toespraak te vervolgen, maar die interesseert ons niet zozeer. Wat ons meer boeit is de loop, die het aangebrande voedsel nam.
Het was een pastei, die eens smakelijk en licht gekruid was geweest, doch die nu als een zwarte en stinkende koek door de herfstlucht vloog om met een klap op het hoofd van de heer Bommel te belanden.
Heer Ollie, juist op weg naar huis, hield verrast de pas in en slaakte een gesmoorde kreet.
„Help!" riep hij. „W-wat...wattistat? Help, Tom Poes! Men gooit mij met vuil!"

„Het is geen vuil", zei Tom Poes. „Het is uw maaltijd, die door Joost uit het venster wordt geworpen".
„W-wat!?" stamelde heer Ollie verbijsterd. „W-waarom?!"
„Omdat Joost beroemd is geworden", zei Tom Poes. „Ziet u, dat komt er nu van. Zo zou het nu ook met u gaan. En denkt u, dat juffrouw Doddel u nog aardig zou vinden, als u dit soort dingen deed?"

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3546 Heer Bommel zette de pastei af en snelde zijn huis binnen om de bediende op het ongepaste van zijn handelingen te wijzen.

„Want dit gaat niet aan", sprak hij op de tafelbel drukkend. „Ik duld niet, dat er met voedsel gegooid wordt, vooral niet op het hoofd van een heer! Wat verbeeldt die Joost zich wel?"

Nu, dat bleek al spoedig. Want daar trad de knecht de kamer reeds binnen, een blad met een dampende schotel voor zich uit dragend.

„De maaltijd is gereed", zei hij afgemeten. „En u hoeft niet zo langdurig te schellen. Ik hoor die bel wel, met uw welnemen. Ik ben niet doof".

„O", zei heer Bommel. De berisping, die hij op het oog had, zakte uit hem weg toen hij de walmende schaal onder de neus kreeg.

„O, de maaltijd", prevelde hij en hij tilde het deksel op. Daar voor hem lag een zwartgeblakerde massa, waarin hij slechts met moeite een verbrande biefstuk herkende.

Een ogenblik staarde hij naar het vreugdeloze voedsel, doch voordat hij iets in het midden had kunnen brengen, nam de knecht het woord.

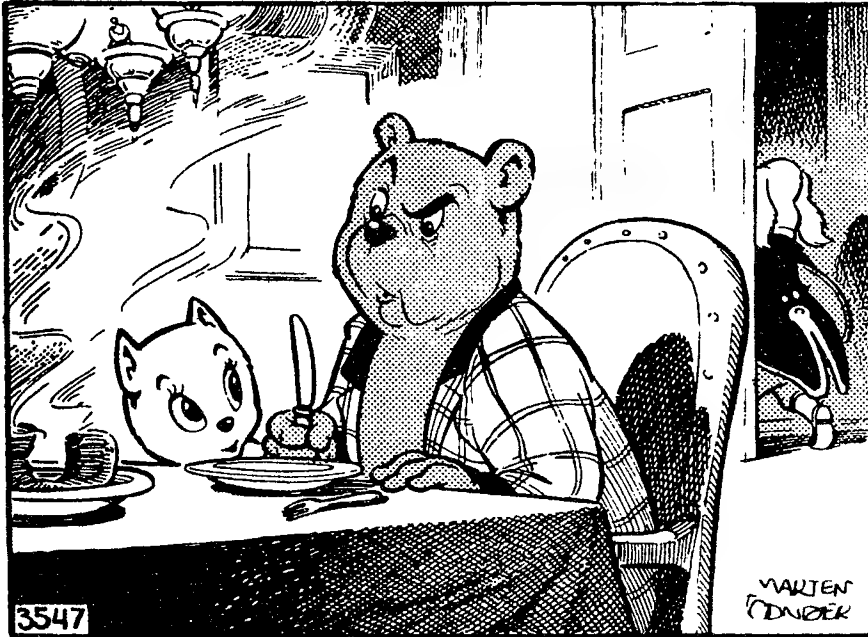
„Ja, de maaltijd", herhaalde hij. „Een weinig verkoold, vrees ik. Maar ik kan mijn gedachten er niet bij houden, heer Olivier. Uw gedrag is hoogst ongepast voor iemand van onze stand — en dat heeft mij voortdurend beziggehouden, als u mij toestaat".

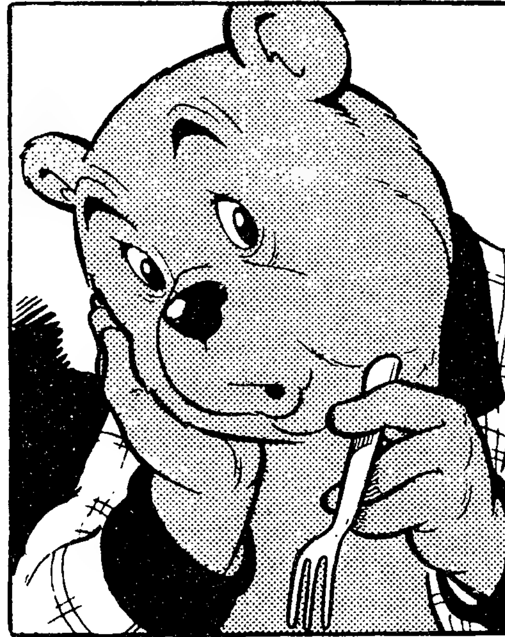
„Ongepast?!" riep heer Ollie uit. „Jouw eigen gedrag is ongepast! Ik kan dat niet langer dulden! Ik..."

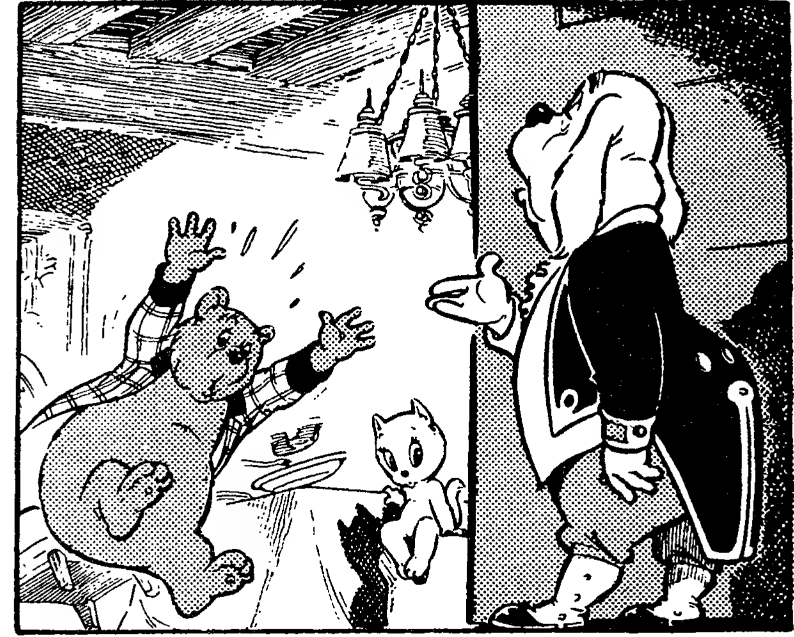
„Ssst!" fluisterde Tom Poes, hem aan een arm trekkend. „Joost kan het niet helpen; het komt omdat hij beroemd geworden is. Dit staat allemaal in dat weekblad".

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

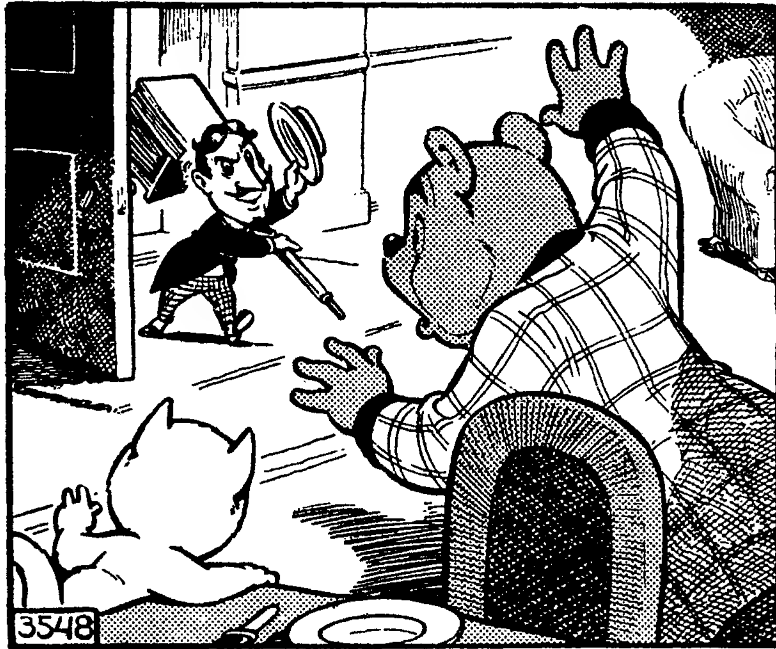

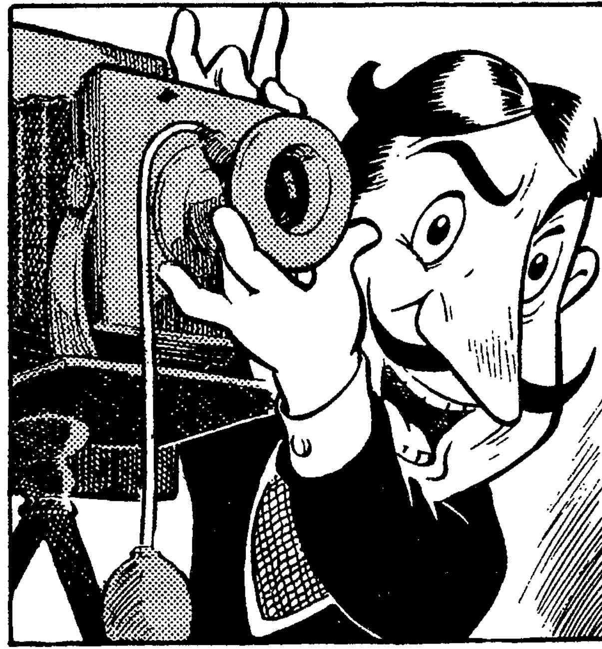
3547 Joost eindigde zijn vermaningen en keerde zich om.
„Dit mocht wel eens gezegd worden", besloot hij, de kamer uitlopend.
Heer Ollie keek hem sprakeloos na. Toen liet hij zich met een zucht in zijn stoel zakken en staarde naar de verbrande biefstuk.
„Ik begrijp het niet", prevelde hij. „Wat is er in die Joost gevaren? Hij was altijd zo'n keurige bediende — en nu dit!"
„Het komt van de beroemdheid", hield Tom Poes vol. „Dit is het lot van iedereen, die door zo'n blad gemaakt wordt. Men mag dan niet meer anders zijn, dan er in het tijdschrift staat, want dan is men niemand meer, begrijpt u?"
„Nee," zei heer Bommel vermoeid, „dat begrijp ik niet. Het lijkt me onzin".
„U ziet er toch anders genoeg voorbeelden van", zei Tom Poes. „Sommige staatslieden moeten steeds maar met een sigaar zwaaien, er zijn filmsterren, die nooit meer mogen lachen of die hun hoofd kaal moeten scheren. En Joost moet onverstoorbaar zijn en zijn meester opvoeden".
„Juist", zei heer Ollie, „ik begin het te begrijpen. Dat is dus beroemdheid!" Hij liet het hoofd op een hand zakken en vervolgde bekommerd: „Mijn goede vader zei altijd: Ollie, jongen, wees jezelf, als je begrijpt, wat ik bedoel. Nu, daar houd ik mij aan. Het lijkt me vreselijk om te zijn, zoals een fotograaf of een krantenman je maakt, wat jij, jonge vriend?"

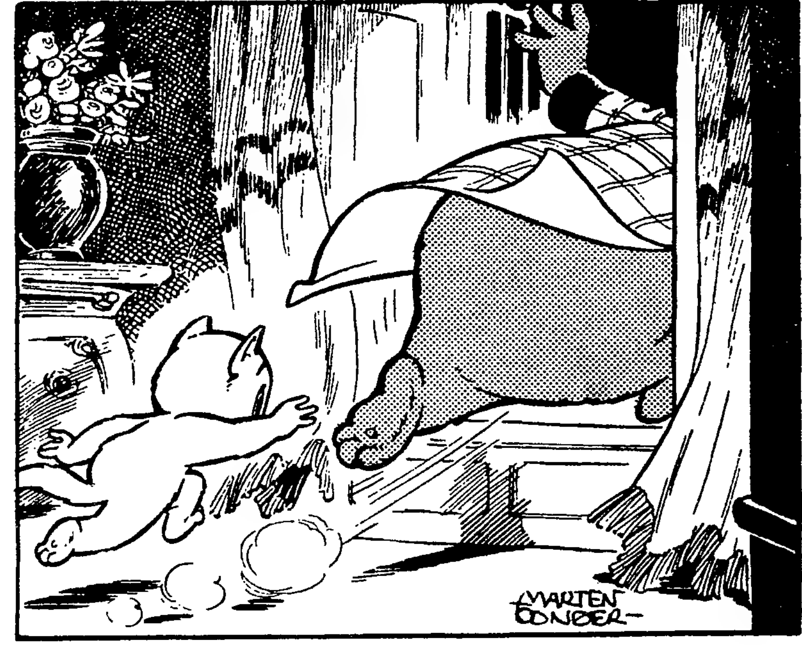
Op dat moment verscheen Joost opnieuw op de drempel.
„Daar is de fotograaf Kiekvogel, heer Olivier", kondigde hij aan. „Hij heeft een afspraak met u, zegt hij. Zal ik hem binnenlaten?"
„Nee!" riep heer Bommel uit. „Zeg maar, dat ik geen tijd heb! Ik wil niet meer beroemd worden. Houd hem tegen!"
Het was echter reeds te laat.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

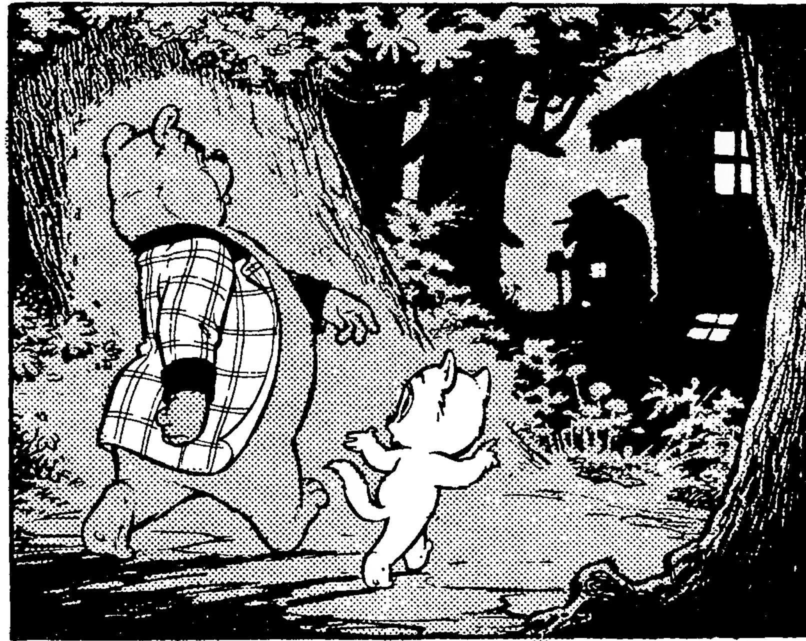
3548 „Daar ben ik dan", zei de fotograaf Kiekvogel. Hij trad met kwieke pas de kamer in en begon zijn toestel scherp te stellen.
„Het doet me genoegen, dat u van gedachte veranderd bent", sprak hij intussen. „Nu ja, geen wonder. Wie wil nu niet graag in Hocus' Magazijn staan?"
„Ik!" riep heer Bommel uit. „Ik niet, bedoel ik, als u begrijpt wat ik bedoel. Ik heb geen tijd. Ik wil niet beroemd worden."
„Dat is te gek", hernam de fotograaf gekwetst. „Eerst wilt u niet gekiekt worden, dan weer wel en nu weer niet. Het wordt tijd, dat er een beetje lijn in uw gedachten komt. Maar ik ben nu eenmaal hier en nu ga ik een foto van u maken. Wilt u daar even gaan staan? Ongedwongen, met een glimlachje of zo, u weet wel."
„Nee!" riep heer Ollie. „Ik wil niet. Ga weg! Ik wil een eenvoudig heer van stand blijven. Ik ben al bekend genoeg. Verdwijn!"
Er verscheen een kwaadaardig lichtje in de ogen van de ander.

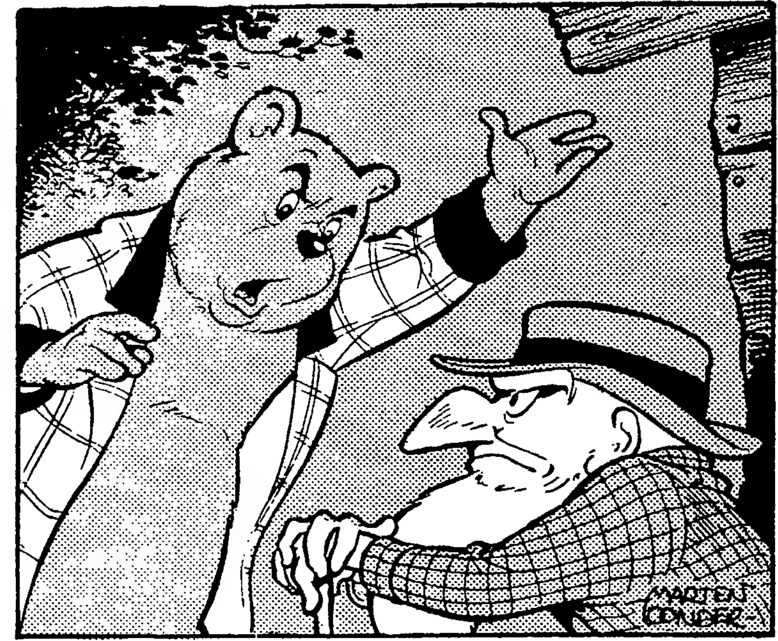
„Dat zullen ze dan eens zien", prevelde hij. „De oude heer Hocus zegt, dat niemand mijn foto's kan weigeren, nu ik zijn sluiter op mijn apparaat heb. De tijd, dat men mij op grove wijze de deur uit kon zetten, is voorbij!"
Zo sprekende had hij zijn toestel gericht en het rubber-balletje gegrepen.
Doch heer Bommel wachtte het knippen niet af. Met een kreet sprong hij het venster uit; gevolgd door Tom Poes.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3549 „Ik ben blij, dat je me de ogen geopend hebt, jonge vriend", zei heer Bommel, terwijl hij met Tom Poes door het woud liep. „Nu pas zie ik in aan welk gevaar ik ontsnapt ben. Stel je voor, dat ik niet langer ik zou zijn, maar een ander, als je me volgen kunt. Wat zou Dodo... eh mejuffrouw Doddel zeggen wanneer ik ineens raar en beroemd ging doen?"

„Ik ben blij, dat u het snapt", zei Tom Poes.

„Ik ga zelfs verder!" riep heer Ollie uit. „Er moet een einde aan al die beroemdheden komen! Dat weekblad moet ophouden. Ik zie mijn plicht als heer. Breng me bij die uitgever, Tom Poes!"

Dat deed Tom Poes — en dat duurde dan ook niet lang of de hut waarin de heer Hocus zijn uitgeverij bedreef kwam in het zicht.

De grijsaard zat zich op een bankje in het schijnsel van de maan te koesteren en keek zijn bezoekers uit de ooghoeken aan.

„Een hele eer!" kraste hij. „Waarmee kan ik, arme, oude man, u van dienst zijn?"

„Met het stoppen van je blaadje!" riep heer Bommel kordaat uit. „Je verspreidt niets dan ongeluk en ellende met dat ding. Iedereen, die er in staat, gaat doen wat er in staat, als je begrijpt, wat ik bedoel".

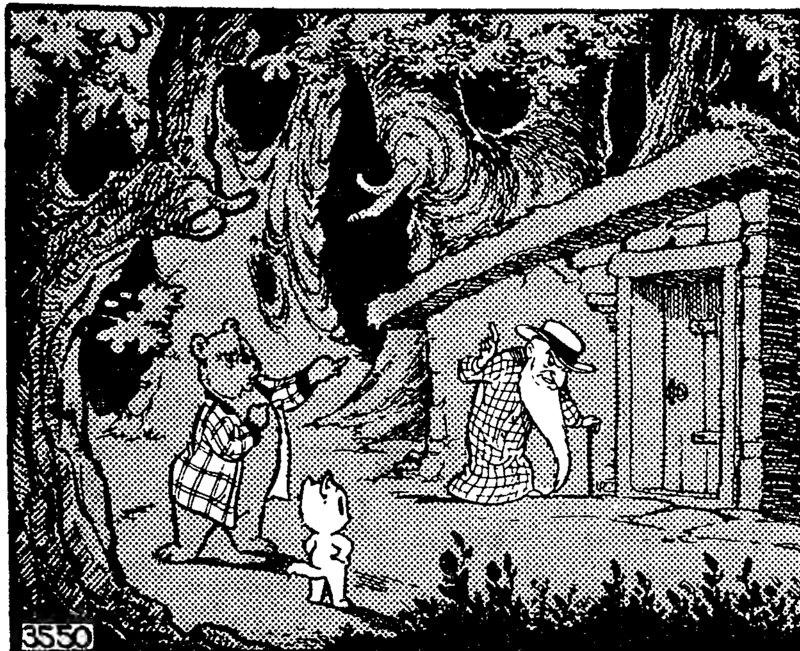
„Dat is de plicht van een uitgever", zei de oude. „Ik maak persoonlijkheden!"

„Maar geen èchte!" zei heer Ollie scherp.

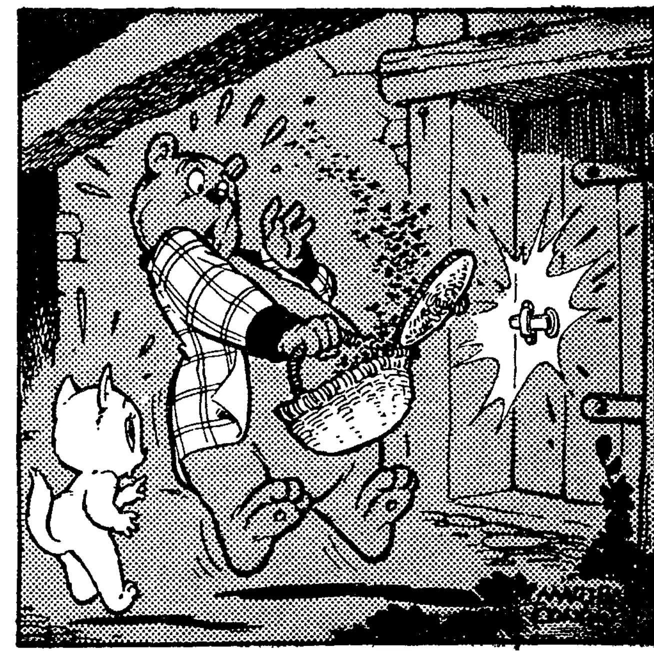
„Er bestaat geen echte, mijn vriend", hernam de heer Hocus. „Daarom voorzie ik in een behoefte. Het publiek wil geleid worden door beroemdheden met karakters. Die zijn er niet. Welnu, dan maak ik ze. Men moet het publiek zijn zin geven, nietwaar?"

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

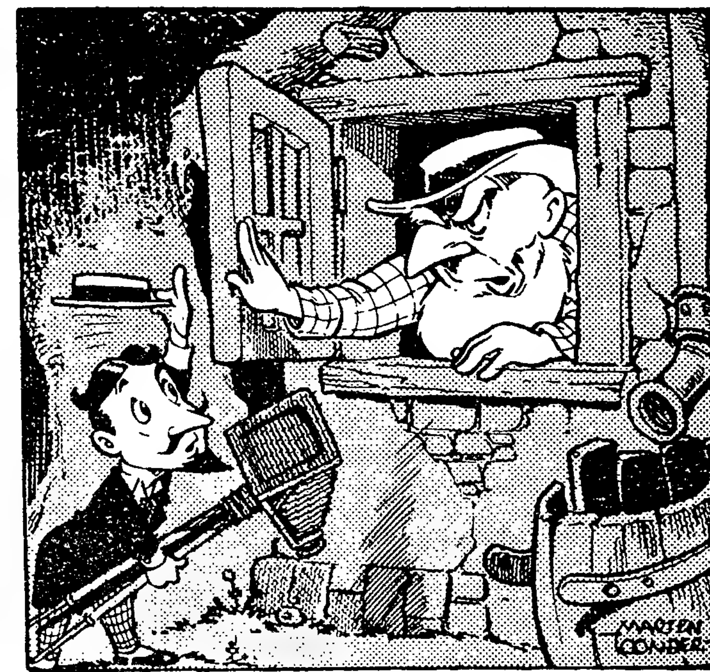
3550 „Het is slecht om iemand anders te maken dan hij is!" zei heer Bommel, die warm begon te lopen. „En het is ook slecht om het publiek te bedriegen. Daarom is je hele blaadje slecht. Je moet het stoppen!"
„Tut tut!" kakelde de oude. „Iedereen wil toch graag beroemd worden? En ik, arme, oude man, doe iedereen graag een pleziertje. Dat is mijn zwakheid. Is dat slecht?"
„Ja!" zei heer Ollie ferm. „Stel je voor, dat ik anders zou worden, dan ik ben! Het zou vreselijk zijn — en daarom noem ik het slecht! Joost en de markies zijn al veranderd en ik zelf ben maar nauwelijks de dans ontsprongen. Ik eis, dat u uw blad opheft!"
De grijsaard stond op en slofte moeilijk naar de ingang van zijn hut.
„Uw vermaning", sprak hij, „geeft mij te denken. Een ogenblikje".
Hij verdween in het inwendige van zijn stulpje om even later terug te keren met een mand.
„Voor u", zei hij met een vreemd lachje. „Uit dankbaarheid. Ik ben altijd blij als ik iemand ontmoet, die de dans ontsprongen is; want dan weet ik hoe ik hem kan helpen. goede nacht — en wortels op uw pad".
Met deze woorden sloot hij krachtig de deur en grendelde deze.
„Wat is dat nu?" prevelde heer Bommel. „Een cadeautje? Wat moet ik daarmee?"
Hij opende de mand, doch op hetzelfde moment liet hij een luide kreet horen. Want in het korfje bevond zich een wespennest, dat geheel gevuld was met boze insecten.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3551 Heer Bommel wierp met een kreet van afschuw het mandje van zich af en zette het op een lopen. De wespenzwerm steeg als een dichte wolk uit het vlechtwerk omhoog om de voortsnellende heer te volgen. En aangezien de insectjes een grote snelheid kunnen ontwikkelen wanneer ze ontstemd zijn, slaagde heer Ollie er niet in hun te ontlopen.

Jammerend draafde hij door het woud; struikelend over wortels en gestriemd door takken; totdat hij tenslotte aan de rand van het bos een vijver vond. Gorgelend verdween hij onder water, doch de wespen bleven zoemend boven de luchtbellen zweven; klaar om te steken zodra het gelaat van de stakkerd boven kwam om lucht te happen.

Tom Poes stond wanhopig op de kant. Vreemd genoeg had hij geen last van de boosardige diertjes. Maar hij begreep, dat hij iets moest doen om zijn vriend te helpen en daarom holde hij de weg af, in de richting van een huisje, dat hij in de verte zag liggen.

Intussen was de heer Kiekvogel ook bij de uitgeverij aangekomen. Op zijn kloppen werd een raampje geopend en verscheen het hoofd van de oude heer Hocus in de omlijsting.

„Dag meneer", groette de fotograaf. „Ik heb hier enkele mooie opnamen. Een goede vangst, al zeg ik het zelf! De burgemeester en de . . ."

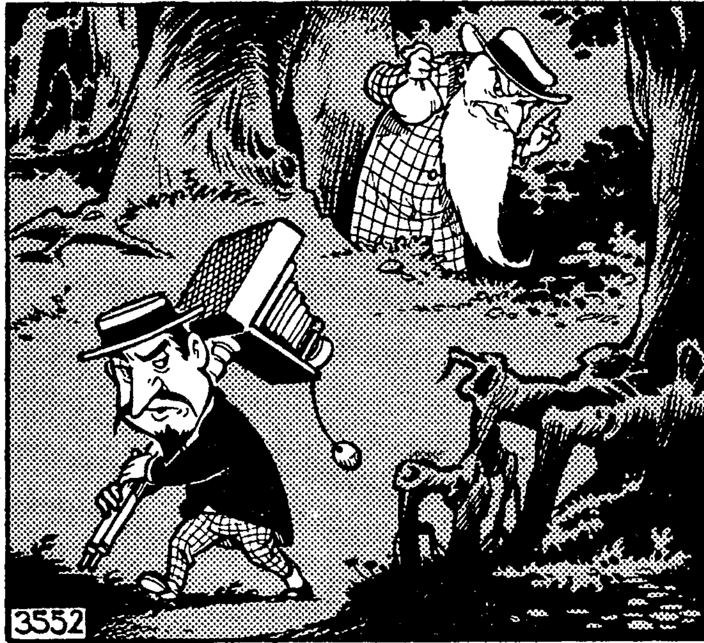
„Heb je een opname van een zekere Bommel gemaakt?" onderbrak de grijsaard hem.

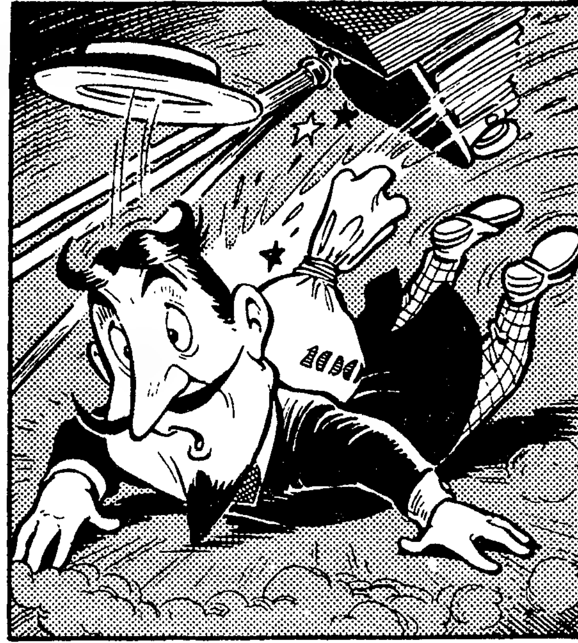
„Nee, die niet", zei de ander wat bedrukt. „Ik had hem haast . . . maar hij . . ."

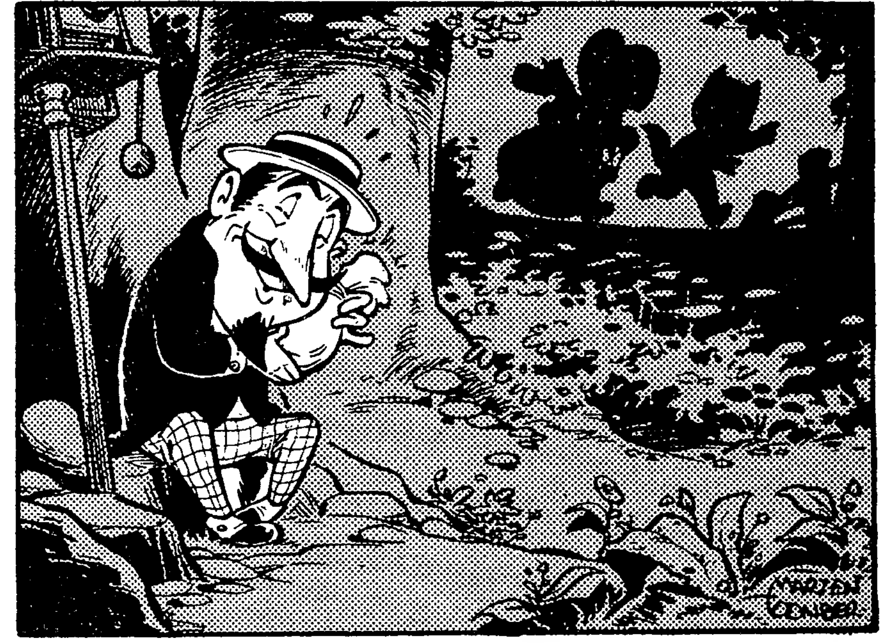
„Hij is de dans ontsprongen, nietwaar?" kraste de uitgever. „Nu, daar houd ik niet van, Kiekvogel. Lieden, die de dans ontspringen, moeten juist geknipt worden, onthoud dat! Je kunt je burgemeester houden; maar Bommel moet ik hebben!"

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

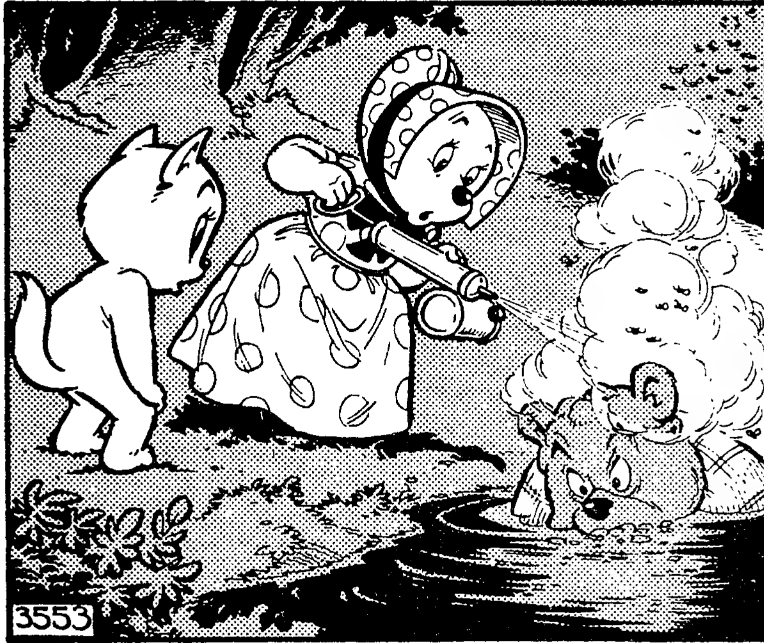

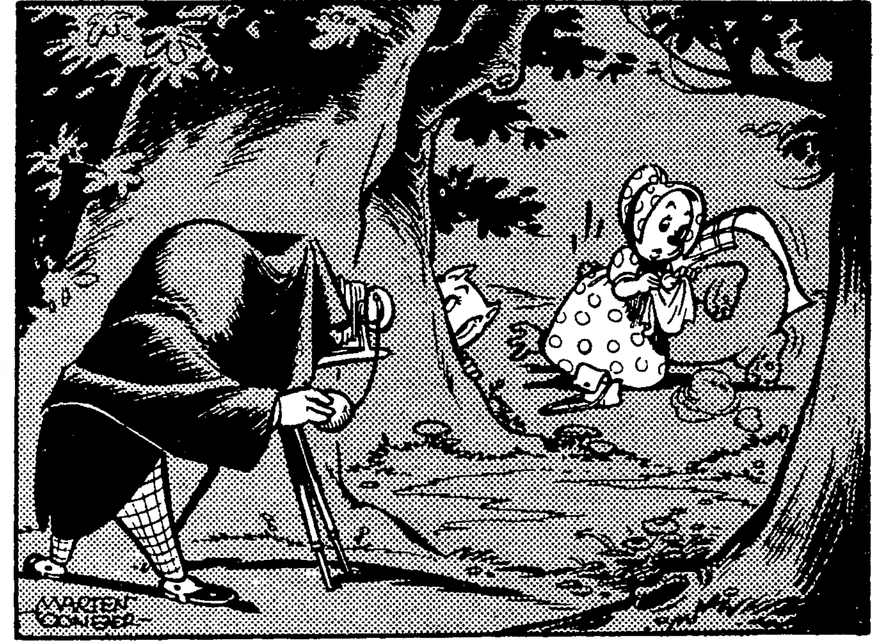
3552 „Maar u zei toch, dat u duizend florijnen zou betalen voor iedere foto?" riep de heer Kiekvogel klagelijk uit.
„Voor iedere foto, die ik zou afdrukken", verbeterde de uitgever hem. „En nu wil ik alleen nog maar Bommel afdrukken, begrepen?"
De fotograaf pakte zijn toestel op en liep bedrukt heen.
„Het is niet eerlijk", prevelde hij. „Heel even dacht ik: het gaat goed. Maar ik heb me vergist. Mijn pech houdt nooit op en ik zal altijd een arme tobber blijven."
Op dat moment werd hij door een loodzwaar voorwerp in de rug getroffen, zodat hij met een kreet ter aarde stortte.
„Alsjeblieft, Kiekvogel!" riep de grijsaard, die achter hem tussen de bomen opdook. „Hier is een voorschot op die ongedwongen foto van Bommel. Je krijgt nog eens zo veel wanneer je me het kiekje brengt. Doe je best!"
De oude verdween met een kakelende lach in het struweel: de fotograaf ging overeind zitten en nam het voorwerp op dat hem getroffen had.
„Een zak met goudstukken!" mompelde hij verrast. „Dat verandert de zaak. Meneer Hocus is geen prettig mens, maar gierig is hij niet. Het loont dus toch de moeite om een plaatje van die vervelende Bommel te maken. maar hoe doe ik dat, als hij niet wil?"
Zijn aandacht werd getrokken door voetstappen en toen hij omkeek zag hij Tom Poes naderen. Deze had aangebeld bij heer Ollies buurvrouw om hulp tegen de wespen te krijgen en juffrouw Doddel had niet geaarzeld. Gewapend met een insectenspuit snelde ze achter Tom Poes aan.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

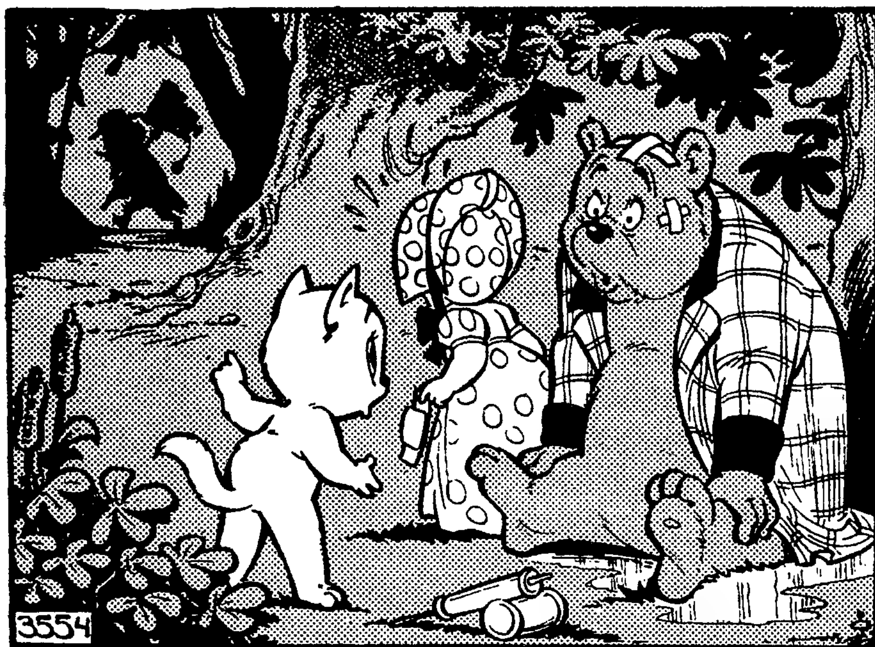
3553 Juffrouw Doddel snelde achter Tom Poes aan naar de plek waar heer Bommel zich te water had begeven om aan de wespen te ontkomen. De ongelukkige was er slecht aan toe, want steeds wanneer hij boven kwam om adem te halen staken de ongunstige insectjes hem in de schedel. De goede buurvrouw maakte echter spoedig een eind aan deze beproeving met enkele wolken uit de insectenspuit. De wespen verdwenen en niemand heeft ze ooit teruggezien.
Nu klauterde heer Ollie moeilijk tegen de walkant op en ging in het gras zitten om zich met zalf en pleisters te laten behandelen.
„Ik arme!" zo riep hij uit. „Komt er dan nooit een einde aan mijn ellende? Wat moet een dame als u wel van mij denken? Het bloed der Bommels klopt fier door mijn aderen; maar altijd als u in de buurt bent, sta ik voor schut. Het is niet te dragen."

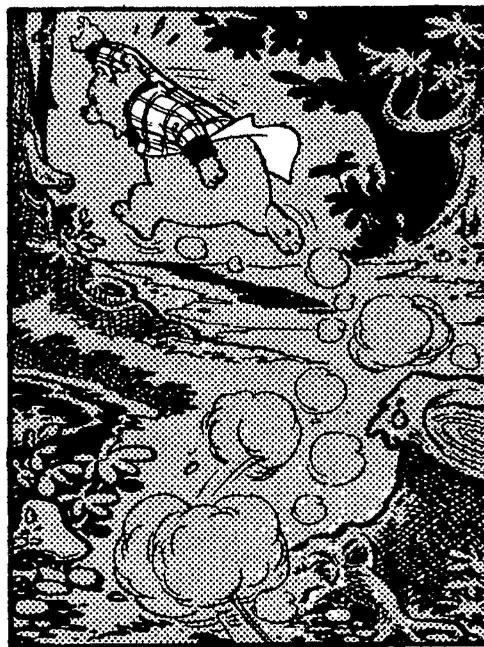
„Ach"! zei juffrouw Doddel. „Wat geeft dat nu? Wat jij doet is altijd goed — en een ongelukje kan iedereen overkomen. Zo, je bent weer klaar, hoor, kom maar mee, dan krijg je een kop koffie van me".
Heer Bommel stond op en de verbitterde trek op zijn gelaat maakte plaats voor een glimlach.
„Eens zal ik het je vergelden"! zei hij. „Eens zal ik je met mijn leven verdedigen tegen een opdringende schurkenmenigte, als je begrijpt wat ik bedoel. Eens . . ."

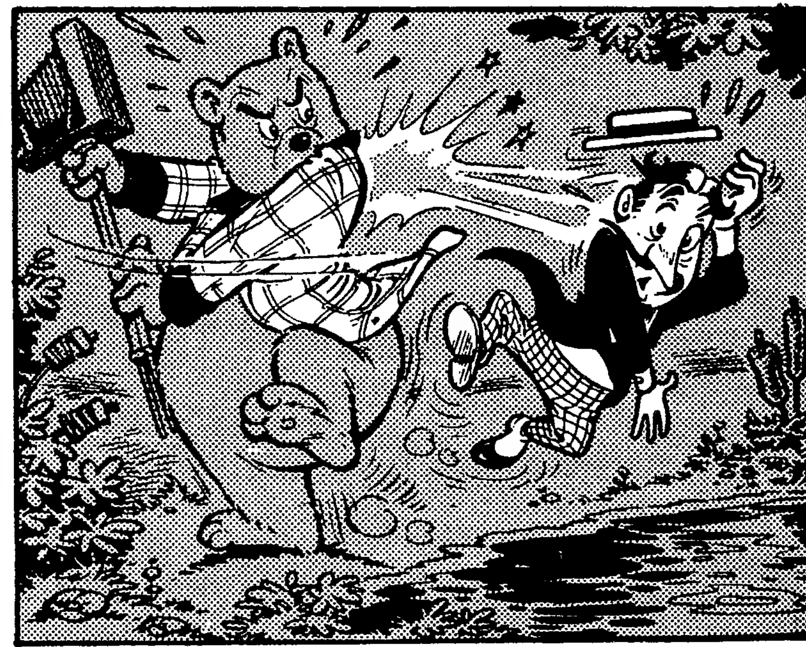
„Pas op!" riep Tom Poes; „daar is die Kiekvogel weer!"
Hij wees naar de fotograaf, die tussen enige bomen bezig was ongemerkt zijn toestel scherp te stellen. Heer Ollie stiet een kreet uit en liet zich bliksemsnel achter zijn buurvrouw vallen om dekking te zoeken.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

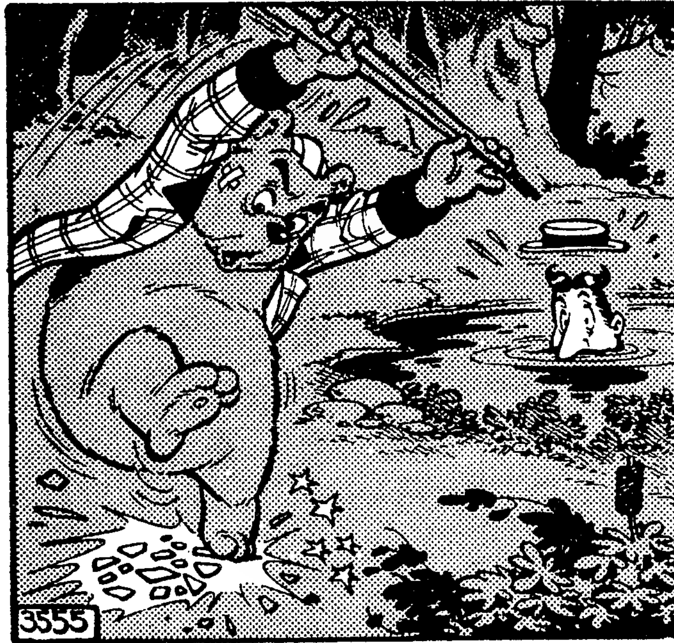

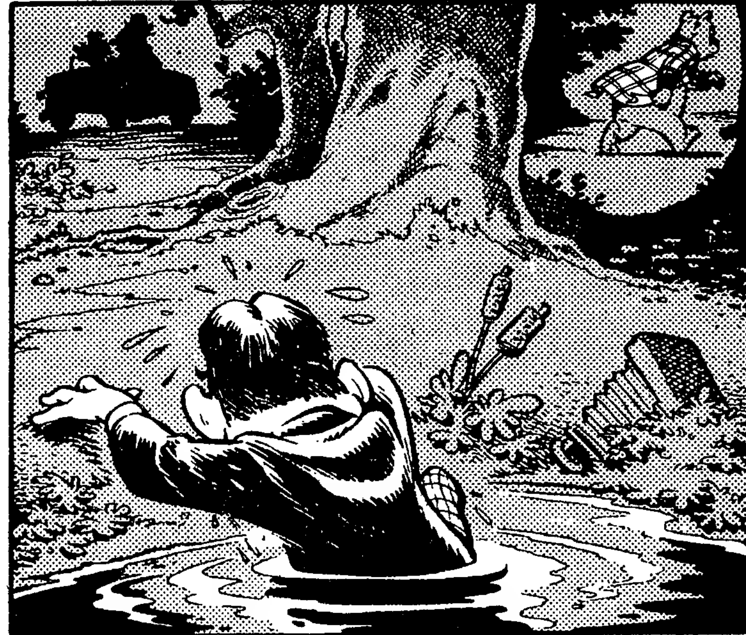
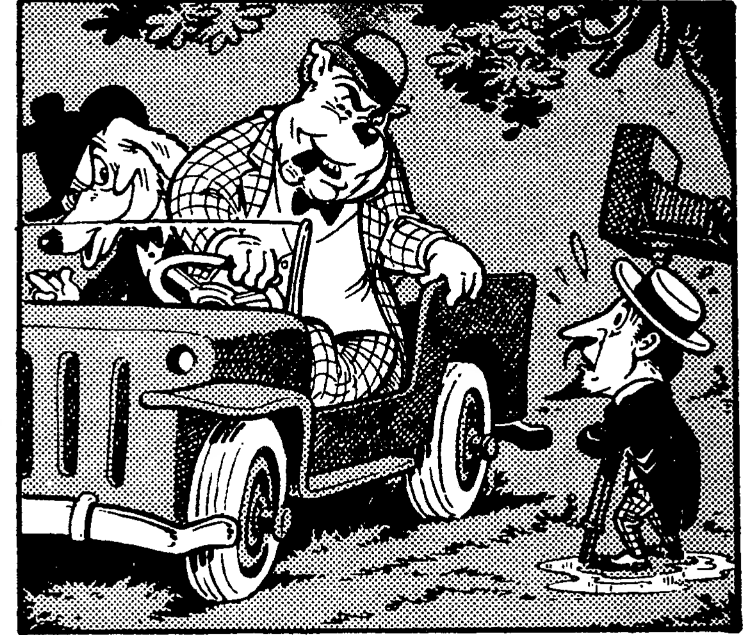
3554 De heer Kiekvogel vouwde zijn toestel in elkander en liep heen met een kort schouderophalen.
„Dat was op het nippertje", zei heer Ollie. „Hij had me bijna geknipt".
„Ja", zei Tom Poes. „en nu heeft hij juffrouw Doddel geknipt."
„U hebt zich achter haar verborgen", zei Tom Poes. „Nu staat zij dus op de foto. En zo wordt zij dus beroemd in plaats van u."
Enkele ogenblikken zat heer Ollie als door de donder getroffen. Toen sprong hij met een kreet overeind en begon achter de verdwijnende fotograaf aan te hollen.
„Dat nooit!" riep hij uit. „Ik onwaardige! Wat zou mijn goede vader wel niet zeggen als hij wist, dat ik een weerloze dame aan zo'n gevaar zou blootstellen? In plaats van haar met mijn lichaam te beschutten heb ik haar als schild gebruikt!"
Zo jammerende snelde heer Bommel voort. Want hij wist niet, dat de heer Kiekvogel alleen maar op een plaatje van Bommel uit was en nu teleurgesteld naar een herberg ging on een betere kans af te wachten.

„Hier schurk!" loeide heer Ollie, op hem afspringend. „Ik zal je leren om een onschuldige vrouw beroemd te maken!"
En met deze woorden greep hij het toestel beet, terwijl hij met zijn schouder het geschrokken mannetje opzij stootte.
De ongelukkige fotograaf verloor het evenwicht en stortte in de sloot, die de weg begrensde.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

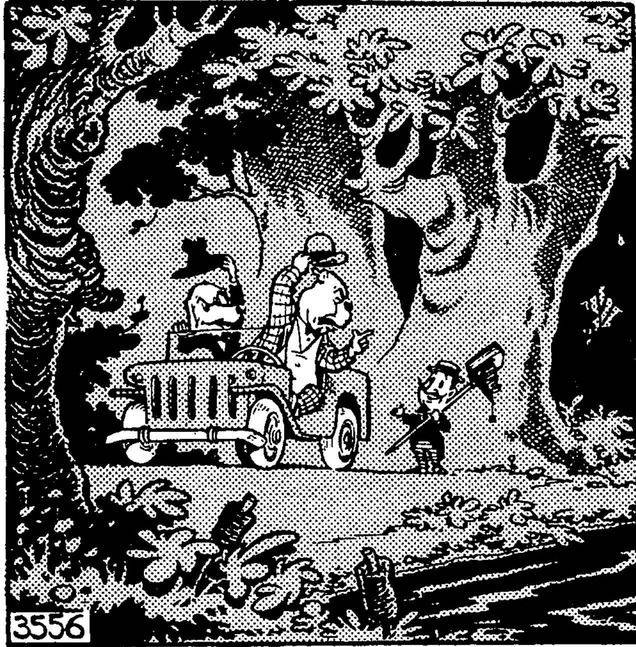

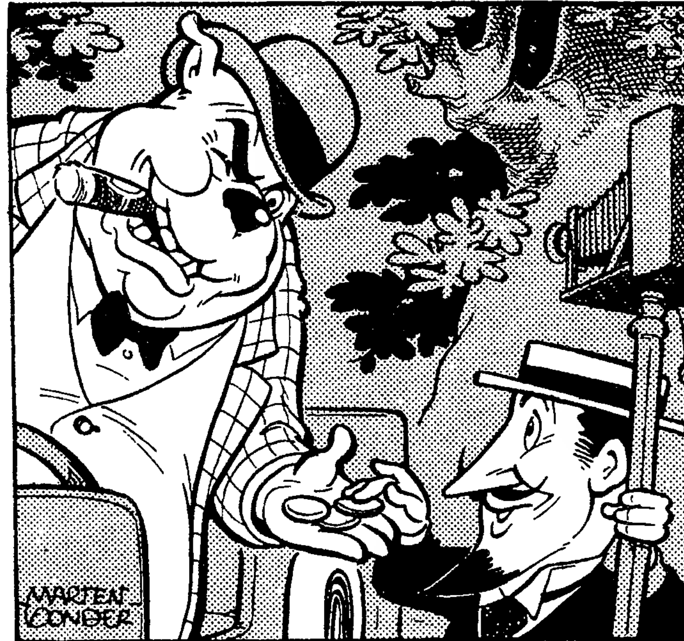
3555. Heer Bommel lette niet op de fotograaf, die zich borrelend door de sloot bewoog.
Hij rukte de gevoelige plaat uit het toestel en begon er op de dansen, zodat er al spoedig niets dan enige glassplinters over waren.
„Hier!" riep hij uit, „dat zal je leren!"
„.W-wat doe u toch?" stamelde de heer Kiekvogel, vanuit de modder toekijkend. „Dat was nog een heel goede, onbelichte plaat".

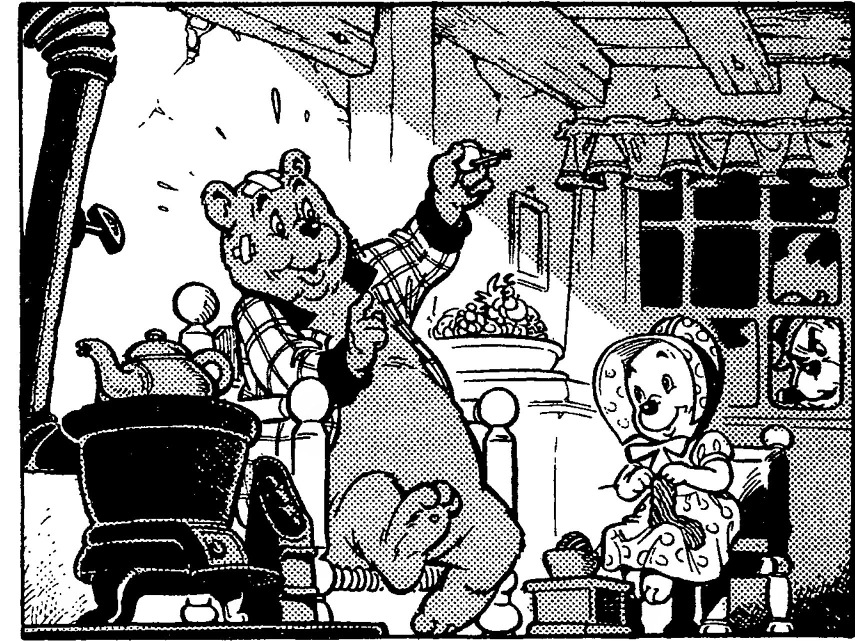
„Leugenaar!" loeide heer Ollie. „Schurk! Ik heb je door, jou en je streken! Je hebt juffrouw Doddel gekiekt en nu ga je haar afdrukken in Hocus' Magazijn om haar beroemd te maken! Zedenbederver! Maar ik sta pal, als heer zijnde! Een Bommel verdedigt de zwakken en onschuldigen!"
Met deze woorden wierp hij het apparaat in het gras, klopte zich de handen af en schreed met opgericht hoofd heen.
De ongelukkige fotograaf klom soppend uit de sloot om zijn toestel op te rapen. Het schreien stond hem nader dan het lachen en hij was zo verdiept in zijn verbittering, dat hij niet merkte hoe er naast hem een oude vrachtauto tot stilstand kwam. Hij keek pas op toen een rauwe stem vroeg: „Heb je soms moeilijkheden, kleine? Is er soms wat voor ons te verdienen? We hebben een soort hulpverlening, niet waar, Hiep?"
„Ja baas", zei een andere stem, „een Superhulpverlening".
De heer Kiekvogel kwam overeind en wierp een blik in het voertuig. De twee figuren die er in zaten keken hem vol warmte aan - en daardoor geroerd begon de fotograaf zijn zorgen uiteen te zetten.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

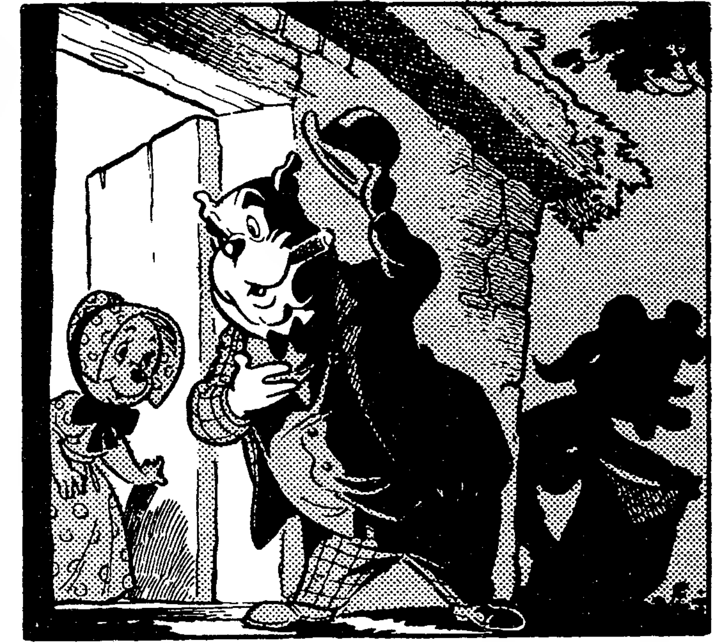
3556 „Is het anders niet?" vroeg Super, toen de heer Kiekvogel zijn verhaal verteld had. „Je wilt dus alleen maar een kiekje maken van die dikke Bommel?"
„Ja", zei de fotograaf. ‚Alleen maar een kiekje. Maar het moet een ongedwongen kiekje zijn."
„Ongedwongen?" herhaalde de ander. „Dus niet met een paar touwen om zich heen tegen een boom staande? Of niet in de ondergreep tussen ons tweetjes in?"
„Nee, nee, zo niet!" riep Kiekvogel uit. „Ongedwongen!"
„Dat maakt het iets moeilijker, hè baas?" zei Hieper.
„Ja", zei Super, „maar het is toch wel te doen; als je tenminste betalen wilt."
De fotograaf haalde enige goudstukken uit zijn zak en nu kwam men al spoedig tot overeenstemming.
Intussen zat heer Ollie opgeruimd achter de kachel van juffrouw Doddel en verhaalde hoe hij de heer Kiekvogel op zijn nummer had gezet.
„Het was een verschrikkelijk gevecht", zo sprak hij. „Maar als men jou te na komt, ken ik mijn eigen kracht niet. Ik wierp hem gewoon het water in, dat is altijd de beste manier. Hij zal het verder wel uit zijn hoofd laten om je lastig te vallen, Doddeltje."
„Wat ben je toch knap", zei juffrouw Doddel vol bewondering. „Je geeft me zo'n veilig gevoel, Ollie. Wil je nog wat koffie?"
Heer Bommel beaamde dat glunderend. Ondanks de pleisters voelde hij zich geheel tevreden met zichzelf en de wereld. Maar misschien zou hij zich minder prettig hebben gevoeld, wanneer hij uit het venster had gekeken. Want daar was, vaal beschenen door de maan, het ongunstige gelaat van Bul Super zichtbaar.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

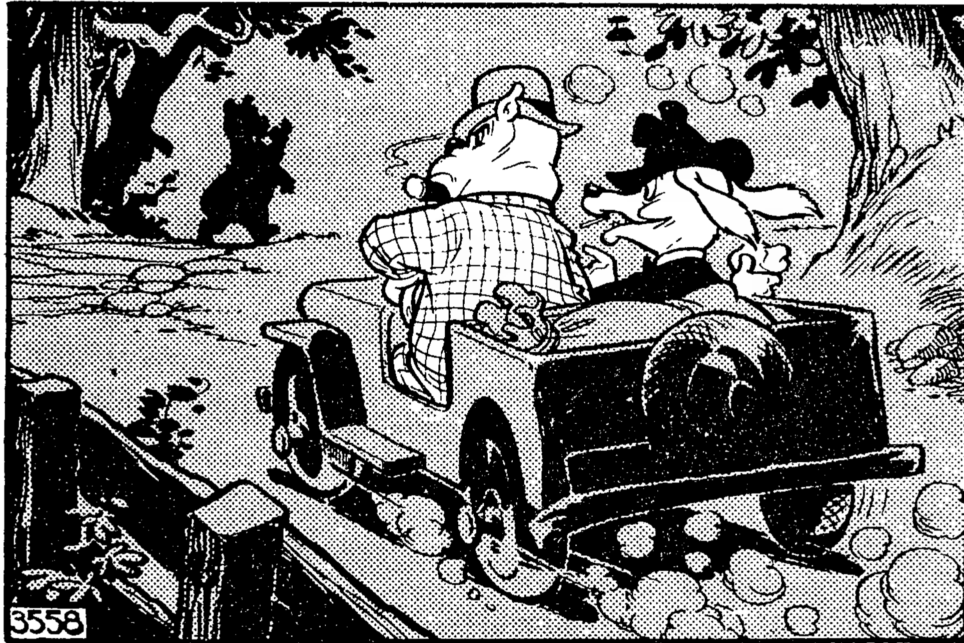

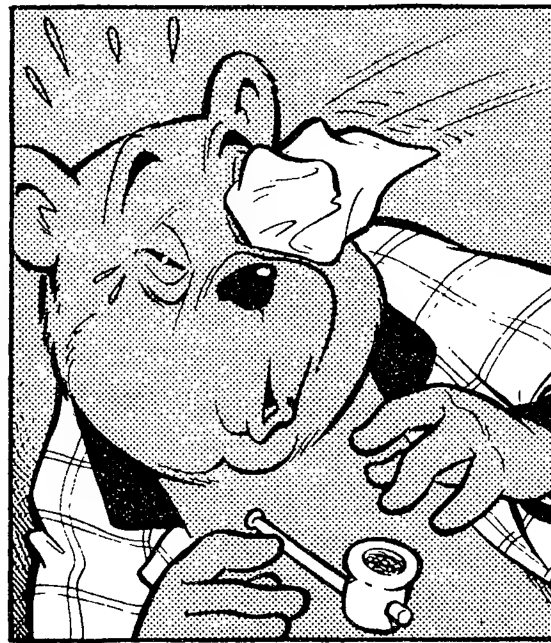
3557 Het was reeds laat in de avond, toen heer Ollie afscheid van zijn buurvrouw nam.
„Je weet het dus, Doddeltje", sprak hij naar buiten tredend. „Wanneer er moeilijkheden zijn kan je altijd een beroep op mij doen. Ik sta altijd pal om je te beschermen en er is mij niets te veel. Onthoud dat maar, hoor!"
„Gekkie", zei juffrouw Doddel. „Wat voor gevaar zou er nu kunnen zijn? Maar je bent een snoepsnuitje, hoor! Ga maar lekker slapen, dan zijn die stoute wespesteken morgen weer over!"

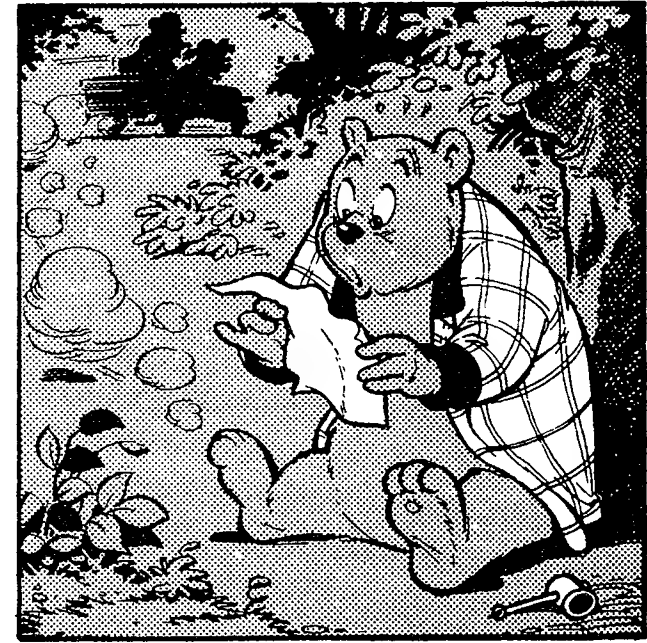
Heer Ollie daalde verward het stoepje af, struikelde over zijn voeten en stapte toen met dansende tred de duisternis in.
„Wat doen we nu, baas?" vroeg Hieper, die achter enige bomen het vertrek had gadegeslagen. „Gaan we die bolle ontvoeren?"
„Dat kan niet", gromde Super. „Dan zou hij niet ongedwongen poseren. Nee, ik weet iets beters. Pak een zak en kom mee. Maar blijf in de schaduw!" Met deze woorden stond hij op, slenterde naar de deur van het huisje toe en klopte aan.
Juffrouw Doddel deed open. Wanneer ze verwacht had, dat heer Ollie opnieuw op de drempel zou staan met een verzwikte enkel of zo, dan viel dat bitter tegen. In plaats van zijn oprechte trekken zag ze een door de misdaad vertekend gelaat tegenover zich.
„Heb medelijden, juffie!" riep Super uit. „M'n maat is gevallen en hij heeft zich lelijk pijn gedaan. Heb je soms een beetje water voor hem?"
„Maar natuurlijk!" zei juffrouw Doddel. „Ik kom zo."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

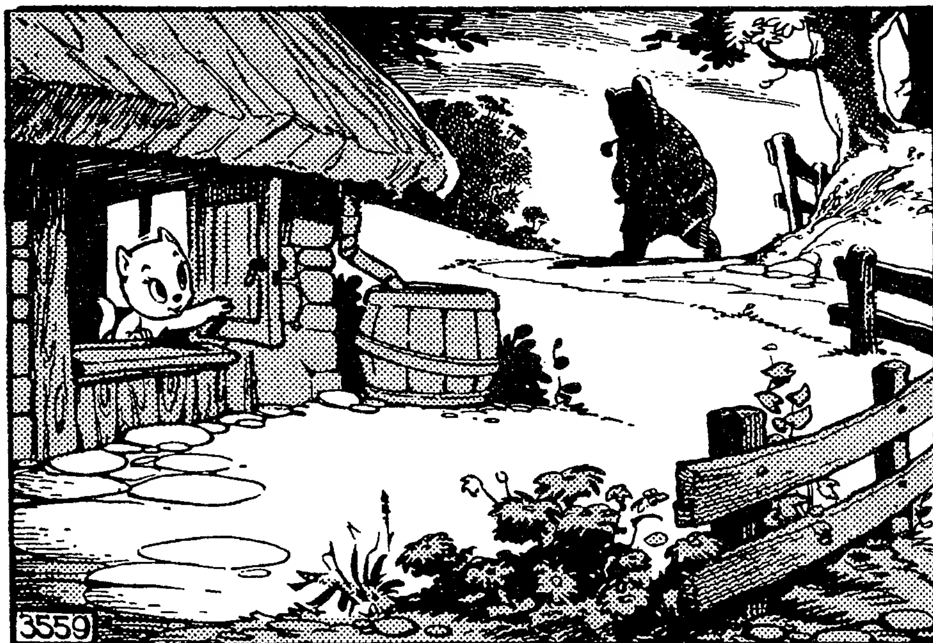
3558 Heer Bommel liep over de weg, verdiept in mooie gedachten, die hij met gezang begeleidde. Het geronk van een auto verstoorde deze ragfijne sfeer echter.
Heer Ollie trad een weinig terzijde om de stinkende machinerie te laten passeren.
„Hoe schoon is het leven wanneer men jong is en de maan schijnt", mijmerde hij. „Dan staat de wereld open voor een Bommel, die tegen alle zwarigheden opgewassen is..."
Hij wierp een gestoorde blik op het langsdaverende voertuig, waaruit een paar ongunstige gezichten hem aanstaarden.
„Ha, die bolle!" riep iemand — en voordat heer Bommel van zijn verrassing bekomen was werd hij op het oog getroffen door een prop papier.

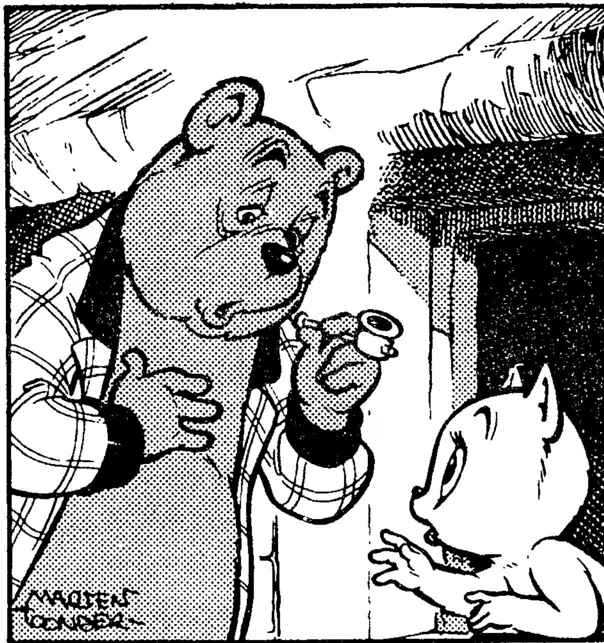
De schrik deed hem het evenwicht verliezen, zodat hij in zittende houding op de weg terecht kwam en de verdwijnende auto wat suffig nakeek. Met een korzelig gebaar greep hij het stuk papier en sloeg er een blik op. En toen slaakte hij een kreet. Een ongeschoolde hand had er in kreupele letters op geschreven: „We hebbe je buurvrouw ontvoerd, ga niet naar de plisie want dan zal het slecht met haar aflopen, we zullen haar laten gaan wanneer je je laat fotograferen door Kiekvogel, hij zit in "het Witte Paard". Groetend." Heer Bommel kwam moeilijk overeind en keek radeloos om zich heen.

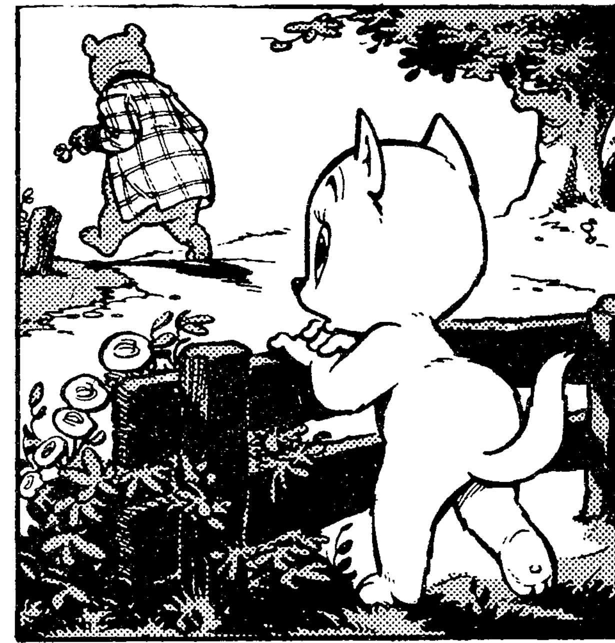
„Doddeltje ontvoerd", prevelde hij. „Ach, wat moet ik nu beginnen? Wat is de wereld slecht — en wat is het leven moeilijk voor een eenzaam, ouder heer..."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3559 De zon kwam reeds bleek boven de horizon, toen heer Bommel na een doorwaakte nacht het huisje van Tom Poes passeerde.

De mussen kwetterden in de dakgoot en een fris windje deed de dorre bladeren ritselen, doch de eenzame heer schuifelde voort met doffe blik. Het was duidelijk, dat het aanbreken van de dag hem geen vreugde bracht. Toen Tom Poes echter zijn raam opende om te luchten kwam hij tot stilstand en vestigde zijn roodomrande ogen op het venster.

„Heer Ollie!" riep Tom Poes uit. „Wat bent u vroeg! Is er iets gebeurd?"

„Ja", zei heer Bommel. „Men heeft Doddeltje — ik bedoel juffrouw Doddel ontvoerd..."

„Ontvoerd?" herhaalde Tom Poes verschrikt. „Waarom? Wie?"„Ik mag niets zeggen", mompelde heer Ollie met toonloze stem. „Dat zou haar einde betekenen. Ze zal worden vrijgelaten, wanneer ik me laat fotograferen door die Kiekvogel. Een vreselijke toestand, jonge vriend. Ik heb de gehele nacht met mezelf geworsteld..."

Hij haperde en klopte zijn reeds lang gedoofde pijp uit.

„Maar ik heb een besluit genomen", hernam hij na enige ogenblikken. „Ik heb begrepen wat mijn plicht is. Ik moet me opofferen. Terwille van haar zal ik naar die fotograaf gaan."

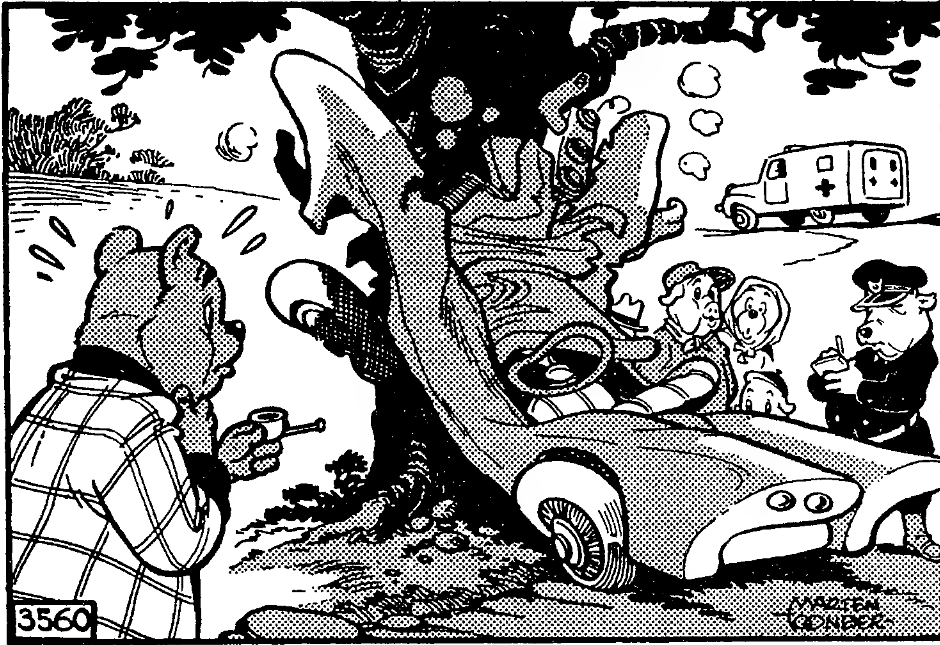
„Gaat u... gaat u zich laten fotograferen?" riep Tom Poes uit.

„Ja", zei heer Bommel mat. Hij draaide zich om en slofte de weg af.

„Voor haar zal ik beroemd worden", besloot hij. „Het is onbegrijpelijk wat men al niet voor een hoogstaande vrouw over kan hebben, als heer zijnde. Maar dat begrijp jij nog niet zo. Dag Tom Poes."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

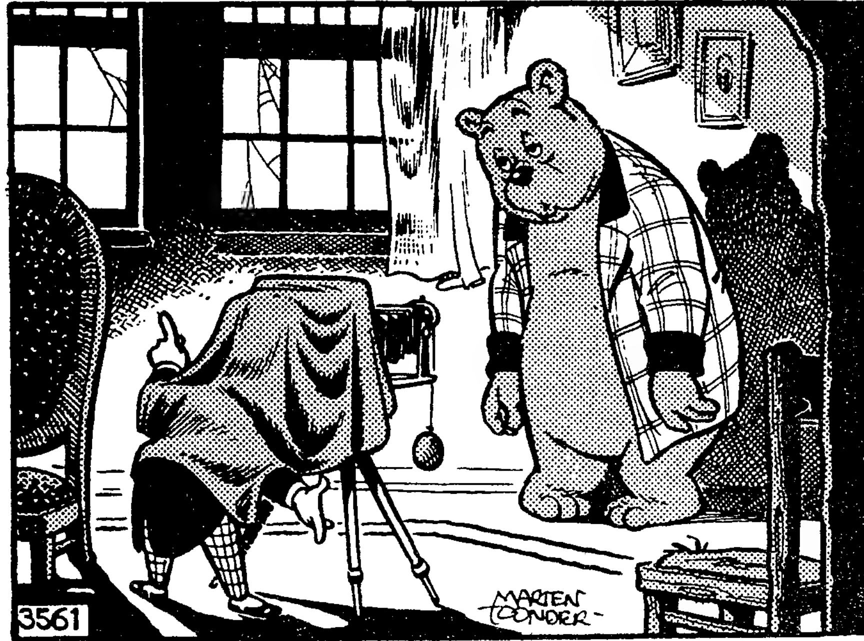

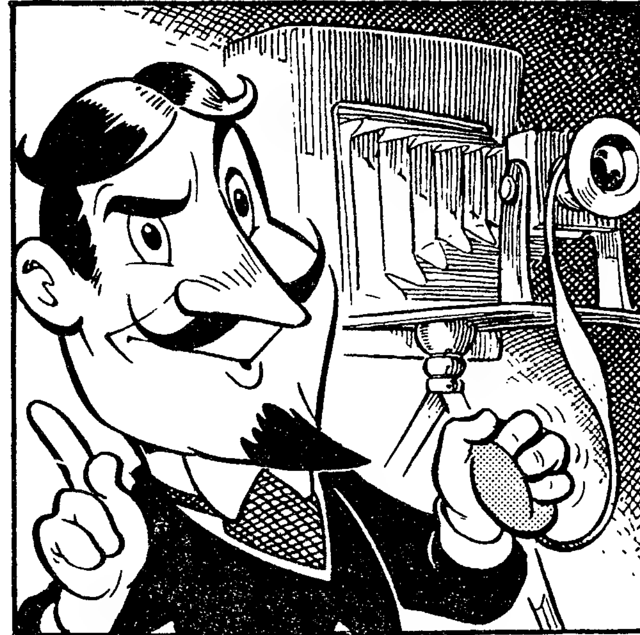

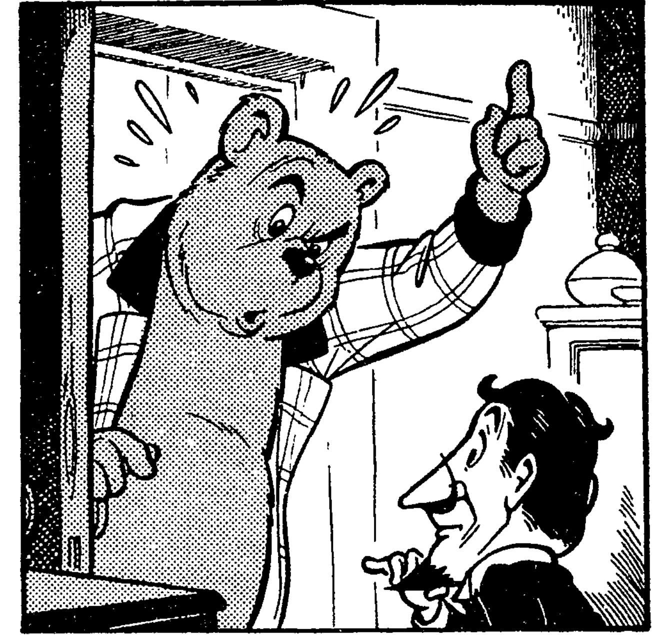
3560 „Er blijft mij niets anders over, dan beroemd te worden'', prevelde heer Ollie verslagen. „Ik heb geen keus, als heer zijnde. Het welzijn van Doddeltje gaat mij boven alles...''
Hij hield de pas in en staarde naar het wrak van een race-auto, dat krom tegen een boom opstond. In de verte reed een ziekenauto voorzichtig weg en op de voorgrond was een agent doende aantekeningen te maken.
„Wat is hier gebeurd?'' vroeg heer Bommel beklemd.
„Een auto-ongeluk'', verklaarde de beambte. „De markies de Cantecler is alhier tegen een boom opgereden terwijl hij bezig was een snelheidsrecord te breken. Een droevige zaak, die héél slecht had kunnen aflopen.'' „H-hoe is het met hem?'' vroeg heer Ollie.
De agent haalde de schouders op. „Het ziet er niet zo best uit'', verklaarde hij. „De dokter vreest, dat hij een verstandskies gebroken heeft. Ach ja, dat is de prijs voor de roem. Toen hij weggereden werd zei hij nog: De wereld gaat aan traagheid ten onder.'' „Ja, ja'', zei heer Ollie, „de prijs voor de roem. Beroemdheid wordt duur betaald; ja, ja.''
Met een korte knik verliet hij het toneel van de ramp en sloeg de weg in die naar hotel ''Het witte paard'' voerde.
De fotograaf Kiekvogel stond op de drempel van de uitspanning te wachten.
„Daar bent u dus!'' riep hij opgelucht uit. „Eindelijk verstandig geworden!
Komt u maar gauw binnen, dan zal ik u knippen.''

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

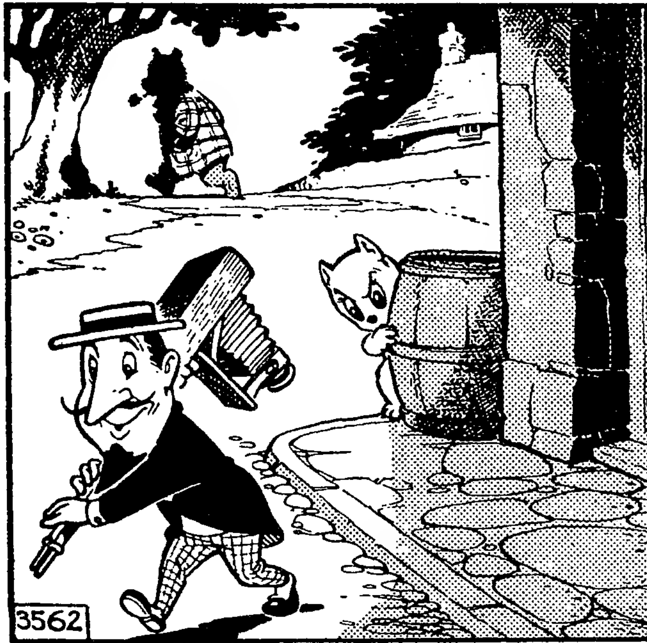

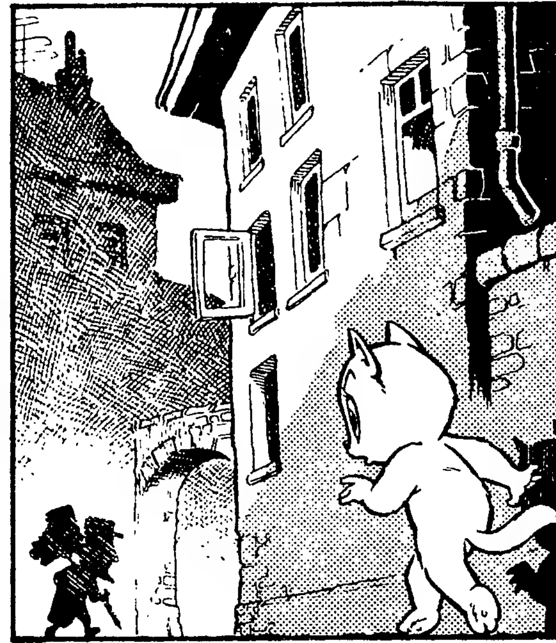

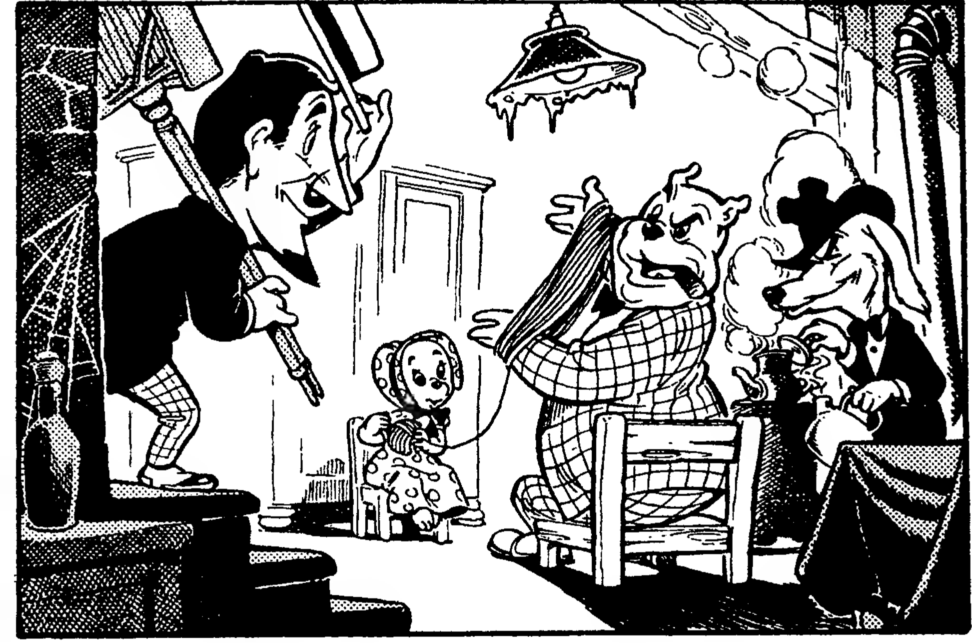
3561 De fotograaf ging heer Ollie voor naar een klein, morsig vertrek, dat hij in de herberg gehuurd had.
„Gaat u daar maar even staan", sprak hij opgewekt. „Ongedwongen graag."
Heer Bommel hield halt en keerde zijn ingezakte gestalte zonder vreugde naar de camera. De heer Kiekvogel begon nu scherp te stellen en greep ten slotte zijn balgje.
„Even lachen!" vermaande hij. „U moet bedenken, dat u beroemd gaat worden in de houding die u nu aanneemt. Denkt u maar aan iets belangrijks; aan het onderschriftje bijvoorbeeld. Weet u iets puntigs?"
Heer Ollie richtte zich wat hoger op, terwijl er een toornige uitdrukking op zijn gelaat verscheen.
„Schiet op", sprak hij. „Ik sta hier niet voor mijn genoegen. Dit is allemaal heel vreselijk voor een heer van mijn stand en je bent me te min om met je te praten. Maak het kort."
„Uitstekend", prees de fotograaf, afdrukkend. „En een héél goed tekstje. Dank u wel!"Heer Ollie keerde zich om en verliet het vertrek. „Je moet niet denken, dat je er zo afkomt", zei hij over zijn schouder. „De toorn van een heer is vreselijk. Zorg er voor, dat juffrouw Doddel onmiddellijk wordt vrijgelaten — en wee je gebeente als ze niet in-keurig behandeld is. Maar ik zal je nog wel weten te vinden. Ook zonder politie bestaat er een rechtvaardige straf."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3562 Misschien zullen oplettende lezertjes zich onthutst hebben afgevraagd waar Tom Poes blijft. Hij is nu eenmaal iemand, die niet werkeloos toeziet als er lelijke dingen gebeuren. Daarom zou het inderdaad vreemd zijn wanneer hij rustig in zijn huisje was gebleven, terwijl zijn vriend zich eenzaam ging opofferen. Nee, zo is Tom Poes niet. Op een afstand had hij heer Bommel gevolgd naar de herberg 'Het witte paard' en hij had om een hoek gewacht tot hij er weer uitkwam. Medelijdend keek hij de vervallen gestalte van de heer Ollie na, doch hij wachtte totdat ook de heer Kiekvogel verscheen.

De fotograaf daalde monter de stoep af en begaf zich met lichte tred naar de achterbuurten van Rommeldam, zonder in de gaten te hebben, dat hij gevolgd werd. Hij was zo zeker van zijn zaak, dat hij zonder omzien het vervallen pand betrad waar Super en Hieper een verlopen handelmaatschappij dreven.

Op de drempel bleef hij echter verwonderd staan.

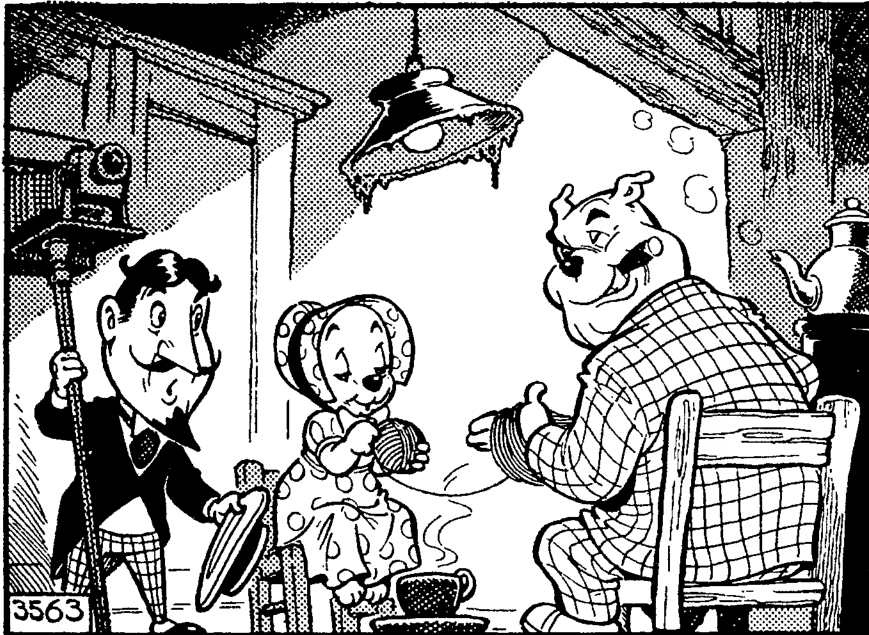
De ruimte was netjes opgeruimd en bij het snorrende kacheltje was de zware gestalte van Bul Super gezeten. De anders zo grove figuur hield glimlachend een streng wol op, waar juffrouw Doddel een knot van draaide. Daartussen bewoog Hiep Hieper zich, bezig met het zetten van thee.

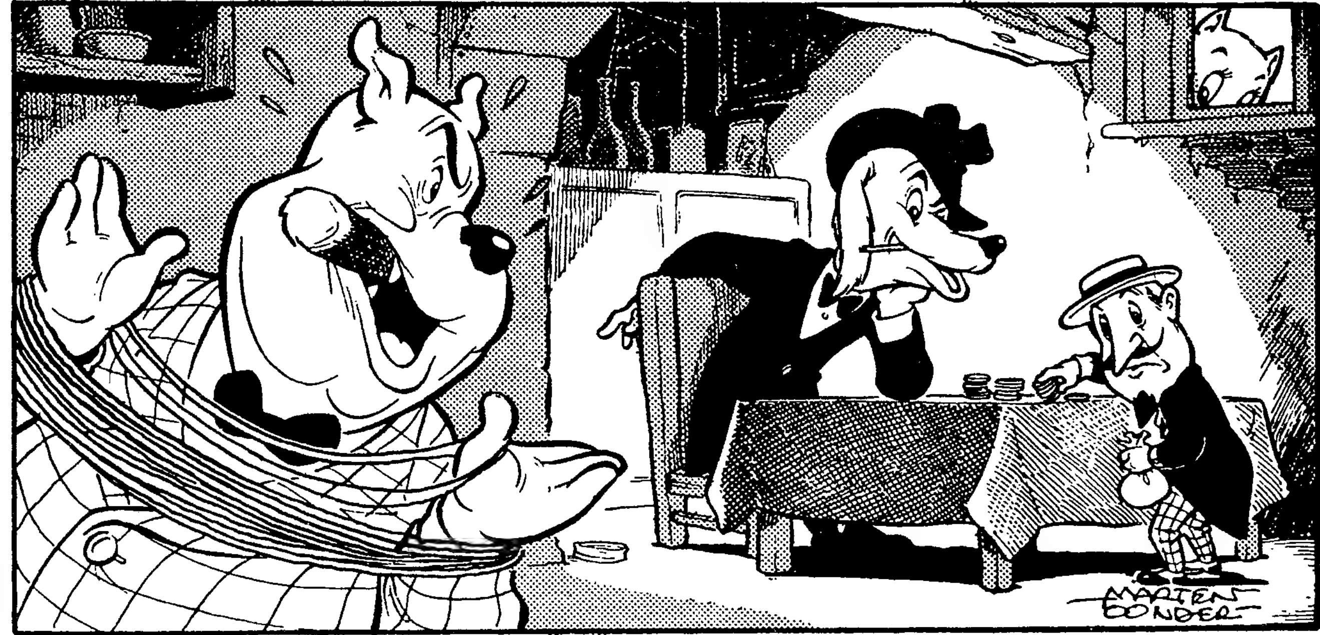
„Ik ben blij, dat u niet langer boos op ons bent", sprak Hieper. „We waren wel een beetje ruw gisteravond, niet waar baas?"

„Jullie kunnen het niet helpen", zei juffrouw Doddel. „Ik denk, dat je moeder niet goed voor jullie gezorgd heeft. Maar daar is visite, Hiep. Geef die meneer een stoel en vraag of hij de thee met suiker en melk lust."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

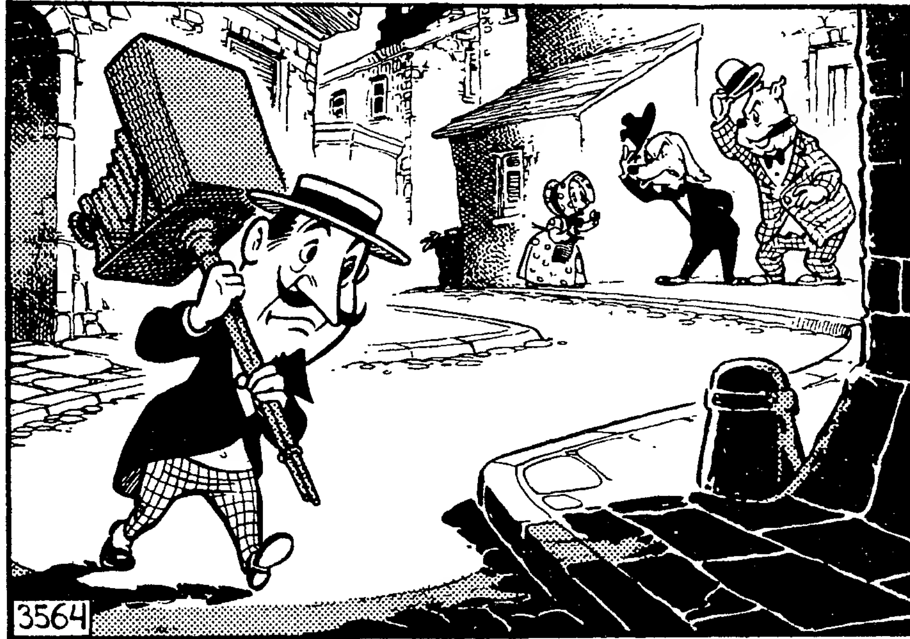

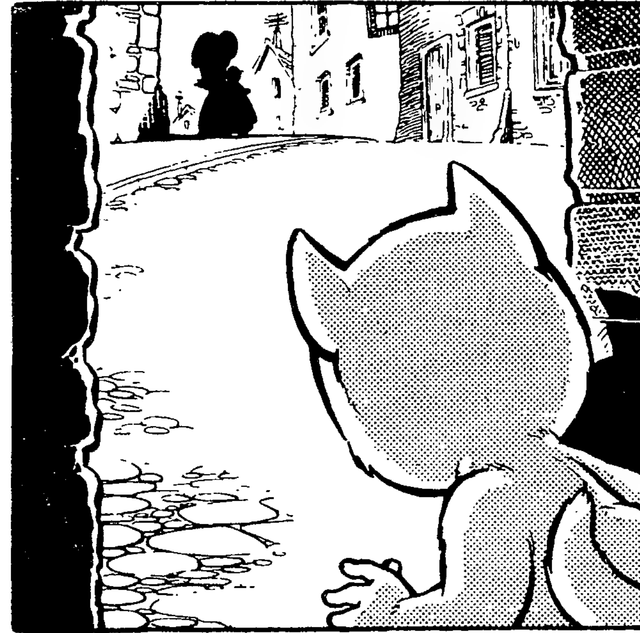

3563 De heer Kiekvogel kwam het vertrek in en bleef wat besluiteloos bij de kachel staan.
„Stoor ik?" vroeg hij. „Ik kom even afrekenen. Het is gelukt; de foto is genomen. Ik weet niet hoe jullie het gedaan hebben... maar misschien kunnen we beter zaken doen, wanneer je vrouw er niet bij is".
„Dit is mijn vrouw niet", zei Super kort. „Dit is een dame, die wij ontvoerd hebben om die foto voor jou te kunnen krijgen. En handel de zaken maar met Hiep af. Zie je niet dat ik bezig ben?"
De fotograaf deinsde verschrikt achteruit.
„Ontvoerd?" stamelde hij. „Maar dat was de bedoeling niet!"
„Wat dacht je dan?" vroeg Hieper, die hem gevolgd was. „Zo gemakkelijk is het niet om iemand op zo'n foto te krijgen".
„O", zei de ander verbleekt. Hij tastte in zijn zak en haalde enkele goudstukken te voorschijn.
„H-hier is je aandeel", vervolgde hij. „Pak aan. Ik wil hier liever niets mee te maken hebben".
„Het is niet genoeg", zei Hieper, die een goed zakenman was. „Je voelt wel, dat we hier niet kunnen blijven. We moeten de stad uit, want als we juffrouw Doddel vrijlaten hebben we zó de politie achter ons aan. Je zult meer moeten betalen, hè baas?"
„Zeker", zei Super. Hij verschikte de streng wel wat en keek grimmig over zijn schouder. „Je moet onze verhuiskosten betalen, ventje! En bovendien wil ik smartegeld hebben".
„Smartegeld?" riep de heer Kiekvogel uit.
„Ja", zei de ander. „Straks moeten we juffrouw Doddel weer missen en daar moet iets tegenover staan".

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3564 De heer Kiekvogel betaalde zuchtend wat de schurken hem vroegen en verliet zonder groeten het onderstuk.

„Natuurlijk trek ik weer aan het kortste eind", prevelde hij. „Ik heb nu eenmaal altijd pech; nu ben ik zelfs in een geval van ontvoering gemengd. Maar de foto van Bommel heb ik, dat is tenminste iets". Intussen lieten Super en Hieper juffrouw Doddel uit.

„Het spijt me", sprak de eerste. „Die ontvoering, bedoel ik. Dat was niet zo kwaad gemeend, hoor. Maar wij moeten ook leven — en zaken zijn zaken".

„Wees maar niet boos op ons", vulde Hieper verlegen aan. „Het komt allemaal van onze liefdeloze jeugd".

„Stakkerds", zei juffrouw Doddel. „Ik ben niet boos, hoor. Maar jullie moeten de zak, die je over mijn hoofd gooide, eens wassen".

Met deze woorden nam ze afscheid en Tom Poes, die om een straathoek toekeek, zag haar in de verte verdwijnen."

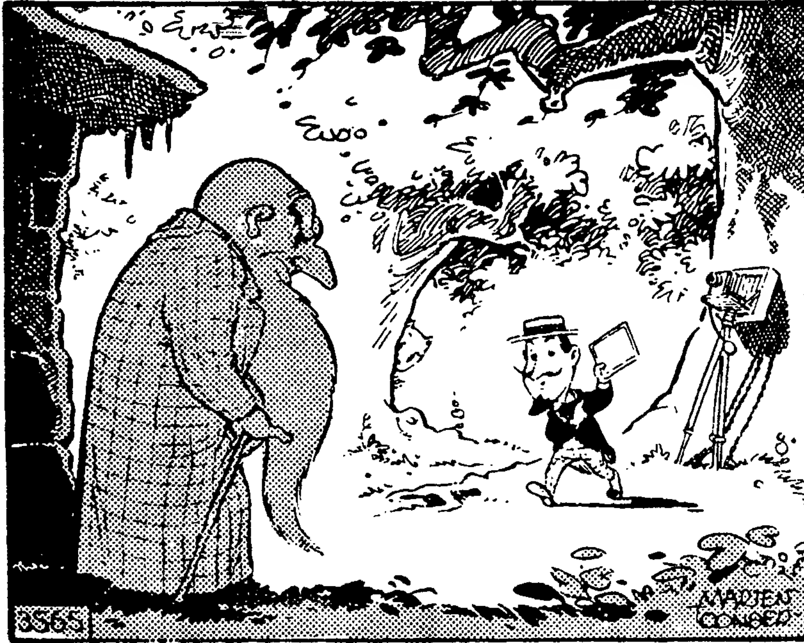
„Nu begrijp ik, waarom heer Ollie zijn foto heeft laten maken", prevelde Tom Poes. „Maar wat moet ik nu doen? Ontvoering is een lage misdaad, die bestraft moet worden. Zal ik naar de politie gaan?"

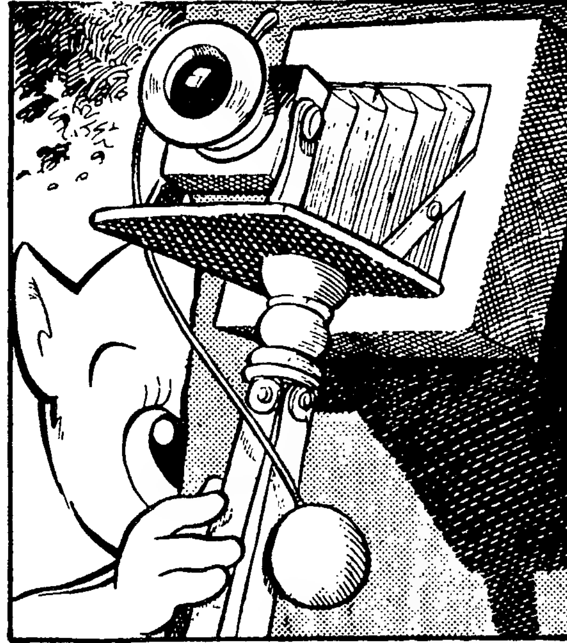
Besluiteloos keek hij een poosje naar het vervallen krot, dat door Hieper zorgvuldig afgesloten werd. Toen draaide hij zich om en zette het op een lopen.

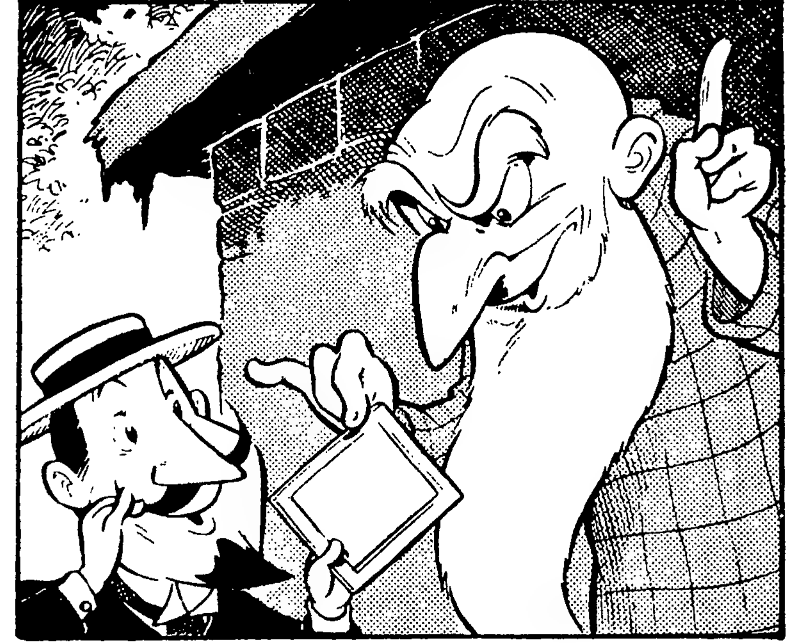
„Voor de politie heb ik geen tijd", dacht hij. „Ik kan beter proberen om de publicatie van heer Bommel's foto tegen te houden. Ik ga naar de uitgeverij van de oude Hocus; die is tenslotte de ergste".

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

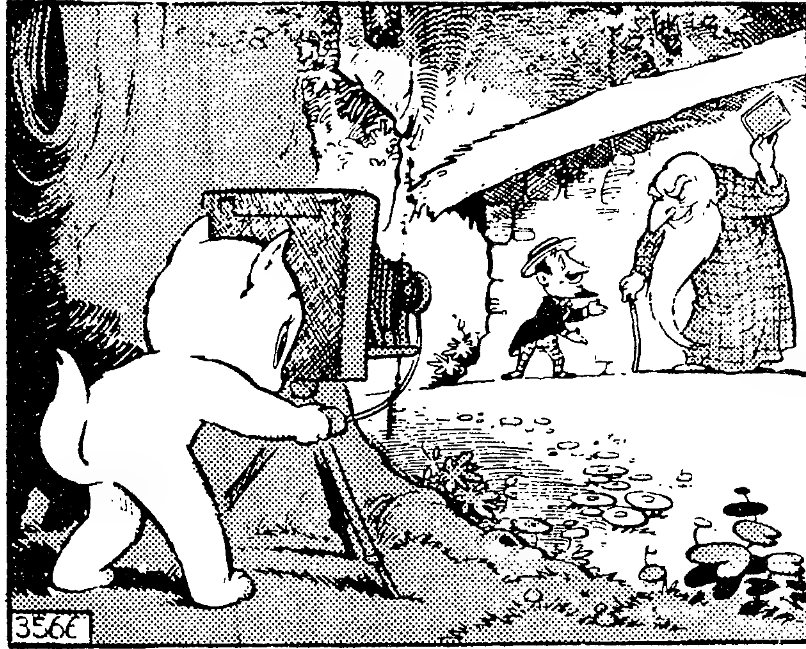

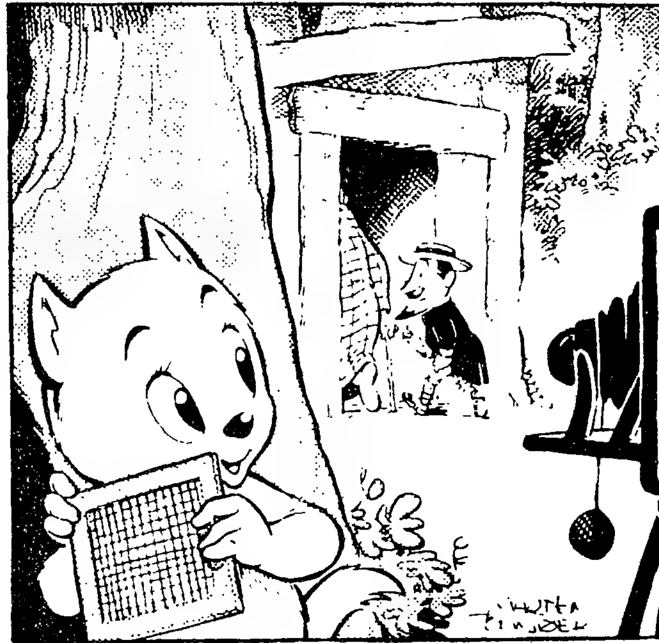
3565 De oude Hocus stond voor de armoedige hut, die de ingang voor zijn uitgeverij vormde. Met enig ongeduld wachtte hij op het vallen van de avond, want zo lang de zon scheen voelde hij zich suf en mat,

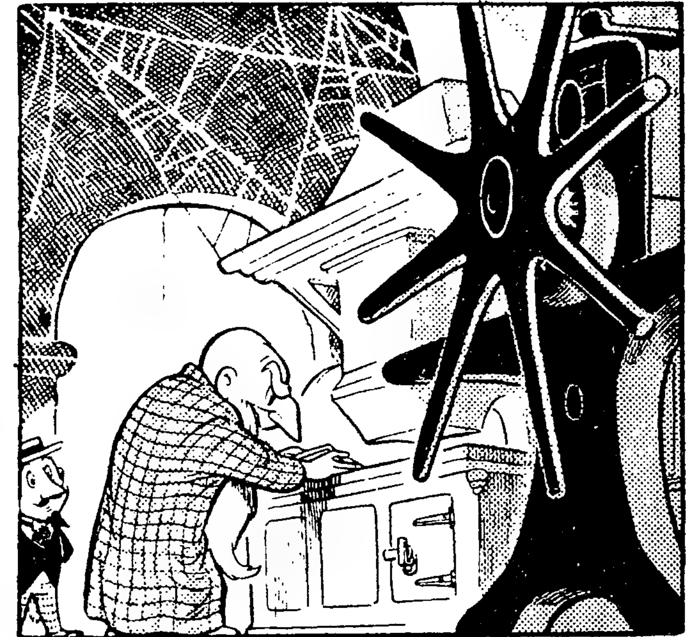
„Al dat licht is slecht voor mij, arme, oude man", prevelde hij. „ik voel me maar een half mens. Maar kijk, daar is onze fotograaf".
De heer Kiekvogel lichtte de hoed.
„Goedemiddag", sprak hij. „Ik heb mijn opdracht uitgevoerd; hier is de foto van Bommel".
Zo sprekende trok hij een cassette uit zijn toestel en zette daarop het apparaat tegen een boom.
„Het was héél moeilijk", hernam hij klagend. „Voor dit plaatje ben ik medeplichtig aan een ontvoering geworden. Het was buiten mijn schuld, maar mijn geweten spreekt en ik..."
„Wie gaat er hier over geweten?" kraste de grijsaard. „Hier wordt een weekblad uitgegeven; jij knipt beroemdheden en ik leg ze op de pers. Uit! En als je last van je geweten hebt, moet je een ander baantje zoeken; bijgeloof kan ik niet gebruiken. Geef hier, die Bommel!"
Zo sprekende trok hij de plaat uit de handen van de fotograaf en snuffelde er eens aan. De heer Kiekvogel was zo geschokt over dit ruwe optreden, dat hij niet op zijn toestel lette. Hij zag dus ook niet, dat er om de stam van de boom heen een hand verscheen, die het apparaat geruisloos wegnam. Het was de hand van Tom Poes...

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3566 Tom Poes stelde het fototoestel op, zoals hij het Kiekvogel had zien doen — en tuurde door het matglas. Nu had hij een duidelijk beeld van de beide heren die voor de hut aan het onderhandelen waren.

,,Ik wou wel even afrekenen'', zei de fotograaf. ,,Deze laatste opname heeft veel geld gekost en ik moet mijn rekening in de herberg nog voldoen''.

,,Niet zo haastig, mijn beste'', kraste de grijsaard. ,,Ik wil eerste wel eens weten wat er op het plaatje staat. Wie zegt mij, dat het werkelijk een ongedwongen portret van Bommel is?''

,,Dat zeg ik!'' riep de heer Kiekvogel, zich fier op het vest kloppend. ,,ik, de gerenommeerde...''

,,Prutser met gewetensbezwaren!'' viel de ander in en hij lachte kakelend terwijl hij zijn huisje binnenstapte.

,,Kom maar eens mee, dan zullen we kijken, wat je werk waard is!'' hoorde Tom Poes hem roepen. Nu verdween ook de fotograaf uit het gezichtsveld, zodat er alle tijd was om de cassette uit het toestel te halen.

,,Dit kan een mooie foto zijn'', prevelde Tom Poes. ,,Als ik het goed gedaan heb, heb ik hier de oude Hocus en Kiekvogel op één plaatje. Nu moet ik ze in dat weekblad zien te krijgen. Als ik maar wist hoe dat ging en wat die uitgever nu aan het doen is...''

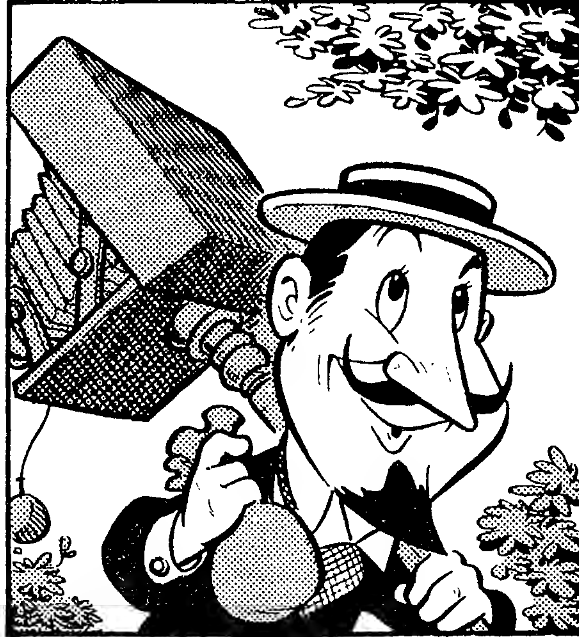
Nu, die gooide net heer Olie's foto in een ontwikkelbadje.

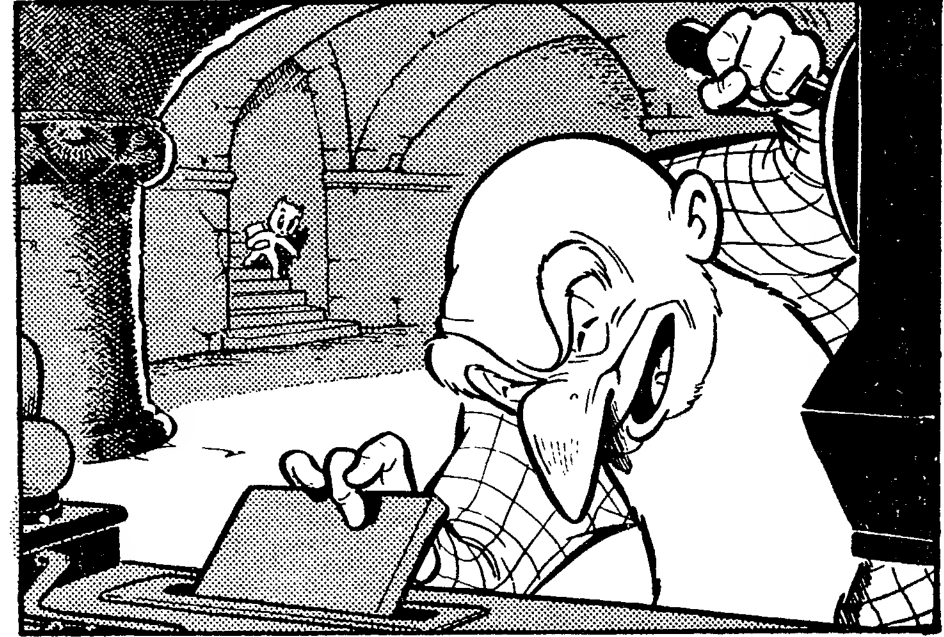
,,Eventjes geduld, mijn waarde'', prevelde hij. ,,Ontwikkelen en afdrukken en dan kijken. Betalen komt het laatst''.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3567 Toen Tom Poes een poosje gewacht had zag hij de heer Kiekvogel weer naar buiten komen. De bekwame fotograaf torste een zak goudstukken en er speelde een glimlach om zijn lippen terwijl hij zich naar zijn apparatuur spoedde.

„Ik wist wel, dat meneer Hocus tevreden zou zijn over die Bommelfoto's", sprak hij tot zichzelf. „Ik lever altijd eerste klas plaatjes. En ik moet zeggen, dat de oude goed betaalt voor goed werk; een prima uitgever!"

Zo mompelend nam hij zijn toestel op en liep met blijmoedige tred het woud uit om zich met het zo zuur verdiende geld een weinig te gaan ontspannen. Achter hem snelde Tom Poes nu op zijn beurt het huisje in met de cassette onder de arm. Want hij wilde weten hoe de uitgeverij van de heer Hocus werkte omdat hij het plan had om zelf een extra nummer te drukken.

Zonder geluid te maken sloop hij de trap af en bleef beneden in de schaduwen staan.

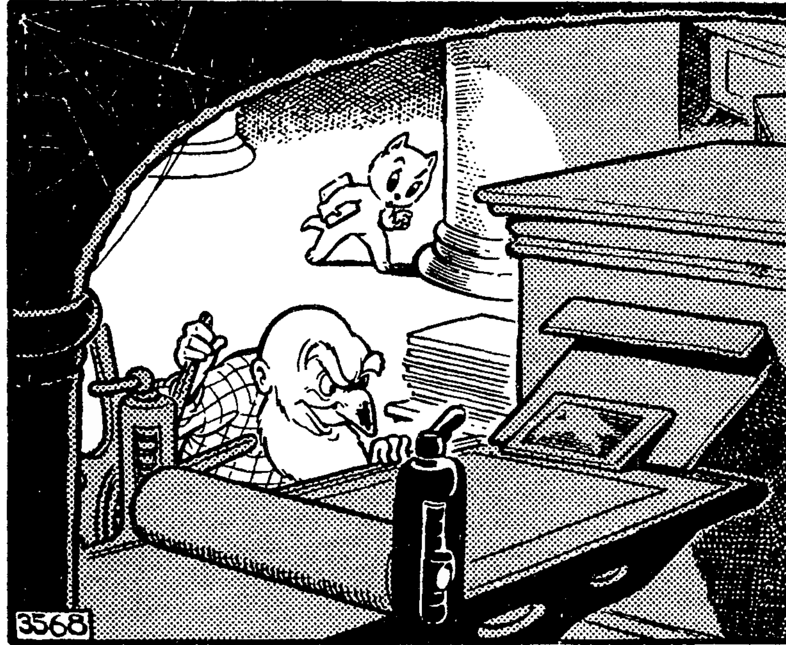
Voor hem, in de grote onderaardse ruimte, was de grijsaard doende bij een vreemd soort fornuis. Het verspreidde een sterke zwaveldamp en van tijd tot tijd sloeg er een oranjekleurige vlam naar buiten.

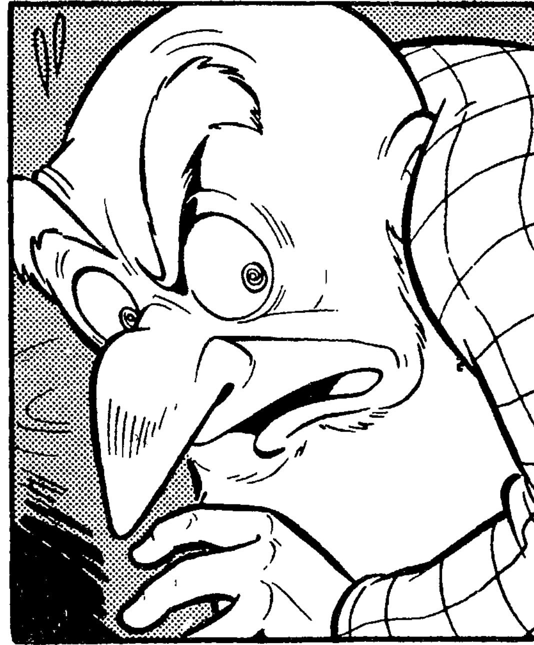
„Ziezo", kraste de oude, na een poosje in een gleuf geblazen te hebben, het nummer is klaar om ter perse te gaan. Hèhèhèhèhè!"

En met dit onaangename lachje liet hij de foto van de heer Ollie in een van de openingen glijden.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

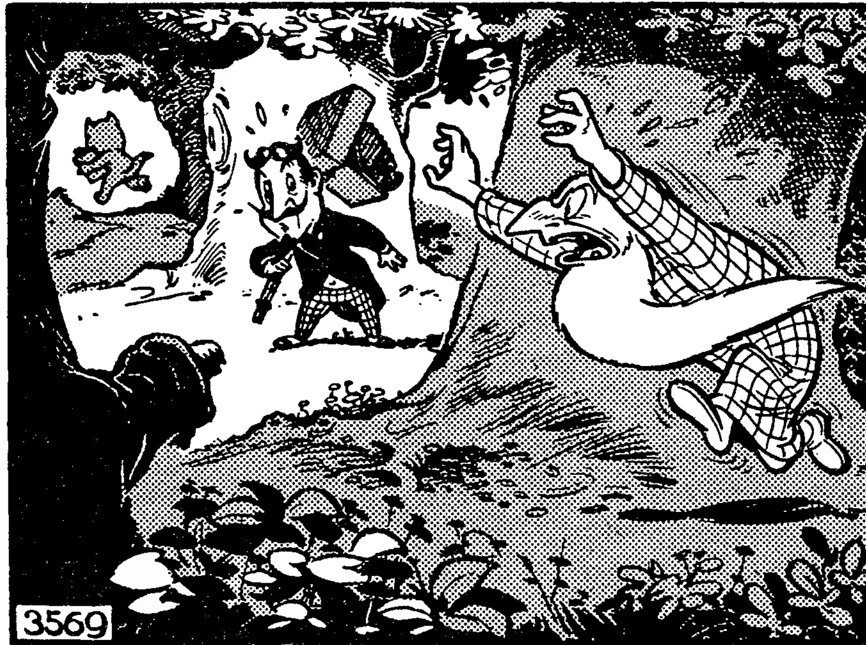

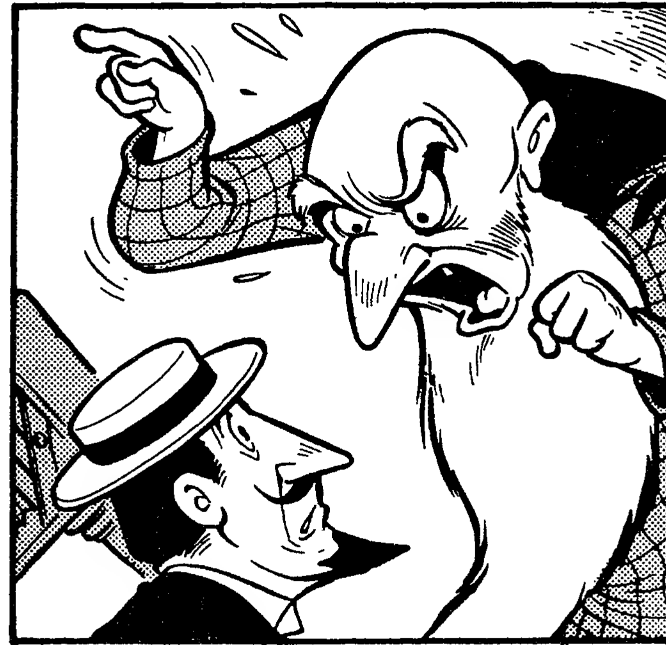

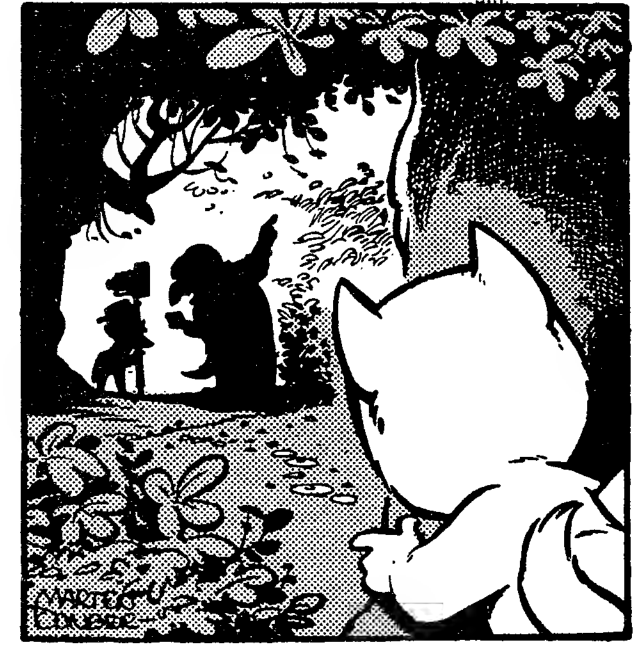
3568 Het vreemde fornuis loeide en stiet giftige zwaveldampen uit. Doch dit deerde de uitgever niet. Integendeel. Hij stond mompelend zijn handen te wrijven en toen er plotseling een luikje in het apparaat openklapte, sprong hij er kakelend op af.
„Daar is het cliché!'' kraste hij. „Het Bommel-cliché. Ter perse ermee!''
Tom Poes zag hoe hij een zware, loden plaat onder de pers legde en toen begon te schroeven.
„Olivier haakje, heer, haakje sluiten, Bommel'', hoorde Tom Poes hem zeggen. Bij ieder woord draaide hij de pers aan en omdat dit met een luid geknars gepaard ging, kostte het moeite hem te verstaan. Tom Poes sloop dus een weinig naar voren. Maar o wee!
De grijsaard was in het geheel niet van gisteren en toen hij uit zijn ooghoeken een beweging in zijn verwulf waarnam liet hij onmiddellijk zijn werk in de steek. Met een akelige kreet sprong hij op de verspieder af, zodat er voor Tom Poes niets overbleef dan vluchten.
Hij stormde de trap af en rende het hutje uit, gevolgd door de kakelende heer Hocus. Doch deze was reeds een bejaarde man, geplaagd door jicht en stramme gewrichten. Hij verloor dan ook snel terrein en bleef ten slotte hijgend staan terwijl hij onder de adem bedreigingen uitte. Zo werd hij aangetroffen door de fotograaf Kiekvogel, die weer terugkeerde naar de uitgeverij.
„Dag meneer Hocus'', riep hij reeds van verre, „ik heb iets vervelends ontdekt. Ik mis een cassette! Iemand moet een plaat uit mijn toestel hebben gehaald!''

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

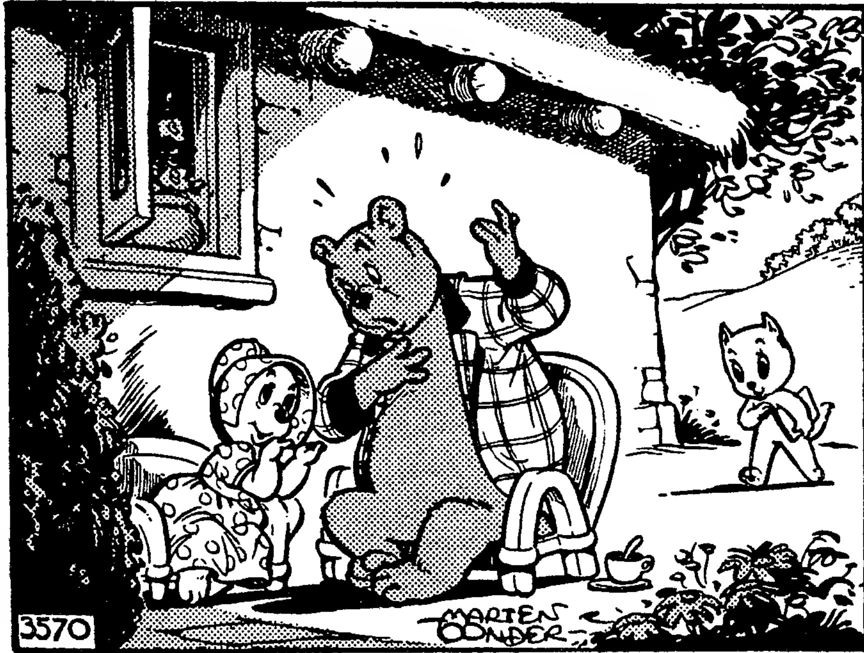

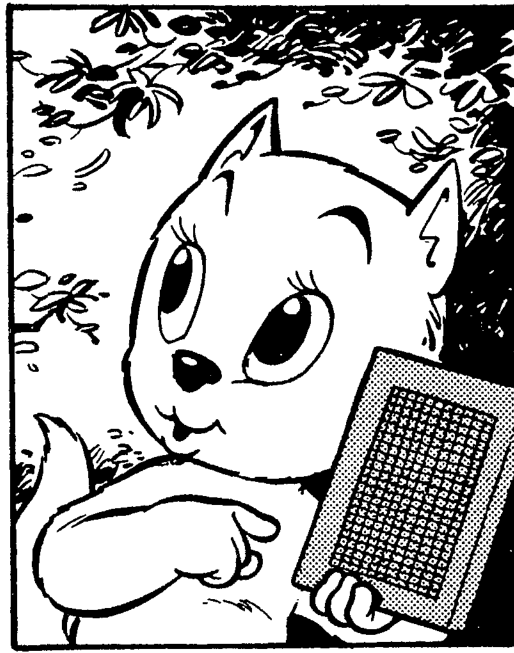

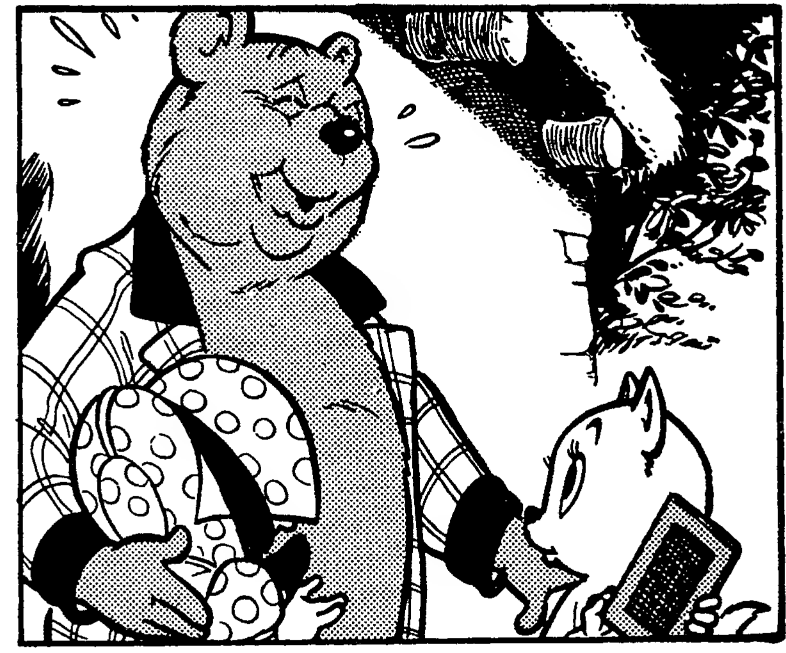
3569 Tom Poes snelde het woud door, met de cassette onder de arm. Hij was dan ook reeds door de bomen aan het gezicht onttrokken toen Kiekvogel de hijgende uitgever bereikte.
„Het is vreselijk vervelend", klaagde de fotograaf. „Iemand moet een plaat uit mijn toestel hebben gehaald terwijl ik binnen was. Ach, ik heb ook altijd pech! Wie weet..."
„Ik!" kraste de grijsaard. „Ik weet wie dat gedaan heeft. Dat is dat witte, uitslovende ventje, die Tom Poes!"
„O, die!" riep de ander uit. „Maar wat moet ik eraan doen, meneer Hocus? Ik kan niet naar de politie gaan, want die ontvoeringsgeschiedenis ligt niet zo mooi. En waarom heeft Tom Poes een plaat uit mijn toestel gehaald? Wat zit daar achter, meneer Hocus?"
„Stil!" kraaide de oude. „Je praat alsof je een wesp in je schedel hebt. Foei met jou! Nevels op je pad!"
De heer Kiekvogel zweeg verschrikt en staarde met glazige blikken naar de bejaarde uitgever. Deze boog zich naar hem over en hernam met schelle stem: „Luister! Ik wens, dat je een kiekje maakt van Tom Poes. Ik wens hem op de pers te hebben voor het volgende nummer. Niemand anders, begrepen? Een ongedwongen plaatje van dat alleswetertje. Het wordt tijd, dat hij geknipt en in een vorm gezet wordt. En dan ter perse! Ter perse! Hèhèhèhè!"
De schelle lach van de grijsaard weergalmde tussen de bomen en bereikte ook Tom Poes, die zich tussen de stammen verscholen hield.
„Ze hebben het vast over mij", prevelde hij. „Ik zal me moeten haasten."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

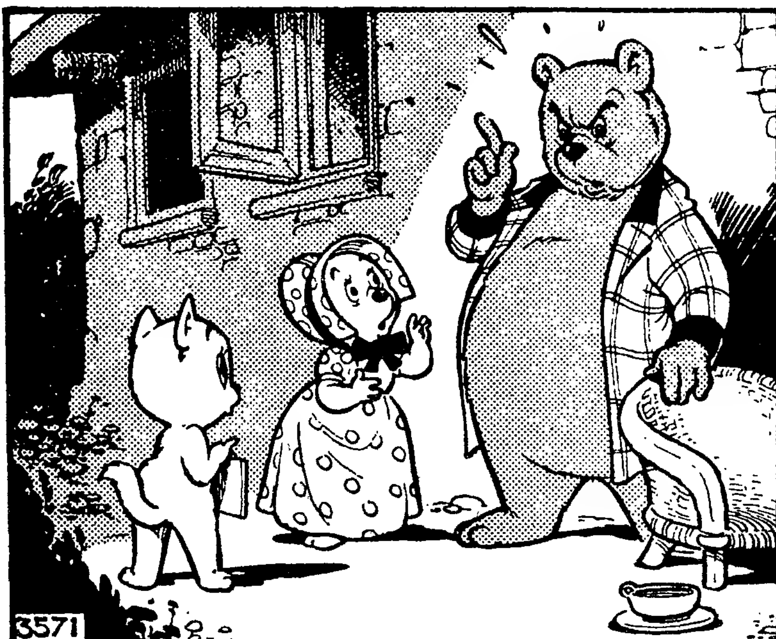

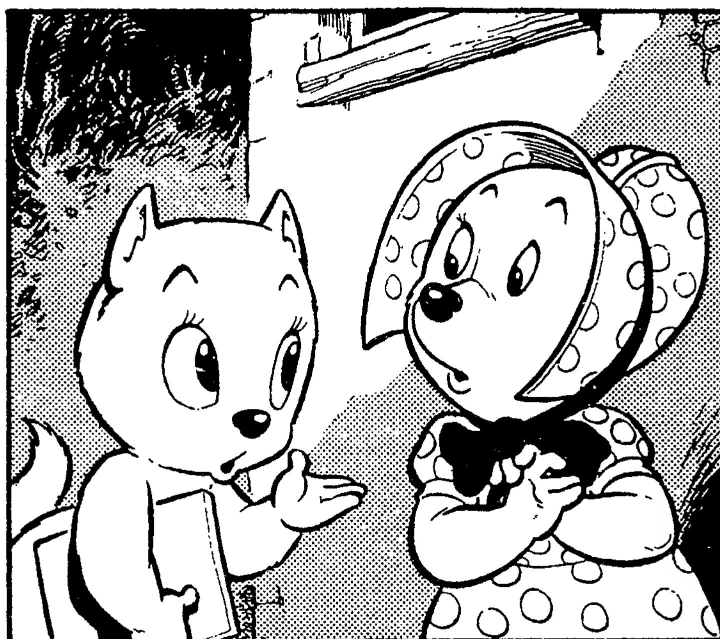

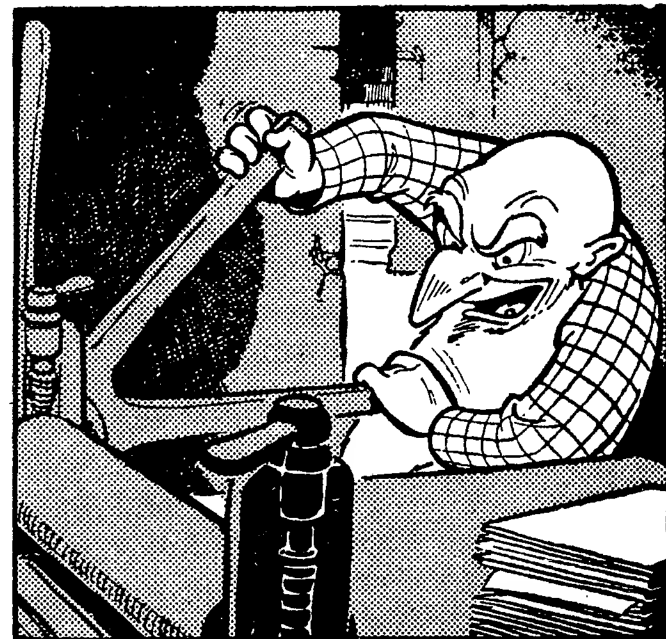
3570 Heer Bommel was na een lange wandeling uitgeput bij het huis van zijn buurvrouw terecht gekomen. Daar bleef hij staan en vestigde een droeve blik op juffrouw Doddel, die van de najaarszon genoot.
„Wat toevallig", prevelde hij. „Ik was in gedachten verdiept, zodat ik niet op de weg heb gelet. En nu ben ik hier. Vreemd!"
„Ach, gekkie", zei de buurvrouw, „wat is daar nu vreemd aan? Kom hier zitten, dan krijg je een kopje thee van me. Wat is er met je? Je ziet er zo grieperig uit."
„Het is geen griep", zei heer Ollie plaatsnemend. „Ik ben gekiekt en nu moet ik beroemd worden!"
En nu vertelde hij op smartelijke toon alles wat er gebeurd was.
„Ik weet niet wat er nu zal gebeuren", besloot hij. „Maar je moet bedenken, dat ik dit offer voor jou gebracht heb, Doddeltje! Dus wanneer ik..."
Hij zweeg, want Tom Poes stapte nu het tuintje binnen.
„Ik kan die oude Hocus onschadelijk maken!" riep hij uit. „Hier heb ik een foto van Kiekvogel en hem en daar kan ik die twee beroemd mee maken. Maar dan heb ik hulp nodig. Ik moet die oude uit zijn uitgeverij lokken om een blad te kunnen drukken."
Heer Bommel moest dit een tijdje overdenken, doch toen klaarde zijn gelaat plotseling op.
Ontroerd kwam hij overeind.
„Dat is knap gedaan, jonge vriend", sprak hij. „Ik had het zelf kunnen doen, als je me volgen kunt. Maar natuurlijk ben ik je man! Samen zullen we die oude schurk zijn streken betaald zetten!"

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

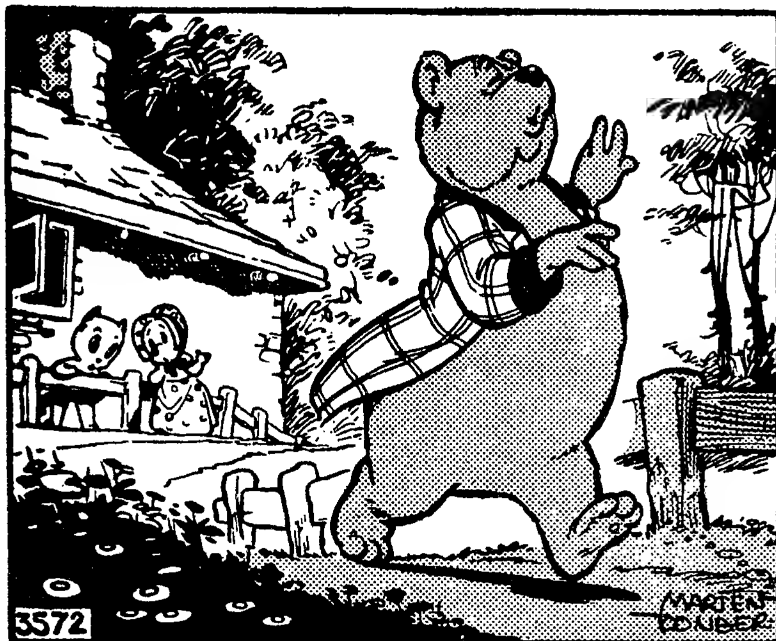

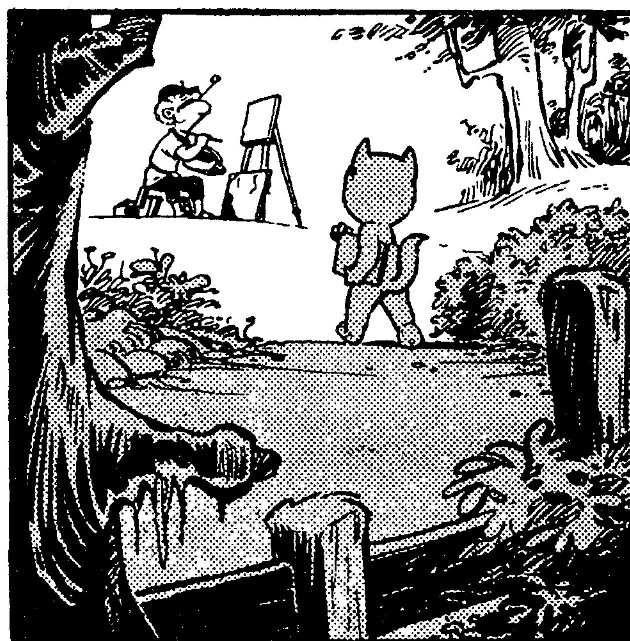
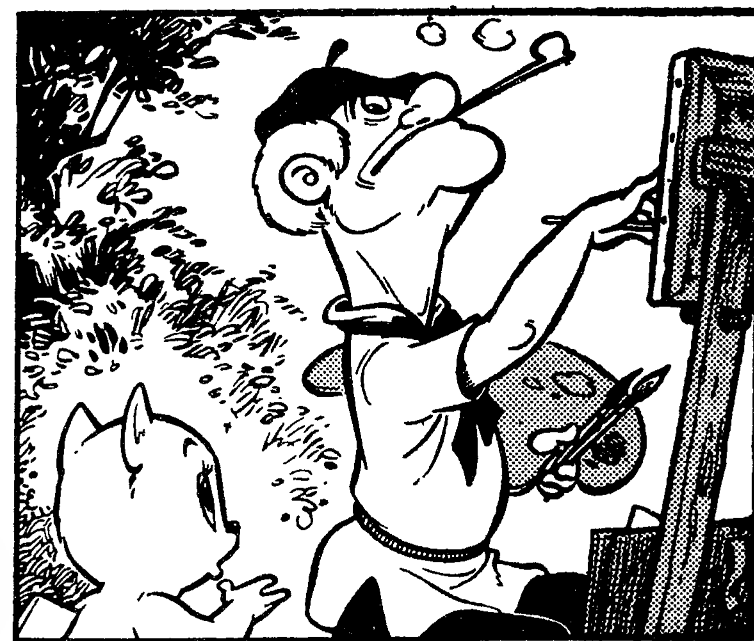
3571 „Het is knap bedacht", zei heer Ollie. „We zullen Hocus in zijn eigen blad zetten; dan moet hij doen wat er over hem geschreven is! We zullen hem in zijn eigen kuil vangen, als je begrijpt wat ik bedoel..."
Hij zweeg plotseling. Er kwam een vreemde blik in zijn ogen en zijn gelaat nam een sombere uitdrukking aan.
„Zeg eens, wat betekent dit eigenlijk?" hernam hij op barse toon. „Ben je soms jaloers op mijn roem, jonge vriend?"
„Wat bedoelt u?" vroeg Tom Poes verschrikt.
„Je gunt me zeker niet, dat ik in Hocus' Magazijn sta, hè?" riep heer Ollie uit. „Ik heb je in de gaten, baasje! Bah! Je bent me te min om met je te praten!!"
„Maar Ollie toch!" zei juffrouw Doddel. „Hij bedoelt het toch goed? Je moet niet zo kribbig zijn, hoor, dat is niets gezellig."
„Hij kan het niet helpen", fluisterde Tom Poes begrijpend. „Ik denk, dat de oude Hocus bezig is met het drukken van het blad, dat heer Bommel beroemd zal maken. Hij zal wel op de pers liggen."

Nu, daar had Tom Poes gelijk in. De grijsaard was druk doende met de uitgave van zijn onzalig weekblad. Diep in het woud bewoog hij zich door zijn onderaardse ruimte. En ja, daar draaide hij de knarsende pers nog eens aan, terwijl hij een kakelend lachje uitstootte...

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

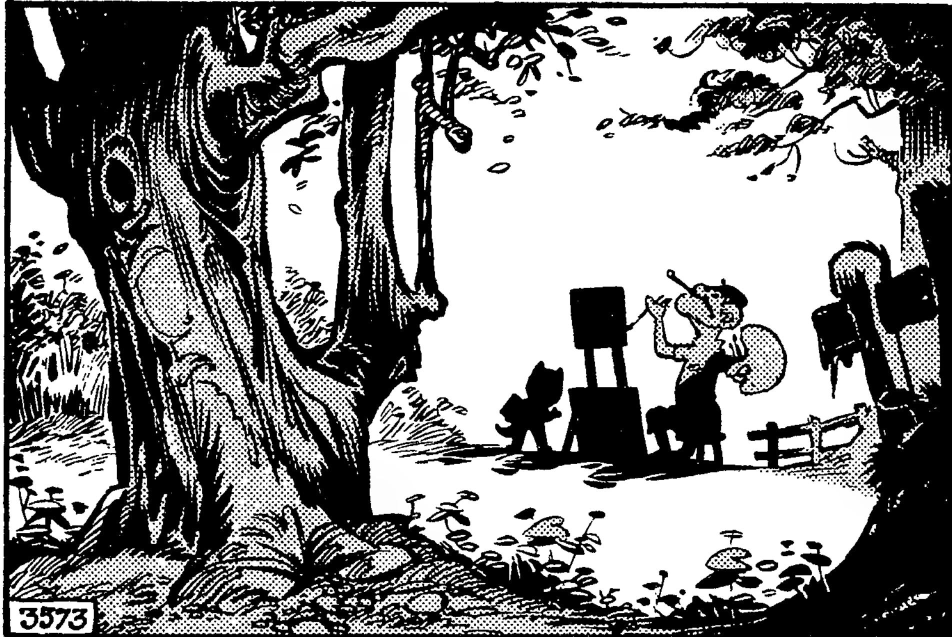

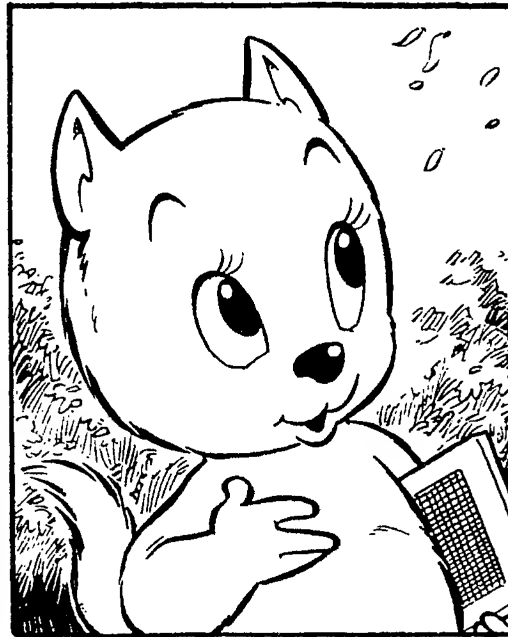

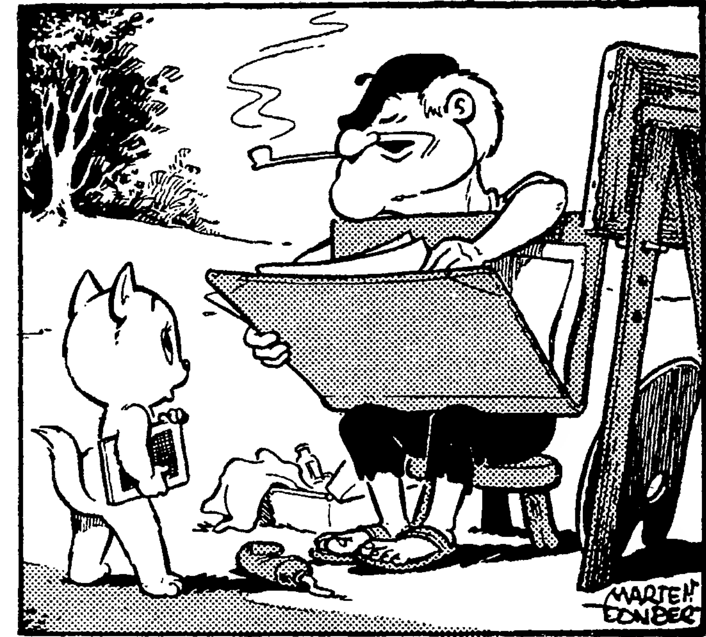
3572. Juffrouw Doddel keek medelijdend naar heer Bommel. „Zou hij bezig zijn beroemd te worden," zo vroeg zij zich af. „Wat vreselijk!"
„Ja", zei Tom Poes. „Maar hij kan het niet helpen; hij heeft het voor u gedaan".
„Wat sta je daar te smoezen?" vroeg heer Ollie uit de hoogte. „Dat is heel onaangenaam voor een heer van mijn stand. Maar je bent me te min om met je te praten. Goede dag!"
Met deze woorden liep hij met opgericht hoofd de weg op en verdween uit het gezicht.
„Nu moet ik proberen om andere hulp te vinden", zie Tom Poes. „Ik hoop dat ik het voor elkaar krijg".
Hij nam op zijn beurt afscheid en liep een beetje moedeloos door het herfstige landschap. De cassette met de foto klemde hij stevig onder de arm, maar hij wist niet hoe hij het ding zou kunnen gebruiken.
Doch toen hij een poosje voort was gegaan, zag hij de schilder Terpen Tijn op een heuveltje zitten — en die leek hem een goede helper.
Hij hield dus halt achter het stoeltje waarop de kunstenaar zijn werk uitoefende en begon te vertellen over Hocus' Magazijn en de foto's die beroemd maakten.
„En nu zoek ik iemand die mij wil helpen", zie Tom Poes. „Ik heb hier een kiekje van Hocus en van die fotograaf, en nu wil ik een extra nummer drukken. Maar dat kan ik niet alleen en daarom..."
„Nu, dan niet", zei de artist ongeduldig. „Je stoort me, makker. Ik heb juist het wezen van die boom in mijn vingers en je gezever stoort mijn vibratie. Trouwens, dat plan van je is snert!"

TOM POES

Door Marten Toonder

3573 Het bleek al spoedig dat Terpen Tijn beter had geluisterd dan men zou denken na zijn ruwe woorden. Hij liet zijn penseel zakken en keek Tom Poes met opgetrokken wenkbrauwen aan.

„Ik vind je plan trouwens snert, makker!" sprak hij

„ Snert?" vroeg Tom Poes. „Waarom? Weet je iets beters om Hocus onschadelijk te maken?"

„Hm, hernam de kunstenaar. „Natuurlijk kan je iedereen onschadelijk maken met zo'n foto-machine; die oude dus ook".

„Nu dan", zei Tom Poes, „ wat mankeert er dan aan mijn plan?"

„Alles", riep de ander met rauwe stem. „Want wat gebeurt er verder met die bolle Bommel en de andere suffe vleeslichamen, die liever beroemd zijn, dan dat ze vibreren? Ze zijn hun trilling kwijt — en kan jij hun die teruggeven?"

„N-nee", zei Tom Poes aarzelend. „Maar ik dacht, dat ik misschien foto's van hem zou kunnen nemen. En dan zou ik die kunnen afdrukken bij een artikel waarin beschreven wordt hoe ze werkelijk zijn. Ik dacht, dat ze dan wel weer gewoon zouden worden".

Terpen Tijn barstte in lachten uit.

„Gewoon!?" riep hij.„Weet jij dan hoe ze werkelijk zijn? Weet jij wat gewoon is?"

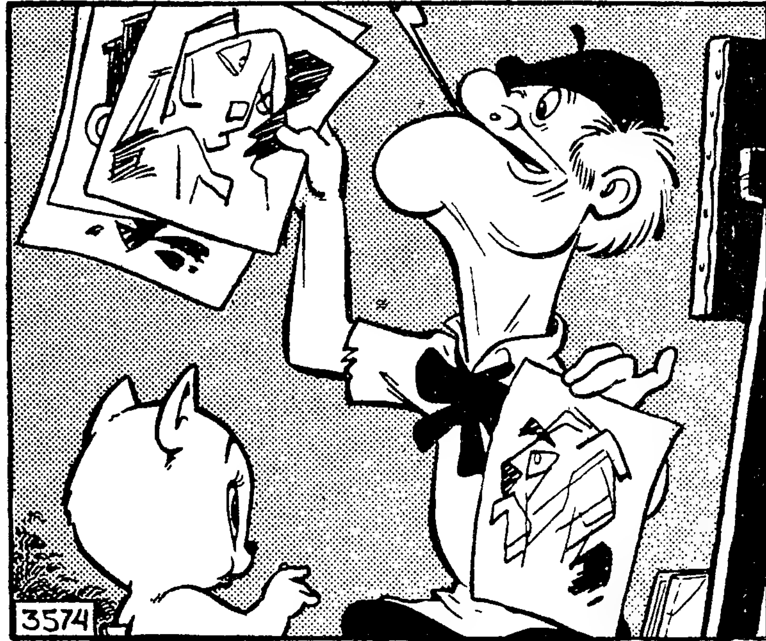
„N-nee", zei Tim Poes na enig nadenken. „Nu je het zegt... Ik zou ze niet precies kunnen beschrijven".

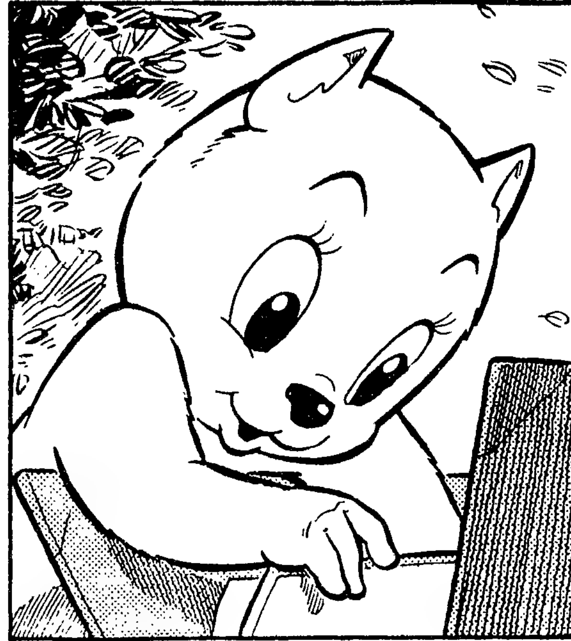
„Natuurlijk niet", zei de artist. „Je bent geen kunstenaar en je geraamte is vervet. En aan foto's heb je niets, want dat zijn liegende producten van een misseljke....eh....dinges. Nee, hier heb ik wat beters!"

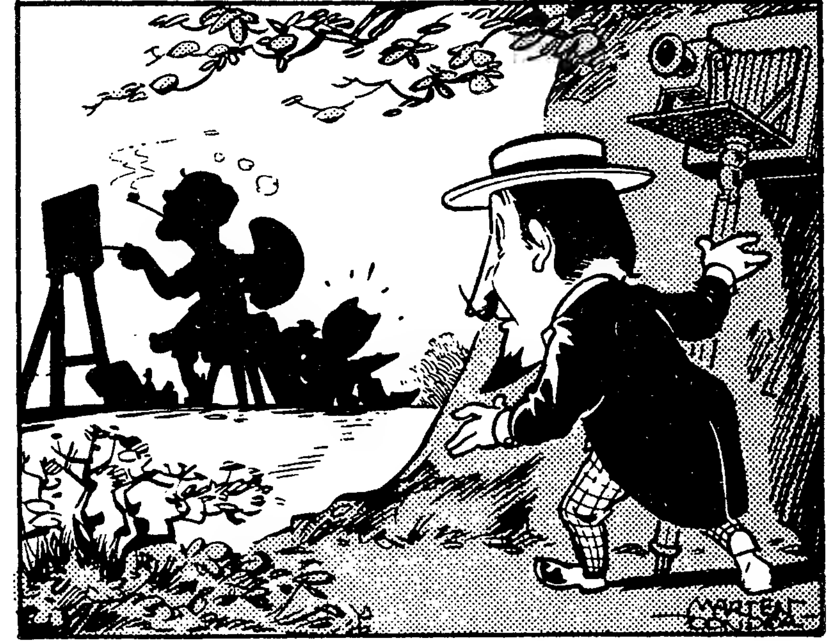
Hij nam zijn portefeuille op en begon er in te zoeken.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3574. „Als je wilt weten, hoe iemand werkelijk is, moet je zijn vibratie door je vingers op het doek laten trillen!" zei Terpen Tijn. „Kijk zó... en zó!." Met die woorden trok hij enkele schetsen uit zijn portefeuille en hield die omhoog.

„Zie je wel?" riep hij uit. „Zie je hoe lekker hier het denklijntje van kruidenier Grootgrut in zijn vleespartij slaat? En hier is een portretje van die markies. Zie je hoe dat kale geraamte door zijn oogwerk trilt? Dit is echte vibratie, makker!"

„Zei je, dat dit de markies is?" vroeg Tom Poes, die plotseling een inval kreeg. „Mag ik deze schets een poosje lenen? Dan druk ik hem in dat blad af. En heb je soms ook een tekening van Joost? En van heer Ollie?"

„Hier is Joost", zei de kunstenaar, achteloos een stuk papier te voorschijn halend. „Doe ermee wat je wilt. Maar die bolle Bommel heb ik niet, die is me te flodderig; de voze stof loopt hem altijd weer door zijn merg."

„O", zei Tom Poes. „Nu, dan zal ik voor hem wat anders moeten verzinnen. In ieder geval reuze bedankt, hoor!"

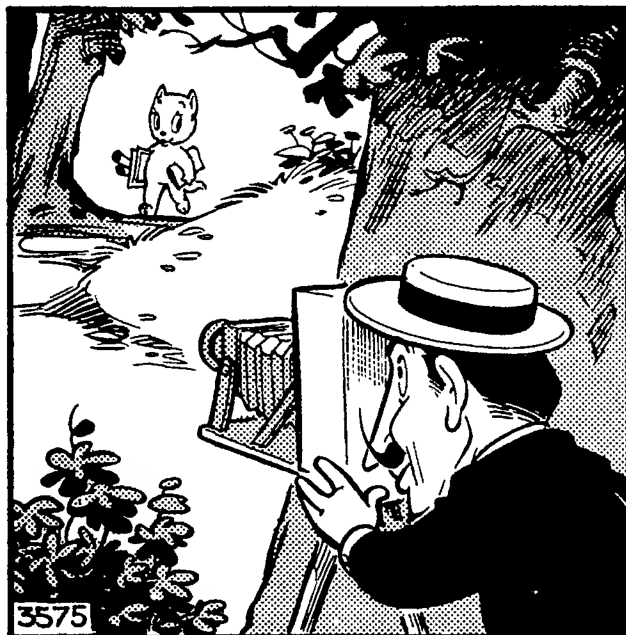
Hij pakte de tekeningen en de cassette op en maakte zich gereed om heen te gaan.

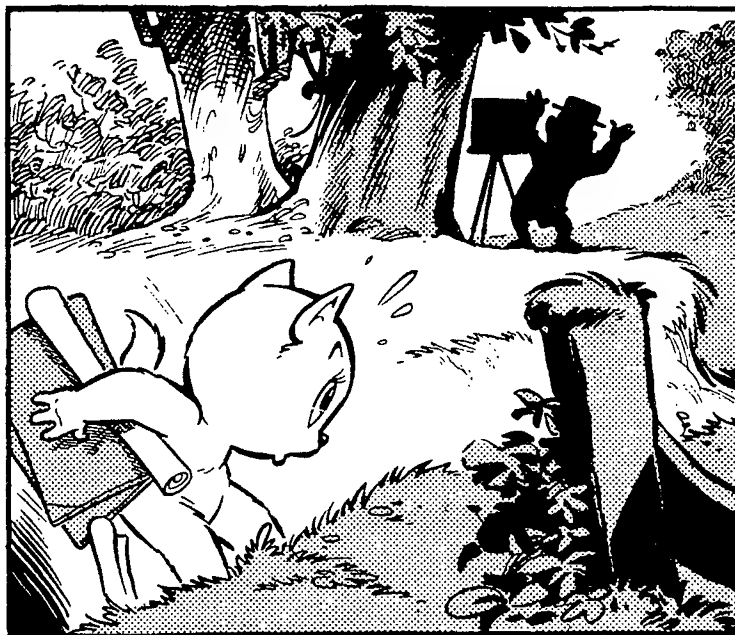
Dat was het ogenblik waarop de heer Kiekvogel gewacht had.

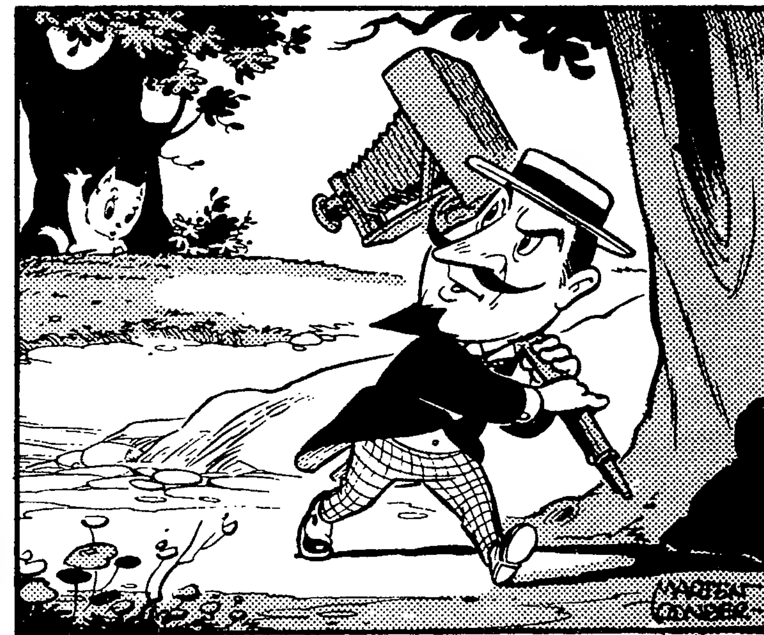
Zoals de oplettende lezertjes zich zullen herinneren, zocht de ijverige fotograaf naar een gelegenheid om Tom Poes te knippen. Maar de aanwezigheid van de schilder Terpen Tijn maakte hem huiverig; hij kon het nu eenmaal niet zo goed met hem vinden.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

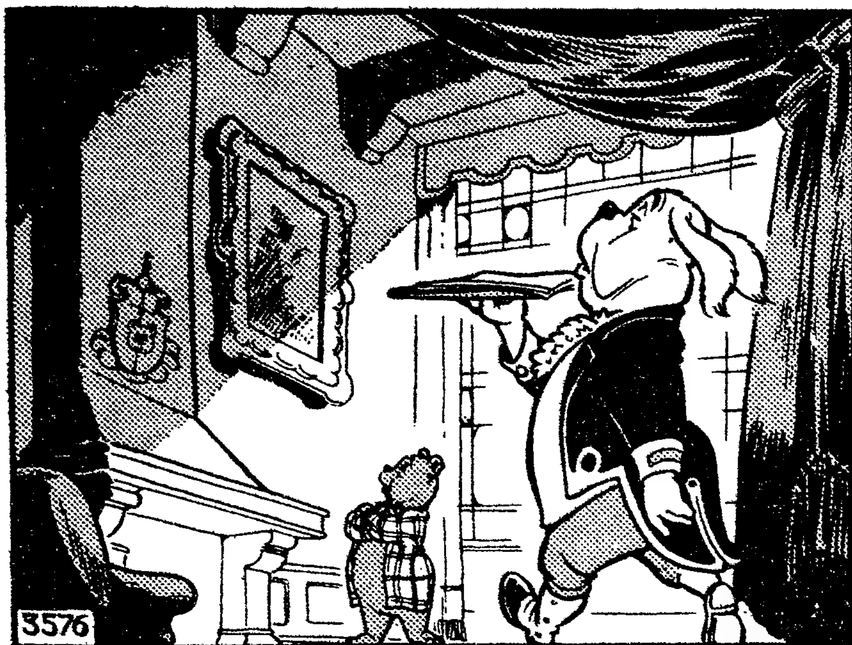

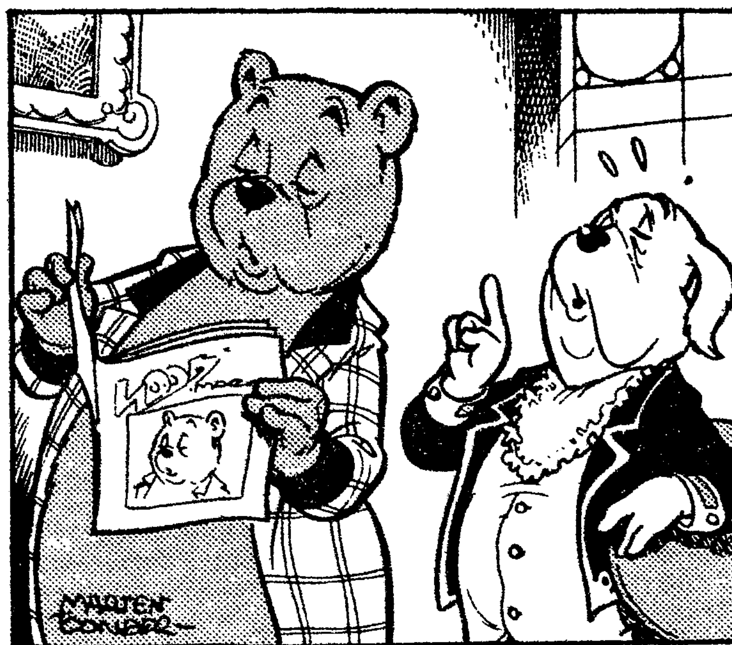
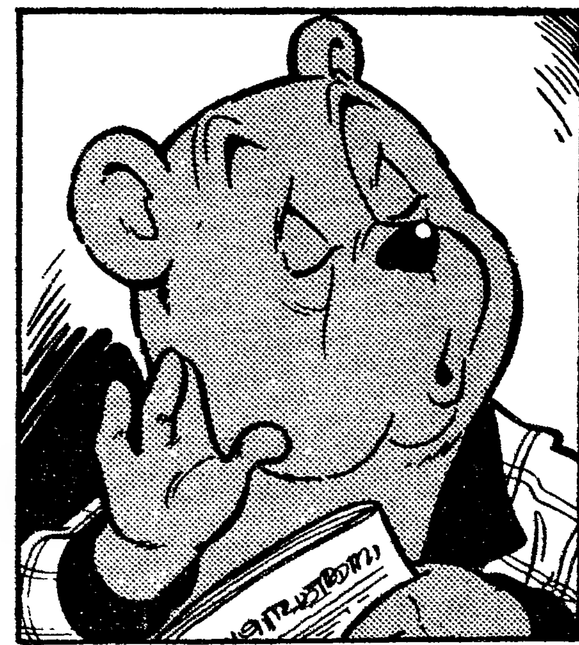

3575. Tom Poes pakte de schetsen en de cassette bij elkaar en liep blij weg. Weliswaar had hij nu nog geen hulp om de oude Hocus uit zijn uitgeverij te krijgen; maar toch voelde hij, dat hij op de goede weg was.
„Als ik deze tekeningen in dat weekblad afdruk kan ik Joost en de markies misschien weer gewoon maken", dacht hij. „Nu moet ik nog iets voor heer Ollie verzinnen en dan kan ik... Hela."
Met die laatste uitroep dook hij haastig weg in een droge sloot, die opzij van de weg liep. Want nu had hij de heer Kiekvogel in de gaten gekregen, die terzijde bezig was zijn toestel scherp te stellen.
„Laat dat!" riep Tom Poes uit zijn schuilplaats.
„Ach wat jammer", prevelde de fotograaf. „Ik moet u nu eenmaal knippen, meneer Poes. De uitgever stelt er prijs op u te brengen. Kom nu toch! Wilt u dan niet beroemd worden?"
„Hm!" zei Tom Poes. Hij dacht even na en kreeg toen een idee.
„Ach ja", hernam hij, „dat wil ik wel. Maar niet zo. Ik wil graag beroemd worden als bergbeklimmer."
„Als bergbeklimmer?" herhaalde de ander verbaasd.
„Ja, waarom niet?" vroeg Tom Poes. „U hebt van de markies een autorenner gemaakt. U kunt alles met dat toestel. En daarom wil ik gefotografeerd worden op de top van die berg daar; bij ondergaande zon. Dat is net iets voor mij."
De heer Kiekvogel stemde mokkend toe. Hij pakte zijn spullen bij elkaar en verdween naar de stad om bergschoenen te kopen.
„Tot vanavond dan!" riep Tom Poes hem na.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3576 Heer Bommel stond met opgeheven hoofd voor zijn haard.
„Ik weet niet wat het is", zo prevelde hij. „Maar ik heb een vreemd, mooi gevoel van binnen. Zo maar ineens. Ik voel, dat ik eigenlijk te goed voor deze wereld ben. Eigenlijk is alles me te min, als iemand begrijpt, wat ik bedoel".
De bediende Joost stoorde zijn verheven gedachten door het binnendragen van een tijdschrift.

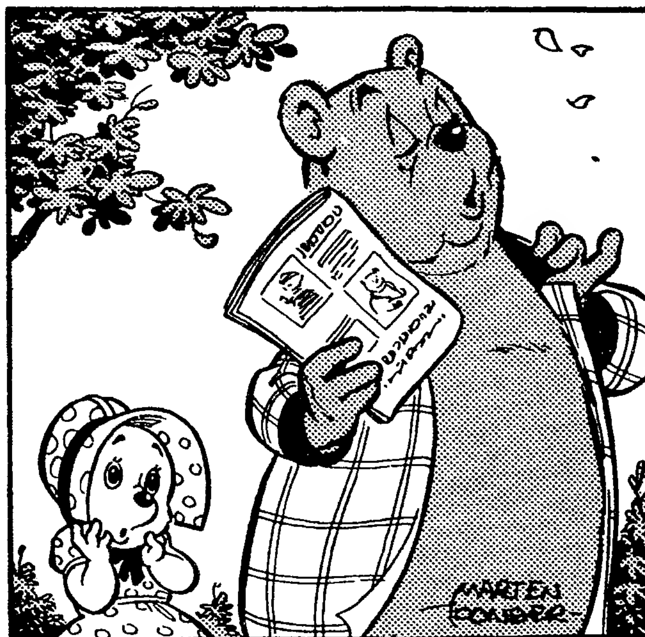
„Excuseer", sprak hij. „Hier is het nieuwste nummer van Hocus' Magazijn, heer Olivier. Uw portret staat er in, maar ik hoop, dat u zult bedenken, dat u niets bent zonder mij".

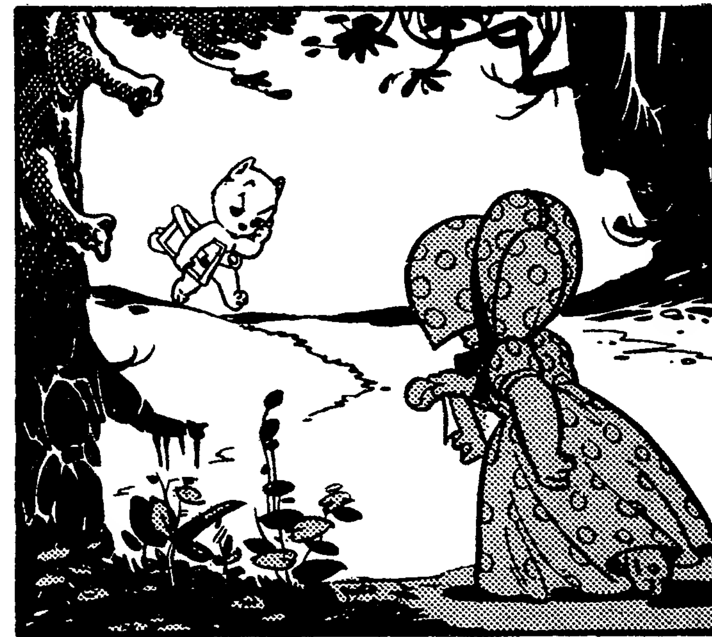
Heer Bommel bladerde zonder te antwoorden in het periodiek, totdat hij op zijn eigen gelaat stuitte.
„Ollie (Heer) Bommel", las hij mompelend. „De laatste van het uitstervende soort heren van stand. Omdat iedereen hem te min is heeft hij grote naam op dit gebied gemaakt. Deze beroemde figuur..."
„Het is allemaal mijn werk", zei Joost met verheffing van stem. „Wat zou u zijn zonder mij? Niets, met uw welnemen".
Heer Ollie sloot het blad en trok de wenkbrauwen op.
„Bah", sprak hij. „Je bent me te min. Zwijg! Nu weet ik trouwens ineens wat het voor een gevoel is, dat ik heb: Ik ben beroemd! Ik ben te goed voor deze wereld. Je kunt gaan, Joost!"

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

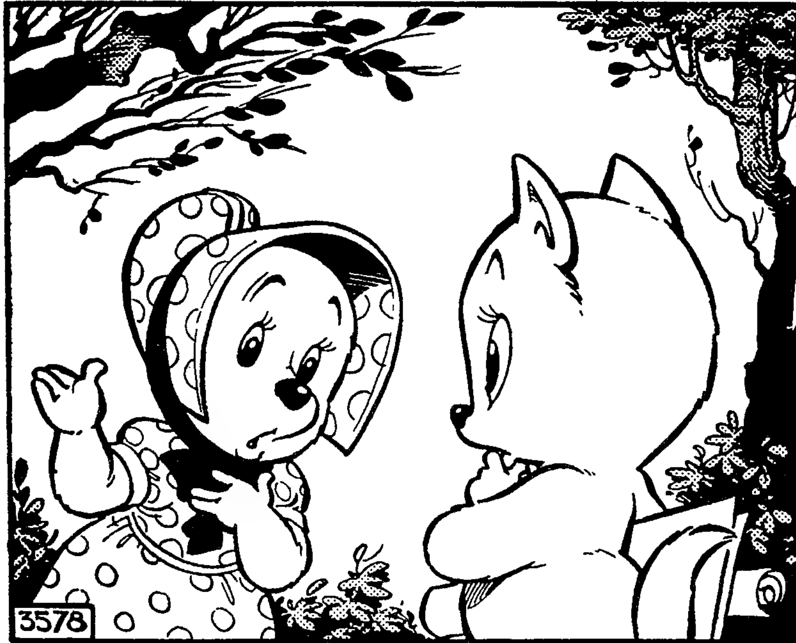

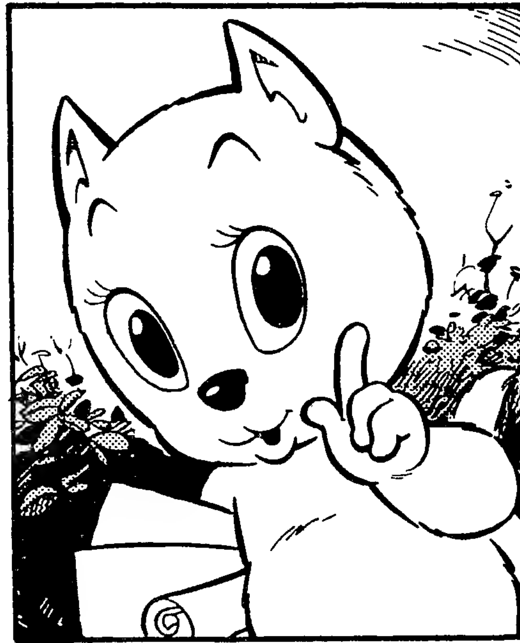
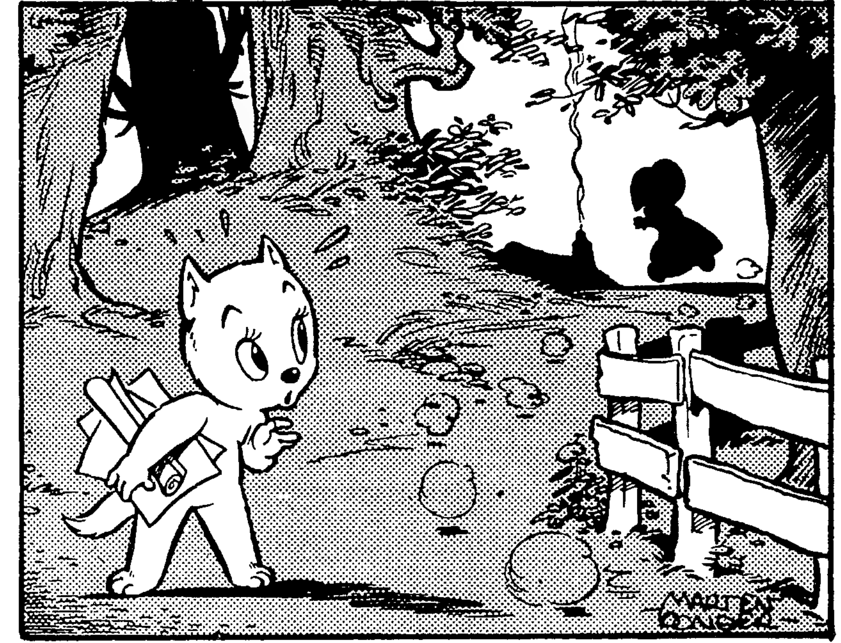

3577 Heer Ollie nam het tijdschrift op en schreed er mee naar buiten. In de rust van zijn tuin wilde hij het grondig en ongestoord lezen.
„Het is een mooi gevoel om zo beroemd te zijn", zo prevelde hij. „Eenzaam maar verheven. Dat had mijn goede vader moeten meemaken. 'Ollie, jongen, eigenlijk is iedereen te min voor ons, Bommels', zei hij altijd en daar houd ik mij aan."
Hij zweeg en hield aarzelend de pas in. Over de weg naderde zijn buurvrouw, juffrouw Doddel. Heer Bommel voelde zich onzeker worden. Zijn rechteroog begon wat te trekken en zijn hart sloeg een klopje over. Maar hij begreep dat dit zwakheid was in een beroemd heer en daarom vermande hij zich. Hij knikte dus koeltjes op haar vriendelijke groet.
„Hoe gaat het met je, Ollie?" vroeg juffrouw Doddel bezorgd. „Ben je nog boos?"
„Boos?" herhaalde heer Bommel droogjes. „Lieden van onze stand zijn niet boos, dat is ons te min."
„Maar vanmorgen was je zo onaardig tegen Tom Poes", hield de buurvrouw aan. „Je weet wel, toen hij je vroeg om hem te helpen..."
„Bah!" zei heer Olie zich omkerend, „dit is allemaal heel pijnlijk voor mij. Laat me met rust, het is me allemaal te min."
Juffrouw Doddel drong niet verder aan. Bedrukt liep ze de weg weer af om naar huis te gaan en toen zag ze in de verte Tom Poes aankomen.
Maar ook die zag er niet blij uit; het was duidelijk, dat ook hij zorgen had.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

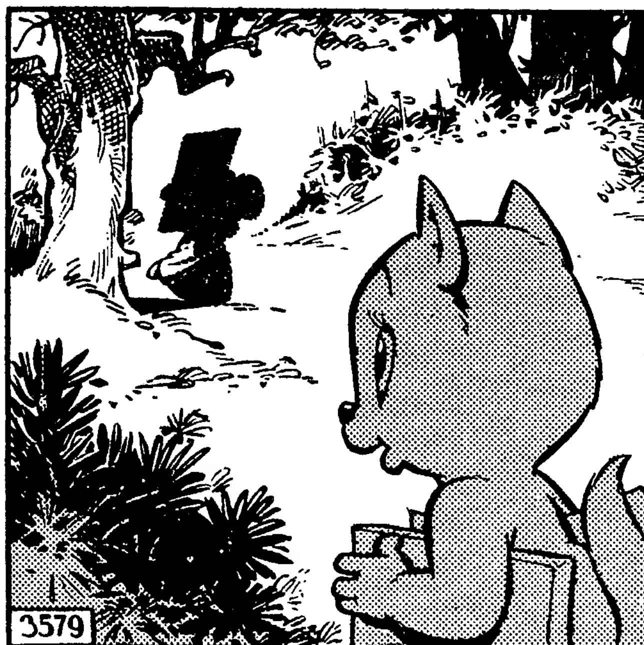

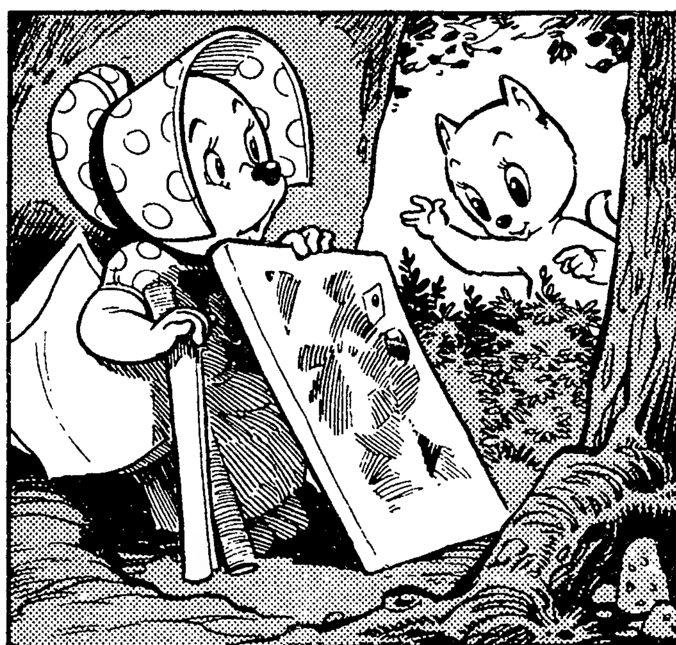
3578 „Dag Tom Poes", zei juffrouw Doddel. „Heb je iemand gevonden om je te helpen tegen die uitgever?"
„Nee", zei Tom Poes bedrukt. „Terpen Tijn heeft me wat tekeningen gegeven en dat is natuurlijk wel prettig. Maar verder weet ik het nog niet."
„Zie je wel?" zei de buurvrouw. „Ollie had natuurlijk gelijk. Ik ben hem te min, zei hij."

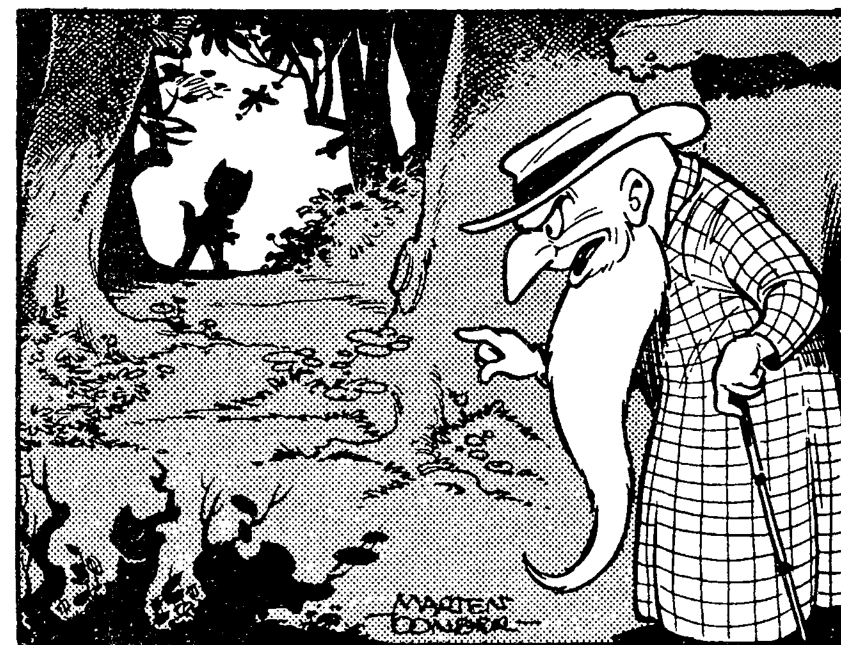
„Zei hij dat?" vroeg Tom Poes geschokt. „Wat misselijk!"
„O nee", zei juffrouw Doddel haastig. „Ollie heeft altijd gelijk. Want waarom heb ik niet aangeboden om je te helpen?"
„Hm", zei Tom Poes. Hij dacht daar en poosje over na en toen klaarde zijn gezicht op.
„Dat zou misschien wel wat zijn", gaf hij toe. „Maar het is niet makkelijk, hoor. Die oude uitgever Hocus is een gevaarlijk iemand — en bovendien weet ik niet hoe ik heer Ollie kan helpen. Ik moet een goed portret van hem hebben om in dat tijdschrift af te drukken. Maar Terpen Tijn wilde het niet maken. Die heeft er genoeg van, zei hij."
„Zie je wel, dat ik je kan helpen?" riep de buurvrouw uit. „Een goed portret van Ollie heb ik! Ik heb immers een gestopt en versteld schilderij van hem?"
Ze draaide zich om en begon de weg af te draven om het kunstwerk te gaan halen.
„Hé!" zei Tom Poes verrast tot zichzelf. „Aan die mogelijkheid had ik helemaal niet gedacht. Misschien zit er toch iets in die hulp van haar — hoewel dit helemaal geen vrouwenwerk is."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

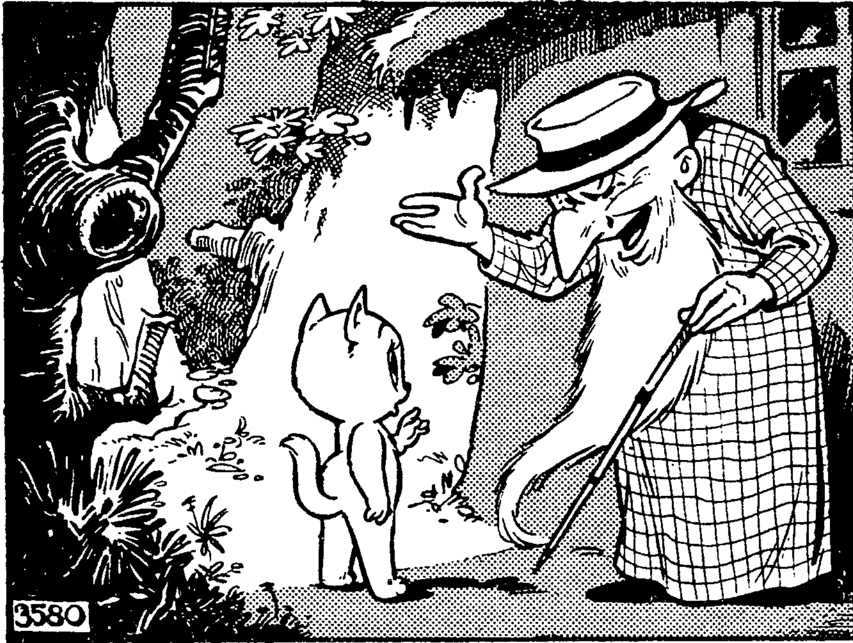

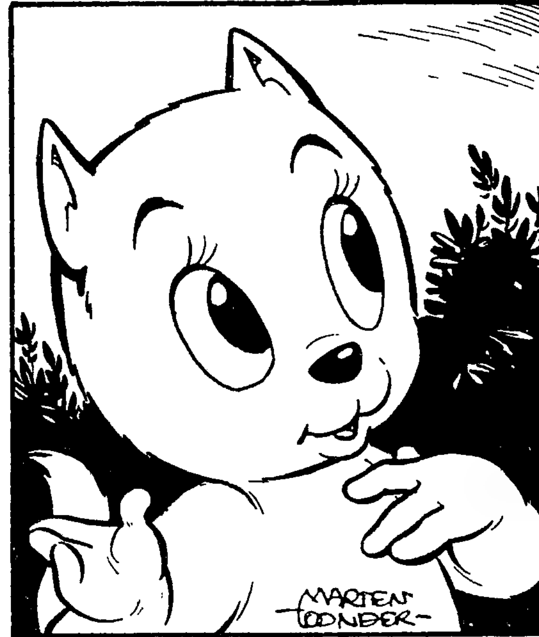

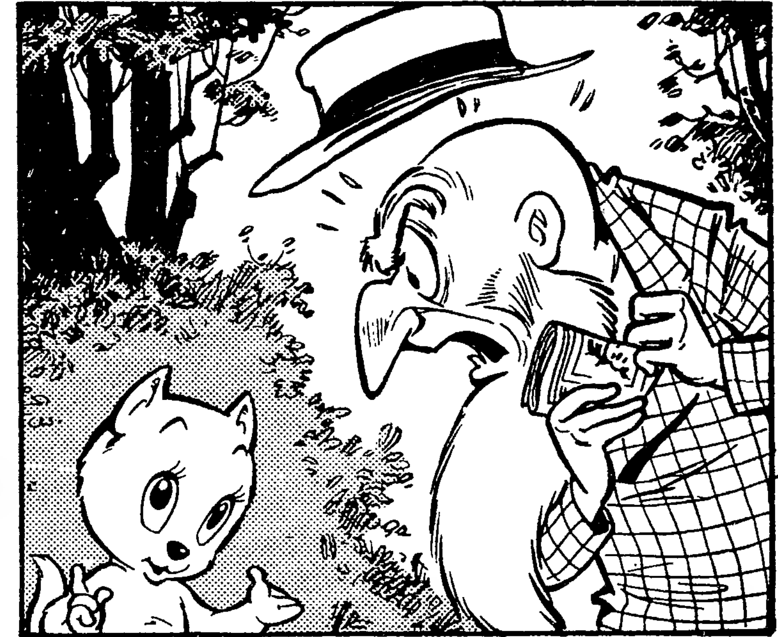
3579 Tom Poes begon zijn werk nu wat minder somber in te zien.
„Als ik nu ook een goed portret van heer Bommel heb, kan ik gaan drukken", dacht hij. „Want dan kan ik een mooi nummer maken! Een foto van Hocus en Kiekvogel om hen beroemd te maken en tekeningen van de markies, Joost en heer Ollie om die weer gewoon te krijgen."
„Hier is het schilderij!" riep juffrouw Doddel, met het gestopte kunstwerk zwaaiend. „Wat gaan we nu verder doen?"
„Nu gaan we naar het bos", zei Tom Poes. „We gaan een bezoek brengen aan de uitgever van dat tijdschrift — en dan moeten we proberen om hem weg te lokken van zijn drukkerij. Maar hij is een kwaaie, hoor! Het zal niet meevallen."
„Zou het niet?" vroeg de buurvrouw. „Zo'n uitgever is toch ook een mens? Misschien is het een héél aardige oude man, die verkeerd begrepen wordt, dat zie je zo vaak."
„We zullen zien", zei Tom Poes. „Als u nu hier achter deze bomen blijft met al onze spullen, ga ik naar hem toe."
Hij trad uit het struikgewas te voorschijn en liep op de grijsaard af, die voor zijn hut de omgeving beloerde.
„Daar heb je dat afschuwelijke baasje weer!" Prevelde de oude. „Hagel en onweer op zijn pad. Maar ik moet hem niet afschrikken. Kiekvogel moet een plaatje van hem maken. En tenslotte ben ik een echte jeugdvriend, hèhèhèhè! Een arme, oude man, die verkeerd begrepen wordt."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

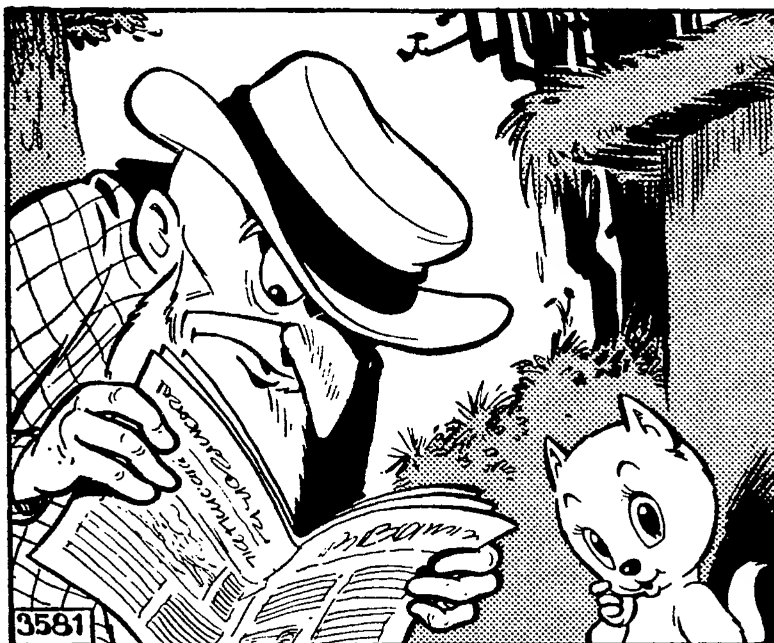

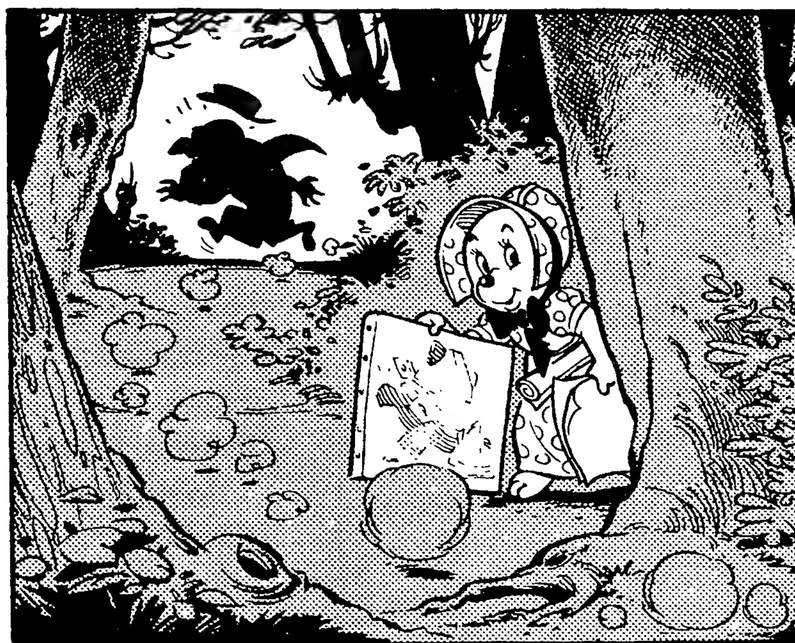
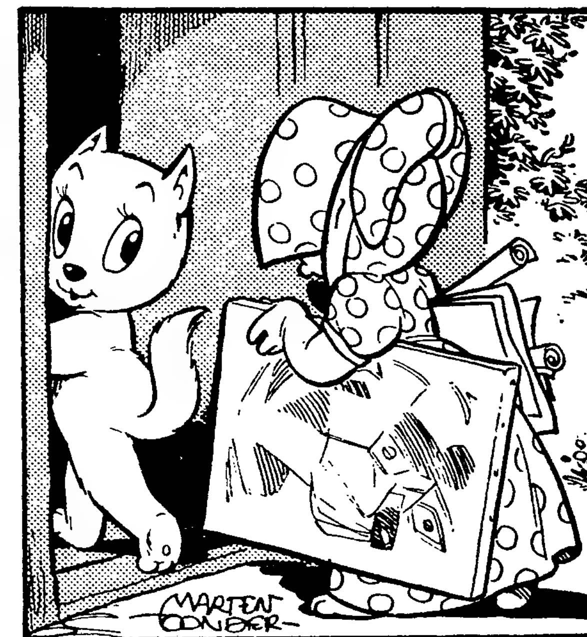
3580 De oude Hocus trok zijn gelaat in een rimpelige grijns, die hij zelf echt vriendelijk vond.
„Dag baasje", kraaide hij. „Kom je een arme, oude man een bezoekje brengen? Mooi van je, hoor! Maar je mag niet weer binnensluipen en mij beloeren; daar houd ik niet van."
„Ik zal het niet weer doen", zei Tom Poes, die vergeefs naar een manier zocht om de oude weg te lokken.
„Mooi", hernam de grijsaard vriendelijk. „Jij wilt zeker ook wel beroemd worden, hè? Net als je vriend Bommel! Ja, ja, wie wil dat niet?"
„Ja, dat zou ik wel willen", gaf Tom Poes toe. „Ik wil graag net zo worden als heer Ollie."
Hij dacht even na en voegde er toen aan toe: „Net zo bescheiden en zo vriendelijk en zo verstandig."
„Dat dacht ik wel", kakelde de bejaarde uitgever. „Nu, ga dan maar gauw naar meneer Kiekvogel om je foto te laten maken; dan zal ik..."Hij zweeg plotseling en de glimlach verdween van zijn trekken.

„Hoe zeg je dat Bommel nu is?" kraste hij met akelige stem.
„Zo bescheiden", herhaalde Tom Poes. „Zo vriendelijk en verstandig."
„Ja, ja, ik hoor je wel!" schreeuwde de grijsaard. Hij rukte met bevende vingers het laatste nummer van Hocus' Magazijn uit zijn zak en bladerde er in.
„Het kan niet!" siste hij. „Het klopt niet! Wat is dit voor onzin?"
„Ja, het is vreemd", gaf Tom Poes toe. „Heer Ollie is ineens zo geworden, toen uw tijdschrift uitkwam!"

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

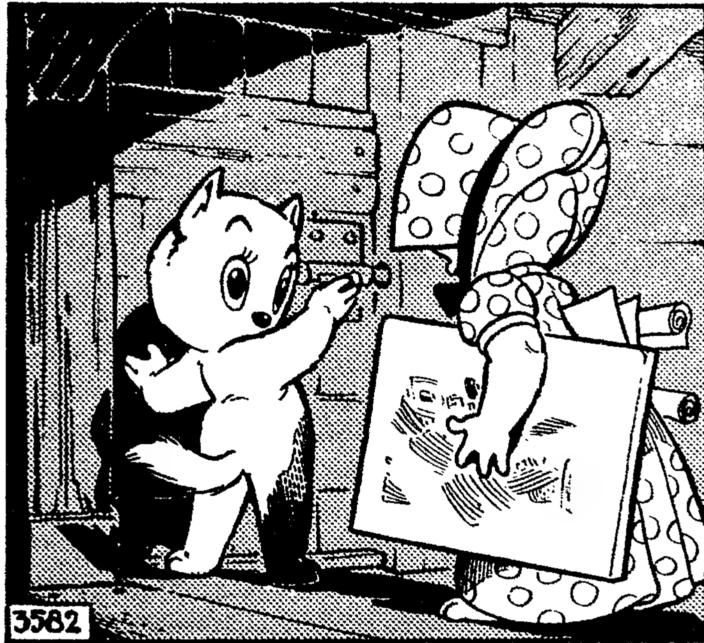

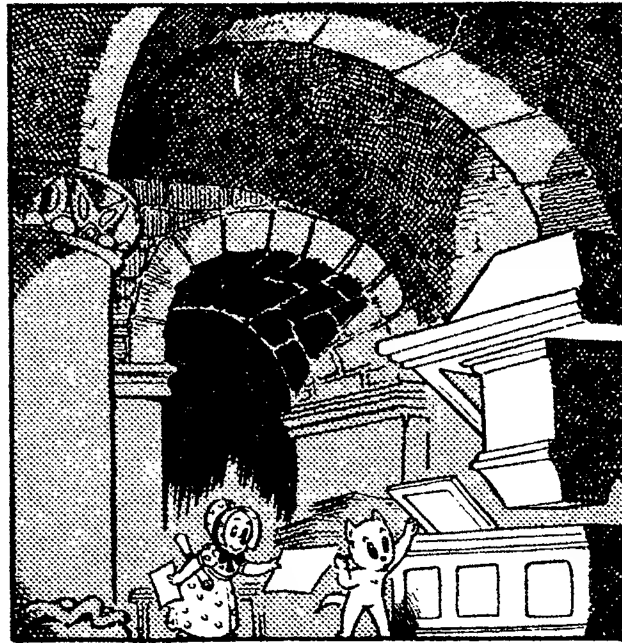

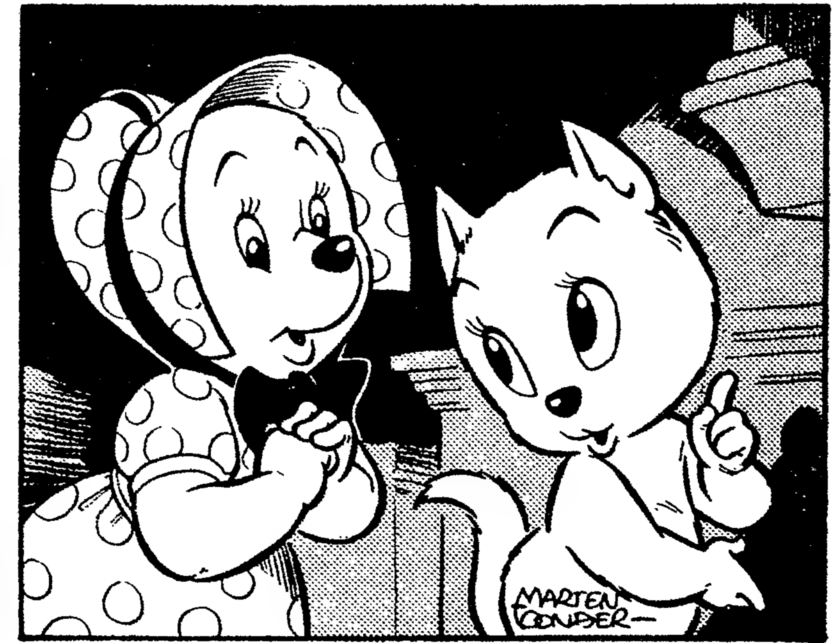
3581 De oude uitgever rukte zijn tijdschrift open en begon ingespannen te lezen.
„Hoe zei je dat Bommel geworden is?" vroeg hij met krijsende stem.
„Zo aardig", herhaalde Tom Poes geduldig. „Zo bescheiden en verstandig!"
De grijsaard wierp hem een verwilderde blik toe.
„Nevels en bliksems!" prevelde hij. „Hier klopt iets niet! Wat betekent dat? Een misdruk of een uitgevallen zetsel? Of is de pers ontzet? Dit is te erg voor een arme, oude man!"
Hij gooide het nummer weg en snelde krijsend in de richting van Bommelstein.
Tom Poes wachtte tot hij uit het gezicht verdwenen was en riep toen juffrouw Doddel.
„Kom gauw mee naar binnen", zei hij, de deur van de hut openmakend. „We moeten opschieten."
Heer Bommels buurvrouw volgde hem naar binnen.
„Ik begrijp het niet", zei ze hoofdschuddend. „Waarom liep die oude man zo vlug weg?"
„Ik heb een beetje gejokt", legde Tom Poes uit. „Ik zei tegen hem dat heer Bommel zo vriendelijk en zo verstandig geworden was en dat geloofde hij natuurlijk niet. Nu is hij hem gaan opzoeken om te kijken of het waar is."
„Natuurlijk is het waar", zei juffrouw Doddel verbaasd. „Zo is Ollie toch? Waarom zeg je, dat je dat gejokt hebt?"
Tom Poes zuchtte eens.
„Dat zal ik een andere keer wel eens uitleggen", besloot hij. „We hebben nu nog veel te doen voordat Hocus terugkomt."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3582 Tom Poes keek haastig de oude hut rond. Er was maar één ingang; het raampje was te klein om er doorheen te kruipen. Hij deed de deur dus zorgvuldig dicht en schoof de zware grendel er voor.

„Zo", zei hij. „Nu kunnen we niet gestoord worden, want zelfs de oude Hocus kan niet ongemerkt binnenkomen. Kom vlug naar beneden, juffrouw Doddel, dan kunnen we aan het werk gaan."

De onderaardse ruimte werd roodachtig verlicht door het rare fornuis dat de bejaarde uitgever als drukkerij bezigde. Maar gelukkig had Tom Poes goed opgelet; hij wist precies wat hij doen moest om het nummer ter perse te krijgen.

„Het is gemakkelijk", zei hij. „In deze gleuf gooi je de foto's en de tekeningen en dan wacht je rustig af totdat ze op de pers vallen."

„Wat interessant", zei de buurvrouw. „Ik heb altijd al willen weten hoe zo'n krantenbedrijf eigenlijk werkt. Hoe gaat dat nu verder? Er moeten toch ook nog lettertjes bij? Om te lezen, bedoel ik."

„Dat gebeurt als de platen onder de pers liggen", legde Tom Poes uit. „Je zegt bij iedere foto hardop wat je erbij wilt hebben en dan komen de lettertjes vanzelf wanneer je de pers aandraait."

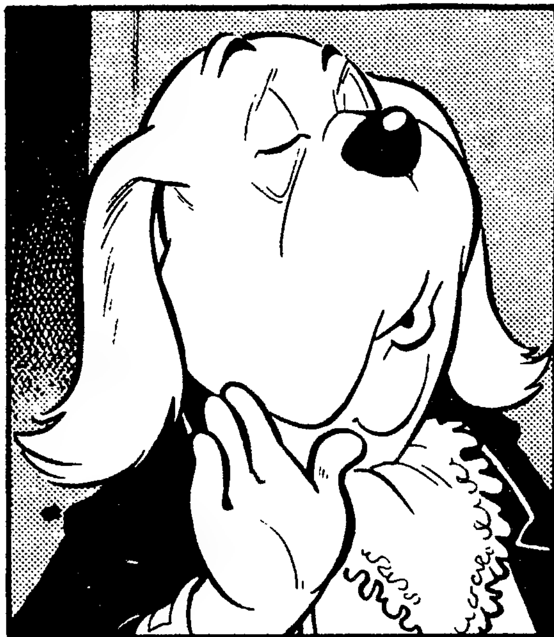
„Oja", zei juffrouw Doddel, „zoiets dacht ik altijd al. Wat enig! Duurt het lang voordat de plaatjes gaar zijn?"

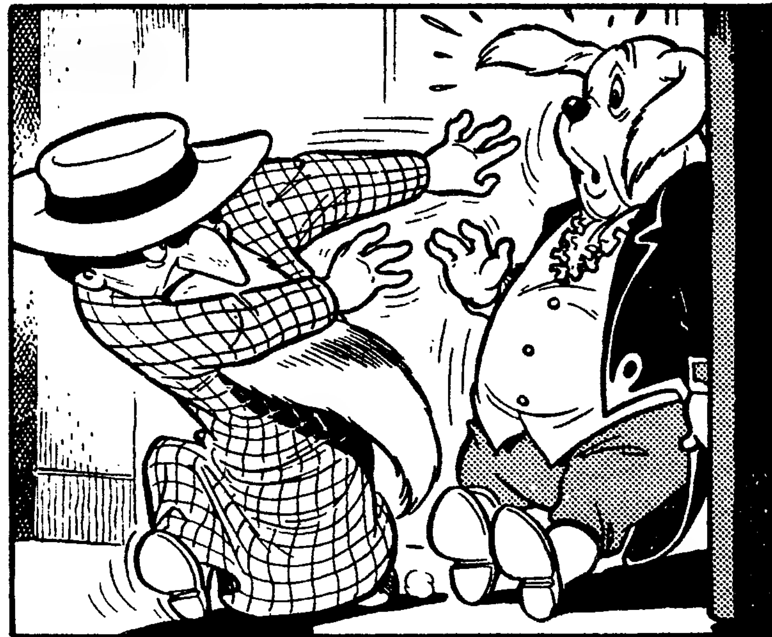
„Nee", zei Tom Poes. „Gelukkig niet. We kunnen net de onderschriften verzinnen voordat ze uit dit gat vallen."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

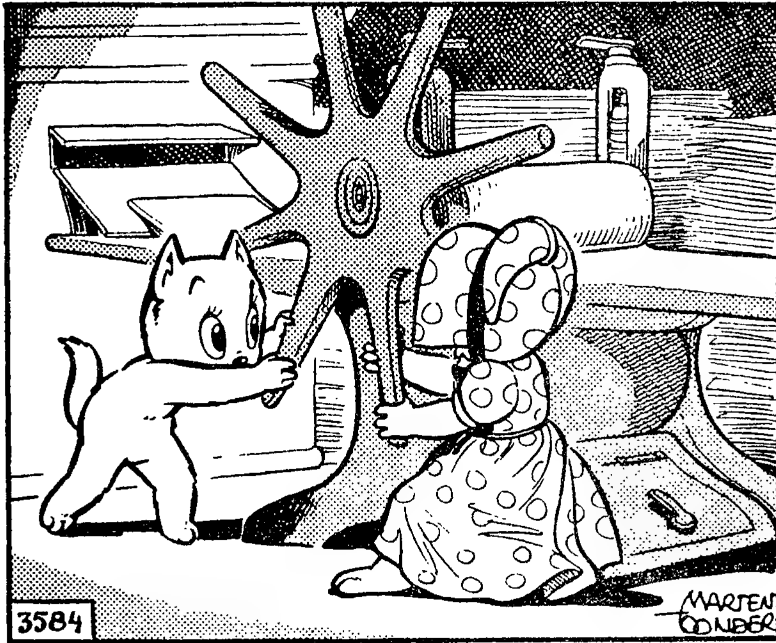

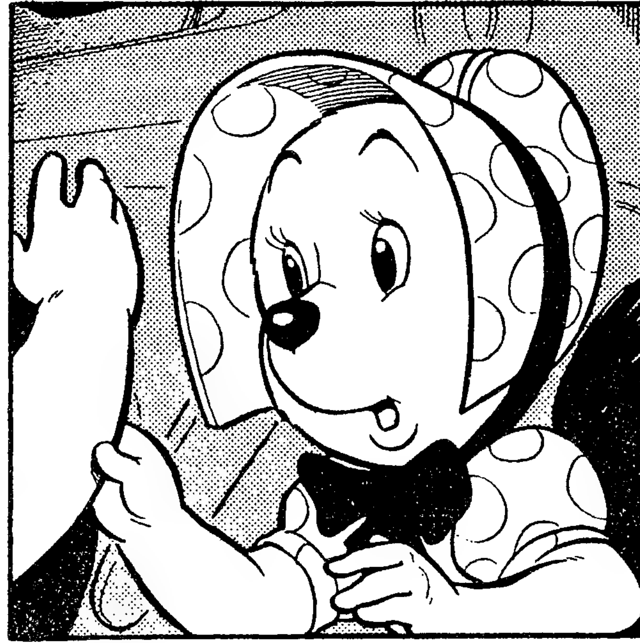

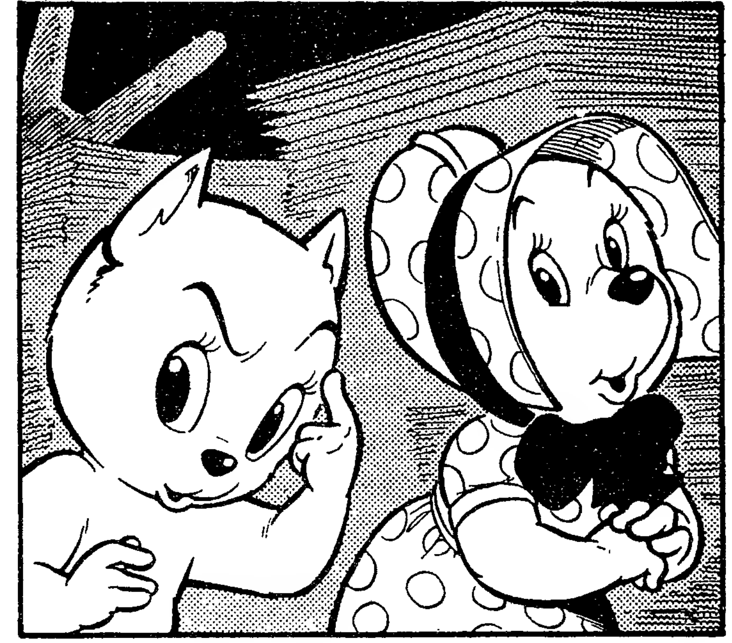
3583 Intussen was de oude uitgever haastig naar Bommelstein gelopen. Hijgend schelde hij aan en wachtte tot de bediende Joost hem opendeed.
„Is je meester thuis?" kraste hij. „Ik moet hem spreken."
„Dat gaat zo maar niet, met uw welnemen", zei de knecht uit de hoogte. „Ik wil eerst wel eens weten wat u komt doen. Wij moeten in onze stand een beetje voorzichtig zijn met wat wij binnenlaten."
„Padden en vleren op je pad!" kakelde de grijsaard. „Ik ben de uitgever van Hocus' Magazijn — en ik wil weten of er soms een fout in het zetsel geslopen is. Het zetsel over Bommel, bedoel ik. Hoe is hij? Is hij werkelijk bescheiden en vriendelijk en verstandig?"
„Hij is een heer", zei Joost koeltjes. „Ik heb hem gevormd, dus ik kan het weten."
„Jij weet niets!" riep de oude woedend. „Ik heb jou gevormd, dus ik weet wat je waard bent; niets! Laat me door!"
„Dat gaat niet, als u mij toestaat", hernam de bediende. „Ik moet heer Olivier afraden om u te ontvangen; dat is mijn plicht."
Nu werd de ander boos. Met een kracht die men van zo'n bejaarde man niet zou verwachten, schoof hij de knecht opzij en drong naar binnen.
„Ik ken je plicht!" kakelde hij. „Die heb ik zelf gedicteerd. Ga je eten maar verder laten aanbranden. Ik weet de weg."

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

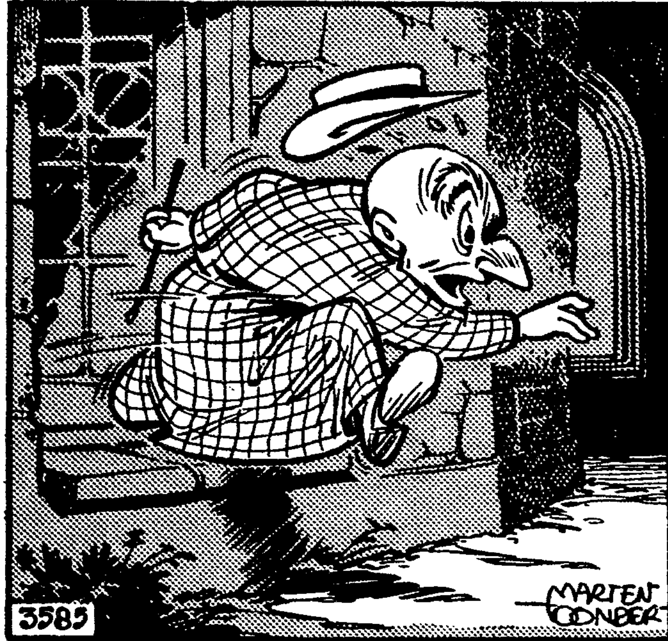

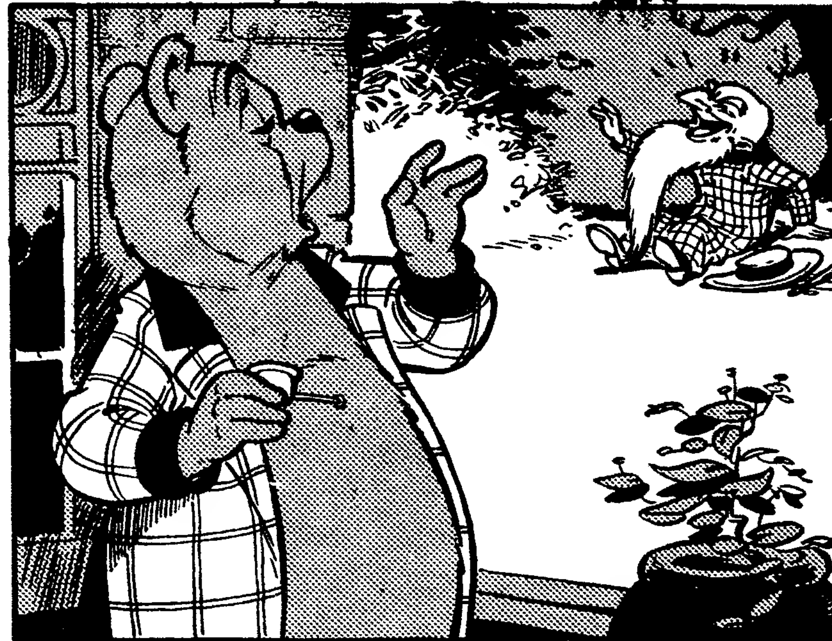

3584 De tekeningen van Terpen Tijn gleden het eerst onder de pers en daarna volgde het schilderij van heer Bommel.
Tom Poes vond het moeilijk om er onderschriften bij te verzinnen.
„Er moet iets bij staan, waardoor ze weer gewoon worden", zei hij. „We moeten ze beschrijven zoals ze werkelijk zijn. Maar hoe zijn ze werkelijk? En wat is gewoon?"
„Ik begrijp niet wat je bedoelt", zei juffrouw Doddel. „Je maakt alles zo moeilijk. Als je zegt: 'Portret van heer Bommel', dan weet toch iedereen over wie je het hebt?"
„Misschien hebt u gelijk", zei Tom Poes na enig nadenken. Hij begon de pers aan te draaien en mompelde intussen: 'Portret van de markies de Cantecler; portret van de bediende Joost; schilderij van heer Ollie B. Bommel'."
Toen stopte hij.
„Het is een beetje saai", zei hij, „maar ik weet niets beters. Nu komt die foto van Hocus; daar weet ik wel iets leukers voor."
Prevelend begon hij verder te draaien, maar plotseling hield juffrouw Doddel zijn arm tegen.
„Wacht even", zei ze. „Die arme kleine fotograaf staat ook op die kiek. Je moet niets lelijks over hem zeggen, hoor! Hij is niet echt slecht. Misschien heeft hij ondeugende dingen gedaan, maar dat komt omdat zijn moeder vroeger niet goed op hem heeft gelet. Hij kan het niet helpen."
„Hm", zei Tom Poes. „Dat is nu vervelend. Wat moet ik van hem zeggen als het niet lelijk mag zijn? En we moeten vlug zijn, want die oude Hocus kan nu ieder ogenblik terugkomen".

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

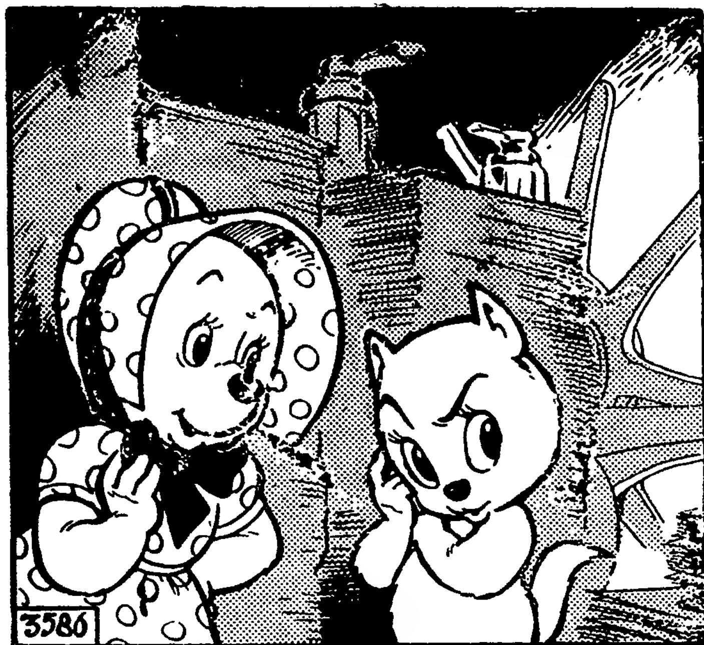

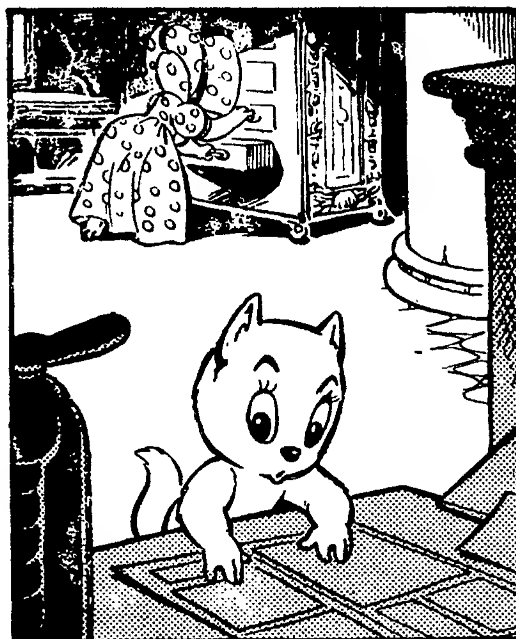
3585 De oude Hocus was doorgedrongen tot de kamer waarin heer Bommel gezeten was. Maar hij bleef daar niet lang.
Het gerucht van boze stemmen drong door het vensterglas naar buiten. Daarop werd er een raam geopend en de gestalte van de bejaarde uitgever vloog met een boog op het gazon.
„Bah!" riep heer Bommel, aan het venster tredend. „Dit is heel onaangenaam voor een heer van mijn stand. Je bent me te min! Scheer je weg!"
Vreemd genoeg werd de grijsaard in het geheel niet boos over deze ruwe behandeling. Zijn gelaat ontspande zich en hij begon opgeruimd te lachen.
„Goed, héél goed!" zo riep hij uit. „Te min! De hele wereld is heer Bommel te min. Uitstekend! Zo heb ik het gezegd en zo moet het zijn! Hèhèhèhè! Het zetsel is dus in orde en de pers heeft zijn werk goed gedaan. Net wat ik dacht..."
Hij zweeg en een uitdrukking van diepe ernst verscheen plotseling op zijn tanig gelaat.

„Maar dan heeft die jonge Tom Poes dus gelogen!" prevelde hij. „Hij zei dat Bommel zo verstandig en vriendelijk geworden was! Waarom zei hij dat?!"
Hij sprong overeind en zette zijn hoofddeksel recht.
„Waarom zei hij dat?" kraste hij. „Hij heeft gelogen! Zwadder en zwavel op zijn pad! Hij wilde mij hierheen lokken! Waarom? Ik zal hem!"
Met deze woorden wendde hij zich om en begon terug te rennen naar zijn hut.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

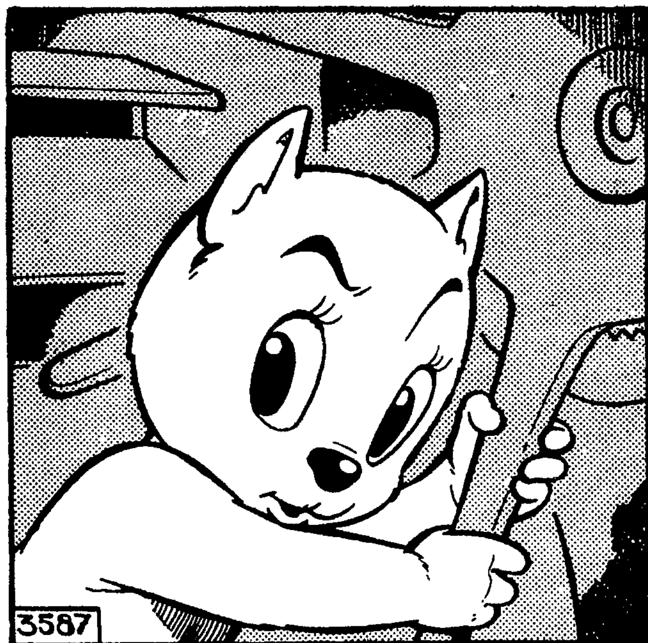

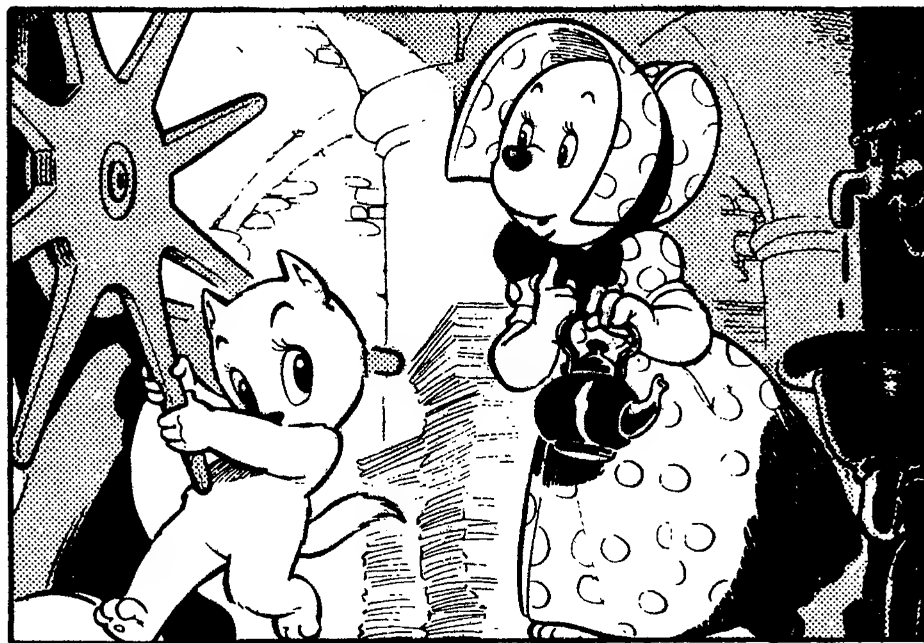
3586 Tom Poes stond bij de pers en keek zorgelijk naar de foto die daar klaar lag om afgedrukt te worden.

„Tjonge", mompelde hij, „ik wist niet, dat het zo moeilijk was om iemand beroemd te maken zonder iets lelijks over hem te zeggen. Wat moet ik nu met die Kiekvogel aan?"
„Ik begrijp niet, wat daar moeilijk aan is", zei juffrouw Doddel. „Je kunt toch zeggen, dat hij een beroemd fotograaf is? Dat is toch waar?"
„Maar daarmee is hij nog niet onschadelijk gemaakt", zei Tom Poes moedeloos. „En ik moet nu echt opschieten, want de oude Hocus zal wel gauw terugkomen."
De buurvrouw schudde meewarig het hoofd en liep het vertrek in.
„Ik ga thee zetten", verklaarde ze. „Een potje zal hier toch wel zijn, denk je niet? Gezelligheid kan nooit kwaad, zeg ik altijd maar. En als je iemand onschadelijk wilt maken kan je niets beter doen dan de waarheid zeggen, hoor. Leer dat van mij."
Tom Poes haalde ongeduldig de schouders op. Die vrouwenpraat leidde tot niets, vond hij. En bovendien begreep hij, dat er niet veel tijd meer was, want de uitgever kon nu ieder ogenblik verschijnen.
Nu, inderdaad naderde de grijsaard met grote snelheid door de invallende schemering. Zijn jas fladderde achter hem aan en zijn vertrokken gelaat voorspelde niet veel goeds...

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

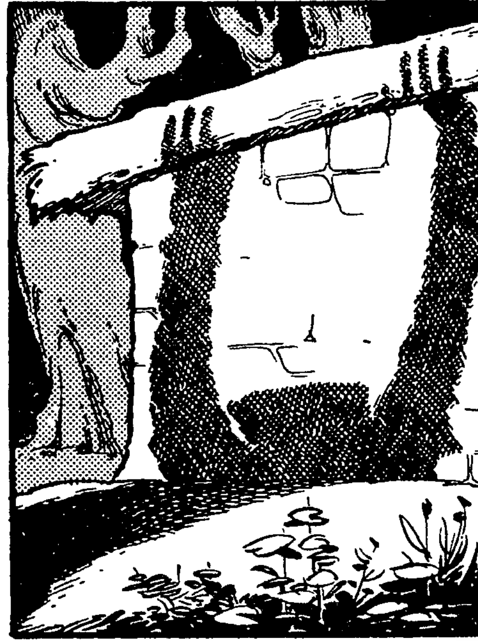
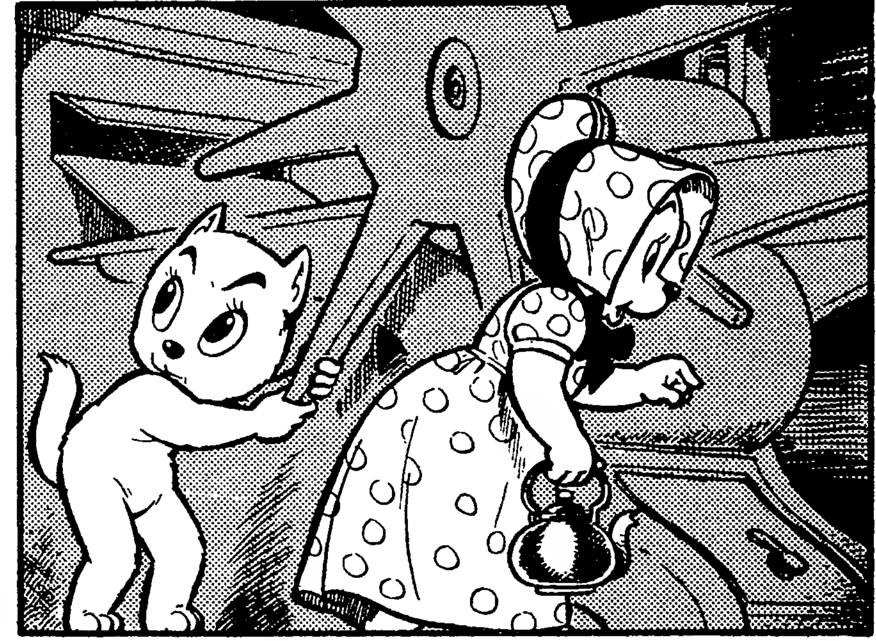
3587 Na enig peinzen besloot Tom Poes om de raad van juffrouw Doddel op te volgen — en mompelend begon hij aan de pers te draaien.
Intussen had de buurvrouw een keteltje gevonden en nu liep ze bedrijvig door het vertrek, op zoek naar verdere spullen.
„Er is niets zo gezellig als een kopje thee drinken", zei ze. „Vooral als je zo druk bezig bent. Vind je ook niet?"
Ze kreeg geen antwoord en toen ze vragend omkeek zag ze Tom Poes met vertrokken gelaat aan de pers draaien.
„Wat is er?" hernam ze. „Is het moeilijk? Kan ik je helpen?"
„Er gebeurt niets!" legde Tom Poes zenuwachtig uit. „Tot nu toe ging alles goed, maar ik heb niet gezien, wat de oude Hocus verder deed. Wat moet ik nu doen om tijdschriften van de pers te laten komen? Er zit geen beweging meer in dit lamme ding."
„Wat vervelend", zei juffrouw Doddel. „Zeg, weet jij ook, waar die oude heer zijn theebusje bewaart?"
Dat wist Tom Poes niet. Het angstzweet brak hem uit; want hij meende boven zijn hoofd enig gerucht te horen.

Het was de uitgever, die in de schemering voor zijn hut stond en tevergeefs trachtte om de deur te openen.
„Men heeft mij buitengesloten", kraste hij met akelige stem. „Men is bezig met mijn pers, dat voel ik. Maar de zon is haast onder en de schaduwen worden langer. Men zal mijn kracht leren kennen!"

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

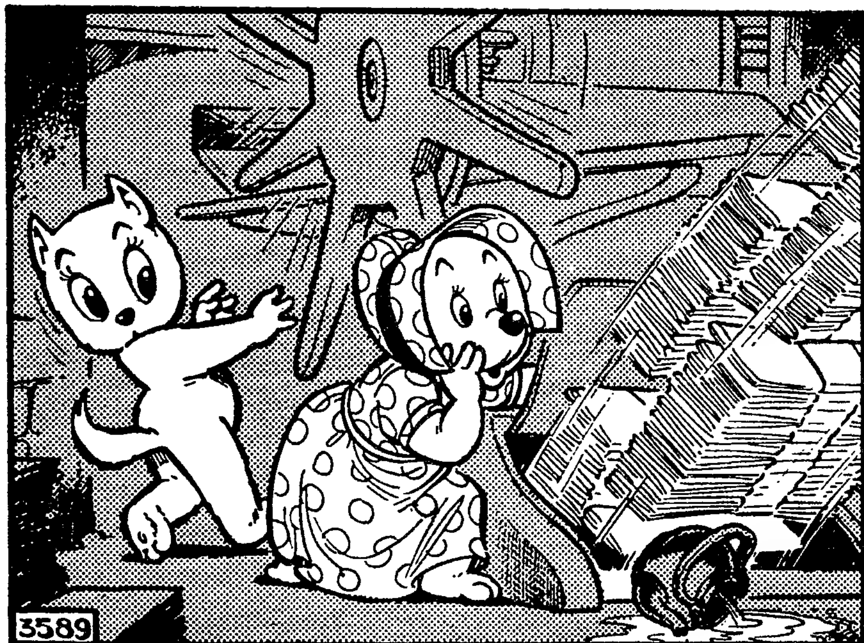

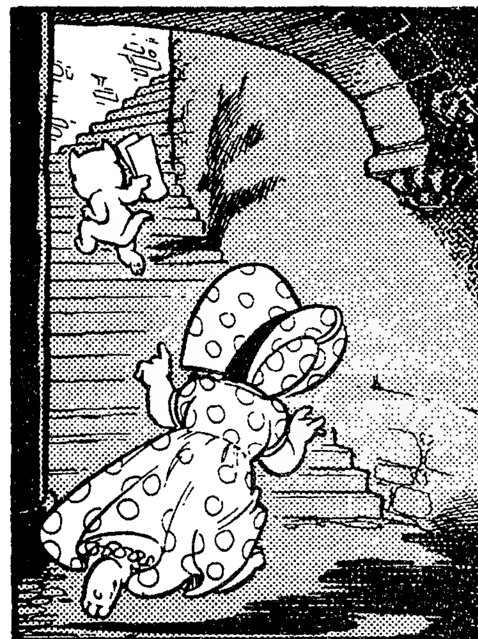
3588 De grijsaard beklom snel een heuveltje en keerde zijn rug naar het licht van de ondergaande zon. Zijn schaduw viel nu lang en duister in de richting van de hut en toen hij zijn armen ophief bereikten zijn schaduwvingers de dakrand.
„Nevel en nacht", kraste de bejaarde engerd, „donker geeft kracht — met een hoed als een acht!"
Zo sprekende draaide hij zijn grauw kastoren hoofddeksel een slagje om en barstte in akelig gelach uit.

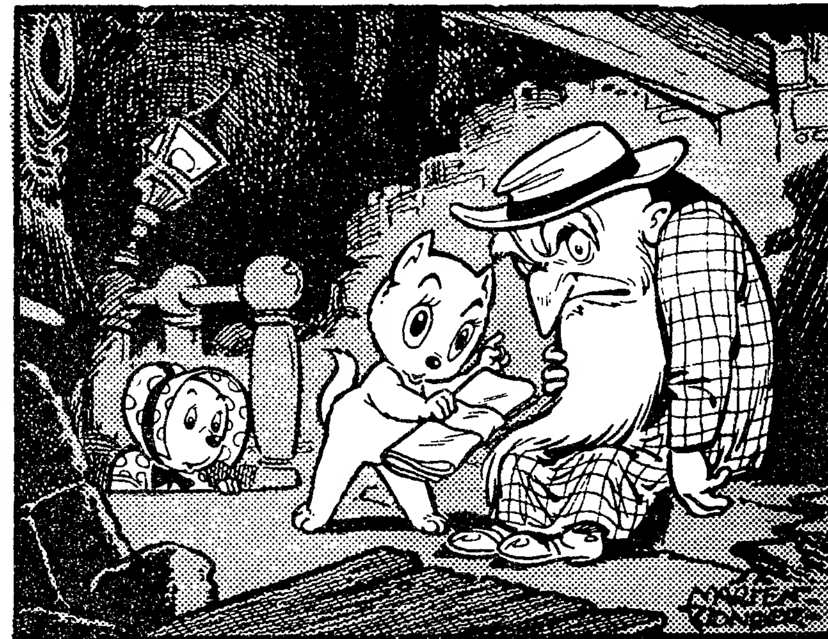
„Men denkt mij, arme, oude man buiten te kunnen houden", prevelde hij, toen hij weer op adem was gekomen. „Mijn eigen huis wordt voor mij afgesloten. Maar men kent mij nog niet. Een oude sukkel, denkt men; kort in de adem en broos in de botten. Laten we naar binnen gaan, dan kunnen we met zijn pers en zijn drukkerij spelen. Dat denkt men. Maar men vergeet de macht van de duisternis! Hèhèhèhè! Men zal vreemd opkijken."
Er was nu nog maar een randje van zon boven de kim en het werd snel duister. Maar de schaduw van de oude Hocus had geen lichtbron meer nodig. Opgebouwd uit duisternis en nevel groeide hij nog steeds; gereed om toe te grijpen zodra de zon verdwenen zou zijn.
In de drukkerij keek Tom Poes geschrokken op. Er schudde iets met donkere kracht aan de hut boven zijn hoofd.
„We zijn te laat", zei hij zenuwachtig. „Die lamme pers werkt niet en die oude is boven bezig!"
„Gunst, wat vervelend, hè?" zei juffrouw Doddel. „Kijk, daar is nog een deurtje. Denk je, dat het theebusje daar kan zijn?"

TOM POES

Door Marten Toonder

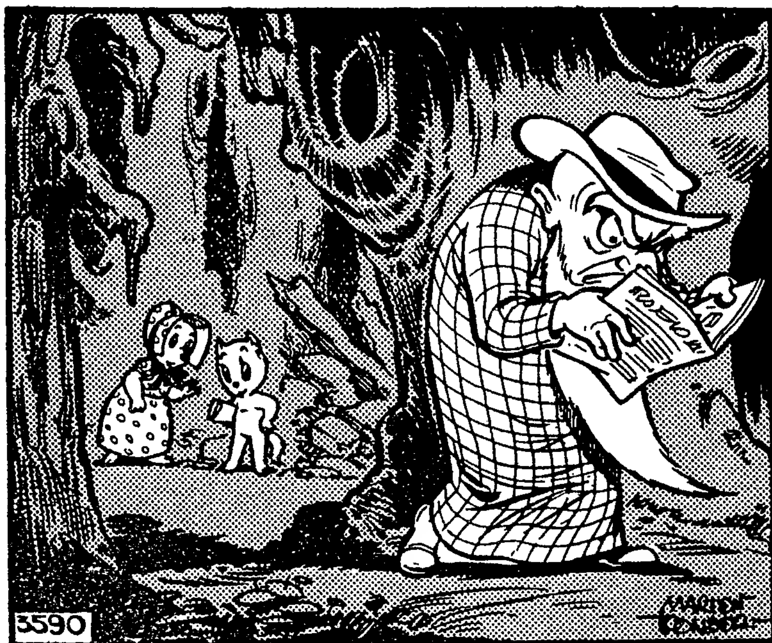

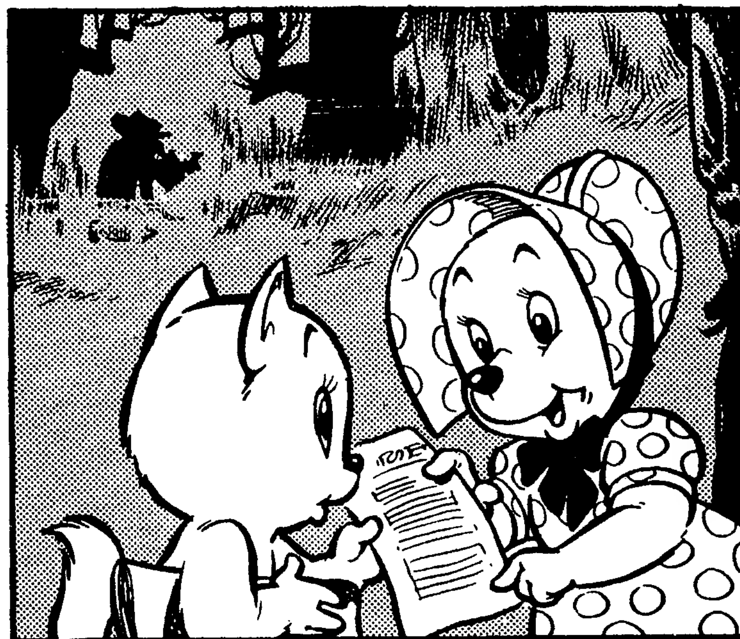
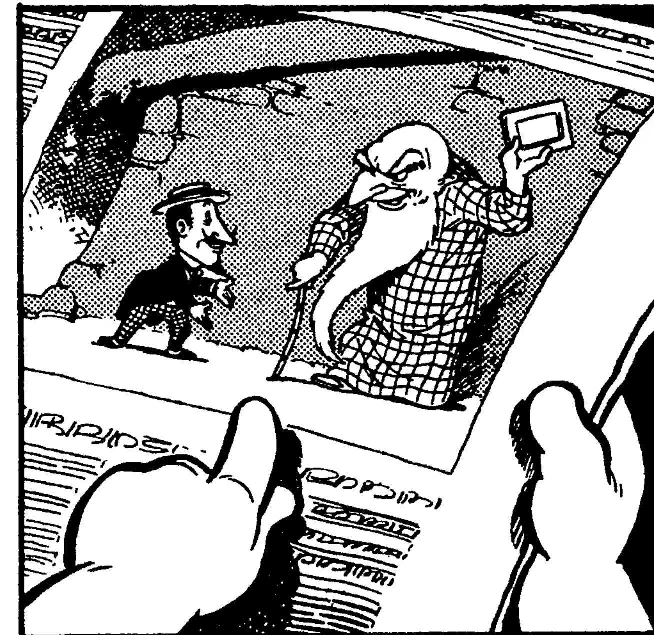

3589 Het vreemde lawaai boven hun hoofden nam toe. De hut begon te kraken; het was alsof twee enorme handen het gebouwtje samenknepen. En terwijl Tom Poes met zijn laatste krachten de pers aandraaide, begonnen de wanden onder de druk te splijten.
Juffrouw Doddel wierp een ongeruste blik op de zoldering.
„Het begint te tochten, hè?" zei ze bezorgd. „Denk je, dat het theebusje achter dit deurtje is, Tom Poes? Maar wat is er? Lukt het niet?"
„Nee", zei Tom Poes hijgend. „Er gebeurt niks; het is net alsof er iets vast zit."
„Vervelend", zei de buurvrouw. Ze draaide de kruk om en opende het deurtje. En nu spoot er een stroom van tijdschriften naar buiten. Ze waren keurig gevouwen en van een banderolle voorzien; geheel gereed voor verzending. „Dat was het!" zie Tom Poes opgelucht. „Dat dichte deurtje hield de boel tegen. Maar nu zijn we gered!"
Hij greep een van de bladen en snelde er mee de trappen op naar boven. Op hetzelfde ogenblik was het alsof er iets donkers weggleed — en de druk op de uitgeverij was voorbij. Maar de hut was in een puinhoop veranderd, zodat de trap nu in de open lucht uitkwam. En op de resten van het gebouwtje zat de oude Hocus geheel ontredderd ter neder.
„Het is afgelopen", kraste hij met gebroken stem. „Ik ben ter perse gegaan; dat voel ik!"
„Dat voel je goed", zei Tom Toes. „Je staat in je eigen tijdschrift en nu ben je beroemd. Kijk maar!"
Met deze woorden overhandigde hij de vernietigde uitgever het tijdschrift.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3590 De oude Hocus wierp een uitgedoofde blik op het tijdschrift, dat Tom Poes hem voorhield. Een kort ogenbleek scheen het, dat hij boos zou worden; er verscheen een vonkje in zijn oog en zijn doorleefd gelaat begon te trekken. Maar daar bleef het bij. Met een matte zucht vatte hij het blad aan en stond op.

„Het noorden trekt", prevelde hij. „De verlaten ijskappen roepen. Vaarwel!" En met deze woorden slofte hij weg.

Tom Poes en juffrouw Doddel keken zijn gebogen gestalte na, totdat die in nacht en nevel verdwenen was.

„Een eigenaardig persoon", zei de buurvrouw. „Ik heb hem maar niet gevraagd waar zijn theebusje is, want hij lijkt me nu echt iemand, die niet van thee houdt. En wat zou hij met dat gepraat van hem bedoelen? Hij zei van die rare woorden."

„Die staan in dit tijdschrift", zei Tom Poes. „Als je in Hocus' Magazijn staat moet je doen wat er over je gedrukt is; want dan ben je beroemd. Kijk maar."

Hij vouwde het blad open, totdat hij bij de foto kwam, die hij zelf genomen had, en juffrouw Doddel begon te lezen.

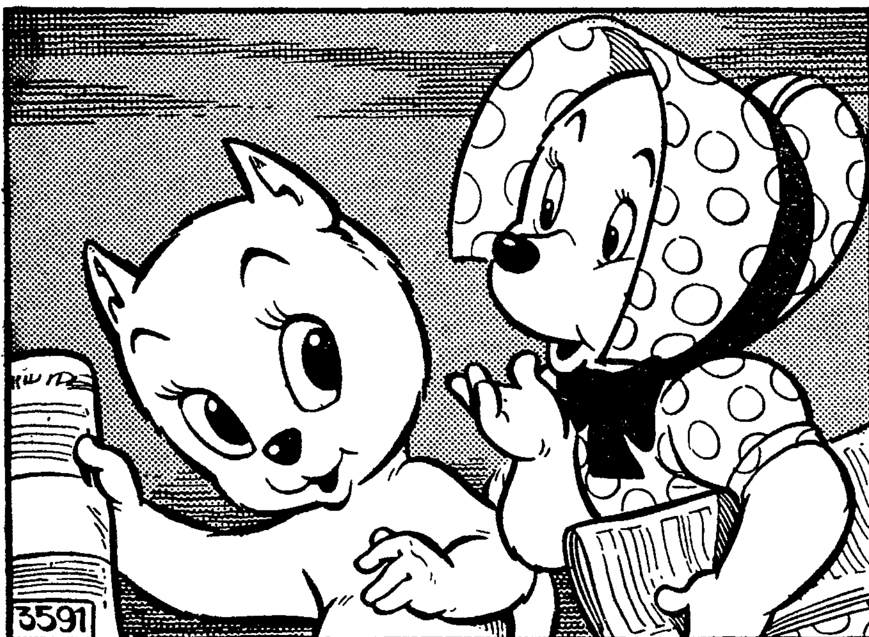
„De beroemde poolreiziger Hocus, in gesprek met de eveneens beroemde fotograaf Kiekvogel", las ze. „De heer Hocus was vroeger een bekend uitgever, doch de pool trok. 'De verlaten ijskappen roepen', pleegt hij te zeggen. Op het ogenblik is hij geheel alleen op weg om op het ijs te gaan overwinteren."

„Gunst, wat grappig!" riep de buurvrouw uit. „Dat is precies wat hij zei! Wat knap van je, om dat vooruit te weten, Tom Poes!"

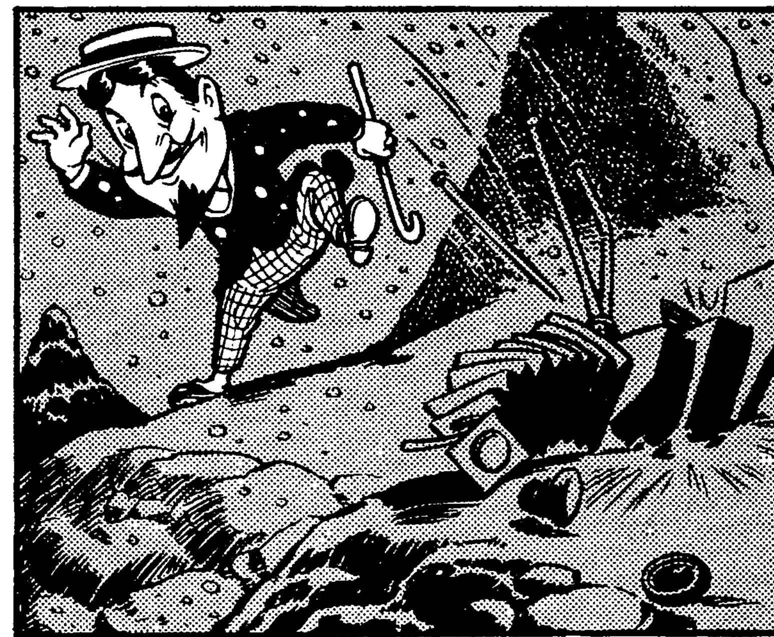
„Hij zei het omdat ik het hier gedrukt heb", zei Tom Poes. Maar hij voelde dat ze hem niet volgen kon en daarom liet hij het er maar bij.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3591 „Het is reuze knap, dat tijdschriften-werk", zei juffrouw Doddel. „En wat prettig, dat die oude man nu weg is, hè. Hij heeft zijn hele huis kapot gemaakt, zie je wel? Hij moet wel erg boos geweest zijn."
„Ja, we waren net op tijd", zei Tom Poes. „Als u niet naar dat theebusje had gezocht, zou alles misgelopen zijn."
„Ja, thee is héél belangrijk", gaf de buurvrouw toe. „Maar wat gaat er nu met dat fotograafje gebeuren, Tom Poes? Wat heb je over hem geschreven?"
„Alleen maar wat hier staat", zei Tom Poes: „Hocus in gesprek met de beroemde fotograaf Kiekvogel". Hij is nu dus beroemd. Maar wat hij verder gaat doen, weet ik niet. Ik ben er wel benieuwd naar..."
Nu, de heer Kiekvogel zat in het maanlicht op Tom Poes te wachten. Zoals de oplettende lezertjes zich zullen herinneren, had hij afgesproken een foto van hem op de bergtop te maken. De tijd verstreek echter, zonder dat er iemand verscheen en zo langzamerhand begon hij in de gaten te krijgen, dat hij voor de gek was gehouden.
Maar in plaats van in droef gejammer los te barsten, zoals hij vroeger gedaan zou hebben, glimlachte hij.
„Het is vreemd", prevelde hij, „mijn gedachten zijn opeens zo helder! Ik weet nu waarom alles mij altijd heeft tegengelopen. Ik ben niet met mijn tijd meegegaan en daarom kwam ik steeds achteraan."
Hij wierp een blik op zijn apparatuur en schudde het hoofd.
„Weg met die oude kiekkast", hernam hij. „Die heeft mij nu lang genoeg op de schouders gedrukt."
En met die woorden smeet hij het toestel in stukken op de rotsen. De sluiter van de oude Hocus rolde er uit — en daar lag de lens, als een boos fonkelend oog.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

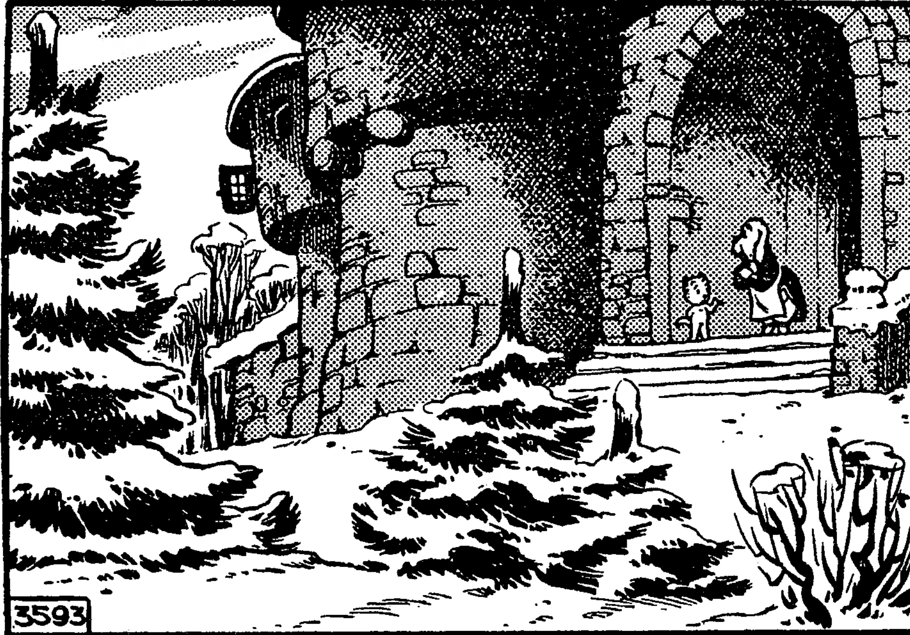

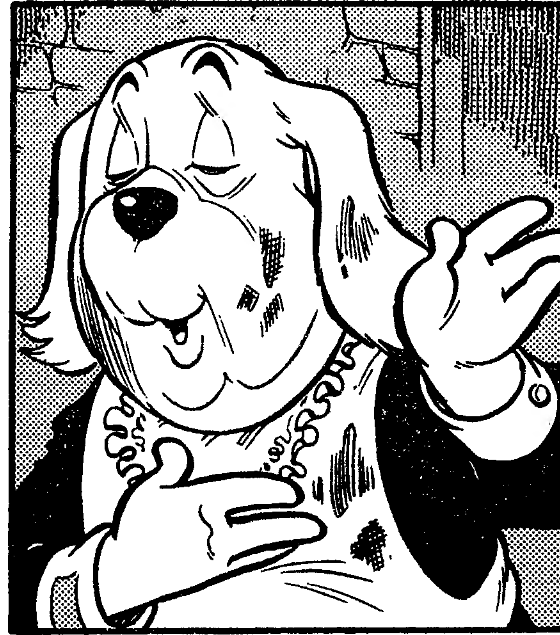
3592 Het was koud op de bergtop en het begon te sneeuwen. De heer Kiekvogel keek peinzend naar de lens, die daar op de witte grond lag te fonkelen, en woelde zich in de baard.
„De kiekkast is weg", zo prevelde hij. „Maar die lens neem ik mee; ik heb met dat ding een paar goede plaatjes gemaakt."

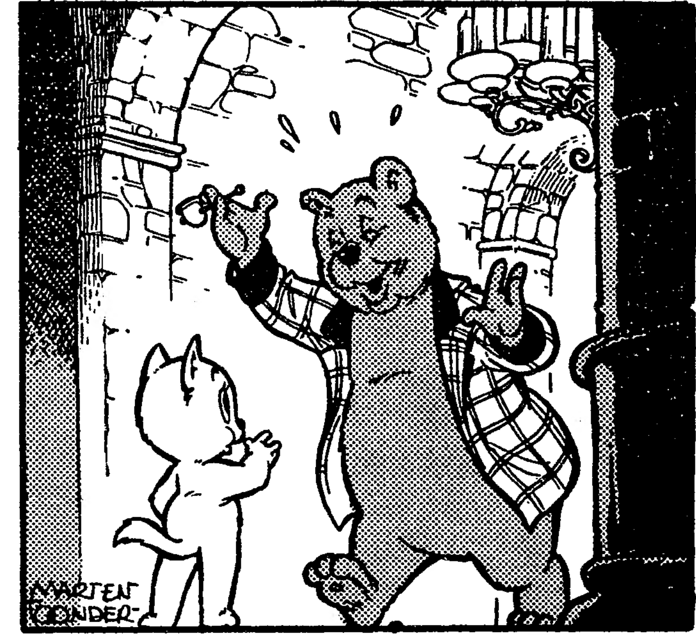
Zo sprekende raapte hij het glaswerk op en stopte het bij de goudstukken van de oude Hocus in de zak. Toen begin hij fluitend de berg af te dalen, terwijl hij zijn strohoed in de afgrond wierp.
„Met dat geld ga ik met de oude sleur breken", dacht hij. „Ik koop een prima apparatuur en dan ga ik naar Hollywood om nieuwe sterren te ontdekken; dat zal net iets voor mij zijn. Dit is een keerpunt in mijn leven. En die oude Hocus kan voor mijn part naar de pool lopen."
Intussen waren Tom Poes en juffrouw Doddel naar het postkantoor gegaan om de tijdschriften te posten. Het pleintje lag verlaten in de nacht en de sneeuw viel nu in dichte vlokken, zodat ze blij waren toen ze de brievenbus hadden volgepropt.
„Het is koud", zei de buurvrouw huiverend. „Wat zullen die arme postmannen een sjouw hebben met al dat papier, hè?"
„Ja", zei Tom Poes. „Ik hoop alleen maar, dat het helpt. Want als de markies en Joost en heer Bommel nu niet gewoon worden, weet ik toch echt niet wat we doen moeten."
„Ach, gekkie", zei juffrouw Doddel. „Ollie is toch goed zoals hij is?"

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3593 De volgende morgen schelde Tom Poes al vroeg bij slot Bommelstein aan. Hij was zo benieuwd naar de toestand van heer Ollie en van Joost, dat hij thuis geen rust had.

Maar toen de trouwe knecht de deur opende, zag hij direct, dat alles weer in orde was. Joost had een schichtige oogopslag en zijn anders zo proper uiterlijk vertoonde vlekken en morsigheid.

„Excuseer, jonge heer", sprak hij verlegen. „Ik ben bezig de keuken schoon te maken. Het is er, als ik mij zo mag uitdrukken, een bende. Ik weet werkelijk niet, wat mij heeft bezield. Het gehele fornuis is besmeurd met overkooksels en het vaatwerk is aangebrand, met uw welnemen. Wilt u mij verschonen? Ik heb nog veel te doen en bovendien moet ik nog een maaltijd voorbereiden. U weet de weg wel, als u mij toestaat."

Met deze woorden trok hij zich haastig terug en Tom Poes zocht heer Bommel op.

Deze begroette zijn jonge vriend met een vriendelijke lach.

„Kijk",zei hij, „dat treft mooi. Ik had je willen opzoeken om je uit te nodigen voor het feestmaal, dat ik vanavond geef."

„Tjonge", zei Tom Poes, „dat is gezellig! Een kerstmaal, heer Ollie?"

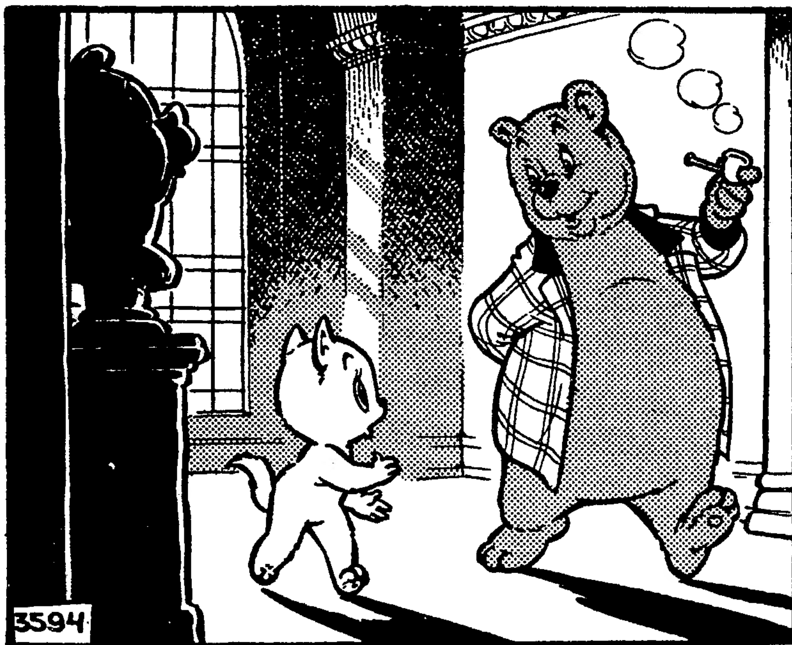
„Dat in de eerste plaats", gaf heer Bommel toe. „Maar ik wil ook de afloop van deze vreemde geschiedenis vieren."

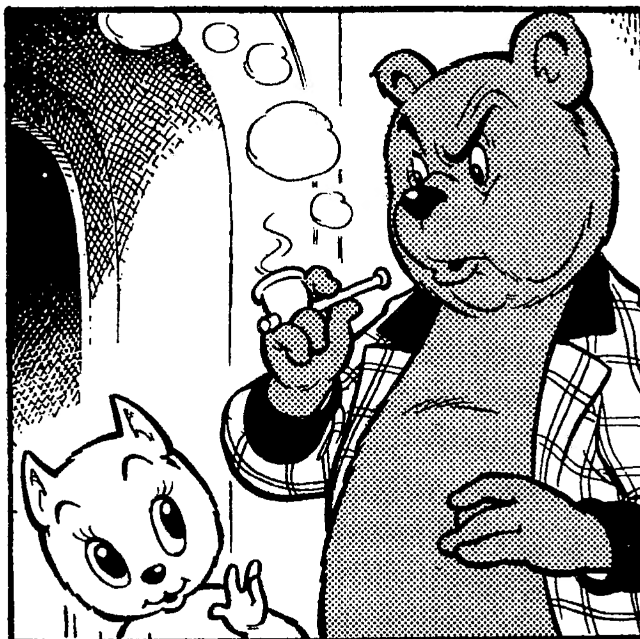
„O", zei Tom Poes. „Maar hoe weet u, dat dit avontuur is afgelopen?"

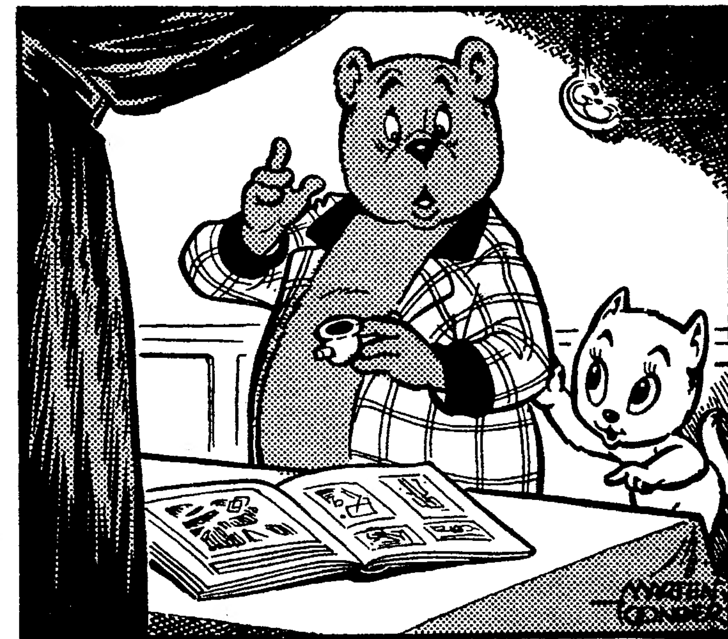
„Dat is toch duidelijk?" riep heer Ollie uit, „heb je niet gemerkt, dat Joost weer de oude is?"

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3594 „Voor iemand met mijn vlug verstand is het duidelijk, dat dit avontuur uit is", zei heer Ollie glimlachend. „Joost is weer geheel de oude — en de markies, die zo even langs kwam groette heel minzaam! Die rare veranderingen zijn dus ongedaan gemaakt en het zou me niets verbazen wanneer dat door mijn goede invloed kwam. De rustige bescheidenheid van een heer..."

„Ja, ja", onderbrak Tom Poes hem, „maar voelt u zichzelf ook weer de oude?"

Het gelaat van heer Bommel betrok.

„Een vreemde vraag", sprak hij. „Ik ben toch altijd de oude geweest? Wat bedoel je, jonge vriend?"

„U hebt ook last van die beroemdheid gehad", legde Tom Poes uit. „U zei tegen iedereen, dat hij te min voor u was, weet u dat niet meer? U zei..."

„Nu is het genoeg!" riep heer Ollie uit. „Je moest je schamen! Zoiets heb ik tegen de fotograaf Kiekvogel gezegd, maar dat is nog geen reden om zó te overdrijven!"

„Hm", zei Tom Poes. Hij begreep, dat het gesprek een verkeerde wending nam en daarom was hij blij, dat hij het laatste nummer van Hocus' Magazijn op de tafel zag liggen.

„Kijk", vervolgde hij, „dit blad heb ik zelf gedrukt. Hiermee hebben we iedereen weer normaal gemaakt."

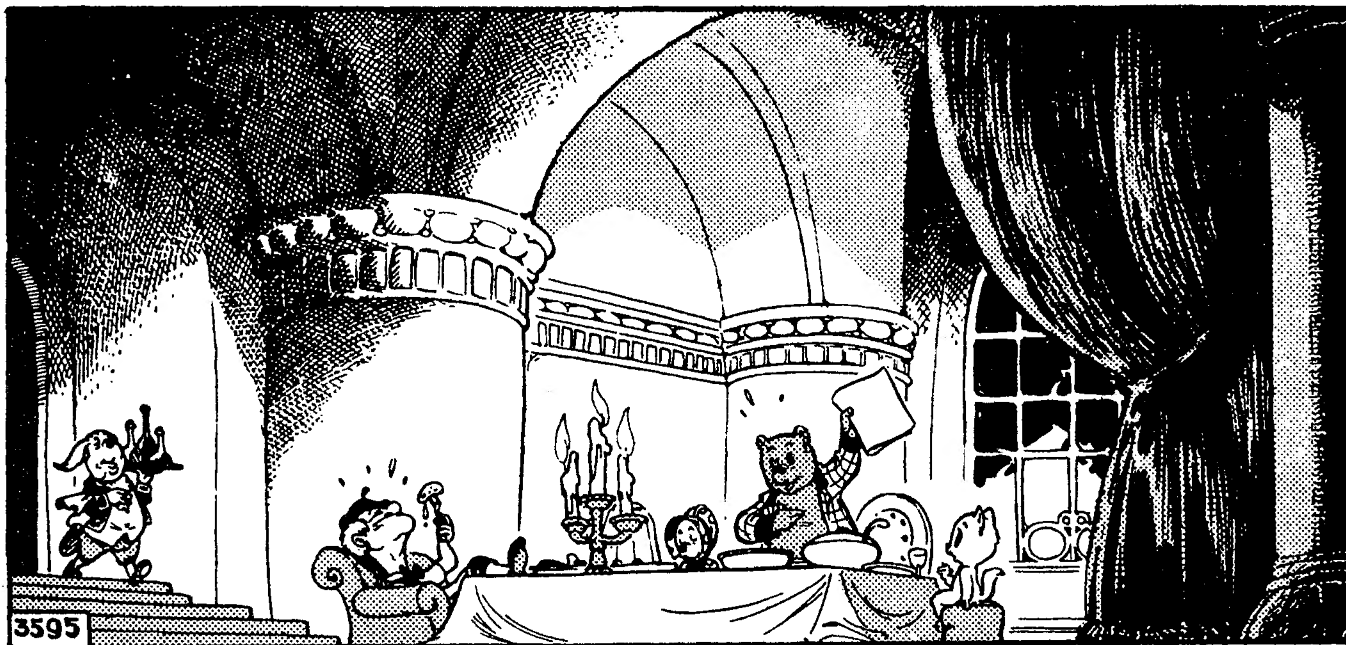
Heer Bommel wierp een stuurse blik op het weekblad, doch toen ontspanden zijn trekken zich.

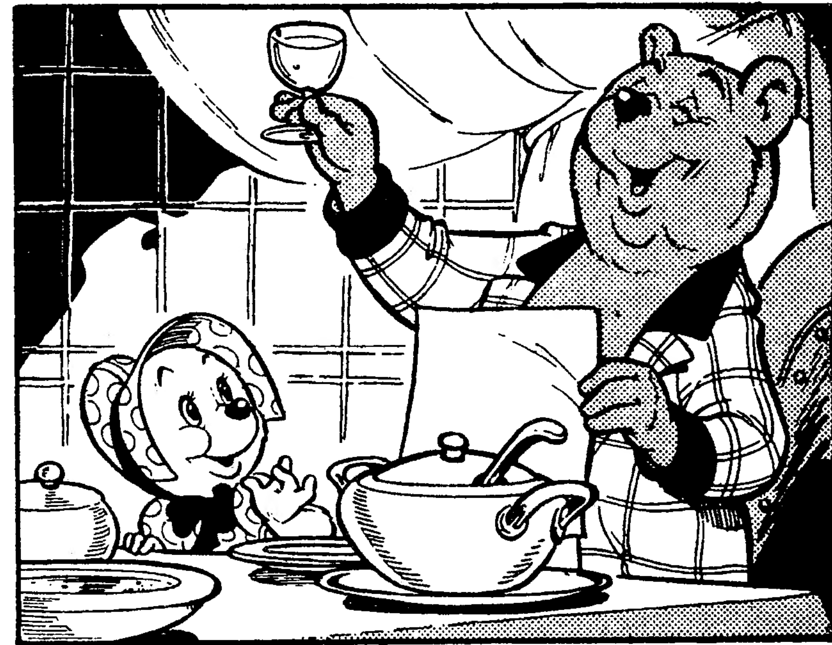
„Ja, dat heb ik gezien", gaf hij toe. „Aardige schetsen zijn dat. Van Terpen Tijn, wil ik wedden. Die ogen op een stokje stellen natuurlijk de markies voor en dat daar is Joost, dat is duidelijk. En het schilderij, dat ik aan Doddeltje gegeven heb, staat er ook in. Een heel kunstzinnig nummer, dat geef ik toe. Maar wat dat met normaal maken van doen heeft begrijp ik niet."

Daar liet Tom Poes het toen maar bij.

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3595 Die avond was er een feestmaal op Bommelstein. Heer Bommel had zijn buurvrouw en de schilder Tijn uitgenodigd — en natuurlijk was Tom Poes ook van de partij.
Joost had erg zijn best op het eten gedaan en alles was werkelijk erg gezellig totdat heer Ollie opstond.
In een eenvoudig toespraakje herinnerde hij eraan, dat hij de oude uitgever Hocus dadelijk door had gehad. Hieraan schreef hij het dan ook toe, dat hij niet onder de invloed van het beroemd makende tijdschrift gekomen was.
„Een eenvoudig iemand zou misschien ontspoord zijn", zo sprak hij, „maar een Bommel blijft altijd zichzelf."
Er viel een gedrukt zwijgen, dat tenslotte verbroken werd door de rauwe stem van Terpen Tijn.
„Het is het vet", zei hij, een augurk krakend. „Die bolle vleeslichamen zien alleen maar de veranderingen bij anderen, maar nooit bij zichzelf!"
„Wat bedoelt u met bol vleeslichaam?" vroeg heer Bommel betrekkend. „En wat bedoelt u verder, als u begrijpt, wat ik bedoel?"
„Och, gekkie", zei juffrouw Doddel, „wat zou die meneer nu kunnen bedoelen? Jij bent toch goed, zoals je bent? Dat weet iedereen!"
„Ahem", hernam heer Ollie weer opklarend, „alle scherts dan terzijde. Ik heb dus tijdig het gevaar herkend en jullie hebben mij goed geholpen om het te bezweren. Daarom drink ik op de gezondheid van jullie allemaal!"
„Wat zeg je het toch enig", fluisterde de buurvrouw.
De kunstenaar zei niets, want hij had alleen aandacht voor de gesuikerde augurkjes. En Tom Poes dacht: „Gelukkig; heer Bommel is weer precies de oude".

TOM POES en de kiekvogel

Door Marten Toonder

3596 Zo is deze ware geschiedenis dan eigenlijk uit. Maar misschien zijn er lezertjes, die willen weten hoe het verder met de fotograaf Kiekvogel is gegaan. De begaafde man beschikte nu eenmaal over de eigenaardige lens, die hij van de uitgever Hocus had gekregen. En men kan dus verwachten, dat hij daarmee zijn onzalig werk voortzette.

Nu, dat was zo. Niet lang daarna dook hij op, ergens in het buitenland. Gehuld in een gebloemd overhemd en gewapend met een vlot, nieuwerwets apparaat, was hij gehele dagen doende met het kieken van opvallende figuren. De foto's die hij op deze wijze vervaardigde verkocht hij voor een redelijke prijs aan grote weekbladen. Zodoende werd hij een beroemd fotograaf, die heel wat beroemdheden in het leven riep. Want iedereen, die door hem geportretteerd was, kwam tot aanzien en gedroeg zich zoals het onder zijn foto was aangegeven. Dat was natuurlijk het werk van de Hocus-lens — en als die niet kapot is, werkt hij nu nog. Laten we dus oppassen voor beroemdheden.

En de oude uitgever Hocus? Wel, die was een vermaard poolvorser geworden. Huiverig zat hij op de pool voor zijn ijshut te overwinteren.

„De ijskappen roepen", prevelde hij soms, vol walging om zich heen kijkend. Maar diep in zijn gemoed groeide het verlangen naar iets anders — en ik ben dan ook bang, dat we nog niet van de bejaarde engerd af zijn. Vooral tegen de lente zal uitkijken de boodschap zijn.

— Einde van dit verhaal —

91 11 09